ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡΙΘ. 67 ΑΘΗΝΑΙ

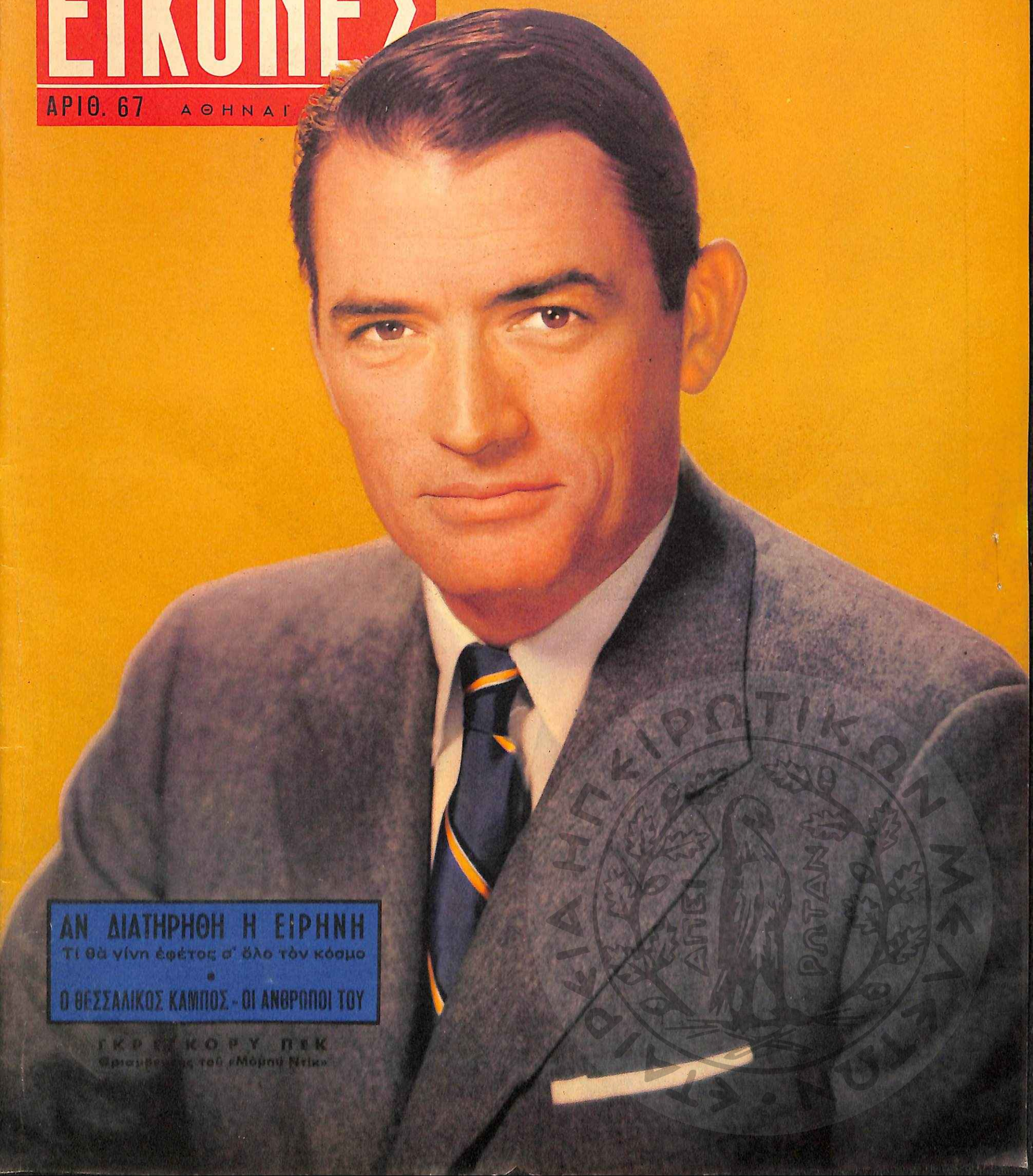

ΑΝ ΔΙΑΤΗΡΗΘΗ Η ΕΙΡΗΝΗ

Τί θὰ γίνη ἐφέτος σ' ὅλο τὸν κόσμο

•

Ο ΘΕΣΣΑΛΙΚΟΣ ΚΑΜΠΟΣ - ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ ΠΕΚ

Φριαμβευτής τοῦ «Μόμπυ Ντίκ»

ΑΣΤΗΡ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ-ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 38
ΜΕΓΑΡΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ & ΑΘΗΝΩΝ
Τηλεγραφική διεύθυνσις - ΣΤΕΛΑΤΕΝ
Τηλέφωνα: 30-721 (5 γραμμαί) 28-279, 33-431

Ἀσφάλειαι

ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ
ΚΙΝΔΥΝΟΥ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ : Καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐντὸς τῶν Ὑποκ/μάτων τῆς ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ & ΑΘΗΝΩΝ
ΕΝ ΚΥΠΡΩ : Εἰς ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ, ΛΕΜΕΣΣΟΝ καὶ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ
ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ: Εἰς ΚΑΪΡΟΝ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ καὶ ΠΟΡΤ-ΣΑΪΔ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΙΘ. 67 ΔΡΑΧ. 5
4 - 10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1957

Ἔκδοσις: ΕΛΚΗΝ "Ἑλένη Γ. Βλάχου—Η. Γ. Ἡλιόπουλος,,
Διεύθυνσις: Κων. Κ. Ψύχας (Μονῆς Πετράκη ἀριθ. 8, Ἀθῆναι)
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Κ. Ζαγοριανίτης ("Αλδου Μανουτίου 18 Ἀθῆναι)

Γραφεῖα:
Συντάξεως, Σωκράτους 57, Ἀθῆναι, Τηλεφ. 57-081
Ἐκδόσεως, Βουλιαγμένης 352, Ἀθῆναι, Τηλεφ. 90-821

Συνδρομαί:
Ἐσωτερικοῦ, ἑξάμηνος δραχ. 130. Ἐτησία δραχ. 260.
Ἐξωτερικοῦ, ἑξάμηνος δολλάρ. 7. Ἐτησία δολλάρ. 14.

Ἀεροπορικὴ ἀποστολὴ κατόπιν συνεννοήσεως—Διαφημίσεις κατὰ συμφωνίαν. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἄρθρων καὶ εἰκόνων τοῦ περιοδικοῦ χωρὶς τὴν ἄδεια τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἐκδοτῶν—Χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται—Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις. ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΘΗΝΑΙ.

«ΕΛΚΗΝ» ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ε.Π.Ε. (Κεφ. Καταβεβλημένον δρ. 400.000)

Ἡ ἔρευνα γιὰ τὸ ἐκλογικὸ σύστημα δημιούργησε ἕνα θέμα. Μὲ τὶς ἀπαντήσεις ποὺ δόθηκαν καὶ ποὺ ἀναγγείλαμε πὼς θὰ δοθοῦν ἐξαντλεῖται τὸ ζήτημα; Ἀσφαλῶς ὄχι! Οὔτε μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ σκοπὸς ἑνὸς περιοδικοῦ νὰ πῆ τὴν τελευταία λέξη σ' ἕνα τομέα ποὺ δὲν ἀνήκει στὴν ἁρμοδιότητά του. Ἡ ἔρευνά μας, στὴν ὁποία μὲ προθυμία ἀπήντησαν ὅλοι ἐκεῖνοι στοὺς ὁποίους ἀπετάθημεν, ἔδωσε στοὺς ἀναγνώστες μας μιὰ ζωηρὴ εἰκόνα τοῦ προβλήματος καὶ τῶν λύσεων ποὺ ὑποδεικνύονται. Μὲ τὸ ἑπόμενο τεῦχος, στὸ ὁποῖο δημοσιεύονται οἱ τελευταῖες ἀπαντήσεις καὶ γίνεται ἡ ἀπαραίτητη ἀνακεφαλαίωση, ἡ εἰκόνα ὁλοκληρώνεται. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι δὲν ὑπάρχουν πολλὰ ἀκόμη στελέχη τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας ποὺ ἔχουν ἐξ ἴσου ἔγκυρη γνώμη ἐπάνω στὸ μεγάλο θέμα. Οὔτε καὶ ὅτι εἶναι χωρὶς σημασία οἱ γνῶμες τῶν ἀναγνωστῶν μας, ποὺ εἶχαν τὴν καλωσύνη νὰ μᾶς τὶς ἐκφράσουν γραπτῶς —καὶ τοὺς εὐχαριστοῦμε. Ἡ στενότητα τοῦ χώρου μᾶς ὑποχρεώνει νὰ περιορισθοῦμε σὲ ὅ,τι ἀρχικὰ ἀναγγείλαμε, σὲ μιὰν, κατὰ τὸ δυνατόν, βέβαια, ἀντιπροσωπευτικὴ σφυγμομέτρηση...

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

«Ἀγαπητέ μου Τοξότη. Ὕστερα ἀπὸ 60 τόσα τεύχη ποὺ παρακολουθῶ τὶς ΕΙΚΟΝΕΣ μπορῶ, ἔστω καὶ κάπως ἀργά, νὰ σὲ συγχαρῶ καὶ στὸ πρόσωπό σου ὅλους ὅσοι μόχθησαν καὶ μοχθοῦν γιὰ τὸ ὡραιότατο αὐτὸ Ἑλληνικὸ περιοδικό. Μᾶς κάνει νὰ ὑπερηφανευώμαστε γιὰ τὴν ἔκδοσή του.

Ἀλλά, μὲ τὴν εὐκαιρία, θέλω νὰ συζητήσω μιὰ ἰδέα μου μαζί σου: Δηλαδή, στὶς λογοτεχνικές σου σελίδες εἶδα νὰ παρουσιάζῃς Μυριβήλη, Καζαντζάκη, Βενέζη, Καραγάτση κ. ἄ. ἄξιους κάθε τιμῆς καὶ σεβασμοῦ λογοτέχνες τῆς σύγχρονης Ἑλλάδος. Ὅμως ἡ ἑλληνικὴ παραγωγὴ ἔχει καὶ τοὺς πιὸ νέους της, ἀλλὰ ἐξ ἴσου ἄξιους νὰ προβληθοῦν. Νομίζω, λοιπόν, πὼς θὰ προσέφερες μιὰ ἰδιαίτερη χαρὰ στοὺς ἀναγνῶστες σου ἂν δημοσίευες καὶ γενικώτερα παρουσίαζες ἐργασία δυὸ ἀπὸ τοὺς λυρικοὺς νέους ποιητές μας —τοῦ Γιώργου Γεραλῆ καὶ τοῦ Σ. Μαράντου. Κ' οἱ δύο τους εἶναι γνωστοὶ ἀπὸ τὶς συνεργασίες τους σὲ σοβαρὰ λογοτεχνικὰ περιοδικά, ἀπὸ τὴν ἀνθολόγησή τους σὲ διάφορες νεώτερες Ἀνθολογίες καὶ ἀπὸ τὰ βιβλία τους ποὺ μὲ πολὺ καλὰ λόγια τὰ ὑποδέχτηκε ἡ κριτική. Μὴ νομίσης πὼς κινοῦμαι ἀπὸ τὴ φιλία μου πρὸς τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς, ἀφοῦ οὔτε κατ' ὄψη δὲν τοὺς γνωρίζω. Ἀλλὰ τὶς ἡμέρες αὐτὲς μὲ τὶς συννεφιὲς καὶ τὴ σπιτίσια ἀτμοσφαῖρα, διάβασα καὶ ξαναδιάβασα στίχους ἀπὸ τὰ βιβλία τους καὶ σκέφθηκα νὰ συζητήσω μαζί σου τὴν ἰδέα μου: Πῶς σοῦ φαίνεται, λοιπόν, ἡ παρουσίασή τους ἀπ' τὶς σελίδες σου, λίγα βιογραφικὰ καὶ λίγα ποιήματά τους; Πολλοὶ φίλοι μου καὶ φίλοι τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ συμφωνοῦν μαζί μου. Ἐσὺ μπορεῖς νὰ βρῆς τὰ βιβλία τους (δυστυχῶς, ἐγὼ ἔχω δυὸ ἀπ' τὸν καθένα) ἴσως νὰ βρῆς καὶ τοὺς ἴδιους. Γειὰ χαρὰ καὶ σ' εὐχαριστῶ πολύ».

Γιαν. Παπ. — Καθηγητὴς τῆς φιλολογίας.

Τηροῦμε, ὅπως βλέπετε, τὴν ἀνωνυμία. Κ' οἱ δυὸ λογοτέχνες ἔχουν, ἀσφαλῶς, μιὰ ἀξιόλογη ἐργασία, μὰ οἱ ΕΙΚΟΝΕΣ δὲν εἶναι φιλολογικὸ περιοδικό. Ἴσως, ἀργότερα, ἀποκτήσουμε καὶ τὴν φιλολογική μας σελίδα.

Ὁ

ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΦΙΛΜ ΤΗΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

"ΜΙΝΩΣ" 8/19

ΜΕΤΑΛΛΙΚΕΣ
ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ
ΚΟΥΖΙΝΑΣ

Εὐκολίαι Πληρωμῆς

Αὐτό θά πῆ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ!

ΘΕΡΜΙΣ

ΘΕΡΜΙΣ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΕΚΘΕΣΙΣ: ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 6 - ΤΗΛΕΦ. 26.718

Η «ΦΙΝΟΣ ΦΙΛΜ»

μὲ ὑπερηφάνεια παρουσιάζει τὴν πιὸ μεγάλη της δημιουργία.

«ΤΟ ΑΜΑΞΑΚΙ»

Μιὰ ἱστορία γεμάτη ἀνδρωπιά, γεμάτη πόνο, γεμάτη συγκίνηση.
Μιὰ ἱστορία συγκλονιστική ποὺ τὴν ζωντανεύουν:
ὁ **Ὀρέστης Μακρῆς,**
ἡ **Ἀντιγόνη Βαλάκου,**
ὁ Βασίλης Αὐλωνίτης, ἡ Χριστίνα Καλογερίκου, ἡ Γεωργία Βασιλειάδου, ὁ Παντελῆς Ζερβὸς καὶ ὁ **Βασίλης Διαμαντόπουλος**

Σενάριο: Καμπανέλη - Κιούση
Σκηνοθεσία: Ντῖνος Δημόπουλος.
Μουσική: Μανώλης Χατζηδάκις.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑ 4 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΤΙΤΑΝΙΑ - ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ
ΑΣΤΟΡ - ΡΑΔΙΟ ΣΙΤΥ
ΕΛΛΗ

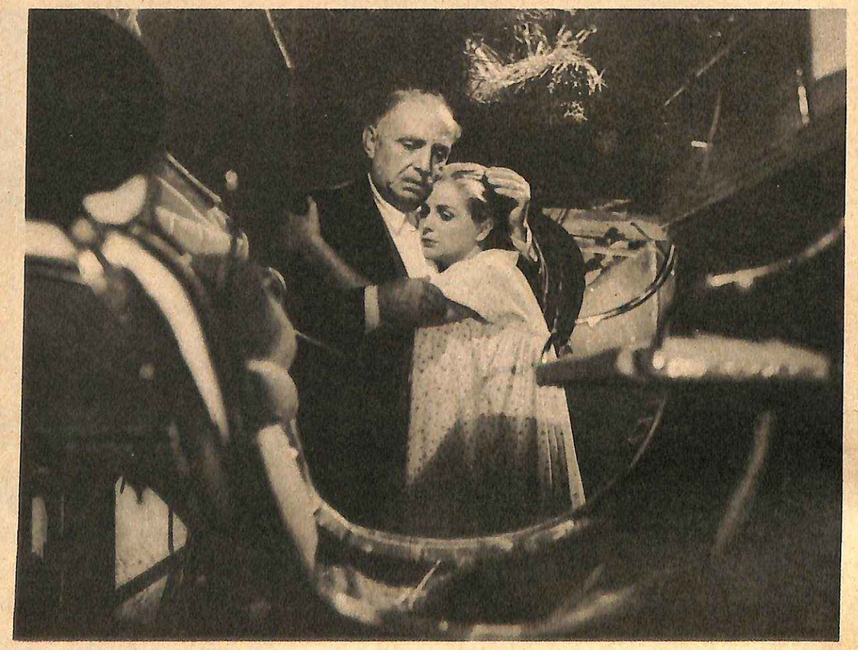

Ἀπὸ τὰ βιβλία

...ποὺ μᾶς ἔστειλαν

«Η ΠΕΙΡΑΤΕΙΑ (ΑΠΟ ΤΟΥ 1.500 π.Χ ΕΩΣ ΤΟ 1.860) —ΙΣΤΟΡΙΑ καὶ θρῦλος», ὑπὸ Σπυρίδωνος Φ. Ἀργυροῦ, δικηγόρου. Ἀθῆναι 1956. Σελ 200. Ἐθνικὸς ὁ σκοπὸς τῆς ἐκτεταμένης —καὶ γλαφυρότατα συντεταγμένης— πραγματείας: Νὰ ἀποδείξῃ πόσο ἄδικος κι ἀβάσιμος εἶναι ὁ ἰσχυρισμὸς ποὺ διατυποῦται συχνὰ ἀπὸ ἀλλοεθνεῖς ἐπιστήμονες ὅτι τὸ ἑλληνικὸ ἐμπορικὸ ναυτικό μας ἔχει ρίζες πειρατικές. Καὶ ὅμως: «Ἐκ τοῦ ἐπίπλου τοῦ γενναίου Μιαούλη, ὅστις, κατὰ τὰς διαταγάς μου, κατέστρεψε τὰ περὶ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου μύστικα καὶ τοὺς ἐκπατιτροκέλητας (λάντσες) τῶν πειρατῶν, ἔχομεν τὸ ὑλικὸν τοῦ στολίσκου μας τὸ ὁποῖον φέρει καὶ τάττει ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν σας ὁ Σαχτούρης», γράφει ὁ Καποδίστριας πρὸς τὸν Τζώρτζ. Καὶ εἶναι αὐτὸ ἕνα ἀπὸ τὰ πάμπολλα ντοκουμέντα ποὺ περιέχει τὸ ἀξιόλογο αὐτὸ βιβλίο, συνδυασμὸς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης καὶ ἐντέχνου φιλολογικῆς συγγραφῆς.

«ATHENS A LA CARTE», by OLYMPIA MARKETOS. «ΙΚΑΡΟΣ», ΑΘΗΝΑΙ, 1956. Νὰ ἕνα βιβλίο ποὺ δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ λείπῃ ἀπὸ κανένα σπίτι τοῦ ἀποδήμου ἑλληνισμοῦ, καὶ ἰδίως τῶν νεωτέρων, ποὺ ἀρχίζουν νὰ ξεχνοῦν τὰ πατροπαράδοτα. Σ' ἑκατό περίπου σελίδες, ἡ κ. Μαρκέτου, ('Ελληνίδα ἀπὸ τὸν Καναδᾶ, ποὺ ζῆ σήμερα στὸν Ἅγιο Φραγκῖσκο) μᾶς δίνει μιὰ πλήρη εἰκόνα τῆς ἑλληνικῆς κουζίνας, σ' ὅλες τὶς παραλλαγές της, καὶ μ' ἐνδιαφέρουσες ἱστορικὲς ὑποσημειώσεις. Ὡρισμένες συνταγὲς ἔχουν προσαρμοσθῆ στὶς σύγχρονες ἀμερικανικὲς συνήθειες, καὶ ὑπάρχει κ' ἕνα ἐνδιαφέρον ἄρθρο γιὰ τὰ ἑλληνικὰ κρασιά. Τὸ βιβλίο κοσμεῖ ἕνα ὡραῖο ἐξώφυλλο τοῦ ζωγράφου Γ. Κοσμαδοπούλου.

«ΘΥΜΑΤΑ ΕΙΡΗΝΗΣ», ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΒΑΣΙΛΙκοῦ, (μυθιστόρημα). Ἀθήνα, 1956. Σελ. 231. Ὁ συγγραφεὺς τῆς «Διηγήσεως τοῦ Ἰάσονα» μᾶς παρουσιάζει, στὸ νέο του αὐτὸ μυθιστόρημα, μιὰ συντροφιά 7 νέων ποὺ ζοῦνε στὴν πόλη τῆς Θεσσαλονίκης, μέσα στὴν ἀγωνία ἑνὸς τρίτου παγκοσμίου πολέμου. Τὸ πῶς, καὶ ποῦ, βρίσκει ὁ καθένας τους τὴν λύτρωση, εἶναι τὸ κεντρικὸ θέμα τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτοῦ βιβλίου, ποὺ τοποθετεῖ, καὶ ἀναλύει, πολλὰ ἀπὸ τὰ προβλήματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὴν σύγχρονη νεολαία. Τὸ ἐξώφυλλο ἔχει φιλοτεχνήσει ὁ ζωγράφος Μαρῖνος Παπάζογλου.

«ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΑΙ», ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΙΓΓΛΕΣΗ. (ΕΙΚΟΝΟγράφηση Κ. Μαλάμου). Ἐκδοτικὸς Οἶκος Ἀλικιώτη, Ἀθῆναι 1956. Σελ. 205. Εἶναι τόσο γνωστὴ καὶ χρήσιμη στὸν τόπο ἡ σειρὰ αὐτὴ («Τὸ βιβλίο τοῦ παιδιοῦ») ποὺ διευθύνει ἡ Ἀντιγόνη Μεταξᾶ, ποὺ καὶ τώρα οἱ «Μεγάλοι Ἐξερευνηταὶ» (Πυθέας, Νέαρχος, Μάρκο Πόλο, Κολόμβος, Μπαλμπόα) θὰ θέλξουν μικροὺς καὶ μεγάλους. Κ' εἶναι καλογραμμένο, πραγματικά, τὸ ὡραῖο αὐτὸ βιβλίο, κ' ἡ γλῶσσα του πλούσια καὶ στρωτή...

«ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ», ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΣΕΡΒΑΚΗ (ΠΟΙΗΜΑΤΑ). ΑΘΗΝΑΙ 1956, σελ. 62.
Ἔχουν ποιότητα, αὐτὰ τὰ ποιήματα, καὶ μιὰν εὐαισθησία ἰδιότυπη: Τὰ «Ἐλεγεῖα γιὰ τὸν χαμένο ναύτη» ἀφήνουν μιὰ ἐντύπωση ἀκαθόριστη, ρομαντικὴ σὰν μιὰ μακρινὴ ἀνάμνηση, καθὼς καὶ τὸ «Ἐπιθαλάμιο» (ὦ παλιὰ—τυραννικὰ—τραγούδια— τῶν ὠκεανῶν...). Μιὰ πολὺ ἀξιόλογη συλλογή...

Ο «ΖΥΓΟΣ», (ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ). ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ ΔΗμοσιεύονται πολλὰ καὶ ἐνδιαφέροντα ἄρθρα σχετικὰ μὲ τὶς Καλὲς Τέχνες καὶ τὴν Ἀρχιτεκτονική μελέτη τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πολυτεχνείου κ. Κ. Μπίρη γιὰ τὸ συναισθηματικὸ θέμα στὴν σύγχρονη ἀρχιτεκτονική, ἐντυπώσεις τοῦ μεγάλου γλύπτου Ζάτκιν ἀπὸ ἕνα ταξίδι του στὴν Ἑλλάδα, ἄρθρο γιὰ τὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ τέχνη τοῦ Σοβιετικοῦ γλύπτου Σ. Κονένκωφ, ἀνάλυση τοῦ ἔργου τοῦ τιμηθέντος μὲ τὸ διεθνὲς βραβεῖον Γκουγκεγχάϊμ ζωγράφου Μπὲν Νίκολσον ἀπὸ τὴν κ. Ἔφη Φερεντίνου, σκέψεις διὰ τὴν Τέχνην τοῦ Ζὼρζ Μπράκ, μελέτη τοῦ κ. Ι. Καΐμη γιὰ τὶς τοιχογραφίες τοῦ Τζιόττο, κριτικὴ τῶν ἐκθέσεων τοῦ μηνὸς ἀπὸ τὸν κ. Τ. Σπητέρην κλπ.

ΚΑΖ

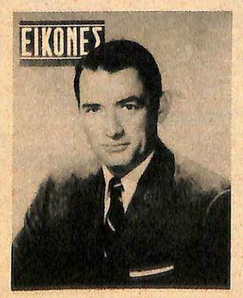

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Ο ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ ΠΕΚ —ποὺ στολίζει τὸ ἐξώφυλλό μας— ἔγινε τώρα τελευταῖα πολὺ Εὐρωπαῖος. Ὄχι μόνον «γυρίζει» τὶς ταινίες του μακρυὰ ἀπὸ τὸ Χόλλυγουντ, ἀλλὰ καὶ ὁ γάμος του μὲ τὴν ὡραιοτάτη Βερονὶκ Πασσανὶ τὸν ἔχει φέρει πιὸ κοντά μας. Μὲ τὴν Ἀμερικανίδα σύζυγό του εἶχε ἀποκτήσει τρία ἀγοράκια. Μὲ τὴν Γαλλίδα, μόλις ἀπέκτησε τὸ πρῶτο. Καινούργια πατρίδα, καινούργια οἰκογένεια!...

"ΑΛΕΚΤΩΡ"

Τὸ μοντέρνο σας καπελλάκι
ἀναδεικνύει περίφημα τὸ πρόσωπό σας.
• Τὸ ἴδιο κάνει γιὰ τὸ πρόσωπό σας καὶ ἡ Λανολίνη Μελπάν. Ὅταν περιποιηθῆτε τὸ δέρμα σας μὲ Λανολίνη Μελπάν, τὸ πρόσωπό σας ἀποκτᾶ μία νέα ἑλκυστικὴ φωτογένεια. Ἡ Λανολίνη Μελπάν οὐδέποτε θὰ σᾶς ἀπογοητεύσῃ.
• Μὲ τὸ extrait purifié à la lanoline, ποὺ περιέχει, διατηρεῖ στὸ πρόσωπό σας τὴν λάμψη τῆς νεότητος καὶ τὸ δέρμα σας μένει πάντα ἁπαλό - τρυφερό - βελούδινο.

"ΜΕΛΠΑΝ"
Ο ΦΥΛΑΞ ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΣΑΣ

ΑΔΕΛ

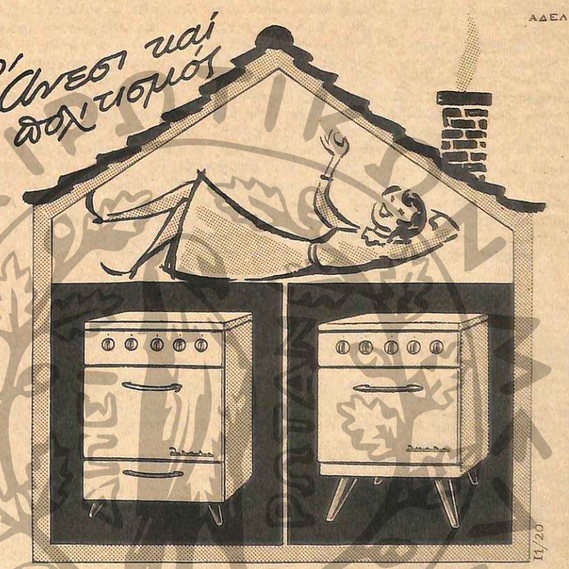
Ἄνεσι καὶ πολιτισμός

ΤΥΠΟΣ 700
δρχ. 3.989
3 ἑστίαι — τεράστιος Φοῦρνος μὲ Θερμοστάτη — εὐρύχωρος Θερμοθάλαμος.

Καλύτερη καὶ ὁμορφότερη ἀπὸ τὴν ξένη. Καὶ ὅμως φθηνότερη ἀπὸ 900 ἕως 1500 δρχ. ἀπὸ τὴν ἀντίστοιχη ξένη.

ΤΥΠΟΣ 620
δρχ. 3.549
3 ἑστίαι — τεράστιος Φοῦρνος — Γκρίλλ Θερμοστάτης.

Ἀκόλα
Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

ΕΙΚΟΝΕΣ
ΑΡ. 67 4.2.57

ΑΝ ΔΙΑΤΗΡΗΘΗ Η ΕΙΡΗΝΗ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΣΥΜΒΗ Σ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΜΙΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ 1957 ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ ΕΤΟΥΣ

Τὸ ἔτος ποὺ ἄρχισε θὰ εἶναι κρίσιμο καὶ θὰ μείνη ἀλησμόνητο στὴν ἱστορία, ὅπως τὸ 1914 καὶ τὸ 1939, ἢ θὰ σχετίζετα μὲ μερικὰ γεγονότα, ποὺ οἱ μαθηταὶ τῶν σχολείων θὰ δυσκολεύωνται νὰ θυμοῦνται στὸ μέλλον; Λένε πὼς οἱ εὐτυχισμένοι λαοὶ δὲν ἔχουν ἱστορία —καὶ τὸ ἴδιο ἀσφαλῶς ἰσχύει γιὰ τὰ εὐτυχισμένα ἔτη. Τὸ ἔτος ποὺ προηγήθηκε ἦταν πολυτάραχο, καὶ δὲν πρόκειται νὰ ξεχαστῆ εὔκολα: Ὁ Στάλιν καταγγέλθηκε στὴ Ρωσία. Οἱ δορυφόροι ξεσηκώθηκαν. Οἱ Ἀγγλογάλλοι κ' οἱ Ἰσραηλῖτες ἐπετέθησαν ἐναντίον τῆς Αἰγύπτου γιὰ τὸ Σουέζ. Καὶ μόνο αὐτὰ τὰ τρία γεγονότα εἶναι ἀρκετὰ γιὰ νὰ κάνουν τὸ 1956 ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ «ταραχώδη» τῆς σύγχρονης ἱστορίας. Ἴσως τὸ ἔτος ποὺ ἄρχισε ν' ἀποδειχθῆ ἀποφασιστικὸ γιὰ τὶς σχέσεις Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, ἀποφασιστικὸ λοιπὸν γιὰ τὴν εἰρήνη ἢ γιὰ τὸν πόλεμο. Ἂν πρόκειται νὰ εἶναι ἔτος εἰρήνης καὶ παγιώσεως τῆς εἰρήνης, οἱ ἄνθρωποι καλῆς θελήσεως σ' ὅλο τὸν κόσμο θὰ εἶναι βαθύτατα ἱκανοποιημένοι. Γιατὶ εἰρήνη σημαίνει οἰκονομικὴ εὐημερία, ἄνοδο τοῦ βιοτικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου τῶν λαῶν. Ἂν πρόκειται νὰ εἶναι ἔτος ψυχροῦ πολέμου ἢ πολέμου, ἔστω καὶ σὰν τῆς Οὐγγαρίας ἢ τῆς Αἰγύπτου, ὁ κόσμος θ' ἀντιμετωπίση μιὰ καινούργια περίοδο φόβου καὶ ἀγωνίας, ἀλλὰ καὶ φτώχειας. Τὰ τάνκς, τὰ κανόνια, οἱ πρόσφυγες, ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρός, οἱ περιορισμοὶ τῆς βενζίνης, εἶναι λέξεις ποὺ ἀκούστηκαν πολὺ στὰ 1956, καὶ ποὺ θυμίζουν τὴν μαύρη περίοδο τοῦ τελευταίου πολέμου καὶ τῆς κατοχῆς. Ἀλλὰ, γιὰ ν' ἀποκτήσουμε κάποια ἰδέα τοῦ τί πρόκειται, σύμφωνα μὲ τὶς ὑπάρχουσες ἐνδείξεις, νὰ συμβῆ στὰ 1957, ἂς ἐξετάσουμε τὶς πιθανὲς ἐξελίξεις τῆς διεθνοῦς καταστάσεως κατὰ χῶρες, ἢ κατὰ περιοχές.

Τί θὰ γίνη μέσα στὴ Ρωσία;

Δὲν ὑπάρχει πιὰ καμμιὰ ἀμφιβολία πὼς κάτι σημαντικό, ἴσως κοσμοϊστορικό, συμβαίνει στὴ Ρωσία. Δὲν εἶναι ἀκόμα σαφὲς ἂν αὐτὸ τὸ κάτι σημαίνει ἀρχὴ τοῦ τέλους τοῦ σταλινικοῦ καθεστῶτος. Ἀλλὰ ἂν οἱ ταραχὲς στὴν κομμουνιστικὴ αὐτοκρατορία συνεχιστοῦν, μπορεῖ νὰ πρόκειται πράγματι γιὰ τὴν ἀρχὴ τοῦ τέλους...

Ἡ Ρωσία, βέβαια, θὰ ἐπιζήση ὡς παγκόσμια δύναμη. Ἡ βιομηχανία ποὺ ἵδρυσε μὲ τόση ἀξιοσημείωτη ταχύτητα στὰ τελευταῖα 30 χρόνια δὲν θὰ ἐξαφανιστῆ. Οὔτε μπορεῖ εὔκολα νὰ διαλυθῆ ὁ Ἐρυθρὸς Στρατός, κ' ἡ ἀεροπορικὴ καὶ ναυτικὴ —σὲ ὑποβρύχια κυρίως— δύναμη ποὺ τὸν συνοδεύουν.

Πάντως, δὲν χρειάζεται πολλὴ φαντασία γιὰ νὰ προβλέψη κανεὶς μερικὲς ἀλλαγὲς, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ μεταμορφώσουν τὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση ἀπὸ ἕνα ἀστυνομικὸ κράτος, ποὺ διαρκῶς ἀπειλεῖ τὴν διεθνῆ εἰρήνη, σ' ἕνα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον νομιμόφρον μελος τῆς κοινότητος τῶν ἐθνῶν. Γιατὶ εἶναι τώρα φανερὸ πὼς τὸ κομμουνιστικὸ σύστημα δὲν μπόρεσε νὰ ἱκανοποιήση τὴν ἐπιθυμία τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ καὶ τῶν λαῶν τῶν δορυφόρων γιὰ ἕνα μεγαλύτερο βαθμὸ ἐλευθερίας κ' ἕνα καλύτερο ἐπίπεδο ζωῆς.

Ὁ κομμουνισμὸς δὲν μπόρεσε ν' ἀλλάξη τὴν ἀνθρώπινη φύση. Τώρα ποὺ τὸ ἔθνος τους βιομηχανοποιήθηκε, οἱ Ρῶσοι ζητοῦν τοὺς καρποὺς τῆς βιομηχανοποιήσεως. Δὲν θέλουν πιὰ καινούργιες ἀναβολές, καινούργιες ὑποσχέσεις. Ὁ ἡρωϊκὸς ἀγώνας τοῦ οὐγγρικοῦ λαοῦ γιὰ τὴν ἐλευθερία, θαυμάστηκε στὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση ὅσο καὶ στὸ δυτικὸ κόσμο. Ἡ κραυγὴ τῆς Πολωνίας γιὰ ψωμὶ κ' ἐλευθερία βρῆκε ἀπήχηση, ἔστω καὶ λιγότερο θεαματική, μέσα στὴν ἴδια τὴ Ρωσία.

Τὰ σημεῖα τῆς ἀναταραχῆς μέσα στὴν ἴδια τὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση πολλαπλασιάζονται σχεδὸν καθημερινά. Εἰδήσεις γιὰ ἀπεργίες ἦρθαν τελευταῖα ἀπ' τὰ Οὐράλια κι ἀπὸ τὴν κοιλάδα τοῦ Ντόν. Ἕνα μυστικὸ Σοσιαλιστικὸ κόμμα λέγεται ὅτι βρίσκεται σὲ δράση στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Ρωσίας, καὶ θέτει σὲ κυκλοφορία φυλλάδια ποὺ καταγγέλλουν τὴν κομμουνιστικὴ βία στὴν Οὐγγαρία καὶ ζητοῦν ἐλεύθερες ἐκλογὲς σ' ὁλόκληρο τὸ σοβιετικὸ συνασπισμό.

Ὅλα ἀφήνουν νὰ ἐννοηθῆ ὅτι οἱ φοιτηταί, ὅπως τόσο συχνὰ στὸ παρελθόν, ἡγοῦνται ἑνὸς κινήματος διαμαρτυρίας ἀρκετὰ σημαντικοῦ. Ἕνα τέτιο ἀκριβῶς φοιτητικὸ κί-

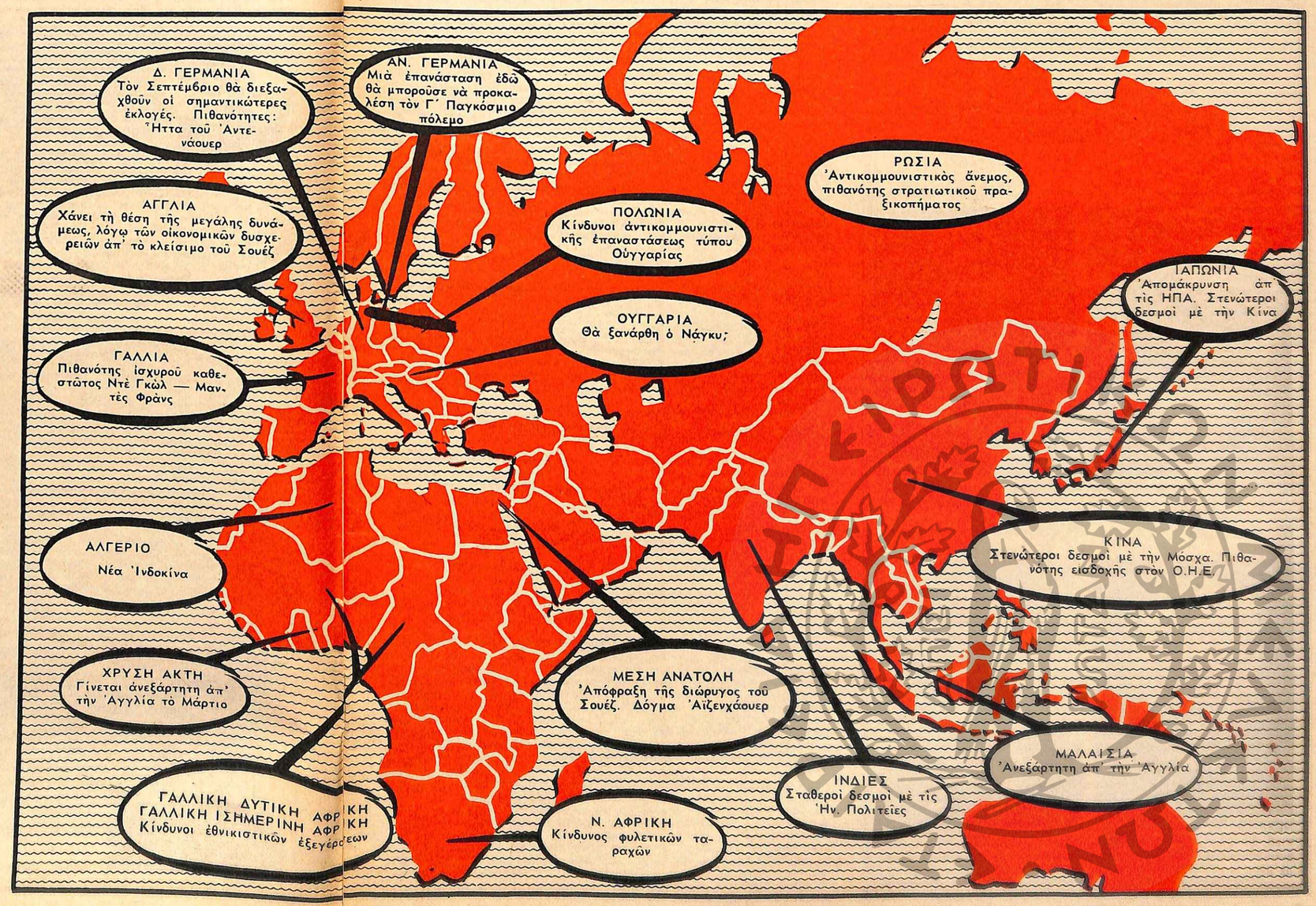

Ἡ παγίωση τῆς εἰρήνης δὰ ἀνύψωνε τὸ βιοτικὸ καὶ πολιτιστικὸ ἐπίπεδο κάθε χώρας

νημα σήμανε τὸ τέλος τοῦ τσαρισμοῦ, λίγα χρόνια πρὶν ἀπ' τὴν ἐπανάσταση τοῦ 1917. Γράφοντας γιὰ τὶς φοιτητικὲς διαδηλώσεις τοῦ 1901, ὁ ἴδιος ὁ Λένιν εἶπε:

«Οἱ ἀπαιτήσεις τῶν σπουδαστῶν τρομάζουν πολὺ τὴν κυβέρνηση, ποὺ αἰσθάνεται ἐντελῶς ἀσταθής, καὶ δὲν πιστεύει παρὰ στὴ δύναμη τῆς λόγχης καὶ τοῦ μαστιγίου...».

Οἱ σημερινοὶ κομμουνιστὲς ἡγέτες βρίσκονται στὴν ἴδια σχεδὸν θέση μὲ τοὺς ὑπουργοὺς τοῦ Τσάρου. Πρέπει νὰ κάνουν ριζικὲς ἀλλαγὲς στὴν πολιτική τους, καὶ γρήγορα, ἂν θέλουν νὰ προλάβουν τὴ μετατροπὴ τῶν ταραχῶν σὲ ἐσωτερικὴ ἀνάφλεξη. Ὅμως, ὅπως οἱ ὑπουργοὶ τοῦ Τσάρου, εἶναι κι αὐτοὶ θύματα τῆς ἴδιας τους τῆς ἱστορίας. Ἀποτελοῦν ὑπολείμματα τῶν ἡμερῶν τοῦ μισητοῦ Στάλιν. Ὁ λαὸς δὲν τοὺς ἔχει ἐμπιστοσύνη, μὰ αὐτοὶ δὲν δείχνουν διάθεση νὰ παραιτηθοῦν.

Μποροῦν λοιπὸν νὰ συμβοῦν πολλὰ πράγματα —λόγου χάρη:

1). Ὁ στρατάρχης Γεώργη Ζούκωφ, ἢ κανένας ἄλλος ἱκανὸς νὰ ἐλέγξη τὸ στρατό, μπορεῖ νὰ κάνη στρατιωτικὸ πραξικόπημα, μὲ τὸ πρόσχημα πὼς ἡ ἀσφάλεια τῆς Ρωσίας βρίσκεται σὲ κίνδυνο ἀπ' τὶς ἐξελίξεις τῆς Πολωνίας καὶ τῆς Οὐγγαρίας, ποὺ εἶναι συνέπεια τῆς πολιτικῆς τοῦ Νικήτα Κροῦστσεφ.

2). Ὁ Γώργη Μαλένκωφ, πρώην πρωθυπουργὸς, ἢ κάποιος ἄλλος ποὺ γνωρίζει καλά, ὅπως αὐτός, τὸ σοβιετικὸ βιομηχανικό, πολιτικὸ καὶ κοινωνικὸ σύστημα, μπορεῖ ν' ἀποσπάση τὸν ἔλεγχο τοῦ κόμματος καὶ τοῦ κυβερνητικοῦ μηχανισμοῦ ἀπὸ τὸν Κροῦστσεφ, νὰ σπάση κάθε σχέση μὲ τὸ παρελθόν, καὶ νὰ καταβάλη μιὰ καινούργια προσπάθεια δημοκρατικοποιήσεως τοῦ ἔθνους καὶ τῆς αὐτοκρατορίας.

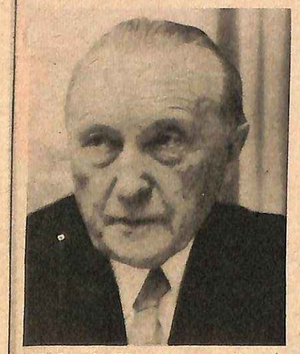

ΑΝΤΕΝΑΟΥΕΡ: Ἀντιμετωπίζει τώρα τὴν μεγάλη ἡλικία καὶ τὸ κίνημα τῆς οὐδετερότητος ποὺ ἀπειλεῖ τὴν πολιτική του. Ἴσως ἀποσυρθῆ

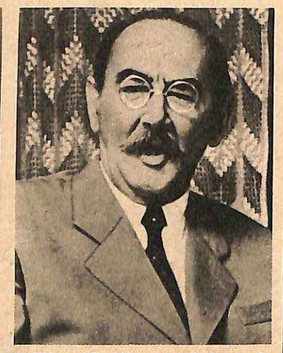

ΝΑΓΚΥ: Ὁ ἐξόριστος ἡγέτης τῆς οὐγγρικῆς ἐπαναστάσεως ποὺ πνιγηκε στὸ αἷμα μπορεῖ νὰ ἐπανέλθη «μετριοπαθὴς» στὴν χώρα του.

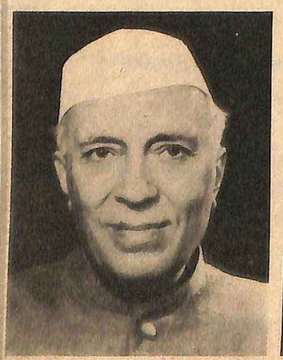

ΝΕΧΡΟΥ: Δὲν κινδυνεύει προσωπικά. Εὐκίνητος, εὐλύγιστος, συχνὰ ἀντιφατικός, φαίνεται προικισμένος μὲ μεγάλην ὑπομονή. Θολὸς πάντα.

ΚΡΟΥΣΤΣΕΦ: Βρίσκεται, κατὰ κάποιον τρόπο, στὰ ἴδια προβλήματα ποὺ ἀντιμετώπιζε πρὶν 40 χρόνια ὁ Τσάρος. Ἡ θέση του ἀσταθὴς

Ὑπάρχουν κι ἄλλες δυνατότητες —λ.χ. ἡ ἔκρηξη μιᾶς μεγάλης ἐπαναστάσεως κ' ἡ ἐπικράτηση χάους στὴ Ρωσία. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν εἶναι πολὺ πιθανό. Δὲν ἀποκλείεται οἱ σημερινοὶ ἡγέτες νὰ συμμορφωθοῦν ὡς ἕνα σημεῖο μὲ τὶς ἀξιώσεις τῆς κοινῆς γνώμης καὶ νὰ παρατείνουν γιὰ ἕνα διάστημα τὴν ἐξουσία τους. Ὅ,τι ὅμως κι ἂν συμβῆ, ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση θὰ γίνη λιγώτερο κομμουνιστικὴ στοὺς μῆνες ποὺ θ' ἀκολουθήσουν. Τώρα ποὺ τὸ προλεταριάτο στράφηκε ἐναντίον τῶν ἡγετῶν του, οἱ δικτάτορες δὲν ἔχουν ἄλλη ἐκλογὴ παρὰ νὰ ὑποχωρήσουν. Εἶναι πιὰ ἀδύνατη ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ ρωσικοῦ ἔθνους στὸ σταλινισμό, ὅσο κι ἂν ἐμφανισθοῦν —ὅπως ἤδη ἐμφανίσθηκαν— ὡρισμένες παλινδρομήσεις.

Ἡ Πολωνία πειραματόζωο

Ἡ Πολωνία ἔχει γίνει δοκιμαστικὸ πεδίο τοῦ μέλλοντος τῶν δορυφόρων. Ἡ ἀντικομμουνιστικὴ νεολαία τῆς χώρας αὐτῆς διαμαρτυρήθηκε ἐναντίον τῆς ἐπιβολῆς κομματικῶν ὑποψηφίων καὶ τοῦ κομμουνιστικοῦ συστήματος στὶς τελευταῖες ἐκλογές. Ἐκεῖνο ποὺ θέλουν εἶναι ἕνα γνήσιο δικομματικὸ σύστημα —δηλαδὴ τὸ τέλος τοῦ κομμουνισμοῦ.

Ὁ «Πολωνὸς Τίτο» Βλαντισλὰβ Γκομούλκα ἀνοίγει μὲ κόπο τὸ δρόμο πρὸς μιὰ ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία, στηριζόμενος στὶς «φιλικὲς» σχέσεις μὲ τὴ Μόσχα Ἂν τὸ πετύχη, τὸ πολωνικὸ «πείραμα» θ' ἀποτελέση πρότυπο γιὰ τὶς ἄλλες χῶρες τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης. Ὁ κίνδυνος εἶναι μήπως ἡ πολωνικὴ νεολαία ἐπαναστατήση ἀνοιχτὰ ἐναντίον τοῦ κομμουνισμοῦ, ὅπως ἔγινε στὴν Οὐγγαρία. Στὴν περίπτωση αὐτή, οἱ Ρῶσοι θὰ καταπνίξουν ἀμείλικτα τὴν ἐξέγερση.

Ἐννοεῖται, ὅτι καὶ τὸ Κρεμλῖνο ἐπιθυμεῖ, ὅπως ὁ Γκομούλκα, τὴν ἀποφυγὴ μιᾶς τέτιας ἀναμέτρησης. Ἀπόδειξη, ἡ συμφωνία βάσει τῆς ὁποίας ἡ πολωνικὴ κυβέρνηση θὰ ἔχη τὸ δέτο σχετικὰ μὲ τὴ χρήση τῶν σοβιετικῶν δυνάμεων ποὺ βρίσκονται στὴν Πολωνία. (Κάτι τέτιο γίνεται καὶ στὶς χῶρες τοῦ ΝΑΤΟ γιὰ τὶς κινήσεις τῶν ἀμερικανικῶν στρατευμάτων). Πάντως, ἡ Ρωσία δὲν ἄφησε καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἐξακοραρχιῶν, ποὺ βρίσκονται στὴν Ἀνατολικὴ Γερμανία

Ἐπιστροφὴ τοῦ Νάγκυ;

Στὴν Οὐγγαρία, ἡ ἀνταρσία ἐναντίον τοῦ κομμουνιστικοῦ ζυγοῦ ἔχει συντριβῆ, ὄχι τόσο ἐξ αἰτίας τῆς τρομοκρατίας τῶν ἐρυθρῶν, ὅσο λόγω τῆς πείνας καὶ τῆς ἐξαντλήσεως. Σὲ ὀχτὼ ἑβδομάδες, 30 χιλιάδες ἀνθρωποι σκοτώθηκαν, πενῆντα χιλιάδες τραυματίστηκαν κ' ἑκατὸν σαράντα χιλιάδες ἔφυγαν στὴ Δύση. Ὁ Γιάνος Καντάρ, τὸ ἀνδρείκελο τῆς Μόσχας, δὲν φαίνεται πὼς θὰ μείνη πολὺ στὴν ἀρχή. Ἴσως τελικὰ νὰ ὑποχωρήσουν οἱ Ρῶσοι στὴν ἀξίωση τῶν ἐπαναστατῶν γιὰ τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ Νάγκυ (ποὺ εἶναι ἐξόριστος σὲ μιὰ παραθαλάσσια πόλη τοῦ Εὐξείνου), καὶ νὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἐπικράτηση ἑνὸς καθεστῶτος τύπου Γκομούλκα.

Ἀντικομμουνιστικὲς ἐκδηλώσεις παρατηρήθηκαν καὶ σὲ ἄλλους δορυφόρους, ἀλλὰ ὡς τώρα, τὰ περισσότερα ἐρυθρὰ καθεστῶτα ἀκολουθοῦν τὸ σύστημα τῆς καταπίεσεως, χωρὶς καμμιὰ παραχώρηση.

Ὁ Τίτο στὴν Ἀμερικὴ

Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Τίτο στὴν Ἀμερική, ποὺ θὰ γίνη πρὶν ἀπ' τὴν ἄνοιξη, θὰ δώση τὴν εὐκαιρία στοὺς Ἀμερικανοὺς ἡγέτες νὰ μάθουν ἀπὸ ἔκαὶ νὰ διαπιστώσουν πόσο μεγάλη εἶναι ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Γιουγκοσλαβίας ἀπ' τὴ Μόσχα. Θὰ πρόκειται γιὰ τὸ πρῶτο ταξίδι κομμουνιστοῦ ἡγέτου στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες.

Οἱ σχέσεις τοῦ Τίτο μὲ τὴ Μόσχα ἔχουν χειροτερέψει τελευταῖα, ἔπειτα ἀπ' τὶς ἐξεγέρσεις τῶν δορυφόρων. Τὸ παράξενο εἶναι πὼς ὁ Τίτο εἶναι πολὺ πιὸ κομμουνιστὴς στὸ ἐσωτερικὸ τῆς χώρας του ἀπ' ὅ,τι ὁ Γκομούλκα, ποὺ ἀπολαμβάνει, ἔστω καὶ προσωρινά, τὴν εὔνοια τῆς Μόσχας...

Γερμανικὴ οὐδετερότητα;

Στὴ Γερμανία, τὸ κῦμα φιλειρηνισμοῦ ἀπειλεῖ ἀπ' τὰ θεμέλια τὴν ἵδρυση τοῦ στρατοῦ τῶν 500.00 ἀνδρῶν τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, ποὺ εἶναι ζωτικὴ γιὰ τὴν ἐπιβίωση τοῦ ΝΑΤΟ. Ὁ καγκελλάριος Ἀντενάουερ, ὁπαδὸς τοῦ γερμανικοῦ ἐπανεξοπλισμοῦ, ἔκλεισε τὰ 81 του χρόνια κ' ἑτοιμάζεται ν' ἀποσυρθῆ. Ἴσως καὶ νὰ καταψηφισθῆ στὶς προσεχεῖς σημαντικώτατες ἐκλογές, ὁπότε ὁ σχηματισμὸς μιᾶς κυβερνήσεως συνασπισμοῦ μὲ τοὺς Σοσιαλιστὰς θὰ εὐνοήση τὴ σύναψη συμφωνίας μὲ τὴ Ρωσία γιὰ τὴ γερμανικὴ ἑνοποίηση, μὲ ἀντάλλαγμα τὴν γερμανικὴ οὐδετερότητα.

Στὸ ἀναμεταξύ, ὑπάρχουν πολλὲς ἐνδείξεις προετοιμαζομένης ἀνταρσίας ἐναντίον τῶν κομμουνιστῶν στὴν Ἀνατολικὴ Γερμανία.

Οἱ Ρῶσοι, πάντως, προσπαθοῦν νὰ κερδίσουν τοὺς Γερμανοὺς μὲ τὸ δόλωμα τῆς ἑνοποιήσεως. Τελευταῖα προτείνουν τὴν ἀποχώρηση τῶν ἀνατολικῶν καὶ συμμαχικῶν στρατευμάτων 500 μίλλια ἀνατολικὰ καὶ δυτικὰ ἀπ' τὸ Παραπέτασμα, γιὰ νὰ πραγματοποιηθῆ τὸ γερμανικὸ ὄνειρο τῆς ἑνοποιήσεως... καὶ τὸ ρωσικὸ ὄνειρο τῆς ἀποχωρήσεως τῶν ἀμερικανικῶν στρατευμάτων ἀπὸ τὴν Εὐρώπη. Καὶ τὸ κακὸ εἶναι πὼς οἱ Γερμανοὶ Σοσιαλιστὰ, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολιτικοὶ τῆς Δύσεως, ἐπιδοκίμασαν τὸ ρωσικὸ αὐτὸ σχέδιο...

Στὴ Μέση Ἀνατολὴ ἔχει ἀποκατασταθῆ μιὰ σχετικὴ ἠρεμία, μετὰ τὴν ἀποτυχία τῆς ἀγγλογαλλικῆς ἐπιδρομῆς. Ἡ ταχύτης τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς διώρυγος τοῦ Σουὲζ θὰ ἔχη μεγάλη οἰκονομικὴ σημασία γιὰ τὴν Εὐρώπη. Ἀλλὰ κατὰ πόσο θὰ μπορέση νὰ διατηρηθῆ ἡ εἰρήνη στὴν εὔφλεκτη αὐτὴ περιοχὴ στὰ 1957;

Ἀπὸ τώρα κιόλας ὑπάρχουν σημεῖα κινδύνου: Οἱ Ἰσραηλῖται δὲν φαίνονται διατεθειμένοι νὰ ἐκκενώσουν τὸ διάδρομο τῆς Γάζας. Ἂν καὶ ὁ διάδρομος αὐτὸς δὲν ἀποτελεῖ γεωγραφικὰ τμῆμα τῆς Αἰγύπτου, οἱ δυνάμεις τοῦ Νασὲρ τὸν κατέλαβαν βάσει τῆς συμφωνίας ἀνακωχῆς τοῦ 1949 στὴν Παλαιστίνη. Ἂν σημειωθοῦν ταραχὲς γιὰ τὴ Γάζα, θὰ εἶναι δύσκολο νὰ ἐκκαθαρισθῆ ἡ διῶρυξ καὶ νὰ λειτουργήσουν κανονικὰ οἱ πετρελαιαγωγοί.

Ἡ Ἀμερικὴ θὰ προσπαθήση νὰ μεσολαβήση στὴ διένεξη αὐτὴ Τὸ «Δόγμα Ἀϊζενχάουερ», ποὺ προβλέπει βοήθεια σὲ κάθε θῦμα ἐπιθέσεως στὴ Μέση Ἀνατολή, θ' ἀποτρέψη, ὅταν ἐγκριθῆ ἀπ' τὸ Κογκρέσσο, τὸν κίνδυνο ρωσικῆς ἐπιδρομῆς ἢ διεισδύσεως στὴν περιοχή. Ἀλλά, ἄραγε, οἱ Ἀμερικανοὶ θὰ βοηθήσουν καὶ τὰ θύματα ἐνδεχομένης ἐπιθέσεως τῶν Ἀγγλογάλλων; Γιατί, δὲν μπορεῖ ν' ἀποκλεισθῆ μιὰ τέτια ἐπιδρομὴ ἐναντίον τῆς Συρίας ἢ ἄλλης χώρας τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Οἱ Ἄγγλοι χτυποῦν ἤδη τοὺς ἐπαναστάτες τῆς Ὑεμένης, καὶ τὸ μῖσος τους ἐναντίον τοῦ Νασὲρ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ζωηρό. Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, ὁ Νασὲρ καὶ τὰ ἀραβικὰ κράτη δὲν θὰ ἠσυχάσουν ἂν δὲν βροῦν ἕναν τρόπο ν' ἀπαλλαγοῦν ἀπ' τὸν πιὸ ἐπικίνδυνο ἐχθρό τους, τὸ Ἰσραήλ...

Ἡ Κύπρος ἀποτελεῖ κι αὐτὴ ἕνα κέντρο ἀναταραχῆς στὴ Μέση Ἀνατολή. Ἄραγε θὰ γίνη, στὰ 1957, κανένα βῆμα πρὸς τὴν αὐτοδιάθεση καὶ τὴν εἰρήνευση τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ; Ἢ μήπως θὰ ἐκτραχυνθοῦν οἱ σχέσεις τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν Ἀγγλία καὶ τὴν Τουρκία; Κάθε πρόβλεψη στὸν τομέα αὐτὸν εἶναι δύσκολη.

Λυκόφως τῶν Συντηρητικῶν

Γιὰ τὴ συντηρητικὴ κυβέρνηση τῆς Ἀγγλίας, οἱ προβλέψεις γιὰ τὸ 1957 δὲν εἶναι καθόλου εὐχάριστες. Οἱ περιορισμοὶ στὴν κατανάλωση βενζίνης εἶναι πιθανὸ πὼς θ' αὐξηθοῦν ἀπὸ 10 σὲ 15% κατὰ τὸ νέο ἔτος, πρᾶγμα ποὺ θὰ ἔχη βαρειὲς συνέπειες στὴ βιομηχανία.

Τὰ δάνεια, ποὺ πῆρε ἡ Ἀγγλία ἀπ' τὴν Ἀμερική, τὴν ἀνακουφίζουν μέν, ἀλλὰ θὰ τὴν ἀναγκάσουν νὰ περικόψη τὸ ἀμυντικό της πρόγραμμα γιὰ νὰ τὰ ξεπληρώση —καὶ συνεπῶς νὰ χάση κάθε δυνατότητα προβολῆς ὡς πρώτης σειρᾶς μεγάλης δυνάμεως.

Τελευταῖες τοπικὲς ἐκλογὲς ἔδειξαν πὼς οἱ Ἐργατικοὶ πραγματοποίησαν σοβαρὰ κέρδη εἰς βάρος τῶν Συντηρητικῶν. Ὁ Μὰκ Μίλλαν θὰ ἐπιδιώξη ν' ἀναστηλώση τὸ ἀγγλικὸ γόητρο μὲ δυὸ μεγάλες προσπάθειες: Τὴν ἀνάπτυξη τῆς πυρηνικῆς δυνάμεως, γιὰ νὰ θέση τέρμα στὴν ἐξάρτηση ἀπ' τὰ πετρέλαια τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, καὶ τὴ στενώτερη συνεργασία μὲ τὴν Εὐρώπη. Οἱ Ἐργατικοί, στὸ ἀναμεταξύ, θὰ προσπαθήσουν νὰ προκαλέσουν διάσπαση τῶν κυβερνητικῶν καὶ διενέργεια νέων ἐκλογῶν. Ἀρχηγός τους στὴν προσπάθεια αὐτὴ εἶναι ὁ Ἀνιουρὶν Μπέβαν.

Δυανδρία Ντὲ Γκὼλ — Μαντὲς Φρὰνς

Ἡ τύχη τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως θὰ κριθῆ ἀπ' τὸ ζήτημα τῆς Ἀλγερίας, ὅπου ἡ ἀνταρσία εἶχε ὡς τώρα γιὰ θύματα 20.000 Ἄραβες καὶ 2.000 Γάλλους νεκρούς. Τὸ σχέδιο τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Πινὼ γιὰ τὸν τερματισμὸ αὐτοῦ τοῦ αἱματηροῦ καὶ δαπανηροῦ πολέμου προβλέπει: 1) Τοπικὲς ἐκλογὲς τὸν Ἀπρίλιο. 2) Ἀνακωχὴ (χωρὶς παράδοση ὅπλων). 3) Ἐκλογὲς γιὰ τὶς 30 ἀλγερινὲς ἕδρες στὴ γαλλικὴ Ἐθνοσυνέλευση. 4) Ἐκλογὲς γιὰ μιὰ ἀλγερινὴ Συνέλευση.

Οἱ ἐπαναστάτες, ὅμως, ζητοῦν πλήρη ἀνεξαρτησία, κ' εἶναι πολὺ ἀμφίβολο ἂν θὰ δεχτοῦν τὸ συμβιβασμό. Τὸ πιθανώτερο λοιπὸν εἶναι ὅτι ὁ ἀλγερινὸς πόλεμος θὰ συνεχιστῆ ὅπως ὁ ἰνδοκινεζικός, καὶ θὰ καθηλώνη 500.000 Γάλλους στρατιῶτες, ἐξαντλώντας συγχρόνως τὸ γαλλικὸ θησαυροφυλάκιο (ἕνα δισεκατομμύριο δολλάρια στοίχισε αὐτὸς ὁ πόλεμος στὰ 1956!).

Ἂν ἀποτύχη τὸ σχέδιο Πινώ, ἡ σοσιαλιστικὴ κυβέρνηση τοῦ κ. Γκὺ Μολλὲ θὰ πέση. Ἡ ἀποτυχία τῆς ἐπεμβάσεως στὴν Αἴγυπτο, ὁ πληθωρισμός, οἱ περιορισμοὶ τῶν καυσίμων κι ἄλλοι ἐσωτερικοὶ «πονοκέφαλοι» θὰ τὴν κάνουν νὰ μὴν μπορέση νὰ διατηρηθῆ στὴν ἐξουσία.

Μόνη λύση, τότε, γιὰ τὴ Γαλλία, θὰ εἶναι ἕνα ἰσχυρὸ καθεστώς, μὲ πιθανὸ πρόεδρο τὸν στρατηγὸ Ντὲ Γκὼλ, καὶ πρωθυπουργὸ τὸν κ. Πιὲρ Μαντὲς-Φράνς, τὸν ἄνθρωπο ποὺ διαπραγματεύθηκε τὴν ἀνακωχὴ τῆς Ἰνδοκίνας.

Ἡ Κίνα δεκτὴ στὸν ΟΗΕ;

Μὲ τὴν τελευταία περιοδεία του «καλῆς θελήσεως» στὶς Ἰνδίες, Βιρμανία, Πακιστάν, Καμπότζ, Νεπὰλ καὶ Ἀφγανιστάν, ὁ Τσοῦ Ἐν Λάϊ, ὁ πρωθυπουργὸς τῆς κομμουνιστικῆς Κίνας, πέτυχε πολὺ περισσότερα πράγματα παρὰ οἱ Μπουλγκάνιν καὶ Κροῦστσεφ στὴν ἀσιατικὴ περιοδεία τους τοῦ 1955. Οἱ ἐμπορικὲς προσφορὲς τῶν Κινέζων εἶναι πολὺ συμφέρουσες γιὰ τοὺς ἀσιατικοὺς λαούς. Ὁ νέος Ἰάπων πρωθυπουργὸς κ. Ἰσιμπάσι εἶναι ἀποφασισμένος νὰ ἀναπτύξη πολὺ τὶς κινεζοϊαπωνικὲς οἰκονομικὲς χέσεις. Ὁ Ἰσιμπάσι εἶναι ἐπίσης ὁπαδὸς τῆς οὐδετερότητος, πρᾶγμα ποὺ κινδυνεύει ν' ἀνατρέψη τὴν ἐπισφαλῆ ἰσορροπία δυνάμεων στὴ Νοτιοανατολικὴ Ἀσία.

Στὴν προσεχῆ Γενικὴ Συνέλευση τοῦ ΟΗΕ, δὲν ἀποκλείεται νὰ γίνη δεκτὸ τὸ Πεκῖνο στὰ Ἡνωμένα Ἔθνη. Ὁ Ἰνδὸς πρωθυπουργὸς κ. Νεχροῦ εἶναι θερμὸς ὁπαδὸς αὐτῆς τῆς λύσεως. Σὲ ἀντάλλαγμα ἡ κομμουνιστικὴ Κίνα φέρεται διαλλακτικώτερη ἀπέναντι στοὺς ἐθνικιστὰς τῆς Φορμόζας, καὶ τελευταῖα μάλιστα πρότεινε «ἀνώτατη κυβερνητικὴ θέση» στὸν Τσάγκ Κάϊ Σέκ...

Ὅσο γιὰ τὶς σχέσεις τοῦ Πεκίνου μὲ τὴ Μόσχα, ὑπάρχει τάση νὰ συσφιγχθοῦν, ὅπως ἀπέδειξε τὸ γνωστὸ ἄρθρο τῆς «Λαϊκῆς Ἡμερησίας», ὀργάνου τοῦ Κινεζικοῦ Κ.Κ., ποὺ ὑποστηρίζει τὴν πολιτικὴ τοῦ Σοβιετικοῦ Κ.Κ. Κ' ἡ πρόσφατη ἐπίσκεψη τοῦ Κινέζου πρωθυπουργοῦ στὴ Μόσχα, φαίνεται πὼς εἶχε σκοπὸ νὰ ἐξετασθοῦν τὰ μέτρα, ποὺ πρέπει νὰ λάβουν ἀπὸ κοινοῦ οἱ κομμουνισταὶ ἡγέται γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση κινδύνων ἐπαναστάσεων, ὅπως τῆς Οὐγγαρίας καὶ τῆς Πολωνίας...

Ὁ παράγων προεδρικὴ ὑγεία

Στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, τέλος, μετὰ τὴν πανηγυρικὴ ἐπανεκλογὴ τοῦ προέδρου Ἀϊζενχάουερ, ἐκεῖνο ποὺ ἐνδιαφέρει τὴν Ἀμερικὴ κι ὅλο τὸν ἄλλο κόσμο εἶναι ἂν ἡ ὑγεία τοῦ προέδρου καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, τοῦ κ. Ντάλλες, θὰ ἐπιτρέψη στοὺς δύο ἄνδρες νὰ κρατήσουν τὰ ἀξιώματά τους. Τόσο ὁ ἕνας, ὅσο κι ὁ ἄλλος, φαίνονται ἀποφασισμένοι νὰ μὴν ἀποσυρθοῦν ὅσο θὰ μποροῦν νὰ ἐργάζωνται κανονικά. Ἂν ὅμως ἡ καρδιακὴ πάθηση τοῦ κ. Ἀϊζενχάουερ κι ὁ καρκίνος τοῦ κ. Ντάλλες δὲν τοὺς ἀφήσουν νὰ ἐργασθοῦν, αὐτὸ θὰ ἔχη μεγάλη σημασία γιὰ ὅλο τὸν κόσμο, γιατὶ τὰ ξένα ἔθνη θὰ ἔχουν νὰ κάνουν μὲ δυὸ καινούργια πρόσωπα —τὸν σημερινὸ ἀντιπρόεδρο κ. Νίξον καὶ —πιθανώτατα— τὸν κυβερνήτη τῆς Μασσαχουσέτης, κ. Κρίστιαν Χέρτερ...

ΓΚΟΜΟΥΛΚΑ: Ὁ «Πολωνὸς Τίτο» ἀνοίγει τὸ δρόμο τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς χώρας του. Κινδυνεύει ὅμως νὰ ὑπερκερασθῆ ἀπὸ τὸ λαό του

ΜΑΛΕΝΚΩΦ: Στὶς ἀνακατατάξεις μέσα στὴ σοβιετικὴ ἡγεσία ὁ «σιωπηλὸς σπανὸς» δὲν ἔχει πῆ ἀκόμη τὴν τελευταία του λέξη.

ΓΚΡΟΤΕΒΟΛ: Ὁ ἐγκάθετος ἡγέτης τῶν μισῶν Γερμανῶν κινδυνεύει ἀπὸ ἐξέγερση στὴν ὑπόδουλη χώρα. Τελευταῖο του ἀτού: Ἡ ἑνοποίηση.

ΝΤΕ ΓΚΩΛ: Ἡ ἀποτυχία στὸ Ἀλγέρι μπορεῖ νὰ φέρη τὸν «ἥρωα τῆς ἀντιστάσεως» στὸν προεδρικὸ θῶκο. Μιὰ «κάποια λύση» τῆς κρίσεως...

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΣΕ 7 ΗΜΕΡΕΣ

ΑΚΡΙΒΩΣ ΣΤΗΝ ΩΡΑ! Αὐτὸ τὸ φορτηγὸ αὐτοκίνητο, χάρη στὴν ψυχραιμία τοῦ ὁδηγοῦ, σταμάτησε ἀκριβῶς τὴν τελευταία στιγμὴ —λίγο πρὶν πέση ἡ γέφυρα ἀπ' ὅπου ἐπρόκειτο νὰ περάση.. Ἡ γέφυρα αὐτή, κοντὰ στὸ Τορόντο τοῦ Καναδᾶ, γκρεμίστηκε, ξαφνικά, ἀπὸ τὶς πολλὲς βροχές. Ἔτσι, ὁ ψύχραιμος ὁδηγὸς γλύτωσε μιὰ μοιραία πτώση στὴν κοιλάδα...

(Fednews)

(Keystone)

ΚΑΘΑΡΙΖΟΥΝ ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗΣ. Στὴν κατεστραμμένη Βουδαπέστη συνεχίζονται οἱ ἐντατικὲς ἐργασίες γιὰ τὴν ἐκκαθάριση τῶν ἐρειπίων. Στὴ φωτογραφία μας, «καθάρισμα» στὴν ὁδὸν Ρακόζυ.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Οὐδετέρα Γερμανία;

● Μετὰ τὴν παλαιοτέραν ἀποκατάστασιν τῆς Ἰταλίας καὶ τὴν πρόσφατον τῆς Ἰαπωνίας, ἡ Γερμανία παραμένει ἡ μόνη ἐκ τῶν χωρῶν τοῦ Ἄξονος ποὺ δὲν ἀπέσβεσεν ἀκόμη τὸ παθητικὸν τῆς ἥττης. Ἀναδιπλωθεῖσα εἰς τὸν ἑαυτόν της, τὴν ἐπαύριον τῆς λήξεως τοῦ πολέμου, ἐπεδόθη πυρετωδῶς εἰς τὴν ἐξάλειψιν τῶν ζημιῶν τῆς καταρρεύσεως καὶ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς οἰκονομικῆς, κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς ζωῆς της, ἐπιτυχοῦσα, χάρις εἰς τὸν δυναμισμὸν τῶν τέκνων της καὶ τὴν βοήθειαν τῶν Ἀμερικανῶν, ἀξιοθαύμαστα ἀποτελέσματα. Τὸ γεγονὸς τοῦτο καθὼς καὶ ἡ σώφρων πολιτικὴ τῶν ἡγετῶν της, ἡ ἐνεργὸς ὑποστήριξις τῶν ΗΠΑ καὶ ἡ διεθνὴς συγκυρία, συνείργησαν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Δυτικῆς Γερμανίας εἰς τὰ κυριαρχικὰ της δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ἠναγκάσθησαν ν' ἀναγνωρίσουν καὶ αὐτὰ ταῦτα τὰ Σοβιέτ, παρὰ τὴν ὕπαρξιν τοῦ δορυφόρου των τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας. Ἂν ὅμως ἡ ἀσκηθεῖσα, ὑπὸ κηδεμονίαν, πολιτικὴ ὑπῆρξε μέχρι τώρα καρποφόρος, ἡ συνέχισίς της προσκρούει εἰς τὸ μέγα πρόβλημα τῆς γερμανικῆς ἑνότητος. Πράγματι, ἡ δυτικὴ γερμανικὴ διπλωματία —ὅπως ἡ ἑλληνικὴ μὲ τὸ κυπριακὸν— ἀπετελματώθη πρὸ τῆς ἀκαμψίας τῶν Ρώσων, οἱ ὁποῖοι, ἄνευ τῶν σοβαρῶν ἀνταλλαγμάτων τῆς ἐξόδου ἐκ τοῦ ΝΑΤΟ, τῆς ἐγγυήσεως τῶν πολωνικῶν συνόρων Ὄντερ-Νάϊσε, τῆς οὐδετεροποιήσεως, οὐδέποτε θὰ συναινέσουν εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἀνατολικῶν γερμανικῶν ἐδαφῶν. Ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἐξουσίας καὶ τῶν μοιραίων δεσμῶν του ὁ καγκελλάριος Ἀντενάουερ ἠρνεῖτο πᾶσαν σχετικὴν συζήτησιν ὅταν ἡ σοσιαλδημοκρατικὴ ἀντιπολίτευσις ἐπροπαγάνδιζε θέσεις συνδιαλλαγῆς μὲ τοὺς Ρώσους. Ἡ διπλωματικὴ ὅμως ἀσφυξία, ἡ ὁποία ἐμποδίζει τὴν ἀνάπτυξιν προοπτικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ τὴν πλήρη ἐνσωμάτωσιν τῆς Γερμανίας εἰς τὴν διεθνῆ κοινωνίαν καὶ πρὸ παντὸς αἱ συνεχεῖς ἐπιτυχίαι τῶν σοσιαλδημοκρατῶν εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς καὶ δημοτικὰς ἐκλογάς, ἐξηνάγκασαν τὸν δόκτορα Ἀντενάουερ, ἐν ὄψει μάλιστα τῶν γενικῶν ἐκλογῶν τοῦ προσεχοῦς Νοεμβρίου, εἰς διακήρυξιν τολμηρῶν προτάσεων. Εἰς δηλώσεις του τὴν 12ην Ἰανουαρίου ἐνεφανίσθη ἐγκαταλείπων τὴν παλαιὰν ἀδιαλλαξίαν του καὶ ἀποδεχόμενος: α) Τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων μετὰ τῆς ΕΣΣΔ. β) Τὴν δημιουργίαν εὐρείας ἀποστρατιωτικοποιημένης ζώνης μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων συνασπισμῶν ΝΑΤΟ-Βαρσοβίας. γ) Τὴν ἀπαγόρευσιν τῶν θερμοπυρηνικῶν ὅπλων. Παρ' ὅλον ὅτι ἰδίας ἰδέας ἐξήγγειλον ἐπιφανεῖς καὶ ὑπεύθυνοι Ἀμερικανοί, ὅπως ὁ ἐπιφορτισμένος διὰ τὸν ἀφοπλισμὸν κ. Στάσσεν, ὁ γερουσιαστὴς Χώμφρεϋ καὶ ὁ ἄλλοτε πρεσβευτὴς Κένναν, τὸ Σταίητ Ντηπάρτμεντ καὶ ἡ κοινὴ γνώμη κατεπλάγησαν καὶ συνεταράχθησαν. Ἐν τούτοις, ὁ κ. Ἀντενάουερ ὀρθῶς υἱοθέτησε τὰς θέσεις ταύτας, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῶν δύναται ἴσως νὰ κερδίση τὰς ἐκλογάς, νὰ προωθήση τὸ πρόβλημα τῆς γερμανικῆς ἑνότητος καὶ νὰ καταστήση τὴν χώραν του περιζήτητον παράγοντα ἰσορροπίας, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν κ.κ. Νεροῦ καὶ Τίτο.

ΤΕΡ. ΠΗΛ.

Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ:

● Τὴν φυσικὴν καὶ πολιτικὴν κατάρρευσιν τοῦ κ. Ἤντεν ἐπηκολούθησε ταχεῖα λύσις τῆς κρίσεως διὰ τοῦ σχηματισμοῦ κυβερνήσεως ὑπὸ τὸν ὑπουργὸν Θησαυροφυλακίου κ. Μάκ Μίλλαν, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ βασίλισσα ἀνέθεσε τὴν πρωθυπουργίαν, ἐνῶ ταυτοχρόνως, κατὰ σύστασιν τοῦ κ. Τσῶρτσιλ, τοῦ ἔδωσε καὶ τὸ χρῖσμα τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Συντηριτικοῦ Κόμματος. Ὁ κ. Μπάτλερ, θεωρούμενος ὡς ὁ πιθανώτερος διάδοχος, παρεμερίσθη ἀπὸ τὴν ἡγεσίαν, διότι φαίνεται ὅτι ἐπεκράτησεν ἡ ἀδιάλλακτος ἰμπεριαλιστικὴ μερὶς τοῦ κόμματος. Τοῦτο καταφαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὴν νέαν κυβέρνησιν συμμετέχουν ὅλοι οἱ ὑπέρμαχοι τῆς αἰγυπτιακῆς περιπετείας, ἐνῶ ἀπεμακρύνθησαν οἱ μετριοπαθεῖς ἢ διαφωνοῦντες. Ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἀμύνης κ. Χέντ, καίτοι ἐκ τῶν ἀδιαλλάκτων, δὲν συμπεριελήφθη εἰς τὸ νέον ὑπουργικὸν συμβούλιον, ἀλλὰ ἁπλῶς διὰ λόγους ἀνικανότητος ὀργανώσεως τῆς ἐπιθέσεως. Ἡ ἀντίδρασις τῶν Ἐργατικῶν ὑπῆρξεν ἔντονος καὶ ὁ Μπέβαν (ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ σκιώδους ἐργατικοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου), ἤγειρε καὶ συνταγματικὸν ζήτημα διὰ τὸ βασιλικὸν χρῖσμα. Ὁ κ. Μὰκ Μίλλαν ἔταξεν ὡς πρῶτον ἄμεσον σκοπόν του τὴν ἀναθέρμανσιν τῶν ἀγγλοαμερικανικῶν σχέσεων, ἐνῶ μακροπροθέσμως φιλοδοξεῖ τὴν δημιουργίαν τρίτης δυνάμεως, διὰ τῆς συνενώσεως τῶν χωρῶν τῆς Κοινοπολιτείας καὶ τῆς Εὐρώπης, ὑπὸ βρετανικὴν αἰγίδα. Ἀπὸ καθαρῶς ἑλληνικῆς σκοπιᾶς, ἡ ἀλλαγὴ αὐτὴ φρουρᾶς συνεπάγεται παράτασιν καὶ ἐπιδείνωσιν τοῦ κυπριακοῦ ἀδιεξόδου, καθ' ὅ μέτρον οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν θὰ λάβουν εὐνοϊκὴν στάσιν διὰ νὰ μὴ δυσαρεστήσουν τοὺς Ἄγγλους, τοὺς ὁποίους ἐταπείνωσαν ἐπαρκῶς κατὰ τὴν αἰγυπτιακὴν κρίσιν.

ΗΝ. ΕΘΝΗ:

● Ἐνώπιον τῆς Πολιτικῆς Ἐπιτροπῆς ἤρχισεν ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἀφοπλισμοῦ. Αἱ ρωσικαὶ προτάσεις ἐπαναλαμβάνουν τὰς γνωστὰς τοῦ μηνύματος Μπουλγκάνιν τῆς 17ης Νοεμβρίου, μὲ δύο νέα στοιχεῖα: α) Τὴν ἄμεσον κατάπαυσιν δοκιμῶν ἀτομικῶν καὶ ὑδρογονικῶν ὅπλων καὶ β) Τὴν σύγκλησιν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως εἰς εἰδικὴν ἔκτακτον σύνοδον πρὸς συζήτησιν τοῦ ἀφοπλισμοῦ. Αἱ ἀμερικανικαὶ ἀπόψεις ἀποδέχονται τὰς ρωσικὰς προτάσεις σχετικῶς μὲ τὴν μείωσιν τῶν κλασικῶν ὅπλων καὶ δυνάμεων καὶ μὲ ὡρισμένας παραλλαγὰς καὶ τὰ ἄλλα κύρια σημεῖα των, ἀλλὰ διίστανται εἰς τὸν ἔλεγχον, κυρίως τὸν ἀπὸ ἀέρος, θέτουσαι ὡς ἀπόλυτον προϋπόθεσιν τὴν ἀπεριόριστον ἄσκησίν του, ἐνῶ ὡς γνωστὸν οἱ Ρῶσοι τὸν περιορίζουν εἰς ἀκτῖνα 800 χιλιομέτρων ἐκατέρωθεν τῆς διαχωριστικῆς ζώνης τῶν ἀντιπάλων δυνάμεων ἐν Εὐρώπῃ. Αἱ ἀπόψεις τῶν ἄλλων δυνάμεων εὐθυγραμμίζονται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πρὸς τὰς ἀμερικανικάς.

● Ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ΟΗΕ συνεχίζονται γοργῶς αἱ ἐργασίαι ἐκφράξεως τῆς διώρυγος τοῦ Σουέζ, ἀνελκυσθέντων ἤδη 18 ναυαγίων ἐκ τῶν 44. Ἡ περάτωσις τοῦ πρώτου σταδίου τῶν ἐργασιῶν ἐπιτρέπει τὴν διάνοιξιν διαύλου διὰ τὴν διέλευσιν πλοίων μέχρι χωρητικότητος 10.000 τόννων.

● Διὰ ψήφων 74 κατὰ 2 καὶ 2 ἀποχῶν, ἡ Γενικὴ Συνέλευσις διέταξε τὸ Ἰσραὴλ νὰ ἐκκενώση ἐντὸς πενθημέρου τὰ καταληφθέντα ἐδάφη, τὸ πλεῖστον τῶν ὁποίων ἄλλωστε παρεδόθη ἤδη εἰς τὰς διεθνεῖς δυνάμεις. Ἡ ἀπόφασις αὐτὴ ἀφορᾶ κυρίως τὴν περιοχὴν τῆς Γάζης καὶ λωρίδα τοῦ στομίου τοῦ κόλπου τῆς Ἀκάμπα. Ἡ ἐντυπωσιακὴ αὐτὴ πλειοψηφία εἶναι χαρακτηριστικὴ τοῦ ἐπικρατοῦντος εἰς τὸν ΟΗΕ πνεύματος: Ὅταν συμπίπτουν αἱ ἀπόψεις τῶν δύο μεγάλων, Η ΠΑ - ΕΣΣΔ, καὶ πρόκειται μάλιστα ν' ἀσκηθοῦν εἰς βάρος μικροῦ κράτους, αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται σχεδὸν ὁμοφώνως.

ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ:

● Ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ «Δόγματος Ἀϊζενχάουερ» συνῆλθεν εἰς Ἄγκυραν ἡ διάσκεψις τῶν μελῶν τοῦ Συμφώνου τῆς Βαγδάτης, μὲ ἀπουσίαν τῆς Ἀγγλίας, τῆς ὁποίας ἄλλωστε ἡ θέσις, διὰ λόγους ἀραβικῆς σκοπιμότητος, συζητεῖται ὑπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν, πλὴν τῶν Τούρκων. Λόγω τοῦ κυπριακοῦ ἡ Τουρκία ἐπιμένει εἰς τὴν βρεταννικὴν συμμετοχήν, ἡ ὁποία ὅμως ἀποτελεῖ τὸ κύριον ἐμπόδιον διὰ τὴν ἐνσωμάτωσιν καὶ ἄλλων ἀραβικῶν κρατῶν, παρὰ τὴν ἀνεπιφύλακτον ἀμερικανικὴν ὑποστήριξιν τοῦ Συμφώνου.

Ἡ ἀντίπαλος παράταξις συνεδριάζει εἰς Κάϊρον, ὅπου οἱ ἡγέται τῆς Αἰγύπτου, Σαουδαραβίας, Συρίας καὶ Ἰορδανίας ὑπέγραψαν κοινὴν συμφωνίαν οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῆς τελευταίας, διὰ 12½ ἑκατ. λιρῶν ἐτησίως. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἡ Ἰορδανία ἀπαλλάσσεται πλήρως τῆς βρεταννικῆς κηδεμονίας καὶ συντάσσεται εἰς κοινὸν μέτωπον μετὰ τῶν λοιπῶν ἀραβικῶν κρατῶν.

● Παρὰ τὴν ρητὴν ἀπόφασιν τοῦ ΟΗΕ διὰ τὴν πλήρη ἐκκένωσιν τῶν καταληφθέντων ὑπὸ τοῦ Ἰσραὴλ ἐδαφῶν, φαίνεται ὅτι οἱ Ἀμερικανοί, ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ γενικοῦ γραμματέως κ. Χάμμερσκελντ, προσανατολίζονται πρὸς τὴν ἄποψιν νὰ μὴν ἐπιστρέψουν εἰς τὴν Αἴγυπτον τὴν λωρίδα περὶ τὴν Γάζαν καὶ τὴν εἴσοδον τοῦ κόλπου τῆς Ἀκάμπα. Τὰ ἐδάφη ταῦτα, οὐδέποτε προσηρτήθησαν ἄλλωστε ντὲ γιοῦρε ὑπὸ τῆς Αἰγύπτου, τιθέμενα ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τοῦ Ο.Η.Ε. θ' ἀναμείνουν τὴν ὁριστικήν των ἐπιδίκασιν κατὰ τὴν γενικὴν ρύθμισιν τῶν σχέσεων Ἰσραὴλ - ἀραβικῶν κρατῶν. Λόγω τῆς ἀναμενομένης ἀραβικῆς ἀντιδράσεως, εἶναι ἄγνωστον ἐὰν ἡ ἄποψις αὐτὴ θὰ ἐπικρατήση. Πάντως, ἔστω καὶ ὑπὸ προσωρινὴν μορφήν, θὰ ἐνισχύση τὴν στρατηγικὴν ἀσφάλειαν τοῦ Ἰσραήλ.

● Ἡ ἀντίδρασις κατὰ τοῦ «Δόγματος Ἀϊζενχάουερ» συνεχίζεται ἔντονος. Ὁ βασιλεὺς τῆς Σαουδαραβίας ἐκλήθη εἰς Οὐάσιγκτον, ὅπου θὰ ἀναπτύξη τὰς ἀπόψεις τῶν ἔξω τοῦ Συμφώνου τῆς Βαγδάτης ἀραβικῶν κρατῶν.

Η ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΝΑΡΞΗ τῶν ἐργασιῶν τῆς νέας συνόδου τῆς σουηδικῆς Βουλῆς. Στὴ φωτογραφία διακρίνονται, ἀπ' τὰ ἀριστερά, ἡ πριγκίπισσα Μπριγκίττα, ἡ πριγκίπισσα Μαργαρίτα, ἡ βασίλισσα Λουΐζα, ἡ πριγκίπισσα Σιβύλλα, ὁ διάδοχος πρίγκιψ Κάρολος-Γουσταῦος, ἡ πριγκίπισσα Χριστῖνα καὶ μιὰ κυρία τῶν τιμῶν, κατὰ τὴν πανηγυρικὴ συνεδρίασιν.

Pressens Bild)

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΩΝ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΩΝ κ. Μαντὲς-Φράνς, δὲν μπόρεσε ν' ἀκουστῆ ἀπ' τοὺς 4.000 ἀκροατές του, στὴν τελευταία συγκέντρωση τοῦ κόμματος, στὸ Παρίσι, γιατὶ οἱ πολιτικοί του ἀντίπαλοι ἔριξαν πολλὲς δακρυγόνους κ' ἐμπρηστικὲς βόμβες ποὺ προκάλεσαν ἀρχὴ πυρκαϊᾶς.

(Eclair Mondial)

(Camera Press)

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΙ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΙ. Ὁ νέος Ἄγγλος πρωθυπουργός, κ. Μακμίλλαν, φαίνεται ἐδῶ στὴν Βόρειο Ἀφρική, στὰ 1943, μὲ τὸν σὲρ Ἄντονυ Ἤντεν καὶ τὸν σὲρ Οὐΐνστων Τσῶρτσιλ. Ὁ κ. Μακμίλλαν εἶναι ὁ τρίτος μεταπολεμικὸς Συντηρητικὸς πρωθυπουργός.

ὁ θεσσαλικός κάμπος καὶ οἱ ἄνθρωποί του

ΤΟΥ κ. Μ ΚΑΡΑΓΑΤΣΗ

Μετὰ τὸ ἄρθρο τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἠλία Βενέζη, οἱ ΕΙΚΟΝΕΣ, συνεχίζοντας τὴν προσπάθειά τους νὰ παρουσιάσουν τοὺς ἑλληνικοὺς τόπους μὲ τὶς πιὸ ἀντιπροσωπευτικὲς φωτογραφίες καὶ πρωτότυπα κείμενα ἐκλεκτῶν λογοτεχνῶν, δημοσιεύουν σήμερα ἕνα «ὁδοιπορικὸ» τοῦ κ. Μ. Καραγάτση γιὰ τὸν πνεύμονα τῆς ἀγροτικῆς μας οἰκονομίας —τὸν θεσσαλικὸ κάμπο καὶ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὸν ὑπηρετοῦν. Γέννημα καὶ θρέμμα τοῦ κάμπου αὐτοῦ ὁ κ. Καραγάτσης εἶναι ἴσως ὁ πιὸ ἁρμόδιος γιὰ νὰ ζωγραφίσῃ, μὲ τὴν πληρομονὴ τῆς πέννας του, ὁλοζώντανο τὸ ἁπλόχωρο τοπίο καὶ νὰ προεκτείνῃ, πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα, τὶς σκέψεις του, διατρέχοντας μιὰν ἀρκετὰ μεγάλη περίοδο ἀπὸ τὸ παρελθὸν μέχρι τὶς μέρες ποὺ ζοῦμε.

Ο ΜΟΧΘΟΣ ΤΗΣ ΚΑΡΠΙΖΕΙ ΤΗ ΓΗ.

ΤΑ ΣΤΑΧΥΑ ΠΕΦΤΟΥΝ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΝΙΚΟ ΔΡΕΠΑΝΙ. ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΔΕΜΑΤΑ ΣΤΟΙΒΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΘΗΜΩ

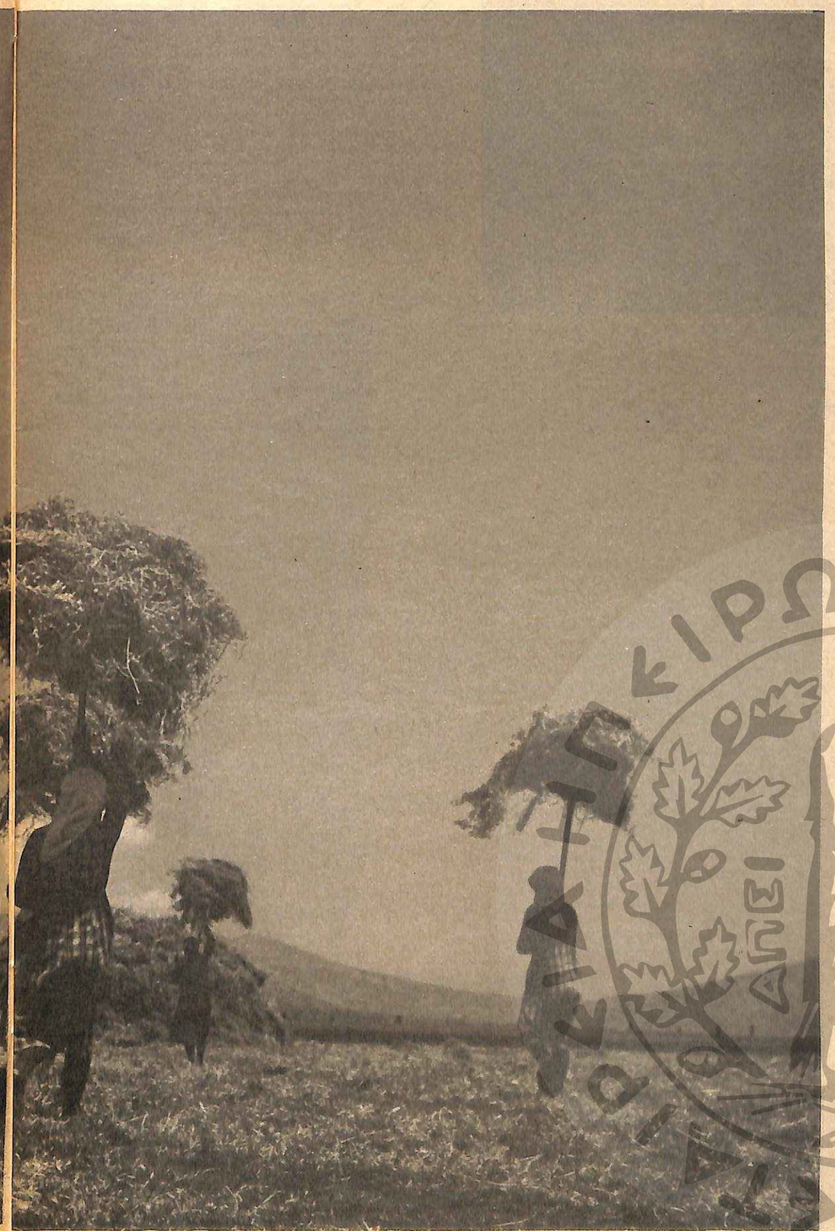

ΝΙΕΣ, ΟΣΟ Ν' ΑΛΩΝΙΣΤΟΥΝ ΚΑΙ ΝΑ ΛΙΧΝΙΣΤΟΥΝ. Η ΓΗΣ ΑΝΤΑΜΕΙΨΙ ΤΟΝ ΔΡΩΤΑ ΤΟΥΣ ΠΛΟΥΣΙΑ

ΚΥΜΑΤΙΖΕΙ ΣΤ' ΑΓΕΡΙ Η ΕΥΛΟΓΙΑ ΘΕΟΥ

Ἔχει καὶ ἡ φτωχὴ Ἑλλάδα τὸ σιτοβολῶνα της. Ὁ ἐκτεταμένος θεσσαλικὸς κάμπος ἀποτελεῖ μία ἀπὸ τὶς εὐφορώτερες περιοχὲς τῆς λιτῆς πατρίδας μας. Ἡ ἐπιστημονικὴ καὶ μηχανοποιημένη καλλιέργεια, μπορεῖ νὰ πολλαπλασιάση ἀφάνταστα τὴν ἀπόδοση τῆς πλούσιας θεσσαλικῆς γῆς. Μ' αὐτὲς τὶς προϋποθέσεις, ἡ συνταγή, βέβαια, εἶναι μία! Δουλειά, ὁλοένα περισσότερη καὶ συστηματικὴ δουλειά!

ΓΛΥΚΟΣ ΕΙΝΑΙ ΣΤΟ ΘΕΡΟ Ο ΚΑΜΑΤΟΣ

ΜΙΑ ΕΙΚΟΝΑ ΠΟΥ ΤΕΙΝΕΙ ΠΙΑ ΝΑ ΕΚΛΕΙΨΗ. Η ΜΗΧΑΝΗ ΕΠΕΒΛΗΘΗ ΣΤΟ ΘΕΣΣΑΛΙΚΟ ΚΑΜΠΟ

Ὁ ἀνθρώπινος μόχθος κ' οἱ μηχανὲς ἔδωσαν μιὰν ἄλλην ὄψη στό τοπίο

Ἡ Γεωλογία ἰσχυρίζεται πὼς ἐκεῖ ποὺ σήμερα βρίσκεται ὁ κάμπος τῆς Θεσσαλίας, ἄλλοτε ξαπλωνόταν μιὰ μεγάλη λίμνη, μὲ στάθμη νερῶν πολὺ ψηλότερη ἀπ' τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας. Ἕνα στεφάνι ἀπὸ βουνὰ καθρεφτιζόταν στὰ νερά της —τὰ ἴδια βουνὰ ποὺ περιβάλλουν καὶ σήμερα τὸν κάμπο· μὲ τὴ διαφορὰ πὼς ἐκεῖνον τὸν καιρό, Ὄλυμπος καὶ Κίσαβος ἦσαν ἑνωμένοι σ' ἕνα βουνήσιο συγκρότημα. Κ' ἔξαφνα, κάποια μέρα —σὲ χρόνους προϊστορικοὺς— μιὰ τεκτονικὴ ἐπεξεργασία τοῦ γῆϊνου φλοιοῦ ἔσχισε τὸ μεγάλο βουνὸ στὰ δυό. Ἕνα στενὸ φαράγγι —τὰ Τέμπη— χώρισε τὸν Ὄλυμπο ἀπ' τὸν Κίσαβο· καὶ τὰ νερὰ τῆς λίμνης χύθηκαν στὴ θάλασσα τοῦ Θερμαϊκοῦ.

Αὐτὴ ἡ ἐκροὴ πρέπει νὰ βάσταξε πολλοὺς αἰῶνες καὶ νὰ πέρασε ἀπὸ πολλὰ στάδια· κ' ἡ ἱστορία της εἶναι γραμμένη στοὺς βράχους τῶν Μετεώρων, ὅπου τὸ νερὸ κατεβαίνοντας χάραξε ἀλλεπάλληλες ὁριζόντιες γραμμὲς στὸν καστανὸ γρανίτη. Σ' ἕνα σημεῖο βλέπεις πὼς τὸ κῦμα πρέπει νἄσπαγε γιὰ αἰῶνες πολλούς, κουφαλιάζοντας τὸ βράχο βαθειά. Ἀκολουθεῖ, ἀπὸ κάτω, μιὰ λεία ἐπιφάνεια τριάντα περίπου μέτρων, ποὺ μαρτυράει πὼς ἡ στάθμη τῆς λίμνης κατέβηκε ἀπότομα, ἴσως ἀπὸ 'να πρῶτο γκρέμισμα τῶν βράχων, στὸ φαράγγι τῶν Τεμπῶν. Κατόπι καινούργιο βαθούλιασμα τοῦ γρανίτη, στὸ μέρος ὅπου, πάλι γιὰ αἰῶνες, σταθεροποιήθηκε ἡ νέα στάθμη τῆς λίμνης. Ἐπακολουθεῖ καινούργιος τρομαχτικὸς σεισμός· τὸ φαράγγι τῶν Τεμπῶν σχίζεται βαθύτερα, δίνοντας τόπο σὲ νέους χειμάρρους γλυκοῦ νεροῦ πρὸς τὴ θάλασσα. Ἔτσι, σιγὰ-σιγὰ ἡ λίμνη ἄδειασε κι ὁ βυθός της, ἐρχόμενος στὸ φῶς καὶ στὸν ἀγέρα, γίνηκε κάμπος.

Τὸν πρῶτο καιρό, ὁ βυθὸς ποὺ μετάλλαξε σὲ κάμπο, πρέπει νἦταν βάλτος, μὲ χῶμα παχύ, μαυρειδερό, ποτισμένο στὸ νερὸ —βοῦρκος ἄπιαστος καὶ γλιστερός. Πέρα γιὰ πέρα, τὰ βοῦρλα, τὰ καλάμια, οἱ νυμφαῖες κ' οἱ κίτρινοι κρίνοι —φυτὰ νερόχαρα— πρέπει νὰ βασίλεψαν, χιλιάδες χρόνια, παρέα μὲ τὰ βατράχια, τὰ ψάρια καὶ τὶς νεροφίδες. Ἄνοιξη καὶ χινόπωρο, τὰ περάσματα τῶν νεροπουλιῶν πρέπει νἄπεφταν σὰ σύγνεφο στὰ βαλτοτόπια: Πάπιες καὶ χῆνες ἄγριες, σακκάδες κ' ἐρωδιοί. Κάτω ἀπ' τὴν πυκνὴ καὶ κοντὴ χλωρίδα τοῦ ἕλους —τόσο πυκνὴ πού, μὴ βλέποντας νερό, θαρρεῖς πὼς εἶναι γρασίδι λιβαδιοῦ— οἱ χαριτωμένοι τράχηλοι τῶν κύκνων πρέπει νὰ πρόβαλλαν σὰν πλῶρες ξωτικῶν καραβιῶν.

Μὲ τὸν καιρό, ὁ βάλτος στράγγιξε. Στὴ μαύρη καὶ παχειὰ λάσπη, τὰ πρῶτα βουνήσια ἀγρίμια, ποὺ ξεθάρρεψαν καὶ κατέβηκαν χαμηλά, παράτησαν τ' ἀχνάρια τῶν ποδαριῶν τους. Σάπισαν τὰ ὑδρόχαρα φυτὰ —βοῦρλα, νυμφαῖες καὶ κίτρινοι κρίνοι· ψόφησαν τὰ ψάρια, τὰ βατράχια κ' οἱ νεροφίδες. Δισεκατομμύρια πτώματα φυτῶν καὶ ζώων ἀνακατεύτηκαν μὲ τὸ ὑγρὸ καὶ πλούσιο χῶμα· ὡργίασε τὸ ἄζωτο, κορέσθηκε ὁ ἀγέρας γονιμικὴ σαπρία· οἱ βουνήσιοι ἄνεμοι ἔφεραν τοὺς σπόρους τῶν λουλουδιῶν, τῶν γρασιδιῶν, τῶν θάμνων καὶ τῶν δέντρων. Ἐκεῖ ποὺ ἄλλοτε βασίλευε ὁ βάλτος, μιὰ ζούγκλα πράσινη, ἀδιαπέραστη ξαπλώθηκε, φούντωσε, ἔπνιξε τὰ πάντα. Ἡ βλάστηση πρέπει νὰ ἦταν τόσο πυκνή, μπερδεμένη, ἀνακατεμένη καὶ βασανισμένη, ποὺ δύσκολα τ' ἀγρίμια χάραζαν ἀχναρόδρομους γιὰ τὸ κυνήγι. Κι ὁ ἄνθρωπος —ἂν ὑπῆρχε, τότε, τέτιο ζῶο— θὰ δίσταζε, ὅσο ἀγρίμι κι ἂν ἦταν ἀκόμα, νὰ ροβολήση ἀπ' τὶς βουνοπλαγιὲς σ' αὐτὴ τὴν κόλαση τοῦ βάλτου, τῆς ζούγκλας, τῶν βατράχων, τῶν σερπετῶν, τῶν κουνουπιῶν, τῶν σάπιων ἀναθυμιάσεων, τοῦ θανάτου, μὰ καὶ τῆς ζωῆς.

Κάμποσες χιλιάδες χρόνια πέρασαν. Οἱ στέρνες ὑγρασίες ἄρχισαν νὰ σιγοστραγγίζουν στὰ μύρια ποταμάκια ποὺ δημιουργήθηκαν στὴ ζούγκλα τοῦ βυθοῦ τῆς ἀδειασμένης λίμνης. Ἀπὸ βοριὰ σὲ νότο κι ἀντίστροφα, οἱ νεροσυρμὲς, τ' αὐλάκια, τὰ ρέματα, οἱ μικροποταμοὶ ἑνώθηκαν σ' ἕνα πλατὺ ποτάμι ποὺ ἔσκιζε τὸν κάμπο στὸ μάκρος του, ἀπὸ βασίλεμα σ' ἀνατολή, γιὰ νὰ χυθῆ στὴ θάλασσα, διαβαίνοντας τὸ φαράγγι τῶν Τεμπῶν. Ἡ ζούγκλα, στραγγισμένη ἀπὸ νερά, χτίκιασε, σιγοπέθανε· τὸ χῶμα, στεγνωμένο πιά, γίνηκε σκληρό, φραψερὸ τὸ καλοκαῖρι, μὴ δυνάμενο οὔτ' ἕνα δέντρο νὰ θρέψη. Οἱ χειμωνιάτικες βροχὲς ἔφερναν τόση ὑγρασία, ὅσο γιὰ νὰ βλαστήσουν φυτὰ μὲ χρονιάτικο κύκλο ζωῆς.

Ἔτσι ἡ Θεσσαλία πῆρε τὴ στερνὴ —τὴ σημερινὴ— μορφή της: Γίνηκε κάμπος. Μὲ τὴ διαφορὰ πὼς ἡ μεταλλαγὴ δὲν εἶναι ὁλοκληρωτικὴ. Ἂν τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ κάμπου εἶναι ἔκταση ἄδεντρη, ξερὴ τὸ καλοκαῖρι καὶ λασπερὴ τὸ χειμῶνα, ὑπάρχουν, ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ἀπομεινάρια ἀπὸ τὶς τρεῖς περασμένες μορφὲς τῆς γεωλογικῆς ἐξελίξεως: Λίμνη, βάλτος, ζούγκλα.

Δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς ποὺ ξαναδιάβηκα τὸ θεσσαλικὸ κάμπο μὲ αὐτοκίνητο, μιὰ νύχτα βροχερή. Εἶχα τὸ αἴσθημα πὼς πορευόμουν μέσα σ' ἕνα τεράστιο τάπητα. Οὔτε σκιὰ βουνοῦ, οὔτε ψήλωμα βράχου, οὔτε μάντεμα δέντρου, οὔτε στροφὴ δρόμου, οὔτε ἀνηφοριά, οὔτε κατηφοριά. Τίποτα! Τὸ φῶς τῶν φάρων, δίχως ἀντέρισμα ἀντικατοπτρισμοῦ, ξαπλωνόταν στὴν ἀσάφεια τῆς ὁριζόντιας κι ὁμοιόχρωμης ἐπιφάνειας, σκορπιζόταν, χανόταν δίχως νὰ φωτίζη τίποτα. Θαρροῦσα πὼς ἔπλεγα σὲ νερὰ σκοτεινά, ἀνησυχητικά, ὕπουλα· πὼς κάτωθέ μου δὲν βρισκόταν γῆς, ἀλλὰ κάποια ἄβυσσο μὲ πλασματικὴ γήϊνη ὑπόσταση. Κ' ἔνιωθα πὼς ἤμουν δουλιαγμένος σὲ τούτη τὴν ἄβυσσο, ποὺ ὁ Θεὸς πρέπει νὰ τὴν ἔπλασε πατώντας τὴ γῆ βαθειά, μὲ τὸ βαρύ Του πόδι. Δὲν ἤξερα ἂν τὰ φευγάτα νερὰ δὲν ἦταν νὰ ξανάρθουν ἀπ' τὸ φαράγγι τῶν Τεμπῶν, νὰ πνίξουν τὰ πάντα. Ἂν κιόλας δὲν ἤρθαν· ἂν κιόλας δὲν ἔπλεγα στὸν ἀνήλιαγο βυθὸ τῆς τεράστιας λίμνης, τριγυρισμένης ἀπὸ ζωὴ μυστική, παράλογη. Κι ὁ φόβος μοῦσφιγγε τὴν καρδιά...

Ἴσως εἶναι ποὺ ἡ νοημοσύνη μου ξύπνησε σὲ τοῦτα τὰ χώματα· ἴσως ποὺ τὸ παιδικό μου μάτι, ἀντικρύζοντας τὴν ἔκταση τοῦ θεσσαλικοῦ κάμπου, νὰ πρωτόνιωσε τὴν ὁμορφιὰ τοῦ κόσμου. Κοιτοῦσα ἀπ' τὴν ταράτσα τοῦ σπιτιοῦ μου, στὴ Λάρισα, τὸν ἥλιο νὰ βασιλεύη στὸ τέρμα τῆς ριγηλῆς θάλασσας τῶν σταχυῶν· καὶ τὰ πρῶτα ὄνειρα, οἱ πρῶτοι στοχασμοὶ γεννήθηκαν ἐντός μου.

Ἀργότερα εἶδα βουνὰ καὶ δάση κι ἀμμουδιές, καὶ βραχιασμένα ἀκρογιάλια· εἶδα θάλασσες γαληνεμένες καὶ τρικυμισμένες, ποτάμια, φαράγγια κ' ἔρημους, καὶ ζοῦγκλες ξωτικές. Εἶδα τὸν κόσμο μὲ τὰ μάτια τοῦ ἔφηβου πρῶτα, τοῦ ἄντρα ὕστερα. Μὰ τὸν κάμπο τῆς Θεσσαλίας, αὐτὸν τ' ἀνθρώπινα μάτια μου πρωταντίκρυσαν· καὶ κάθε φορὰ πού, ταξιδιώτης πιά, τὸν ξαναβλέπω ν' ἁπλώνεται —θάλασσα ἀκύμαντη— μπρὸς στὰ νοσταλγικά μου μάτια, νιώθω ἕνα σφίξιμο στὴν καρδιά...

Ὁ κάμπος... Τὸ χειμῶνα εἶναι θλιβερός· τὸ καλοκαῖρι, κόλαση· τὸ χινόπωρο τὸν τυλίγει μὲ μελαγχολία γοητευτική. Τὴν ἄνοιξη, ὅμως, τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ συγκριθῆ μὲ τὸ κάμπο τῆς Θεσσαλίας. Πρέπει νὰ ξεκινήσης μὲ τὸ γλυκοχάραμα, ὅταν ὁ Κίσαβος στολίζεται μὲ τὰ τριαντάφυλλα τοῦ ἐρχόμενου ἥλιου· ὅταν τὰ χιόνια τοῦ Ὄλυμπου κρατᾶν ἀκόμ' ἀπάνω τους τὰ στερνὰ γαλάζια πέπλα τῆς νύχτας· πρίν ἀκόμα, στὶς πρῶτες ἀχτῖνες, ξεδιαλύνουν οἱ χαμηλοὶ λευκοὶ

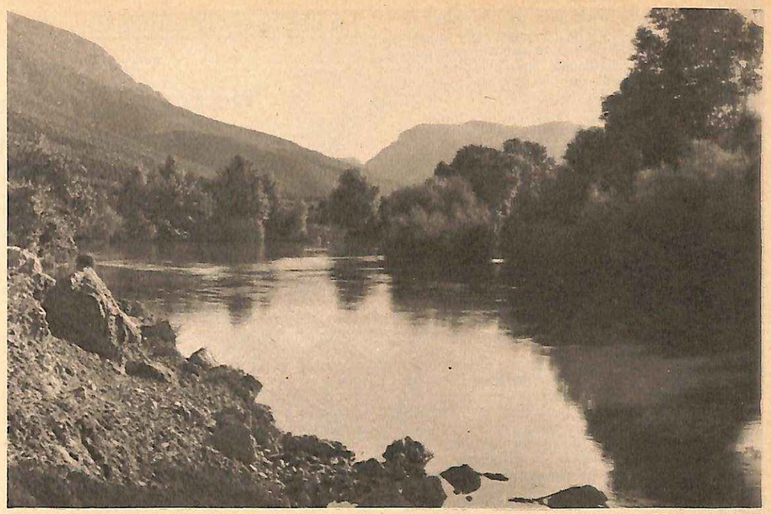

ΤΟ ΣΤΟΜΑ ΠΟΥ ΑΔΕΙΑΣΕ ΤΗΝ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΛΙΜΝΗ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ: ΤΑ ΩΡΑΙΑ ΤΕΜΠΗ →

ΤΟ ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ ΦΛΟΓΙΖΕΙ ΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ ΠΟΥ ΤΑΞΙΔΕΥΟΥΝ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ, ΚΑΘΩΣ ΤΑ ΚΑΡΡΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΛΟΥΣΙΑ ΣΟΔΙΑ ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΤΟΝ ΑΡΓΟ ΔΡΟΜΟ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΛΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ

ἀχνοὶ ποὺ σιγοσέρνονται πλάϊ στὰ ποτάμια, τὰ χαντάκια, τὰ βαλτοτόπια· τὴν ὥρα ποὺ οἱ κατσουλιάρηδες λὲν κελαϊδιστὰ τὴ ἐωθινή τους προσευχή, πετώντας κατακόρυφα· ποὺ οἱ κάριες ἀργοξυπνᾶν κ' ἑτοιμάζονται γιὰ τὴ λητρικὴ καὶ φωνακλάδικη μέρα τους.

Ὁ δρόμος —ὅποιον δρόμο κι ἂν πάρης— ξαπλώνεται ὁλόϊσιος, λευκός, στολισμένος ζερβόδεξα μὲ λουλουδιασμένα γαϊδουράγκαθα. Δὲν ἔχει τέλος ὁ δρόμος· καὶ δὲν βλέπεις γιὰ ποιὸ λόγο νἄχη τέλος, ὅταν ὁ οὐρανὸς εἶναι τόσο γλαυκός, τὰ στάχυα τόσο πράσινα, ἡ καταχνιὰ τόσο γαλατένια, καὶ τὰ βουνὰ τοῦ βάθους τόσο ἀχνὰ κι ἀπίθανα.

Κι ἄξαφνα, τὸ αὐγερινὸ ἀγιάζι σαρώνει τοὺς ἀχνούς, κ' ἡ θάλασσα τοῦ σταχυοῦ κυματίζει, πέρα ὡς πέρα, μ' ἀργυρὲς ἀνατριχίλες. Φλογίζονται οἱ ρόδινοι ὁρίζοντες, χρυσίζουν οἱ πράσινες ἐκτάσεις. Εἶναι ὁ ἥλιος ποὺ ἀνατέλλει. Τὸ φῶς του εἶναι ἀκόμα χλωμό, λευκό, ψυχρό· μὰ νιώθεις πὼς οἱ θερμόχρυσοι τόνοι θὲ' ν' ἀργήσουν νὰ σκορπιστοῦν παντοῦ. Προχωρεῖς ἀκούγοντας τὸ στερνὸ τραγούδι τῆς σταρίθρας, ἀκολουθώντας τὰ σύρματα τοῦ τηλέγραφου, τὰ στολισμένα μὲ τὴν ἱερατικὴν ἀκινησία τῶν κιρκινεζιῶν. Λίγο πιὸ πέρα μαντεύεις τὸν ποταμὸ —τὸν Σαλαμπριά, τὸν καὶ Πηνειὸ λεγόμενο ἀπ' τοὺς γραμματιζούμενους— νὰ φιδοσέρνεται στὴ ζούγκλα, τὴ θρεμμένη ἀπ' τὰ νερὰ καὶ τοὺς βούρκους του: Ἰτιές καὶ καραγίτσια, λυγαριὲς καὶ βελανιδιές, ἀνθισμένες ὀξυάκανθες κι ἄλλα μύρια φυτὰ τῆς καρπερῆς γῆς, πυκνοφυτρωμένα καὶ σφιχταγκαλιασμένα, ποὺ πλαισιώνουν τὴ γονιμικὴ κοίτη. Μὰ ὁ ἄλλος κάμπος εἶναι ντυμένος μὲ τὴ λιτότητα τοῦ σταριοῦ, τοῦ κριθαριοῦ καὶ τῆς βρίζας —πελώριο χαλὶ τῆς Θεᾶς Δήμητρας, στρωμένο ὡς τοὺς ἀπροσδιόριστους ὁρίζοντες· κι ἀνάμεσα σὲ τούτη τὴ θλάστηση, τὴ δημιουργημένη ἀπ' τὸν ἀνθρώπινο μόχθο, μοναδικὰ στολίδια τὰ ταπεινὰ λουλούδια τοῦ ἀγροῦ: Κίτρινη βρούβα, ἄλικη παπαρούνα, μαβὶ ἀγριομπίζελο κι ἀσφόδελοι —μυριάδες ἀσφόδελοι— ξαπλωμένοι σὲ σταχτορόδινες ἐκτάσεις.

Ὁ ΘΕΣΣΑΛΙΚΟΣ ΚΑΜΠΟΣ

Ἡ τεχνικὴ κατέστρεψε τὴν παλιὰν ποίηση τῆς ἀρχέγονης καλλιέργειας;

Σὲ λίγο θὰ φανῆ τὸ πρῶτο χωριό: Σπίτια χαμηλά, πλιθόκτιστα, μὲ παραθύρια μικρὰ καὶ μὲ στέγες, καμμιὰ φορά, χορτοσκέπαστες. Τόνα κείτεται μακρυὰ ἀπὸ τ' ἄλλο, σὲ σκόρπισμα ἀκανόνιστο, ποὺ μαρτυράει τὴν ἀφθονία τοῦ χώρου. Γύρω ἀπ' τὸ καλυβόσπιτο ὁ αὐλαγᾶς, τὸ μοναδικὸ χῶμα ποὺ ἄλλοτε ἦταν χτῆμα τοῦ καμπήσιου Καραγκούνη. Ὁ κηπάκος, ὅπου μποροῦσε νὰ φυτέψη δυὸ-τρία κρομμύδια, ἄλλα τόσα σκόρδα, κάνα καστραβέτσι (ἀγγούρι), κάνα πατλιτζάνι (μελιτζάνα) καὶ λίγο καπνουδάκο· νὰ χαρῆ ὁλόδικούς του τούτους τοὺς καρπούς, δίχως νὰ τοὺς μοιραστῆ μὲ τὸν τσιφλικᾶ. Ἐδῶ καὶ 40 χρόνια, ἡ ἀπαλλοτρίωση λευτέρωσε τὸ σκλάβο τῆς γῆς, τὸν ἔκανε ἀφέντη στὰ χωράφια του. Ὁ Καραγκούνης εἶδε καλύτερες μέρες. Ἔμαθε νὰ σηκώνη τὸ κεφάλι, νὰ κοιτάη στὰ μάτια, νὰ λέη ξεκάθαρα τὸ στοχασμό του. Αὐτὰ δὲν γίνηκαν μὲ μιᾶς, ἀλλὰ ἀγάλι-ἀγάλι. Ἡ συνείδηση τῆς σκλαβιάς, γεννημένη ἐδῶ καὶ χιλιάδες χρόνια καὶ μεταδομένη ἀταβικά, δὲν μποροῦσε νὰ σβήση σὲ μιὰ μέρα. Ὁ Καραγκούνης ὄργωνε, γιὰ πολὺ ἀκόμα, τὸ χωράφι του σκυφτός· περπατοῦσε στὸν αὐλαγά του ταπεινός· κοιτοῦσε τὸν ἀπέναντί του κάτω ἀπ' τὰ δασὰ φρύδια, μὲ μάτι σκληρό, πονηρό, ὑποψιασμένο· καὶ περίστρεφε τὴ γλῶσσα τρεῖς φορὲς μέσα στὸ στόμα, πρὶν τ' ἀνοίξη νὰ μιλήση. Ζῆ στὰ χαμηλά, τ' ἀνάερα κι ἀνήλιαγα σπίτια, τρέφεται μὲ λίγα λαχανικὰ καὶ ψωμὶ μετρημένο· καὶ χειμῶνα-καλοκαῖρι, ντυμένος στὸ ἴδιο πάντοτε μάλλινο σκουτί, παλεύει μὲ τὸ ξεροβόρι, πολεμάει μὲ τὸ λίβα, ξεπαγιάζει, λυώνει, ζαρώνει, πεθαίνει ἀπὸ θέρμη, μὰ δὲν τὸ βάζει κάτω. Ὅλς τὴ στερνὴ στιγμὴ παιδεύει τὴ γῆ του καὶ παιδεύεται ἀπ' αὐτήν· τὴ γῆ τὴ μητρυιά, ποὺ μιὰ γεμίζει τὸ κιουτσέκι στάρι χρυσάφι, καὶ τρεῖς καρπίζει βροῦβες καὶ γαϊδουράγκαθα.

Μοναδικὸ ἀπομεινάρι τῆς παλιᾶς σκλαβιᾶς ἀπομένει, στὴ μέση τοῦ χωριοῦ, τὸ κονάκι τοῦ τσιφλικά. Πάντοτε δίπατο, πάντοτε μεγαλόπρεπο, τριγυρισμένο ἀποθῆκες, ἀσφαλισμένο μὲ χοντρόξυλες πόρτες, ψηλότερο κι ἀπὸ τὴν ἐκκλησιὰ —ποὺ δὲν εἶναι παρὰ μιὰ καλύβα σὰν τὶς ἄλλες— σήμερα ἀπομένει ρημάδι, γυμνωμένο ἀπὸ δόξα, περιφρονημένο ἀκόμα κι ἀπ' τὸ θρῦλο. Πάνω στὰ κεραμίδια του, τὰ λελέκια ἔχουν πλέξει τὶς φρυγανοφωλιές τους· καὶ μοίρονται τὰ σουρουπώματα, ντυπώντας θλιβερὰ τὶς κόκκινες μύτες τους. Οἱ κουκουβάγιες ἔχουν λημεριάσει στὶς ἄδειες κάμαρες· κ' οἱ σκορπιοὶ βγαίνουν λεφούσι στοὺς τοίχους, ν' ἀνασάνουν τὶς βραδινὲς ὑγρασίες.

ΡΑΓΔΑΙΑ ΣΥΝΤΕΛΕΙΤΑΙ ΤΩΡΑ Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΟΝ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΟ ΘΕΣΣΑΛΙΚΟ ΚΑΜΠΟ. «ΤΕΧΝΗΤΗ ΒΡΟΧΗ» ΜΕ ΤΕΛΕΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

Ὁλόγυρα σὲ κάθε χωριὸ εἶναι τὸ λιβάδι, ὅπου βόσκουν τὰ γελάδια καὶ τ' ἄλογα. Ἡ Θεσσαλία, ὅπως τὸν καιρὸ τοῦ Ὁμήρου, ἐξακολουθεῖ νὰ τρέφη ἄλογα. Θὰ τὰ ἰδῆτε, σὲ μικρὰ κοπάδια, νὰ καλπάζουν λεύτερα καὶ περήφανα στὸ τριφύλλι τῶν λιβαδιῶν, νὰ χλιμιντρᾶν μὲ τὴ χαίτη ἀνεμισμένη. Σὰν πέση τὸ δειλινό, θὰ γυρίσουν μαζὶ μὲ τὰ γελάδια στὸ χωριό, καὶ θὰ μοιραστοῦν τὸ καθένα στὸ σταῦλο του. Τὰ γουρούνια κυλιοῦνται ὁλημερὶς στὶς μπάρες μὲ τὰ στεκάμενα βουρκόνερα, ποὺ ἀπλώνονται ἀνάμεσα στὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ. Κ' οἱ κάριες κουρνιάζουν στὰ δυὸ μοναδικὰ δέντρα ποὺ σκιάζουν τὸ μεσοχώρι, μέσα σὲ ὄργιο ἀπὸ κρωξίματα.

Σὰν ἔρθη ἡ νύχτα, τὰ κουνούπια βγαίνουν σύννεφο ἀπ' τοὺς βάλτους καὶ σκορπᾶνε πάνω ἀπ' τὴ θάλασσα τῶν σταχυῶν. Οἱ Καραγκούνηδες κλειῶνται στὰ σπίτια τους, ὅπου ἕνα λαδολύχναρο φωτίζει τὸ λιτό τους δεῖπνο· κι ἀπὲ ψοφολογοῦν, ὡς τὴν αὐγή, τὸν ἀνόνειρον ὕπνο ποὺ φέρνει τ' ὁλοήμερο πάλεμα μὲ τὴ γῆς. Ὁ νυχτερινὸς διαβάτης οὔτε θὰ καταλάβη πὼς γύρωθέ του ἀπλώνεται χωριό· τόσο τὰ σπίτια εἶναι χαμηλὰ κι ἀνάρια, τόσο ἀπόλυτα σκοτεινὰ καὶ σιωπηλά, ποὺ χάνονται καὶ γίνονται ἕνα μέσ' τὴν ἔκταση τοῦ κάμπου.

Κι ἀπὸ κεῖ εἶναι οἱ βάλτοι, τὰ στερνὰ ἀπομεινάρια τῆς μεγάλης προϊστορικῆς λίμνης. Τίποτα δὲν μαρτυράει στὸ μάτι πὼς ὑπάρχουν. Ἡ πυκνὴ βλάστηση τοῦ βυθοῦ τους ξεπερνάει τὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ καὶ τὴν σκεπάζει μὲ πράσινη φουντωτὴ βελέντζα, λὲς καὶ κάποιο λιβάδι ξαπλώνεται ἀνάμεσα στὰ χωράφια. Ἅμα ὅμως πλησιάσης, μιὰ παράξενη ὀσμὴ στεκάμενου νεροῦ καὶ σάπιου χόρτου σοῦ παιδεύει τὴν ἀνάσα. Τότε βλέπεις πὼς ἡ βλάστηση τοῦ λιβαδιοῦ εἶναι ἀλλιώτικη, φουντωτή, παχύφυλλη, στολισμένη μὲ μεγάλα κίτρινα νερολούλουδα. Κ' ὕστερα εἶναι οἱ καλαμιῶνες· εἶναι τὰ βοῦρλα, μὲ τὸ χνουδάτο κυλιντρικὸ τους ἀνθό· εἶναι τὰ λελέκια, ποὺ τριγυρνᾶν μὲ ὕφος ἐμβριθὲς ἀνάμεσα στὰ νερόχορτα, καὶ κάθε τόσο ψαρεύουν μὲ τὶς μακρουλὲς φρεσκομπογιατισμένες μύτες τους ἕνα πράσινο φρεσκομπογιατισμένο βατραχάκι. Ἂν μάλιστα συμπέση νὰ διαβῆς μὲ τὸ σούρπωμα, θὰ ἰδῆς τὶς ἀγριόπαπιες μὲ τὰ καστανὰ φτερά, νὰ πετοῦν ζευγαρωτά· θ' ἀντικρύσης τοὺς ἐρωδιοὺς μὲ τὸν καμπυλωτὸ λαιμό νὰ στοχάζωνται μὲ τόνα πόδι μετέωρο· τοὺς σακκάδες, ποὺ ἤρθαν ἀπὸ μακρυὰ σὲ ἀψεγάδιαστους τριγωνικοὺς σχηματισμούς, νὰ χορταίνουν τὴ δίψα τους καὶ νὰ βόσκουν τὴ χαμοζωὴ τοῦ βούρκου.

ΒΑΜΒΑΚΟΣΠΟΡΑ, ΜΕ ΤΑ ΧΑΛΥΒΔΙΝΑ ΑΛΟΓΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΗΣΕΙ ΠΛΕΟΝ ΤΑ ΒΟΔΙΑ

(Φωτογραφίες Δ. ΤΟΥΛΟΥΠΑ)

ΑΦΘΟΝΑ ΨΑΡΙΑ ΘΑ ΤΡΑΒΗΞΟΥΝ ΤΑ ΔΙΧΤΥΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΘΥΚΙΤΡΙΝΑ ΝΕΡΑ ΤΗΣ ΚΑΡΛΑΣ

ΜΕ ΤΗ ΝΥΧΤΑ...

Μὲ τὴ νύχτα, οἱ ἀπόπνοιες τῆς σαπίλας ποτίζουν τὸ στεκάμενο ἀγέρα. Ἡ ὑπουλη ἔκταση τοῦ βάλτου μουνταίνει, μπερδεύεται μὲ τὸν κάμπο, γίνεται ἀνησυχητική. Τότε, ἀρχίζει ἡ συναυλία τῶν βατράχων. Εἶναι χιλιάδες ἀμέτρητες, ποὺ δλημερὶς κρύβονται στὰ θαλάμια τους καὶ λαγοκοιμοῦνται στὴ χλιάδα τῶν βρωμόνερων. Μόλις ὅμως νυχτώση, ξυπνᾶν· ἀνεβαίνουν στὴν ἐπιφάνεια τοῦ στεκάμενου πηχτοῦ ὑγροῦ, ἢ σέρνονται, μὲ τὰ σιχαμερά ποδαράκια τους, στὸ βοῦρκο τῆς ἀκροβαλτιᾶς, ἀνάμεσα στὶς ρίζες τῶν βούρλων· κοιτᾶν μὲ μάτια γλαρωμένα τὴν ἀμόλευτη ἔκταση τ' οὐρανοῦ· κι ὧρες ὁλόκληρες κοάζουν τὸ βραχνὸ μονότονο τραγούδι τους: Τὸ μακρόσυρτο προεισαγωγικὸ τραγούδι τῶν βατραχήσιων ἐρώτων τους, ποὺ βαστᾶν ὅσο κανενὸς ἄλλου ζωντανοῦ.

Αὐτὸς εἶναι ὁ θεσσαλικὸς κάμπος πού, παιδὶ ἀκόμα, γνώρισα κι ἀγάπησα. Αὐτός ἦταν... Σήμερα, τὰ πράματα ἄλλαξαν. Τ' ἄλλαξαν οἱ ἄνθρωποι. Μὰ ἀλλάζοντας οἱ ἄνθρωποι τὰ πράματα, ἄλλαξαν κι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι. Φαῦλος κύκλος...

Κ' ἔφεραν πρῶτα, οἱ ἄνθρωποι, μηχανές, κ' ἔσκαψαν χαντάκια, ἀπ' ὅπου κύλησαν τὰ νερὰ τῶν βάλτων στὸν ποταμό, κι ἀπ' τὸν ποταμὸ στὴ θάλασσα. Στέγνωσαν οἱ πιότεροι βάλτοι τοῦ κάμπου τοῦ θεσσαλικοῦ, μετάλλαξαν σὲ χωράφια καρπερά, ποὺ δίνουν τὸ ἕνα δέκα. Ἦρθαν κ' οἱ μηχανές —τρακτέρια παντοδύναμα καὶ βροντερὰ— νὰ ἐκτοπίσουν τὸ βοϊδόσυρτο ἀλέτρι, καὶ ν' ἀνασκάψουν τὴ γῆς ὡς τὰ τρίσβαθα, μὲ γυνιὰ τεράστια, ἀτσαλένια. Ἦρθαν καὶ τὰ λιπάσματα, ποὺ αὐγατίζουν δυὸ καὶ τρεῖς φορὲς τὸ φυσικὸ κάρπισμα τῆς γῆς. Ἦρθε καὶ τὸ ἀεροπλανάκι μὲ τὸ Ντιτιτί, ράντισε βάλτους καὶ μπάρες, καὶ ξολόθρεψε τὰ κουνούπια ποὺ φέρναν τὶς θέρμες, ποὺ ξολόθρευαν τοὺς Καραγκούνηδες. Ἦρθαν κ' οἱ ἄλλες καταπληκτικὲς ἐκεῖνες μηχανὲς —οἱ κομπάϊν— ποὺ θεριζαλωνιζολιχνί-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 46

ΤΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ Ο ΤΟΠΟΣ;

Στὸ τεῦχος αὐτὸ ἀπαντοῦν ὁ κ. Κ. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ, ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος, ἡ Δνὶς ΜΑΡΙΑ ΦΛΑΜΠΟΥΡΙΑΡΗ, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἐργαζομένων καὶ Ἐπιστημόνων Γυναικῶν, ὁ κ. Ι. ΠΑΣΑΛΙΔΗΣ, πρόεδρος τῆς Ἑνιαίας Δημοκρατικῆς Ἀριστερᾶς (Ε.Δ.Α.), ὁ κ. Β. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, ὑποστράτηγος ἐ. ἀ., πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἀποστράτων Ἀξιωματικῶν, ἡ κ. ΕΛΜΙΝΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ, πρόεδρος τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων, ὁ κ. Λ. ΝΟΜΙΚΟΣ, πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Ἐφοπλιστῶν Μεσογειακῶν Πλοίων καὶ ὁ κ. ΔΗΜ. ΣΚΟΥΖΕΣ.

Ο κ. Κ. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ τάσσεται ὑπὲρ τοῦ μονίμου ἐκλογικοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον προτιμᾶ νὰ εἶναι ἡ ἐνισχυμένη ἀναλογικὴ μὲ σφαιρίδιο.

Κ. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ
(Ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος)

«Βεβαίως ἐπιβάλλεται, λέγει ὁ κ. Τσαλδάρης, νὰ θεσπισθῆ εἰς τὴν χώραν μας μόνιμον ἐκλογικὸν σύστημα. Μετὰ τὰ διδάγματα τῆς τελευταίας τριακονταετίας, ἡ ἄποψις αὕτη ἔχει ὡριμάσει τόσον, ὥστε συνεζητήθη καὶ ἰσχυρῶς ὑπεστηρίχθη ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος. Αἱ ὑφιστάμεναι ὅμως τότε (Σ.Σ.: Περὶ τὸ 1948) συνθῆκαι, τελικῶς ἀπέτρεψαν (μὲ μικρὰν πλειοψηφίαν) τὴν ἁρμοδίαν ἐπιτροπὴν ἀπὸ τοῦ νὰ καταστήση τὸ ἐκλογικὸν σύστημα ἀντικείμενον παγίας Συνταγματικῆς διατάξεως.

»Ἡ θέσπισις μονίμου ἐκλογικοῦ συστήματος συντελεῖ: α) Εἰς τὴν καλυτέραν ὀργάνωσιν τῶν κομμάτων. β) Εἰς τὴν ἀποσαφήνισιν καὶ διαμόρφωσιν τῆς ὅλης πολιτικῆς ζωῆς τῆς χώρας καί γ) Εἰς τὴν ἀδιάβλητον, κατὰ τὰ ἐκλογικὰ ἀποτελέσματα, καὶ εἰλικρινῆ ἐξ αὐτῶν ἀπεικόνισιν τῆς ἐξελίξεως τῶν πολιτικῶν ροπῶν καὶ ἀποκλίσεων τοῦ δημοσίου φρονήματος.

»Ὑπὸ καθεστὼς μονίμου ἐκλογικοῦ συστήματος, τὰ κόμματα καὶ τὰ πολιτικὰ στελέχη των θὰ ἐγνώριζον παγίως τὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας θὰ ἡγωνίζοντο διὰ τὴν πολιτικὴν ἐπικράτησίν των καὶ θὰ διωργανοῦντο ἐγκαίρως, μάλιστα δὲ μονίμως καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ προχείρου, ὡς συμβαίνει σήμερον. Ἡ κομματικὴ πειθαρχία καὶ ἡ πολιτικὴ συνέπεια καὶ σταθερότης θὰ ἐνισχύοντο, θὰ ἐξέλιπε δὲ ἡ πολιτικὴ μετατήθησις, ποὺ εἶναι δυστυχῶς συνηθέστατον φαινόμενον τῆς πολιτικῆς ζωῆς μας.

»Ἐξ ἄλλου, σήμερον, λείπει ἀπὸ τὴν χώραν ἡ σταθερῶς καὶ σαφῶς διαμορφωμένη πολιτικὴ ζωή, βάσει ἰδεολογικῶν, ἐθνικῶν, πολιτικῶν, οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν ἢ ἄλλων κριτηρίων. Μὲ τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος, ἡ διαμόρφωσις τῆς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς ζωῆς τῆς χώρας κινεῖται ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας περίπου τελείως περιστατικῶς καὶ εἰς συνέχειαν τῆς τιτανικῆς πολιτικῆς πάλης τῶν κομμάτων τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου καὶ τοῦ Δημητρίου Γούναρη.

»Καὶ τούτων ὅμως ἡ πολιτικὴ δρᾶσις, λόγω τῶν γνωστῶν ἐξωτερικῶν γεγονότων ἀπὸ τοῦ Α΄ παγκοσμίου πολέμου μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, τοῦ ἀντικτύπου αὐτῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ λόγω ἄλλων ἀναρμοδίων ἐπιρροῶν ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ βίου τῆς χώρας, δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ προσλάβη καὶ νὰ προσφέρη διὰ τὸ συμφέρον τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, τὴν ἀναγκαιοῦσαν παγίαν ὀργάνωσιν τῆς πολιτικῆς ζωῆς τῆς χώρας.

»Τὸ ἐκλογικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον θὰ πρέπη νὰ ἰσχύση ὡς μόνιμον, δέον νὰ μελετηθῆ ὅλως ἀντικειμενικῶς ὑπὸ διακομματικῆς ἐπιτροπῆς καὶ συμφωνίᾳ ὅλων τῶν κομμάτων. Κύρια χαρακτηριστικά του πρέπει νὰ εἶναι: α) Νὰ δίδη σταθερὰς κυβερνήσεις. β) Νὰ διασφαλίζη τὴν μεγίστην ἀπόδοσιν τῆς κοινοβουλευτικῆς λειτουργίας καί γ) Νὰ διασφαλίζη τὴν ἀνάδειξιν τῶν κατὰ κόμμα ἀρίστων.

»Ἐκ τῶν τριῶν αὐτῶν προϋποθέσεων ἀγόμεθα εὐχερῶς εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι σύστημα ἐνισχυομένης τινὸς ἀναλογικῆς —μεταχειρίζομαι μόνον τὸν ὅρον— προσιδιάζει εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου καὶ διασφαλίζει σταθερὰν κυβέρνησιν, καθὼς καὶ ἄσκησιν τῆς κοινοβουλευτικῆς λειτουργίας.

»Ἡ τεχνικὴ λύσις ἐν προκειμένῳ εἶναι τὸ σφαιρίδιον ἢ ὁ ἀνεξαρτήτως κόμματος εἷς σταυρὸς προτιμήσεως, τὸν ὁποῖον μετὰ τὴν ἐπιλογὴν τοῦ κόμματος, θὰ δύναται ὁ ἐκλογεὺς νὰ δίδη εἰς τὸν κατὰ τὴν γνώμην του ἄριστον τοῦ κάθε συνδυασμοῦ.

»Αἱ διάφοροι ἀναρμοδίως ἀσκηθεῖσαι ἐπιρροαὶ ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς ἐξελίξεως τῆς χώρας κατὰ τὴν τελευταίαν ἑξαετίαν ἐπιβάλλουν, πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς καταστάσεως, τὴν ἀπογραφὴν τῶν πολιτικῶν δυνάμεων καὶ τὴν ἀδιάβλητον διαπίστωσιν τῶν ἀποκλίσεων τοῦ δημοσίου φρονήματος. Τοῦτο ἐγγυᾶται μόνον ἡ ἁπλῆ ἀναλογική.

»Ἀπὸ ἁπλῆν ἀναλογικὴν προέκυψαν ἡ Βουλὴ καὶ αἱ κυβερνήσεις τοῦ 1946 — 1950, αἱ ὁποῖαι κατώρθωσαν νὰ ἐξασφαλίσουν μεγάλην ἐθνικὴν νίκην εἰς ἕναν τεράστιον ἐθνικὸν ἀγῶνα, μὲ ταὐτόχρονον πλήρη λειτουργίαν τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ. Ἀπὸ τὴν ἁπλῆν ἀναλογικὴν προέκυψεν ἐπίσης ἡ οἰκουμενικὴ κυβέρνησις τοῦ 1927, ἡ ὁποία ἐπούλωσε σοβαρὰ τραύματα τῆς χώρας. Καὶ εἰς τὸν τόπον μας, ποὺ κατέστη πολλάκις θῦμα τῆς πολιτικῆς ἐγωπαθείας, ἡ ἁπλῆ ἀναλογικὴ τώρα, καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ μορφὴ τῆς ἐνισχυμένης ἀναλογικῆς, εἶναι, κατὰ τὴν γνώμην μας, τὸ σύστημα ποὺ διασφαλίζει ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου στερεῖται ὁ τόπος, δηλαδὴ τὴν παγίως ὠργανωμένην καὶ ὁμαλὴν πολιτικὴν ζωήν, τὴν πλήρως ἀνταποκρινομένην εἰς τὰς ἑκάστοτε ἀποκλίσεις τοῦ δημοσίου φρονήματος».

ΛΟΥΚΑΣ ΝΟΜΙΚΟΣ
(Πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Ἐφοπλιστῶν Μεσογ) κῶν Πλοίων)

«Εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀπὸ τῆς ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς μέχρι καὶ τῆς συγχρόνου, ὁ Ἕλλην ἐβαρύνθη τὸν Ἀριστείδην τὸν Δίκαιον. Συνεπῶς τοῦ ἀρέσει ἡ ἀλλαγὴ μήπως, ἔχων τὸν καλὸν, εὕρῃ τὸν καλύτερον. Μεταμελεῖται, βεβαίως, ὅταν εὕρῃ ἀντὶ τὸν καλύτερον, τὸν χειρότερον. Καὶ τότε πάλιν ζητεῖ τὸν νέον, μήπως ἐν τῷ προσώπῳ του ἐπιτύχει τὸν καλύτερον. Ὅταν ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος εὗρε τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν Μελούναν καὶ τὸ 1912 τὴν ὡδήγησεν εἰς τὴν Καβάλαν, διὰ νὰ τὴν μεταφέρη τὸ 1919 εἰς τὴν Τσατάλτζαν, ἀπέτυχεν εἰς τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1920, ἀναγκασθεὶς νὰ ἐκπατρισθῆ. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς τὸν ἀνεζήτησε καὶ πάλιν μετὰ ἑξαετίαν, καὶ ὅταν ἐπείσθη ὅτι διὰ τὴν τότε ἐποχὴν δὲν εὗρε τὸν καλύτερον, ὁ Βενιζέλος, ἀποτυχὼν καὶ πάλιν, ἠναγκάσθη νὰ αὐτοεξορισθῆ καὶ ἀποθάνῃ εἰς τὴν ξένην γῆν.

»Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἐτυφέκισε πολιτικοὺς τοῦ ἀναστάματος τοῦ Δημητρίου Γούναρη. Εἰς τὴν πολιτικὴν δὲν ὑπάρχουν κέρδη καὶ ζημίαι, ἀλλὰ ἐπιτυχίαι καὶ ἀποτυχίαι καὶ περιπτώσεις τὰς ὁποίας πρέπει ὁ πολιτικὸς νὰ ἀξιοποιῆ διὰ τὸ ἐθνικὸν καλόν. Ὁ Ἰσμὲτ Ἰνονοῦ ἦτο ἀρχιστράτηγος τοῦ Κεμὰλ Πασᾶ. Ἐν τούτοις ἐπεσκέφθη τὴν Ἑλλάδα, ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ τὸν ἠσπάσθη τόσον θερμῶς, ὡς νὰ ἐπρόκειτο περὶ υἱοῦ του, ἐπιστρέφοντος νικητοῦ ἀπὸ νικηφόρον ἀγῶνα.

»Ποῖον πολιτικὸν νὰ προτιμήσω, τὸν κερδίσαντα τυχερὸν, ἢ ἐκεῖνον ὅστις λέγει ὅτι ἐὰν ἐκυβέρνα αὐτὸς θὰ ἐκέρδιζε περισσότερα;

»Καὶ ἔρχομαι εἰς τοὺς ὁπαδοὺς τοῦ ἀρχηγοῦ. Θέλομεν ὄχι συνδυασμόν, ἀλλὰ ἀξίαν ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀποτελούντων τὸν συνδυασμόν· ὄχι βουλευτήν, ὅστις φροντίζει νὰ συμπληρώση ἔτη βουλευτικῆς περιόδου διὰ μέλλουσαν βουλευτικὴν σύνταξιν, ἀλλὰ ἐκεῖνον ὅστις θὰ δύναται νὰ προσφέρη ὑπηρεσίαν εἰς τὸ κράτος, λόγω τῆς ἰδιότητός του· ὄχι ὑπουργὸν Ἐμπορίου ἰατρόν, ὄχι ὑπουργὸν Βιομηχανίας δικηγόρον, ἀλλὰ εἰς ἕκαστον ὑπουργεῖον βουλευτὴν ἐκ τοῦ ἰδίου ἐπαγγέλματος· βουλευτὴν ὅστις εἰς τὸ ἰδιαίτερόν του ἐπάγγελμα ἔδωσε δείγματα προόδου καὶ ἰδιαιτέρων γνώσεων.

»Διὰ τοῦτο προτιμῶ τὸ ἀρχαῖον σύστημα τοῦ σφαιριδίου καὶ προσωπογραφίαν τοῦ ὑποψηφίου εἰς τὴν κάλπην: Νὰ γνωρίζω ποῖον ψηφίζω. Δὲν χρειάζονται πολλοὶ βουλευταί: Δέκα διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ πέντε διὰ τὸν Πειραιᾶ. Συμφωνῶ εἰς ὑπηρεσιακὴν κυβέρνησιν διὰ τὰς ἐκλογάς. Θὰ ἤθελα μόνιμον ὑπουργὸν Ἐξωτερικῶν· ἐκλογάς, τὸ ἀργότερον, κατὰ διετίαν καὶ μονοετῆ ὑπουργικὴν ὑπηρεσίαν, ἂν ὄχι καὶ μικροτέρας διαρκείας. Ὄχι πολλὰ κόμματα· τὸ πολὺ τρία».

Ι. ΠΑΣΑΛΙΔΗΣ
(Πρόεδρος τῆς Ἑνιαίας Δημοκρ. Ἀριστερᾶς — Ε.Δ.Α.)

«Μὲ γνώμονα, ὄχι τὰ κάθε φορὰ ἰδιαίτερα κομματικά μας συμφέροντα, λέγει ὁ κ. Πασαλίδης, ἀλλὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς πολιτικῆς ὁμαλότητος, τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ἐλευθέρας καὶ γνησίας ἐκφράσεως τοῦ λαϊκοῦ φρονήματος, εἴμεθα ὑπὲρ τῆς καθιερώσεως ἑνὸς μονίμου ἐκλογικοῦ συστή-

→

Ο κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΣΑΛΙΔΗΣ, πρόεδρος τῆς Ε.Δ.Α., ζητεῖ τὴν συνταγματικὴ καθιέρωση τῆς ἁπλῆς ἀναλογικῆς σὰν μονίμου συστήματος.

Ο κ. ΛΟΥΚΑΣ ΝΟΜΙΚΟΣ, πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Ἐφοπλιστῶν Μεσογειακῶν Πλοίων, προτιμᾶ τὸ σύστημα τοῦ σφαιριδίου καὶ τῆς φωτογραφίας

ΤΑ ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Δ· ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΚΟΝ ΜΕ ΠΕΡΙΩΡΙΣΜΕΝΗΝ ΤΗΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΙΝ ΤΗΣ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

'Υπὸ τοῦ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΡΑΛΛΗ,
Γενικοῦ Γραμ)τέως τοῦ ὑπ. 'Εσωτερικῶν

'Η κυριωτέρα διαφορὰ τοῦ συστήματος τούτου ἀπὸ τὸ ἀμιγές πλειοψηφικὸν εἶναι ὅτι ὅλαι αἱ ἕδραι ἑκάστης ἐκλογικῆς περιφερείας δὲν παραχωροῦνται εἰς τὸν σχετικῶς πλειοψηφήσαντα συνδυασμὸν, ἀλλὰ μέρος αὐτῶν παραχωρεῖται καὶ εἰς τὸν ἐπιλαχόντα, δηλαδὴ εἰς τὸν δεύτερον ἐλθόντα συνδυασμὸν, ἐφ' ὅσον ὅμως οὗτος ἀνήκει εἰς κόμμα ἢ συνασπισμὸν κομμάτων (ἀποκλείεται ὁ συνδυασμὸς ἀνεξαρτήτων) καὶ ἐφ' ὅσον ὁ συνδυασμὸς οὗτος συνεκέντρωσεν εἰς τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν τὰ 15% τοῦ συνόλου τῶν ψήφων καὶ τὸ κόμμα εἰς ὃ ἀνήκει συνεκέντρωσε τὸ αὐτὸ ποσοστὸν ψήφων καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν. 'Εὰν ὁ δεύτερος ἐλθὼν συνδυασμὸς ἀνήκη εἰς συνασπισμὸν κομμάτων, τότε τὸ ἀνωτέρω ποσοστὸν (15%) αὐξάνεται εἰς 25%.

'Ο κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπιλαχὼν συνδυασμὸς κόμματος ἢ συνασπισμοῦ κομμάτων λαμβάνει τὰ τρία δέκατα τῶν ἑδρῶν τῆς ἐκλογικῆς περιφερείας, παραλειπομένου τοῦ κλάσματος. Δηλαδὴ εἰς τὰς ἐκλογικὰς περιφερείας ποὺ ἐκλέγουν μέχρι καὶ 3 βουλευτάς, οὐδεμίαν λαμβάνει ἕδραν, ὅλαι δὲ αἱ ἕδραι παραχωροῦνται εἰς τὸν πρῶτον ἐλθόντα (ἐπιλαχόντα) συνδυασμόν. Εἰς τὰς περιφερείας τὰς ἐκλεγούσας 4 ἢ 5 ἢ 6 βουλευτὰς, παραχωρεῖται 1 ἕδρα εἰς τὸν ἐπιλαχόντα συνδυασμὸν καὶ αἱ λοιπαὶ εἰς τὸν ἐπιτυχόντα.

Εἰς τὰς περιφερείας τὰς ἐκλεγούσας 7 ἢ 8 ἢ 9 βουλευτάς, δύο ἕδραι παραχωροῦνται εἰς τὸν ἐπιλαχόντα συνδυασμόν, αἱ δὲ λοιπαὶ εἰς τὸν ἐπιτυχόντα. Εἰς τὰς περιφερείας τὰς ἐκλεγούσας 10 βουλευτὰς, τρεῖς ἕδραι παραχωροῦνται εἰς τὸν ἐπιλαχόντα συνδυασμόν, αἱ δέ λοιπαὶ εἰς τὸν ἐπιτυχόντα. Εἰς τὰς περιφερείας τὰς ἐκλεγούσας ἄνω τῶν 10 βουλευτῶν, αἱ ἕδραι κατανέμονται μεταξὺ τοῦ ἐπιτυχόντος καὶ τοῦ ἐπιλαχόντος συνδυασμοῦ κατ' ἀναλογίαν τῆς ἐκλογικῆς των δυνάμεως.

'Εὰν ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν ἐπιτυχόντα ἐλθὼν συνδυασμὸς (ὁ ἐπιλαχὼν) δὲν συγκεντρώνη τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις (δηλαδὴ δὲν ἀνήκει εἰς κόμμα ἢ συνασπισμὸν κομμάτων καὶ δὲν συνεκέντρωσε τὸ ποσοστὸν ψήφων 15% ἢ 25%), τότε ὅλαι αἱ ἕδραι παραχωροῦνται εἰς τὸν πρῶτον συνδυασμὸν (τὸν ἐπιτυχόντα).

Αἱ παραχωρηθεῖσαι εἰς ἕκαστον συνδυασμὸν (ἐπιτυχόντα καὶ ἐπιλαχόντα) ἕδραι καταλαμβάνονται ὑπὸ τῶν ὑποψηφίων αὐτοῦ κατὰ τὴν σειρὰν τῶν ψήφων (σταυρῶν) προτιμήσεως ἑκάστου. 'Ο ν. 3457)55 ἐπέβαλε τὴν μονοσταυρίαν' δηλαδὴ εἰς ἕνα μόνον ἐκ τῶν ὑποψηφίων τοῦ συνδυασμοῦ δύναται νὰ θέση σταυρὸν ὁ ἐκλογεύς.

ΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

'Η πλειοψηφία τάσσεται ὑπὲρ τῆς καθιερώσεως μονίμου ἐκλογικοῦ συστήματος εἰς τὴν χώραν

ματος στὴν χώραν μας, κατωχυρωμένου συνταγματικά. Εἶναι ἀπαράδεκτον καὶ κατεβάζει σὲ χαμηλὸ ἐπίπεδο τὰ πολιτικὰ ἤθη στὴν 'Ελλάδα νὰ ψηφίζωνται στὶς παραμονὲς τῶν ἐκλογῶν διαφορετικὰ ἐκλογικὰ συστήματα, ἀπίθανα καὶ ἀκατανόητα πολλὲς φορές, μὲ μοναδικὸ κριτήριο τὰ κομματικὰ συμφέροντα αὐτῶν ποὺ κυβερνοῦν.

»Κατὰ τὴν γνώμην μας, τὸ μόνιμο ἐκλογικὸ σύστημα τῆς 'Ελλάδος πρέπει νὰ εἶναι τὸ σύστημα τῆς ἁπλῆς ἀναλογικῆς. Γιατί: α) Τὸ σύστημα αὐτὸ εἶναι δίκαιο καὶ ἄδολο. Οἱ ἕδρες ποὺ θὰ δοθοῦν σὲ κάθε κόμμα, σὲ κάθε ἐκλογικὴν παράταξιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὲς στὶς ὁποῖες θὰ στηρίζεται μία κυβέρνησις μονόκομματικὴ ἢ συμμαχική, ἀντιπροσωπεύουν ἀκριβῶς τὴν λαϊκὴν βάσιν τους. Δὲν πρόκειται μὲ τὸ σύστημα τῆς ἁπλῆς ἀναλογικῆς νὰ εἶναι ἕνα κόμμα μειοψηφία στὸ λαὸ καὶ πλειοψηφία στὴ Βουλή, ὅπως συμβαίνει μὲ τὸ πλειοψηφικὸ καὶ τὸ λεγόμενο μικτὸ σύστημα. Οὔτε πάλιν θὰ συμβαίνη, ψῆφοι ποὺ ἀνήκουν σ' ἕνα κόμμα νὰ ὑποκλέπτωνται ἀπὸ ἄλλο, ὅπως γίνεται μὲ τὴν ἐνισχυμένη ἀναλογική. 6) Μὲ τὸ σύστημα τῆς ἁπλῆς ἀναλογικῆς δίδεται ἡ δυνατότης σὲ ὅλες, τὶς πιὸ ἀξιόλογες τουλάχιστον, πολιτικὲς τάσεις ποὺ ἐκφράζονται ἀπὸ διάφορα κόμματα, μικρὰ ἢ μεγάλα, νὰ ἐκπροσωποῦνται στὸ Κοινοβούλιον. Καμμία πολιτικὴ τάσις δὲν καταπνίγεται κι ὅλες ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ ὑποστηρίζουν τὶς ἰδιαίτερες ἀπόψεις των ἐπίσημα, ἐλεύθερα, ἰσότιμα σ' αὐτό. "Ετσι βοηθεῖται ἡ πολιτικὴ ὁμαλότης στὴ χώρα μας, ποὺ τόσο τὴν ἔχει στερηθῆ κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια. γ) Τὸ σύστημα τῆς ἁπλῆς ἀναλογικῆς βοηθᾶ τὴν ὁμαλὴ λειτουργία τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ, δίδοντας τὴν δυνατότητα στὸν ρυθμιστὴ τοῦ πολιτεύματος, μὲ ὁμαλὲς ἐπεμβάσεις, νὰ κάνη τὴν ἐναλλαγὴ τῶν κυβερνήσεων.

»Τὰ ἐπιχειρήματά μας αὐτὰ δὲν ἔχουν ἁπλῶς θεωρητικὴν βάσιν, ἀλλὰ στηρίζονται καὶ στὴν ἑλληνικὴ πραγματικότητα. Δὲν εἶναι δυνατὸν στὴν 'Ελλάδα νὰ γίνη εἰσαγωγὴ καὶ ἐπιβολὴ πολιτικῶν συνθηκῶν ἄλλων χωρῶν. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καθιερωθῆ καθεστὼς δύο μόνον κομμάτων. Κι ὅταν τὸ ἐκλογικὸ σύστημα τὸ ἐπιβάλλη, αὐτὸ γίνεται προσωρινά. Κάθε ἐκλογικὴ παράταξις κρύβει μέσα της δύο ἢ τρεῖς ἢ καὶ τέσσερις πολιτικὲς τάσεις, ποὺ σὲ πρώτη εὐκαιρία ἀποκτοῦν τὴν αὐτοτέλειά τους. "Αν πάρωμε ὑπ' ὄψιν τὶς τελευταῖες δύο ἐκλογές, (1952 καὶ 1956), αὐτὸ τὸ φαινόμενον δὲν παρουσιάσθηκε μόνον στὴν Δημοκρατικὴν Παράταξιν, ἀλλὰ καὶ στὴν παράταξιν τῆς δεξιᾶς. 'Ο 'Ελληνικὸς Συναγερμὸς τυπικὰ ἦταν νέον κόμμα καὶ δὲν ἄργησε ν' ἀποσυντεθῆ στὰ «ἐξ ὧν συνετέθη». Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὴν 'Εθνικὴν Ριζοσπαστικὴν "Ενωσιν, ποὺ προσωρινὰ μόνον συγκρατεῖ τὴν συνοχή της.

»Τὸ βασικὸν ἐπιχείρημα, ποὺ προβάλλεται, τουλάχιστον ἐπίσημα, κατὰ τῆς ἁπλῆς ἀναλογικῆς εἶναι ὅτι δὲν δίδει ἰσχυρὲς κυβερνήσεις. Αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα δὲν εἶναι σωστό. Γιατὶ ἡ πραγματικὴ σταθερότης μιᾶς κυβερνήσεως δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ τῶν βουλευτῶν, στοὺς ὁποίους στηρίζεται, ὅταν μάλιστα αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς ἀντιστοιχῆ στὴν μειοψηφία τοῦ ἐκλογικοῦ σώματος. 'Η σταθερότης μιᾶς κυβερνήσεως ἐξαρτᾶται: α) 'Από τὴν εὐρύτητα τῆς λαϊκῆς βάσεώς της. Μία λοιπὸν συμμαχικὴ κυβέρνησις, (ὕστερα ἀπὸ ἐκλογὲς μὲ ἁπλῆ ἀναλογική), στηριζομένη στὴν πλειοψηφίαν τῆς Βουλῆς, ὁπωσδήποτε θὰ στηρίζεται καὶ στὴν πλειοψηφίαν τοῦ λαοῦ καὶ θὰ ἔχη εὐρύτερη λαϊκὴ βάσιν ἀπὸ μία μονοκομματικὴ κυβέρνησιν ὕστερα ἀπὸ ἐκλογὲς μὲ ἄλλο σύστημα. β) 'Η σταθερότης μιᾶς κυβερνήσεως ἐξαρτᾶται ἐπίσης ἀπὸ τὸ πρόγραμμα ποὺ θὰ ἐφαρμόση, κι αὐτὸ εἶναι τὸ κυριώτερο στοιχεῖο τῆς σταθερότητος. "Οταν τὸ πρόγραμμα αὐτὸ ἐξυπηρετῆ τὰ ἐθνικὰ καὶ λαϊκὰ συμφέροντα, ἡ κυβέρνησις εἶναι σταθερή. "Οταν δὲν τὰ ἐξυπηρετῆ, θὰ κλονισθῆ, ἔστω κι ἂν στηρίζεται στὴν παμψηφίαν τῆς Βουλῆς.

»Συμμαχικὲς λοιπὸν κυβερνήσεις, ἀπὸ ὁμοιογενῆ κόμματα, μπορεῖ νὰ ἔχουν καὶ εὐρεῖαν κοινοβουλευτικὴν καὶ λαϊκὴν βάσιν καὶ πρόγραμμα ἐθνικο-φιλολαϊκό. 'Αρκεῖ τὰ κόμματα ποὺ τὶς ἀποτελοῦν νὰ συμφωνήσουν σ' ἕνα μίνιμουμ πρόγραμμα, ἀπὸ τὰ σημεῖα τοῦ προγράμματός των στὰ ὁποῖα συμπίπτουν. Τέλος, πρέπει νὰ ποῦμε ὅτι καὶ μὲ τὴν ἁπλῆ ἀναλογική, ὅταν ἕνα κόμμα συγκεντρώση τὴν πλειοψηφίαν τοῦ ἐκλογικοῦ σώματος, θὰ συγκεντρώση καὶ τὴν πλειοψηφίαν στὴν Βουλὴν καὶ μπορεῖ νὰ κυβερνήση μόνον του. Αὐτὸ συνέβη τὸ 1946 μὲ τὸ Λάϊκὸν Κόμμα, ἀνεξαρτήτως βέβαια τῆς γνησιότητος τῶν ἐκλογῶν αὐτῶν.

»Γιὰ ὅλους τοὺς πιὸ πάνω λόγους, ἀλλὰ καὶ γιατὶ σήμερα εἶναι περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ ἀναγκαία ἡ πολιτικὴ ὁμαλότης στὴν χώραν μας καὶ ἡ ἀπογραφὴ τῶν πολιτικῶν - κομματικῶν δυνάμεων, οἱ προσεχεῖς ἐκλογὲς πρέπει νὰ διενεργηθοῦν μὲ τὸ σύστημα τῆς ἁπλῆς ἀναλογικῆς».

Β. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
(Πρόεδρος τῆς 'Ενώσεως 'Ελλήνων 'Αποστρ. 'Αξιωματικῶν)

«'Ως πρόεδρος τῆς Ε.Ε.Α.Α., εἶπεν ὁ κ. Πετρόπουλος, δὲν δύναμαι νὰ ἀπαντήσω στὰ ἐρωτήματα τῆς ἐρεύνης τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ, ὡς "Ελλην πολίτης ὅμως, ἀσχοληθεὶς παλαιότερον μὲ τ' ἀφορῶντα τὴν πολιτικὴν καὶ θέσας κατὰ τὰς τελευταίας δημοτικὰς ἐκλογὰς ὑποψηφιότητα δημοτικοῦ συμβούλου 'Αθηνῶν, δύναμαι νὰ ἐκφέρω τὴν γνώμην μου.

»Πιστεύω ὅτι ἐπιβάλλεται μόνιμον ἐκλογικὸν σύστημα ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν, ἵνα ἐκδηλώνη ὁ λαός μας τὰ μεγάλα του προβλήματα, ἀξιοῖ ὅπως οἱ διοικοῦντες αὐτὸν ἵστανται ὑπεράνω ὅλων, παρέχοντες πρῶτοι τὸ παράδειγμα, ὥστε νὰ εἶναι ὄντως οἱ προστάται τῶν δικαιωμάτων του, τῆς ζωῆς, τῆς ἐλευθερίας, τῆς εὐημερίας του καὶ τῆς δημιουργίας καὶ παροχῆς ἀγαθῶν. Νὰ εἶναι δίκαιοι, ἵνα ἡ ἐξουσία των ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ.

»Κατὰ ταῦτα, ἐπιβάλλεται νὰ θεσπισθῆ τὸ περισσότερον πρὸς τὰ ἀνωτέρω προσαρμοζόμενον ἐκλογικὸν σύστημα. Κατὰ τὴν γνώμην μου δέ, ὅλα τὰ ἐκλογικὰ συστήματα, εἴτε μειονεκτοῦν, εἴτε ὄχι, ἀποδίδουν ἀγαθὰ ἀοκεῖ νὰ πρυτανεύουν ἡ ἀρετὴ, τὸ δίκαιον, ἡ φιλανθρωπία καὶ ἡ καλωσύνη, ὥστε ν' ἀποκλείεται ἐξουσία ἄδικος, αὐθαίρετος, μὴ ἀποβλέπουσα ἀποκλειστικῶς καὶ κυρίως εἰς τὸν λαόν.

»Τὸ μόνιμον ἐκλογικὸν σύστημα ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι πλειοψηφικὸν καὶ ἐκδηλωτικὸν τῆς ἀπολύτως ἐλευθέρας θελήσεως τοῦ ψηφίζοντος (ὡς τὸ μὲ σφαιρίδιον). 'Επειδὴ ἡ ἀρχὴ τῆς πλειοψηφίας ἐπικρατεῖ, ἡ δὲ ἐφαρμογή της εὐδοκιμεῖ, διότι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ παρεμβολὴ ἐμποδίων, καὶ ἐπειδὴ ἡ βάσις τῆς δημοκρατίας εἶναι ἡ κυβέρνησις νὰ προέρχηται ἀπὸ τὸν λαόν, ἀφοῦ δι' αὐτὸν καὶ μόνον ἔχει λόγον ὑπάρξεως, (κάθε ἄλλη ἐκδοχὴ εἶναι ἀπαράδεκτος), πρέπει τὸ σύστημα νὰ φανερώνη τὴν πραγματικὴν καὶ ἐλευθέραν θέλησιν τῆς πλειοψηφίας, διότι ἄλλως ἡ κυβέρνησις δὲν προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀνόθευτον θέλησιν τοῦ ψηφίζοντος καὶ συνεπῶς δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸν λαόν.

»Ἕκαστος πρέπει νὰ εἶναι ἐλεύθερος νὰ δηλώνη διὰ τῆς ψήφου του ποίους κρίνει ἀξίους διὰ τὸ ἱερώτατον λειτούργημα τοῦ διαχειριστοῦ τῶν κοινῶν. Πρέπει δὲ νὰ ἐκλέγωνται βουλευταὶ οἱ ἀξιώτεροι, νὰ μὴ ἐνθρονίζωνται ἕτεροι εἰς τὴν δι' αὐτοὺς προοριζομένην καθέδραν. Τὸ ἐκλογικὸν σύστημα δέον νὰ μὴν ἀντιτίθεται πρὸς τ' ἀνωτέρω καὶ νὰ εἶναι ἑπομένως σύστημα ἀληθινῆς ἐλευθερίας, μὲ ἔκδηλον τὴν θέλησίν μας. Μέγιστον στοιχεῖον ἐπιτυχίας μιᾶς ἐναρέτου διοικήσεως εἶναι νὰ ἐπιτύχη ν' ἀποκτήση τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ της. "Ανευ τούτων εἶναι ἀμφίβολος ἡ ἐπιτυχία. Εὔχομαι δέ, προσέθεσεν ὁ κ. Πετρόπουλος, ἀναφερόμενος στὸ τρίτο ἐρώτημα, νὰ κατανοηθῆ καὶ νὰ μείνη ἀδέσμευτος ὁ ψηφίζων, ἵνα περιβάλη διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης του τὴν διὰ πλειοψηφίας ἀναδεικνυομένην κυβέρνησιν».

Δ. ΣΚΟΥΖΕΣ
(Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου 'Αθηναίων)

«Βεβαίως ἐπιβάλλεται, λέγει ὁ κ. Σκουζές, νὰ θεσπισθῆ εἰς τὴν χώραν μας μόνιμον ἐκλογικὸν σύστημα, διότι ἔντιμον εἶναι νὰ τὸ γνωρίζουν ἐγκαίρως οἱ κομματικοὶ ὀργανισμοὶ καὶ νὰ προετοιμάζωνται διὰ τὴν ἐκλογικὴν διαμάχην.

»Κατὰ τὴν ταπεινήν γνώμην μου, τὸ μόνιμον ἐκλογικὸν σύστημα ἐν 'Ελλάδι ὀφείλει νὰ εἶναι τὸ διὰ σφαιριδίου τοιοῦτον, τὸ ὁποῖον ἄλλωστε ἐφηρμόσθη ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἐν 'Ελλάδι —μέχρι τῆς ἐκλογῆς τῆς 1ης Νοεμβρίου 1920. 'Η μακρὰ ἄσκησις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὸ σύστημα τοῦ σφαιριδίου, εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὸ γεγονὸς ὅτι, παρὰ τὸν ὀξὺν πολιτικὸν ἀνταγωνισμὸν τῶν ἐτῶν ἐκείνων, ἐπετυχάνετο πάντοτε ἡ εἴσοδος εἰς τὴν Βουλὴν ἐξαιρετικῶν προσωπικοτήτων. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων ἀπέδιδαν τότε μεγίστην σημασίαν εἰς τὸ ἀν μετέχουν τῶν συνδυασμῶν των ἐξέχοντα πρόσωπα τῆς κοινωνίας, διακρινόμενα διὰ παράδοσιν, ἤθος καὶ μόρφωσιν.

»Δυστυχῶς, ἀφ' ὅτου τὸ σύστημα τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ψηφοδελτίου, ἀφηρέθη πᾶσα πρωτοβουλία ἀπὸ τὸν λαόν, ὁ ὁποῖος καλεῖται ἐξαναγκαστικῶς καὶ ἐκδιαστικῶς νὰ ἐκλέγη πλέον κόμματα μόνον, ἀφοῦ μάλιστα κατηργήθη καὶ τὸ ἰσχυότατον δικαίωμα τῆς διαγραφῆς καὶ ἀντικαταστάσεως ἑνὸς ἢ δύο ὑποψηφίων ἐξ ἑτέρου ψηφοδελτίου. "Ετι δὲ χειρότερον, διὰ τῶν σταυρῶν προτιμήσεως εἰσάγεται καὶ ὁ ἀνέντιμος ἀγὼν τῆς ἀλληλοεξοντώσεως, ὁπότε ἐπιπλέουν οἱ ἐπιτηδειότεροι τῶν ὑποψηφίων.

»Φρονῶ ἀδιστάκτως ὅτι αἱ προσεχεῖς ἐκλογαὶ πρέπει νὰ διενεργηθοῦν μὲ τὸ σύστημα τοῦ σφαιριδίου καὶ μάλιστα ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν μονόεδρον περιφέρειαν. Νὰ διαιρεθῆ, δηλαδή, ἡ χώρα εἰς μονοέδρους ἐκλογικὰς περιφερείας, ὁπότε, ὁ ἑλληνικὸς λαός, θὰ δύναται εἰς ἑκάστην ἐκλογικὴν περιφέρειαν νὰ ἐκλέγη τὸν καλύτερον ὑποψήφιον».

Μ. ΦΛΑΜΠΟΥΡΙΑΡΗ
(Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου 'Εργαζ. καὶ 'Επιστ. Γυναικῶν)

«"Εχομεν τὴν γνώμην, λέγει ἡ Δνὶς Φλαμπουριάρη, ὅτι δέον νὰ καθιερωθῆ μόνιμον ἐκλογικὸν σύστημα, ἵνα ἀποφεύγηται ἡ διὰ τῆς ἑκάστοτε μεταβολῆς τούτου ἐπερχομένη ἀλλοίωσις τῆς θελήσεως τοῦ λαοῦ. Νοθεύεται δὲ κατὰ κανόνα ἡ θέλησις τοῦ λαοῦ, ὅταν αἱ ἑκάστοτε κυβερνήσεις τροποποιῶσι τὸ ἰσχὺον σύστημα, κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ ἐπέρχεται ἰσορροπία εἰς τὴν ἐκ τῆς φθορᾶς ἢ ἐνδεχομένως ἐκ τῶν σφαλμάτων μειώσεως τῆς ἐκλογικῆς δυνάμεως.

»"Εν κόμμα, ἐπικρατήσαν ὑπὸ οἱονδήποτε ἐκλογικὸν σύστημα, πρέπει νὰ κρίνηται μεταγενεστέρως διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐκλογικοῦ συστήματος, διὰ νὰ καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐξακρίβωσις τοῦ ἂν ἀπεδοκιμάσθη ἢ ὄχι ὑπὸ τοῦ λαοῦ.

»Νομίζομεν, ὅτι τὸ καλύτερον ἐκλογικὸν σύστημα, συνέχισεν ἡ Δνὶς Φλαμπουριάρη, ἀπαντῶσα εἰς τὸ δεύτερο ἐρώτημα τῆς ἐρεύνης, εἶναι τὸ πλειοψηφικὸν μὲ εὐρεῖαν περιφερειακὴν (νομαρχιακὴν). Διὰ τοῦ συστήματος τούτου ἐπιτυγχάνονται σταθεραὶ κυβερνήσεις. 'Εν 'Ελλάδι, ἔνθα ἐπικρατεῖ ἡ ἀρχομανία, μὲ ἀπότελεσμα τὴν δημιουργίαν πολλῶν κομμάτων, τὸ πλεονέκτημα τοῦτο —ἡ δημιουργία σταθερῶν κυβερνήσεων— τοῦ πλειοψηφικοῦ ἐξουδετεροῦται, διότι τὰ διάφορα κόμματα, ἐξ ἀνάγκης συνεργάζονται προεκλογικῶς, ἀνεξαρτοποιούμενα μετὰ ταῦτα. Διὰ τοῦ τρόπου ὅμως τούτου περιπίπτομεν εἰς τὸ μέγα μειονέκτημα τοῦ ἀναλογικοῦ, καθ' ὃ εὐνοεῖται ἡ δημιουργία πολλῶν κομμάτων, χωρὶς νὰ ἔχωμεν καὶ τὸ κατ' ἐξοχὴν πλεονέκτημα τούτου: Τὴν πληρεστέραν ἀντιπροσώπευσιν τοῦ λαοῦ ἐν τῷ κοινοβουλίῳ.

»"Εχοντες ὡς βάσιν τ' ἀνωτέρω, πρέπει νὰ καθορίσωμεν ἓν ἐκλογικὸν σύστημα (χωρὶς ν' ἀντιγράφωμεν τοὺς ξένους, εἰς τὰς χώρας τῶν ὁποίων ἐπικρατοῦσι συνθῆκαι τελείως διάφοροι τῶν ἡμε'ερων), οὕτως ὥστε, ἀφ' ἑνὸς νὰ ἐπιτυγχάνωνται σταθεραὶ κυβερνήσεις καὶ ἀφ' ἑτέρου, εἰς περίπτωσιν συνασπισμοῦ κομμάτων, νὰ μὴ καθίσταται δυνατὴ ἀζημίως δι' αὐτὰ ἡ διάσπασίς των μετὰ τὰς ἐκλογάς. Τοῦτο δύναται νὰ ἐπιτευχθῆ ἐὰν αἱ ἐκλογαὶ ἐνηργοῦντο κατὰ δύο χρονικὰς περιόδους, ἀπεχούσας ἀλλήλων 30 — 40 ἡμέρας. Κατὰ τὴν πρώτην ἐκλογὴν θὰ ἐψήφιζεν ὁ λαὸς κόμματα καὶ ὄχι πρόσωπα, τὰ δύο δὲ πρῶτα κόμματα, τὰ ἐπιτυγχάνοντα κατὰ τὰς ἐκλογὰς ταύτας, θὰ εἶχον δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὰς δευτέρας, καταρτίζοντα πλήρεις συνδυασμούς. Εἰς τὴν δευτέραν ἐκλογὴν θὰ ἐπιτρέπωνται συνασπισμοὶ κομμάτων, οὐχὶ ὅμως πρὸς ἐκλογικὴν μόνον σύμπραξιν, ἀλλὰ καὶ περαιτέρω μετεκλογικὴν συνεργασίαν.

»Κατὰ τὰς δευτέρας ἐκλογάς, μὲ τὰ δύο πρῶτα κόμματα θὰ συμπράξουν κατ' ἀνάγκην συγγενεῖς ἰδεολογίαι, μετατρεπομένων τῶν προ-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 48

Ο κ. Β. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, πρόεδρος 'Ενώσεως 'Ελλήνων 'Αποστράτων 'Αξιωματικῶν,, ἡ κ. ΕΛΜΙΝΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ (στὸ μέσον), πρόεδρος τοῦ 'Εθνικοῦ Συμβουλίου 'Ελληνίδων, καὶ ἡ Δὶς ΜΑΡΙΑ ΦΛΑΜΠΟΥΡΙΑΡΗ, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου 'Εργαζ. καὶ 'Επιστημ. Γυναικῶν, θέλουν μόνιμο πλειοψηφικό.

Ο κ. Δ. ΣΚΟΥΖΕΣ, πρόεδρος τοῦ Συλλόγου 'Αθηναίων, ζητάει τὴν καθιέρωση μονίμου συστήματος μὲ σφαιρίδιο καὶ μονόεδρον περιφέρειαν.

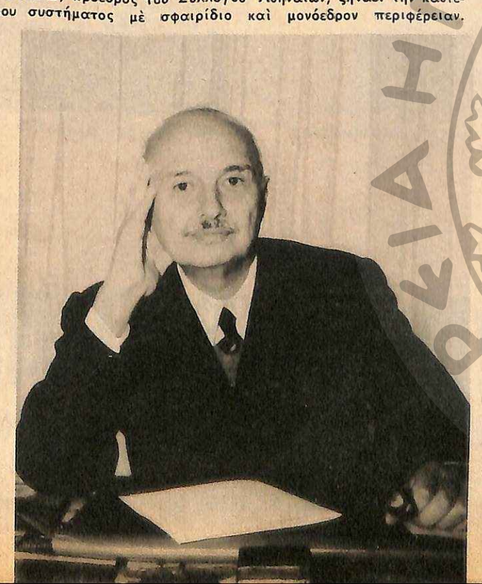

ΕΝΑ ΛΕΠΙΔΙ ΠΟΥ ΤΡΥΠΑ ΤΑ ΜΑΓΟΥΛΑ ΤΟΥ ΝΕΟΦΩΤΙΣΤΟΥ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟΝ Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ

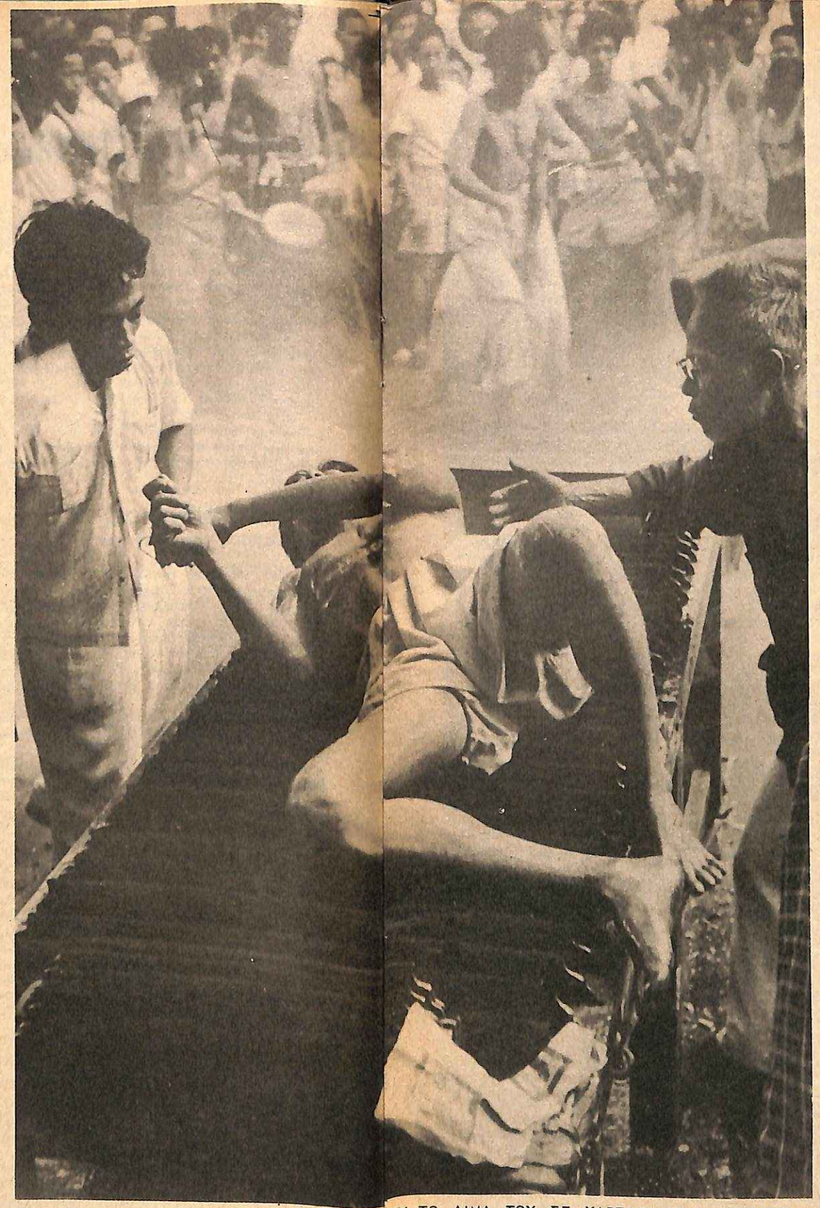

ΑΦΟΥ ΚΥΛΙΣΤΗ ΠΑΝΩ ΣΤΑ ΜΑΧΑΙΡΙΑ, ΜΑΖΕΥΟΥΝ ΤΟ ΑΙΜΑ ΤΟΥ ΣΕ ΧΑΡΤΑΚΙΑ ΓΙΑ «ΤΑΛΙΣΜΑΝ»

ΤΟ ΤΣΕΚΟΥΡΙ ΕΙΝΑΙ ΚΟΦΤΕΡΟ ΣΑΝ ΜΑΧΑΙΡΙ ΚΑΙ ΧΤΥΠΙΕΤΑΙ ΜΕ ΟΛΗ ΤΟΥ ΤΗΝ ΔΥΝΑΜΗ

Η ΑΠΩ, ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗ

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΩΝ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΑΓΩΝ

Στήν Σιγκαπούρη 1.000.000 Κινέζοι ζητοῦν μέ μαγγανεῖες τή λύση τῶν καθημερινῶν τους προβλημάτων

Ἕνα ἀποκλειστικό ρεπορτάζ ΕΙΚΟΝΩΝ — CAMERA PRESS

Τό ἁπαλό καί ὑποβλητικό χτύπημα τοῦ γκόνγκ ἔπεσε στόν ζεστό μεσημεριάτικο ἀέρα, στόν στενό, σκονισμένο δρομάκο τῆς κινέζικης συνοικίας τῆς Σιγκαπούρης. Τά παντζούρια μένουν ὀρθάνοιχτα στόν ἐκτυφλωτικό ἥλιο καί τά σπίτια σιωπηλά, μοιάζουν μέ κελλιά ἑνός θιβετιανοῦ μοναστηριοῦ. Μόνο μιά βαρειά μυρωδιά θυμιάματος ἀναδίνεται ἀπό τά ὑπόγεια, ἀπό τίς καμάρες καί τίς σοφίτες. Εἴκοσι χιλιάδες Κινέζοι μένουν σ' αὐτό τόν δρομάκο, καί ὅλοι κάνουν αὐτή τή στιγμή τήν μεσημεριανή προσευχή τους σέ κάποιον προστάτη θεό. Γιατί αὐτός εἶναι ὁ δρόμος τῶν θεῶν καί τῶν μάγων πού εἶναι οἱ ἐπίγειοι ἀντιπρόσωποί τους. Γιά ὅσους πιστεύουν στούς θεούς, τά πάντα εἶναι δυνατά σ' αὐτό τόν δρόμο...

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΩΝ ΘΕΩΝ

«-Ἐσεῖς, στὴ Δύση, δὲν πιστεύετε οὔτε ἐκεῖνο ποὺ βλέπετε...»

Ενα ἑκατομμύριο Κινέζοι τῆς Σιγκαπούρης ζητουν μεσω τῶν μάγων συμβουλὲς γιὰ τὴν ὑγεία τους, γιὰ τὶς αἰσθηματικές τους ὑποθέσεις, γιὰ τὶς ἐπαγγελματικὲς σκοτοῦρες τους ἢ γιὰ τὸν ἀριθμὸ τοῦ λαχείου ποὺ πρόκειται νὰ κερδίση. Γιὰ τοὺς Κινέζους, οὐσιαστικὰ, αὐτὲς οἱ ἐμφανίσεις τῶν μάγων δὲν ἀποτελοῦν κάτι τὸ ἀσυνήθιστο. Ἁπλῶς εἶνσι συνυφασμένες μὲ τὴν καθημερινή τους ζωή.

Σ' αὐτόν, λοιπόν, τὸ δρομάκο, καὶ ἐνῶ ἡ νέα σελήνη γλιστροῦσε στὶς μυτερὲς στέγες τῶν βουδικῶν ναῶν, συνάντησα τὸν διοπτροφόρο κ. Λὸ-Τέκ, ἀρχηγὸ τῶν μάγων τῆς Παγόδας τῆς Πύλης τοῦ Δράκοντος. Ὑποκλίθηκε καὶ μοῦ χαμογέλασε εὐπροσήγορα, ὅταν τοῦ ζήτησα μὲ τὸν διερμηνέα μου νὰ μοῦ ἐπιτρέψη νὰ παρακολουθήσω τὶς ἑορτὲς τῆς γεννήσεως τοῦ Κὸνγκ-Τὲκ-Τσοὺν-Ὄνγκ, τοῦ ἁγίου τῶν φτωχῶν.

Ἐλαφρὰ κυρτωμένος ἀπὸ τὰ 60 του χρόνια —τὰ 40 τῶν ὁποίων τὰ ἔχει περάσει σὰν μάγος— ὁ Λὸ-Τὲκ μὲ ὠδήγησε μέσα ἀπὸ κάτι στενὰ σοκάκια ποὺ στριφογύριζαν ἀνάμεσα ἀπὸ σιωπηλὰ καὶ ἀνεξιχνίαστα τείχη. Στρίψαμε μιὰ γωνία καὶ βγήκαμε σὲ μιὰ κατάφωτη πλατεῖα. Ὁ ἀλαλαγμὸς τῶν κυμβάλων καὶ ὁ πάταγος τῶν τυμπάνων γέμιζαν τὸν ἀέρα. Οἱ πιστοὶ συνωθοῦντο ἀνυπόμονα μπρὸς στὶς σκάλες τῆς παγόδας.

Στὸ βάθος τῆς παγόδας ὑπῆρχε ἕνας ἐπίχρυσος μαρμάρινος βωμός, ὕψους 10 μέτρων. Πάνω ἀπὸ τὸν βωμὸ κρεμόταν ἕνα μαῦρο λάβαρο, μ' ἕνα ὀκτάγωνο μυστικὸ σύμβολο κεντημένο μὲ χρυσάφι. Τὸ σύμβολο ἐσήμαινε ὅτι κάποιος ἀπὸ τοὺς θεοὺς εἶχε τιμήσει μὲ τὴν παρουσία του τὸ ναό.

Ὁ Λὸ-Τέκ στάθηκε ἀντίκρυ στὸ σιωπηλὸ καὶ ἀνυπόμονο πλῆθος. Ἀπαθής, χωρὶς νὰ προφέρη λέξη, κυριαρχοῦσε μὲ τὴν ἐπιβλητικότητά του στὴν ἱεροτελεστία. Ἕνας βοηθὸς ἦρθε κοντά μου καὶ μοῦ ψιθύρισε σὲ ἄψογα ἀγγλικά:

—Ὁ Λὸ-Τὲκ θὰ μυήση τοὺς νέους μάγους.

Ὑποκλίθηκε καὶ ξαναγύρισε κοντὰ στὸ βωμό.

Ἕνας ἔφηβος, ὡς 16 χρόνων, ξεχώρισε ἀπὸ τὸ πλῆθος καὶ κάθησε σ' ἕνα δρύϊνο θρόνο, μαυρισμένο ἀπὸ τὴν πολυκαιρία, κάτω ἀπὸ τὸ βωμό. Ἕνα-ἕνα ἔσβησαν ὅλα τὰ καντήλια μέσα στὸ ναό, καὶ ἀπόμειναν μερικὰ κεριὰ ποὺ φωτίζαν μόνο τὸν μαθητευόμενο μάγο.

ΟΙ ΜΑΓΟΙ μποροῦν ν' ἀνθέξουν σὲ κάθε πόνο. Ἡ δοκιμασία τῆς «αὐτοταπείνωσης» ἀποτελεῖ καλὴ ἐξάσκηση γιὰ νὰ διατηροῦν τὴ φόρμα τους.

Μ' ἕνα σπασμὸ οἱ ὦμοι του καμπουριάσαν καὶ ξάφνου κατάλαβα πὼς ὁ νεαρὸς Κινέζος εἶχε πέσει σὲ κατάσταση ὑπνώσεως. Τὰ μάτια του ἔκλεισαν, ἔγειρε τὸ κεφάλι του καὶ τὰ χέρια του τεντῶσαν πάνω στὰ γόνατά του. Οἱ φλέβες πέταξαν σὰν κορδόνια στὸ μέτωπό του. Οἱ βοηθοὶ πῆγαν γύρω του καὶ τὸν σήκωσαν.

Τὴ θέση του στὸ θρόνο κατέλαβε ἀμέσως ἕνας ἄλλος νεαρός. Πάλι οἱ σκιὲς ἀπὸ τὶς φλογίτσες ἔγλειψαν τὰ χαρακτηριστικά του. Κ' ἔπειτα, ὅπως καὶ ὁ πρῶτος, καὶ αὐτὸς ἔπεσε σὲ κατάσταση ὑπνώσεως. Πέντε φορὲς ἐπανελήφθη αὐτὴ ἡ διαδικασία καὶ ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ὥρα οἱ πέντε νεαροὶ ἦσαν ἀραδιασμένοι ὀκλαδὸν κάτω ἀπὸ τὸν βωμό.

Ὁ Λὸ-Τὲκ τοὺς ἄγγιξε ἕναν ἕνα στὸ κεφάλι καὶ τοὺς πρόσταξε νὰ σηκωθοῦν. Πετάχτηκαν ἀπάνω. Ἕνας στεναγμὸς ἀνέβηκε ἀπὸ τὸ πλῆθος. Εἶχε φθάσει ἡ πολυπόθητη ὥρα.

Οἱ νεαροὶ ἐστάθησαν μὲ τὸ πρόσωπο στὸ πλῆθος. Τὰ μάτια τοὺς ἦταν τώρα ἀνοιχτά, ἀλλὰ δὲν ἔβλεπαν τίποτα. Γιὰ πρώτη φορὰ ἕνα ἀδιόρατο χαμόγελο ἔπαιξε στὰ ἄχρωμα χείλη τοῦ Λὸ-Τέκ. Ἄδραξε ἕνα ἀτσαλένιο δόρυ ὡς ἐνάμισυ μέτρο μάκρος καὶ ὡς ἐνάμισυ πόντο φάρδος.

Ὁ Λὸ-Τέκ, κρατώντας σφιχτὰ τὸ δόρυ, ἐπίεσε τὴν αἰχμὴ πάνω στὸ μάγουλο τοῦ νέου. Σιγὰ-σιγὰ τὸ στόμα τοῦ νέου ἄνοιξε καὶ ἡ σάρκα του ὑποχώρησε κάτω ἀπὸ τὴν πίεση. Ὁ Λὸ-Τέκ ἔπεσε μὲ ὅλο του τὸ βάρος πάνω στὸ δόρυ. Τὸ δέρμα τέντωσε ὅσο ποὺ δὲν ἔπαιρνε ἄλλο. Ἡ αἰχμὴ τρύπησε τὴ σάρκα. Ὡστόσο, ὁ Λὸ-Τὲκ συνέχισε νὰ πιέζη. Ἀργὰ-ἀργά, τὸ δόρυ χωνόταν στὴ σάρκα, ἀλλὰ ὁ νεαρὸς δὲν ἔκανε τὴν παραμικρότερη σύσπαση. Δὲν αἰσθανόταν τίποτα. Τώρα καὶ ὁ Λὸ-Τὲκ ἔμοιαζε νὰ βρίσκεται σὲ κατάσταση ὑπνώσεως. Τὸ βλέμμα του ἔμενε καρφωμένο πάνω στὸ λεπίδι ποὺ ἐξαφανιζόταν λίγο-λίγο μέσα στὴν πληγή.

Τὰ κύμβαλα καὶ τὰ τύμπανα ξέσπασαν μὲ μανία. Τὰ γκὸνγκ ἐνώθηκαν μαζί τους στὸ ἄγριο ὄργιο. Τὰ κύματα τῶν ἤχων ὑψώθηκαν ὡς τὴ χρυσοποίκιλτη στέγη τοῦ ναοῦ, ἀγκάλιασαν τὰ εἴδωλα τῶν θεῶν μὲ τὶς χαμογελαστές τους γκριμάτσες καὶ ξαναγύρισαν πάνω στοὺς πιστούς. Ξάφνου ὁ ναὸς σείστηκε ἀπὸ σκοτεινὲς μορφὲς ποὺ στριφογύριζαν δαιμονισμένα σὰν δερβίσηδες. Πνιγμένες κραυγὲς ὑψώνονταν ἀπὸ τὰ χείλια τους.

Ἕνας βοηθὸς βγῆκε μπροστὰ καὶ ὕφωσε τὰ δυὸ χέρια. Ὁ κτύπος τῶν κυμβάλων, τῶν τυμπάνων καὶ τοῦ γκὸνγκ σταμάτησε παρευθὺς. Οἱ πιστοὶ ἀπόμειναν μὲ τὰ στόματα ὀρθάνοιχτα, τὰ μάτια τεντωμένα, μόνο τὰ χέρια τους συσπάζονταν.

Ὁ Λὸ-Τὲκ δὲν εἶχε σταματήσει στιγμὴ νὰ πιέζη τὸ δόρυ, ποὺ ἡ αἰχμή του εἶχε περάσει πάνω ἀπὸ τὴ γλῶσσα τοῦ νεαροῦ καὶ πίεζε κιόλας τὸ ἄλλο μάγουλο. Ἡ σάρκα εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐξογκώνεται.

Ἔπειτα ὁ Λὸ-Τέκ χαλάρωσε τὴν πίεση. Δὲν ὑπῆρχε πιὰ λόγος νὰ βάζη μεγάλη δύναμη. Ἡ αἰχμὴ εἶχε τρυπήσει καὶ τὸ ἄλλο μάγουλο τοῦ νεαροῦ καὶ γυάλιζε τώρα στὸ φῶς τῶν κεριῶν. Μερικὲς σταγόνες αἷμα κυλοῦσαν στὸ σαγόνι του. Αὐτὸ ἦταν ὅλο.

Μὲ μικρὲς κινήσεις ὁ Λὸ-Τὲκ ἔχωνε σιγὰ-σιγὰ τὸ δόρυ στὰ δυὸ μάγουλα τοῦ νέου. Πέντε λεπτὰ ἀργότερα, τὸ δόρυ ἐξεῖχε ἑβδομῆντα πόντους ἀπὸ τὸ κάθε του μάγουλο. Ἀνάμεσα στὰ δόντια του τοῦ ἔχωσαν ἕνα σβῶλο ἀπὸ ἱερὸ χαρτί, γραμμένο μὲ προσευχές. Ἕνας βοηθὸς, κρατώντας ἕνα δοχεῖο μὲ ἁγιασμένο νερό, ἔπλυνε τὰ μάγουλα τοῦ νέου. Ὁ νέος εἶχε ἀντέξει στὴ δοκιμασία τοῦ δόρατος. Ἦταν πιὰ μάγος —ἕνας ἀπὸ τοὺς λίγους διαλεκτούς. Δυὸ ὑπηρέτες τὸν τράβηξαν στὴν ἄκρη. Ὁ Λὸ-Τὲκ ἔπιασε ἕνα δεύτερο δόρυ καὶ ἔγνεψε νὰ ἔρθη μπροστά του ὁ ἑπόμενος νέος.

Τότε ἔνιωσα ἄσχημα. Μ' ἔπιασε μιὰ ναυτία ἀπὸ τὴν μυρωδιὰ τοῦ λιβανιοῦ, ἀπὸ τὴν μυρωδιὰ τῶν κινέζικων κορμιῶν, ἀπὸ τὴν μυρωδιὰ τῶν κεριῶν. Ἔσπρωξα ἀπότομα καὶ ἄνοιξα δρόμο ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς πιστοὺς ποὺ δὲν ἔδειχναν πὼς μὲ πρόσεχαν.

Ὁ ἀγγλομαθὴς βοηθὸς φάνηκε στὸ κατώφλι τῆς παγόδας καὶ ἦρθε πρὸς τὸ μέρος μου κρατώντας τὰ χέρια του χωμένα στὰ φαρδομάνικα τοῦ ράσου του. Τὸ πρόσωπό του ἦταν μιὰ ἀνεξιχνίαστη μάσκα, ἀλλὰ διάβασα τὸ θρίαμβο στὰ κατάμαυρα μάτια του.

—Λυποῦμαι, μοῦ λέει, ἔπρεπε νὰ σᾶς εἰδοποιήσωμε. Ἐσεῖς στὴ Δύση εἶστε ἀλλιώτικοι. Δὲν πιστεύετε οὔτε κεῖνο ποὺ βλέπετε. Τὰ λέτε ἀγυρτεῖες. Ἐμεῖς γνωρίζομε περισσότερα. Γνωρίζομε τὴ δύναμη τῶν μάγων καὶ τῶν θεῶν ποὺ ὑπηρετοῦν. Οἱ πρόγονοί μας τὰ ἐγνώριζαν αὐτὰ πολλὲς χιλιάδες χρόνια πρὶν ἐμφανισθῆ ὁ χριστιανισμός. Σᾶς φαίνεται ἄσκοπο καὶ φρικιαστικὸ τὸ τρύπημα τοῦ προσώπου ἑνὸς ἀνθρώπου. Ἀλλὰ γιὰ τοὺς μάγους ἔχει μεγάλη σημασία. Θὰ δῆτε ὅτι μποροῦν πιὰ νὰ ἀντέξουν σὲ κάθε πόνο ποὺ μπορεῖ νὰ τοὺς ἐπιφυλάξη ἡ ζωή. Ἀγυρτεῖες δὲν ὑπάρχουν ἐδῶ.

Καὶ γύρισε περήφανος στὴν παγόδα του.

Ἡ σελήνη ἔγερνε πρὸς τὴ δύση της ὅταν ἄρχισε ἡ λιτανεία. Κύμβαλα καὶ τύμπανα κροτοῦσαν σ' ἕνα κρετσέντο. Καμμιὰ εἰκοσαριὰ παιδιά, ὡς 10 χρόνων, γιοὶ διασήμων μάγων, ἔσειαν λάβαρα μὲ ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, καὶ ἄνοιγαν πέρασμα. Ἀκολουθοῦσε ἕνας μάγος κρατώντας τὸ λάβαρο τοῦ ναοῦ, ἕνα μακρὺ μαγικὸ μαστίγιο καὶ ἕνα ἄσπρο πετεινάρι.

Σείοντας τὸ μαστίγιο γιὰ νὰ φύγουν τὰ πονηρὰ πνεύματα, ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ θεοῦ Κὸνγκ-Τὲκ-Τσοὺν-Ὄνγκ, ἄρχισε νὰ προπορεύεται καθὼς ἡ λιτανεία ξεκίνησε. Τέσσερις ἄντρες σ' ἕνα κουβούκλιο σηκῶναν τὸ εἴδωλο τοῦ θεοῦ καὶ περπατοῦσαν χορεύοντας καὶ πηδώντας. Οἱ νέοι μάγοι, μὲ τὰ δόρατα ἀκόμη περασμένα στὰ μάγουλά τους, ἀκολουθοῦσαν...

Μετὰ μιὰ ὥρα καὶ ἀφοῦ ἡ λιτανεία γύρισε στὴν παγόδα, οἱ μάγοι ποὺ πῆραν μέρος ἔπρεπε νὰ περάσουν τὴ δοκιμασία τῆς αὐτοταπείνωσης. Ὁ ἕνας χτυποῦσε τὴν πλάτη του μὲ μιὰ σιδερένια μπάλλα, μὲ πελώριες αἰχμὲς σὰν ἀχινοῦ, ὁ ἄλλος ἔπληττε τὸ στῆθος καὶ τὴν πλάτη του μ' ἕνα τσεκούρι κοφτερὸ σὰν μαχαίρι, ἕνας τρίτος χτυποῦσε τὰ πόδια του μ' ἕνα σπαθί. Τὸ αἷμα ἔτρεχε ἄφθονο, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἔδειχνε πὼς πονοῦσε. Ἕνας νεαρὸς κυλίστηκε σ' ἕνα κρεβάτι μὲ δώδεκα κοφτερὰ λεπίδια.

Ἔπειτα οἱ μάγοι σωριάστηκαν ἐξαντλημένοι κατὰ γῆς. Ἀλλὰ δὲν ἄργησαν νὰ συνέλθουν. Μ' ἕνα θριαμβευτικὸ φινάλε τὰ κύμβαλα καὶ τὰ τύμπανα σώπασαν ξαφνικά. Οἱ πιστοὶ σκορπίσανε σιωπηλοί. Ὁ ναὸς ἄδειασε. Μονάχα τὸ λάβαρο μὲ τὸ ὀκτάγωνο μυστικὸ σύμβολο ἐσείετο ἀνάλαφρα στὴ νυκτερινὴ αὔρα, μέσα στοὺς καπνοὺς τοῦ θυμιατοῦ ποὺ ἔκαιε ἀσταμάτητα στὴν Παγόδα τῆς Πύλης τοῦ Δράκοντα.

ΝΤΑΙΗΒΙΝΤ ΣΑΝΦΩΛ

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ Φρειδερίκη, ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος καὶ ἡ πριγκίπισσα Σοφία ἐταξίδευσαν εἰδικὰ στὴ Γαλλία, γιὰ νὰ παρευρεθοῦν στὴν τελετὴ τῶν γάμων τῆς πριγκιπίσσης Ἑλένης, κόρης τοῦ κόμιτος τῶν Παρισίων, καὶ τοῦ Βέλγου κόμιτος Ἔβραρντ ντὲ Λιμπουργκ-Στίρουμ. Τὴν ἑπομένη, πρὸς τιμὴν τῆς Βασιλίσσης, ὁ πρόεδρος τῆς Γαλ. Δημοκρατίας, κ. Ρενὲ Κοτύ, παρέθεσε στὸ Μέγαρον τῶν Ἠλυσίων τέϊον.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΕΦΘΑΣΕ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ

Γιὰ νὰ παρακολουθήση στὴ Ντρὲ τῆς Γαλλίας —μόνη αὐτὴ ἐστεμμένη, μεταξὺ 40 πριγκίπων καὶ 19 μελῶν τῶν βασιλικῶν οἰκογενειῶν τῆς Εὐρώπης—τοὺς ὀνειρώδεις γάμους τοῦ κόμιτος Ἔβραρντ ντὲ Λίμπουργκ-Στίρουμ καὶ τῆς πριγκιπίσσης Ἑλένης, κόρης τοῦ κόμιτος Παρισίων

Γιὰ τὴν ἱστορικὴ πολίχνη, ὁ γάμος ὑπῆρξε μιὰ φαντασμαγορία — Γιὰ τοὺς νεονύμφους ἡ ἀπαρχὴ ἑνὸς μέλλοντος

Η ΝΥΦΗ ΦΘΑΝΕΙ ΣΤΟ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙ. ΠΑΡΑ ΤΟ ΨΥΧΟΣ, ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ ΝΑ ΘΑΥΜΑΣΗ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ

(Intercontinentale)

ΚΟΝΤΑ ΣΤΗΝ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ ΣΤΕΚΟΝΤΑΙ Ο ΚΟΜΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ ΚΑΙ Η ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΓΑΜΠΡΟΥ

Μακρὰ σειρὰ πολυτελῶν αὐτοκινήτων ἀπεβίβαζαν πρὸ δεκαπενθημέρου στὸ Σαπὲλ Ρουαγιὰλ τῆς Ντρέ, τοὺς ἐπισήμους προσκεκλημένους οἱ ὁποῖοι ἐπρόκειτο νὰ παρακολουθήσουν τὴν τελετὴ τῶν γάμων τῆς πριγκιπίσσης Ἑλένης, κόρης τοῦ κόμιτος τῶν Παρισίων, καὶ τοῦ Βέλγου κόμιτος Ἔβραρντ ντὲ Λίμπουργκ - Στίρουμ. Σαράντα πρίγκιπες καὶ πριγκίπισσες καὶ δεκαεννέα μέλη βασιλικῶν οἰκογενειῶν τῆς Εὐρώπης εἶχαν συγκεντρωθῆ ἀπὸ ὅλες τὶς χῶρες στὴν ἱστορικὴ γαλλικὴ πολίχνη. Τελευταῖα, σύμφωνα μὲ τὸ πρωτόκολλο, ἔφθασε ἡ βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος Φρειδερίκη. Τὴν συνώδευαν ὁ διάδοχος Κωνσταντῖνος καὶ ἡ πριγκίπισσα Σοφία. Εὐθὺς ἀμέσως ἄρχισε ἡ τελετὴ τοῦ γάμου.

Ἡ πριγκίπισσα Ἑλένη, δευτερότοκος κόρη τοῦ μνηστῆρος τοῦ γαλλικοῦ θρόνου, εἰσῆλθε στὸ παλαιὸ παρεκκλήσιο, στηριζόμενη στὸν βραχίονα τοῦ πατέρα της, κόμιτος τῶν Παρισίων. Ἔφερε πολυτελέστατο λευκὸ νυφικό, μὲ κεντήματα μικρῶν ρόδων καὶ μακρότατο πέπλο. Ἀκολούθησε ὁ μνηστήρ της κόμις Ἔβραρντ, στηριζόμενος στὸν βραχίονα τῆς μητέρας του, κομίσσης ντὲ Λίμπουργκ-Στίρουμ. Ὁ κόμις Ἔβραρντ, μὲ τὸ ὑψηλόν του ἀνάστημα (περνάει τὸ ἕνα καὶ ἐνενῆντα), κυριαρχοῦσε στὴ συγκέντρωση. Ὅπως εἶναι γνωστό, ὁ κόμις ἔχει ὑπηρετήσει στὸν βελγικὸ στρατό, ἀξιωματικὸς τοῦ Σώματος τῶν Ἀλεξιπτωτιστῶν.

Στὴν τελετὴ τοῦ γάμου χοροστατοῦσε ὁ ἐπίσκοπος τῆς Σάρτρ, ὁ ὁποῖος καὶ ἀνέγνωσε στοὺς δύο εὐτυχεῖς νέους εἰδικὸ μήνυμα τοῦ Πάπα.

Δύο ἡμέρες προηγουμένως στὸ δημαρχεῖο τῆς Λουβενσιέν, μιᾶς μικρῆς κωμόπολης, κοντὰ στὸ Παρίσι, εἶχε γίνει ὁ πολιτικὸς των γάμος. Ἡ πρώτη αὐτὴ τελετὴ διεξήχθη σὲ στενὸ οἰκογενειακὸ κύκλο καὶ μόνο τριάντα μέλη τῶν δύο οἰκογενειῶν παρευρέθησαν.

Ἡ πριγκίπισσα Ἑλένη συνηντήθη μὲ τὸν κόμιτα Ἔβραρντ, ἀκριβῶς πρὶν ἀπὸ ἕνα χρόνο, στὸ Βέλγιο. Ἡ τελετὴ τοῦ Σαπὲλ Ρουαγιὰλ τῆς Ντρὲ ἐπεσφράγισε τὸ τρυφερό τους εἰδύλλιο.

Ὅπως εἴχαμε ἀναγράψει καὶ σὲ προηγούμενο τεῦχος ἀναγγέλλοντας τοὺς ἀραβῶνες τῶν σημερινῶν νεονύμφων, οἱ δύο εὐτυχισμένοι νέοι, ἀμέσως μετὰ τὴ θρησκευτικὴ τελετὴ καὶ τὸ ἐπίσημο γεῦμα τοῦ γάμου στὸ ὁποῖο παρεκάθησαν 150 προσκεκλημένοι, ἀνεχώρησαν ἀεροπορικῶς γιὰ τὸ ταξίδι τοῦ μέλιτος, τὸ ὁποῖο θὰ καταλήξη στὴ Νότιο Ροδεσία. Τὸ ζεῦγος θὰ ἐγκατασταθῆ ἐκεῖ, ἐφ' ὅσον ὁ κόμις Ἔβραρντ πρόκειται ν' ἀναλάβη τὴ διαχείριση τῶν τεραστίων κτημάτων τοῦ πατέρα του.

Ο ΚΟΜΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ ΩΔΗΓΗΣΕ ΤΗ ΝΥΦΗ ΣΤΗ ΣΑΠΕΛ ΡΟΥΑΓΙΑΛ

ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΙ ΗΣΑΝ Ο ΙΝΦΑΝΤΗΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ ΧΟΥΑΝ (ΜΕ ΣΤΟΛΗ) ΚΑΙ Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΕΡΡΙΚΟΣ

Ο ΚΟΜΙΣ ΕΒΡΑΡΝΤ ΠΕΡΝΑ ΤΟ ΔΑΚΤΥΛΙΔΙ ΣΤΟ ΧΕΡΙ ΤΗΣ ΝΕΑΡΗΣ ΣΥΖΥΓΟΥ ΤΟΥ

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ, ἡ Λίζ βρῆκε τὴν «μεγάλη ἀγάπη». Ὁ παραγωγὸς Μάϊκ Τόντ, ἀπὸ τὴ μέρα τῆς διαστάσεως τοῦ ζεύγους Οὐάϊλντιγκ, συμπαραστάθηκε στὴ... μοναξιά της.

Η ΛΙΖ ὅμως ξεχνᾶ ὅτι εἶχε «ξαναβρῆ» τὴ «μεγάλη ἀγάπη» μὲ τὸν πρῶτο της Μάϊκ

ΕΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΙ 30 ΚΑΡΑΤΙΩΝ ΕΣΗΜΑΙΝΕ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΓΑΜΟΥ ΤΗΣ ΕΚΠΑΓΛΗΣ ΤΑΙΗΛΟΡ...

Ο ΤΡΙΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΙΖΑΜΠΕΘ

...ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΜΑΪΚ ΤΟΝΤ

Ὁ τρίτος ἄνθρωπος τῆς ζωῆς της, θὰ δώση στὴν Ἐλίζαμπεθ Ταίηλορ τὴν εὐτυχία ποὺ τόσο δραματικὰ ἀναζητεῖ; Στὴ συνέχεια τῶν ἀποκλειστικῶν ἀνταποκρίσεων ποὺ ὑποσχεθήκαμε, γιὰ τὴν ἰδιωτικὴ ζωὴ τῶν ἀστέρων, παρουσιάζομε σήμερα τὶς τελευταῖες πληροφορίες, γύρω ἀπὸ τὸ δρᾶμα τῆς ὡραίας Ἐλίζαμπεθ, ποὺ δίνει ἀποκλειστικὰ γιὰ τὶς ΕΙΚΟΝΕΣ ὁ Ἔντ Ο' Κόννορ, ἀνταποκριτὴς τοῦ «Γιουνάϊτεντ Πρέσς» στὸ Χόλλυγουντ.

Τί ἐπιφυλάσσει τὸ μέλλον γιὰ τὴν ὄμορφη Ἐλίζαμπεθ Ταίηλορ καὶ ποιός εἶναι ὁ ρόλος ποὺ πρόκειται νὰ παίξουν σ' αὐτὸ τὸ μέλλον ὁ δεύτερος σύζυγός της, Μάϊκελ Οὐάϊλντιγκ ἢ —ὅπως λένε οἱ φῆμες— ὁ πιθανὸς διάδοχός του παραγωγὸς κινηματογραφικῶν ταινιῶν Μάϊκ Τόντ;

Ἡ ὡραία Λίζ, ποὺ στὸν πρῶτο της γάμο εἶχε πάρει τὸν Νίκυ Χίλτον (γιὸ τοῦ ἑκατομμυριούχου Χίλτον, γνωστοῦ γιὰ τὰ πολυτελέστατα ξενοδοχεῖα ποὺ ἔχει σ' ὅλες φορὰ τὸν δρόμο πρὸς τὴν εὐτυχία.

Τὴ φορὰ αὐτὴ δὲν εἶναι μόνη. Τώρα εἶναι μητέρα δύο παιδιῶν ἀπὸ τὸν γάμο της μὲ τὸν Οὐάϊλντιγκ —τοῦ Μάϊκελ (4 χρονῶν) καὶ τοῦ Κρίστοφερ (2 χρονῶν).

Ὅταν ἡ Λίζ, ἡ ὁποία, σημειωτέον, δὲν ἔκλεισε ἀκόμη τὰ 25, ὑπέβαλε αἴτηση διαζυγίου ἀπὸ τὸν Οὐάϊλντιγκ στὸ δικαστήριο τῆς Σάντα Μόνικα, στὶς 14 Νοεμβρίου, κανεὶς ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστὰς τοῦ δράματος δὲν ἦταν στὴν αἴθουσα τοῦ δικαστηρίου. Ἡ Ἐλίζαμπεθ Ταίηλορ καὶ ὁ Τόντ βρίσκονταν 3.000 μίλλια μακριά, στὴ Νέα Ὑόρκη, καὶ ὁ Οὐάϊλντιγκ ἐργαζότανε στὴν τηλεόραση στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς Ἀμερικῆς.

Τὸ ὡραῖο τους σπίτι πρόκειται τώρα νὰ πουληθῆ καὶ ὁ Οὐάϊλντιγκ μένει σ' ἕνα διαμέρισμα μὲ θέα πρὸς τὸν Εἰρηνικό.

ΔΙΑΜΑΝΤΙΑ 30 ΚΑΡΑΤΙΩΝ ΚΑΙ... ΦΡΟΥΝΤ

Ἀπὸ τότε ποὺ τσακώθηκε μὲ τὸν Οὐάϊλντιγκ καὶ ἐγκατέλειψε, τὸν περασμένο Ἰούλιο, τὸ σπίτι της, ἡ Λίζ καὶ ὁ Τόντ ἄρχισαν νὰ συναντιοῦνται τακτικά. Χάρισαν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο πανάκριβα ρολόγια τοῦ χεριοῦ καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγο καιρό, ἀνάγγειλαν τοὺς ἀρραβῶνες τους ὅταν ὁ Τόντ τῆς ἔκανε δῶρο ἕνα δακτυλίδι μ' ἕνα τεράστιο διαμάντι τῶν 30 καρατιῶν.

Οἱ φίλοι τῆς ὡραίας στὰρ κατέφυγαν στὴν ψυχανάλυση γιὰ νὰ ἐξηγήσουν τοὺς ἀλλεπάλληλους γάμους της. «Ἡ Λίζ —εἶπαν— δὲ γνώρισε ποτὲ τὸν πατέρα της. Ψάχνει νὰ βρῆ κάποιον ποὺ μπορεῖ νὰ τῆς προσφέρη ἕνα στήριγμα. Παντρεύτηκε τὸν Οὐάϊλντιγκ ἐπειδὴ ἦταν 18 χρόνια μεγαλύτερός της».

ΠΕΡΙ «ΑΙΩΝΙΑΣ ΑΓΑΠΗΣ» ΚΛΠ.

Ὁ Τόντ, ἕνας δραστήριος, καλοφτιαγμένος ἄντρας 51 ἐτῶν, μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ τύπος της, λένε πολλοί. Ἐν τούτοις ἄλλοι ἰσχυρίζονται πὼς ἕνας γάμος τῆς Ταίηλορ μὲ τὸν Τόντ δὲν πρόκειται νὰ κρατήση πολύ.

«Εἶμαι πραγματικὰ ἐρωτευμένη μαζί του. Ὅταν πάρω τὸ διαζύγιό μου θὰ τὸν παντρευτῶ καὶ θὰ ἐγκαταλείψω τὴν καρριέρα μου», δήλωσε ἡ Λίζ ὅταν ὑπέβαλε αἴτηση διαζυγίου. Οἱ διευθυνταὶ τῆς Μέτρο Γκόλντουϊν Μάγιερ πάντως λένε ὅτι ἔχουν συμβόλαιο μαζί της καὶ ὑπολογίζουν νὰ γυρίσουν δύο ἀκόμη ταινίες μὲ τὴν ὡραία στάρ.

Ὅπως κι' ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, ἡ Λίζ ἔχει ἀκόμη σχεδὸν ἕνα ὁλόκληρο χρόνο μπροστά της γιὰ νὰ πάρη τελειωτικὰ τὴν ἀπόφασή της, γιατί, σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους τῆς Καλιφορνίας, τὸ διαζύγιό της μὲ τὸν Οὐάϊλντιγκ δὲν θὰ εἶναι ὁριστικὸ πρὶν ἀπὸ τὸν Νοέμβριο τοῦ 1957.

Θ' ἀλλάξη ἡ Λίζ στὸ ἀναμεταξὺ γνώμη καὶ θὰ ξαναγυρίση στὸν Οὐάϊλντιγκ; Θὰ ἐπιμείνη νὰ πάρη τὸ διαζύγιό της, ἀλλὰ θὰ θελήση νὰ μείνη ἐλεύθερη γιὰ λίγο καιρό, ἢ θὰ σπεύση νὰ παντρευτῆ γιὰ τρίτη φορά, ἀποζητώντας τὴν εὐτυχία ποὺ ὡς τώρα τῆς ξεγλιστράει μέσα ἀπ' τὰ χέρια;

Τὴν ἀπάντηση μπορεῖ νὰ τὴ δώση μόνον ἡ Λίζ.

ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ 7.15 ΤΩΝ

Νουβέλλα τοῦ ΜΑΞ ΕΡΛΙΧ

10

Ἀρχισα νὰ συνέρχωμαι καὶ μπόρεσα νὰ σκεφτῶ ψύχραιμα. Τότε κατάλαβα πὼς ἤτανε φυσικὸ νὰ θέλη ἡ Μίλντρεντ Λέντε νὰ ρίξη τὸ βάρος σὲ ὁποιονδήποτε, γιὰ νὰ βγάλη τὸν ἄντρα της ἀπ' τὴ φυλακή. Ἀκόμη καὶ σὲ σένα. Ὅσο γιὰ τὸν Κλαύ, ἡ ἱστορία του ἤτανε τραβηγμένη ἀπ' τὰ μαλλιά. Καὶ ὄχι μονάχα αὐτό. Ἦταν καὶ ὅλα τ' ἄλλα στοιχεῖα ποὺ εἶχε τὸ δικαστήριο εἰς βάρος τοῦ Λέντε. Πῶς μποροῦσα νὰ μὴν τὰ παραδεχτῶ ἐγώ, ὅταν ὅλοι οἱ ἄλλοι, ἀκόμη καὶ οἱ ἔνορκοι, τὰ εἴχανε πιστέψει; Ἔπειτα, εἶναι καὶ κάτι ἄλλο, Τζώρτζ. Σέ ξέρω καλὰ καὶ σ' ἀγαπῶ. Καὶ μόνο γι' αὐτό, θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχα πιστέψει ἑσένα καὶ κανέναν ἄλλο. Λυποῦμαι μονάχα ποὺ ἀπὸ δικό μου φταίξιμο μπήκαμε πάλι σὲ μπελάδες μὲ τὸν Κλαύ.

—Μὴν ἀνησυχῆς γιὰ τὸν Κλαύ, εἶπε ὁ Τζώρτζ ζωηρά. Τὸν ἀναλαμβάνω ἐγώ, Μάρθα. Ὁ Κλαύ δὲν πρόκειται νὰ μᾶς ἐνοχλήση.

«Ὄχι, δὲ θὰ μᾶς ἐνοχλήση. Δὲ θὰ μᾶς ἐνοχλήση ποτέ πιά», σκέφτηκε ἡ Μάρθα. «Ὁ Τζώρτζ δὲν ξέρει πὼς διάβασα ἐκείνη τὴ μικρὴ εἰδησούλα στὴν ἐφημερίδα».

Ὁ Τζώρτζ τὴν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του.

—Μάρθα, Μάρθα, νάξερες πόσο μὲ στενοχώρεσες, ψιθύρισε στ' αὐτί της τρυφερά.

«Τὰ κατάφερα. Μὲ πίστεψε», συλλογίστηκε ἡ Μάρθα.

Ὁ Τζώρτζ τὴ φίλησε. Γιὰ ἕνα λεπτό, ἡ Μάρθα ἔμεινε ψυχρή. Ἀμέσως ὅμως ἀγκιστρώθηκε ἐπάνω του. Δὲν εἶχε τὴ δύναμη νὰ ἐπιβληθῆ στὸν ἑαυτό της καὶ νὰ μὴν τὸν σφίξη στὴν ἀγκαλιά της. Παρ' ὅλα αὐτά, τὸν ἀγαποῦσε ἀκόμη.

Ὁ Τζώρτζ τὴν κοίταξε χαμογελώντας.

—Ἔχω μιὰ ἰδέα, εἶπε ἀξαφνα. Τὶ θἄλεγες ἂν παίρναμε αὔριο τὸ πρωῒ τὸ αὐτοκίνητο καὶ πηγαίναμε στὸ Βέρμοντ;

—Στὸ σπιτάκι μας;

—Γιατὶ ὄχι; Ἡ λίμνη εἶναι μαγεία αὐτὴ τὴν ἐποχή. Ἐξάλλου, ἔχομε καὶ οἱ δυό μας ἀνάγκη ἀπὸ ἀνάπαυση, Μάρθα. Θὰ κάνωμε ἕνα δεύτερο γαμήλιο ταξίδι στὸ Βέρμοντ. Ἐκεῖ θὰ μπορέσωμε νὰ ξαναβροῦμε τὸν ἑαυτό μας, ν' ἀρχίσωμε τὴν εὐτυχισμένη ζωή μας ἀπ' τὴν ἀρχή. Ἂν ἑτοιμάσωμε ἀπόψε τὶς βαλίτσες μας, θὰ μπορέσωμε νὰ φύγωμε νωρὶς αὔριο τὸ πρωῒ.

Ξαναγέλασε, τὴ σήκωσε στὴν ἀγκαλιά του, στροβιλίστηκε μαζί της γύρω — γύρω στὴν κάμαρα. «Τί σημασία ἔχει», συλλογίστηκε ἡ Μάρθα. «Αὐτὸ ποὺ ἔχω σκοπὸ νὰ κάνω, μπορῶ νὰ τὸ κάνω καὶ στὸ Βέρμοντ».

Δὲν ἔκλεισε μάτι ἐκείνη τὴ νύχτα, ἀλλὰ ὁ Τζώρτζ δὲν τὸ ἔμαθε ποτέ. Ὅταν σηκώθηκε τὸ πρωῒ καὶ κατέβηκε μαζί του στὴν τραπεζαρία, σκέφτηκε: «Εἶναι ἡ τελευταία φορὰ ποὺ παίρνομε τὸ πρωϊνό μας σ' αὐτὴ τὴν κάμαρα». Ἤπιαν τὸν καφέ τους κ' ἔπειτα ἡ Μάρθα ἀποχαιρέτησε μὲ ὕφος ἀδιάφορο τὸν Ἄρτυ, τὸν περιβολάρη, κ' ἔδωσε τὶς τελευταῖες της ὁδηγίες στὴ Χίλντα. Λίγο ἀργότερα, ἀνέβηκε στ' ἀμάξι καὶ κάθησε πλάϊ στὸν Τζώρτζ. Ξεκίνησαν. Ἡ Μάρθα εἶχε τὴν ἐντύπωση πώς, κατὰ κάποιο τρόπο, ὁ καιρὸς ἐκείνη τὴ μέρα τὴν εἶχε ἐξαπατήσει. Μιὰ τέτια μοιραία μέρα ὁ καιρὸς ἔπρεπε νἄταν μελαγχολικός, μουντός, φορτωμένος κακοὺς οἰωνοὺς. Καὶ ὅμως ὁ ἥλιος ἔλαμπε στὸν καταγάλανο οὐρανὸ καὶ χαριτωμένα ἄσπρα συννεφάκια, σκορπισμένα ἐδῶ κ' ἐκεῖ, φάνταζαν σὰν καραβάκια ἕτοιμα ν' ἀρμενίσουν μὲ φουσκωμένα τὰ πανιά. Ὁ Τζώρτζ ἤταν ὅλος κέφι, ὡδηγοῦσε γρήγορα μὲ ξένιαστο ἐνθουσιασμὸ.

Πέρασαν τὸ Ντάνμπαρυ, τὸ Νιοῦ Μίλφορντ, τὸ Κόρνουαλ Μπρίτζ κ' ἔφαγαν τὸ μεσημέρι στὸ Γκραίητ Μπάρρινγκτον. Σταμάτησαν τ' αὐτοκίνητο στὸ Ράτλαντ γιὰ νὰ κάνουν προμήθειες καὶ ἡ Μάρθα, γιὰ νὰ μὴν ξυπνήση καμμιὰ ὑπόνοια στὸ μυαλὸ τοῦ Τζώρτζ, ἀγόρασε τρόφιμα γιὰ μιὰ ἑβδομάδα — λουκάνικα γιὰ νὰ τὰ ψήσουν στὸ τζάκι τοῦ σπιτιοῦ, φρούτα, λαχανικά, κονσέρβες.

Στὸ Μπράντον, ὁ Τζώρτζ ἔστριψε στὸ δρομάκι ποὺ ὡδηγοῦσε στὸ σπιτάκι τους, μέσα ἀπ' τὸ δάσος. Μπροστά στὰ μάτια τους πρόβαλαν πρῶτα οἱ σημοῦδες, ἔπειτα τὰ νερὰ τῆς λίμνης ποὺ λαμπύριζαν στὸν ἥλιο καὶ τέλος, κατάλευκο, νοικοκυρεμένο, τὸ σπιτάκι, ἴδιο ὅπως πάντα.

Μπῆκαν στὸ δωμάτιο κι ἄρχισαν νὰ τακτοποιοῦν τὰ πράγματά τους. Μὲ ἀπορία ἡ Μάρθα διαπίστωσε πὼς δὲν αἰσθανότανε κανένα φόβο. Μονάχα μιὰ ἀπέραντη θλίψη.

Ἔκανε μηχανικὰ ὅλες τὶς ἀπαραίτητες προετοιμασίες. Κρέμασε τὰ ροῦχα στὴ ντουλάπα, στοίβαξε τὰ κρέατα καὶ τὰ λαχανικὰ στὸ ψυγεῖο, ἄνοιξε πόρτες καὶ παράθυρα γιὰ νὰ ἀεριοθῆ τὸ σπίτι, ἔστρωσε τὰ κρεβάτια καὶ ξεσκόνισε λιγάκι.

Ὁ Τζώρτζ φόρεσε τὸ χοντρὸ, ξεθωριασμένο σακκάκι ποὺ συνήθιζε νὰ φοράη πάντα στὴν ἐξοχὴ καὶ ἡ Μάρθα μιὰ μπλοῦζα καὶ σόρτς. Ἐτοίμασε ἀπ' ἕνα σάντουϊτς γιὰ τὸν καθένα, ἔψησε καφὲ καὶ οἱ δυὸ μαζὶ κάθησαν ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα κ' ἔφαγαν ἀτενίζοντας τὴ λίμνη. Ἔπειτα, ὁ Τζώρτζ ἄναψε ἕνα τσιγάρο καὶ εἶπε ἀναστενάζοντας:

—Καλὰ θὰ κάνω νομίζω νὰ ξεριζώσω αὐτὸ τὸ χορτάρι, πρὶν φουντώση περισσότερο.

Σηκώθηκε ἀνόρεκτα καὶ προχώρησε πρὸς τὴν ἀποθήκη.

—Τζώρτζ! φώναξε ἡ Μάρθα ἄξαφνα.

Γύρισε τὸ κεφάλι του καὶ τὴν κοίταξε μὲ ἀπορία. Ἴσως ἡ φωνὴ της νὰ ἤταν κάπως πιὸ δυναστή, ἢ πιὸ θερμὴ ἀπ' ὅ,τι ἤταν πάντα. Δὲν τοῦ ἄφησε καιρὸ νὰ σκεφτῆ. Ἔτρεξε κοντά του, ἔδεσε τὰ μπράτσα της γύρω ἀπ' τὸ λαιμὸ του καὶ τὸν φίλησε μέ πάθος.

—Ἤθελα μονάχα νὰ σοῦ πῶ πὼς σ' ἀγαπῶ πάρα πολύ.

Ἐκεῖνος τῆς χάϊδεψε τρυφερὰ τὰ μαλλιὰ καὶ ἀπομακρύνθηκε.

Τὸν ἄκουσε νὰ πηγαινοέρχεται στὴν ἀποθήκη ψάχνοντας νὰ βρῆ τὰ ἐργαλεῖα καὶ σκέφτηκε: «Τώρα, τώρα εἶναι ἡ στιγμὴ». Ἔτρεξε στὸ μπάνιο, ξεντύθηκε καὶ φόρεσε τὸ μαγιό της. «Ἂν δὲ βιαστῶ, μπορεῖ νὰ χάσω τὸ κουράγιο μου», ἔλεγε ὁλοένα ἀπὸ μέσα της. «Ἂν μένεαμε στὸ σπίτι θὰ μποροῦσα νὰ πάρω κανένα ναρκωτικό, ἐδῶ ὅμως ἔχω τὴ λίμνη. Τὶ σημασία ἔχει μὲ ποιὸ τρόπο θὰ πεθάνω; Ἴσως μάλιστα, αὐτὸς ὁ τρόπος νὰ εἶναι ὁ καλύτερος. Δὲ θὰ βάλη σὲ μπελάδες τὸν Τζώρτζ. Ὁ κόσμος θὰ νομίση πὼς ἤταν ἕνα δυστύχημα, πὼς πνίγηκα ἐκεῖ ποὺ κολυμποῦσα. Καὶ ὅλα θὰ τελειώσουν».

Κατέβηκε τὴν πλαγιὰ καὶ στάθηκε κάμποση ὥρα στὴν ὄχθη τῆς λίμνης, μὲ τὰ μάτια στηλωμένα στὸ κρύο, καθάριο νερό. Ἀνατρίχιασε. «Εἶμαι δειλή», συλλογιζότανε, «διάλεξα τὸν πιὸ εὔκολο δρόμο, γιατὶ δὲν ἔχω τὸ κουράγιο νὰ πάρω κανέναν ἄλλο. Δὲν μπορῶ νὰ ζήσω μὲ τὸν Τζώρτζ, ξέροντας πὼς δύο ἄνθρωποι ἔχασαν τὴ ζωή τους κ' ἕνας βρίσκεται στὴ φυλακὴ ἐξ αἰτίας του. Καὶ ρῦτε μπορῶ νὰ πάω στὴν ἀστυνομία, νὰ τὰ μαρτυρήσω ὅλα, γιατὶ δὲν ἔχω τὴ δύναμη νὰ καταστρέψω τὰ πρόσωπα ποὺ ἀγαπῶ, νὰ ζήσω σ' ἕνα ρημαγμένο σπίτι. Ὅπως κι ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, δὲν ἀντέχω περισσότερο».

Μπῆκε μέσ' στὸ νερό. Τὸ παγερὸ ἀγκάλιασμά του τῆς ἔκοψε τὴν ἀναπνοή. «Θὰ κολυμπήσω πρὸς τ' ἀνοικτά», σκέφτηκε, «ὥσπου νὰ κουραστῶ καὶ νὰ μὴ μπορῶ πιὰ νὰ προχωρήσω». Ἄρχισε νὰ κολυμπάη. Εἶχε τὴν ἐντύπωση πὼς θὰ μποροῦσε νὰ κολυμπάη ἔτσι αἰώνια, χωρὶς νὰ σταματήση ποτέ.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγα λεπτὰ ποὺ τῆς φάνηκαν ἀτέλειωτα, τὰ μπράτσα της ἄρχισαν νὰ μουδιάζουν, τὸ χέρι της βάραινε ὅλο καὶ περισσότερο κάθε φορὰ ποὺ τὸ σήκωνε ἀπλώνοντάς το πάνω στὸ νερό. Γύρισε τὸ κεφάλι της γιὰ νὰ δῆ ἄλλη μιὰ φορὰ πίσω. Εἶδε τὸν Τζώρτζ νὰ βγαίνη ἀπ' τὴν ἀποθήκη κρατώντας κάτι κάτω ἀπ' τὴ μασχάλη του.

Τὴν εἶδε κ' ἐκεῖνος καὶ κατέβηκε στὴν ὄχθη. Τῆς ἔκανε ἀπὸ μακρυὰ νόημα νὰ γυρίση πίσω, τὸ λαρύγγι της. «Νὰ γυρίσω, γιὰ νὰ βρῶ τί, Τζώρτζ; Πῶς μπορῶ νὰ γυρίσω»; συλλογίστηκε. Ἄρχισε πάλι νὰ κολυμπάη.

—Μάρθα, γύρνα πίσω!

Ἄκουγε τὴν κραυγὴ του τώρα. Ὁ ἀντίλαλός της ἀπλωνότανε σ' ὅλη τὴ λίμνη: «Γύρνα πίσω! Γύρνα πίσω!» Μὰ ἐκείνη προχωροῦσε ὁλοένα. Τὰ μπράτσα της ἤταν μολύβια ἀσήκωτα τώρα, λὲς καὶ τὸ νερὸ τὰ κρατοῦσε σφιχτὰ καὶ δὲν τ' ἄφηνε ν' ἀνεβοῦν στὴν ἐπιφάνεια. Μιὰ κούραση ἀπερίγραπτη τὴν παρέλυε. Ὡστόσο, ἐξακολουθοῦσε νὰ κολυμπάη.

Ἔπειτα, μιὰ καταχνιὰ γέμισε τὰ μάτια της. Τὰ πόδια, τὰ χέρια της, δὲν τὴν ὑπάκουαν πιά. Μέσ' στ' ἀναφυλλητά της, προσπάθησε νὰ πῆ μιὰ προσευχή, ἀλλὰ τὸ νερὸ χύθηκε σὰ χείμαρρος μέσ' στὸ στόμα της. Βυθιζότανε. Ἔκανε μιὰ ἀπεγνασμένη προσπάθεια νὰ βγάλη τὸ κεφάλι της ἔξω ἀπ' τὸ νερό. «Θέλω νὰ ζήσω, θέλω νὰ ζήσω», σκέφτηκε μὲ τρόμο. Ἀνάμεσα ἀπ' τὴν ὁμίχλη ποὺ σκέπαζε τὰ μάτια της, εἶδε τὸν Τζώρτζ νὰ κολυμπάη πρὸς τὸ μέρος της, φωνάζοντας τ' ὄνομά της. Ἀπὸ κάπου μακρυὰ, πολὺ μακρυά.

Τὰ ὑγρὰ μπράτσα τῆς λίμνης τὴν ἀγκάλιασαν, τὴν τράβηξαν πρὸς τὰ κάτω. Ἄκουσε ἕνα τρομακτικὸ ρόχθο μέσ' στ' αὐτιά της κ' ἔνιωσε πὼς βυθιζότανε, κλωθογυρίζοντας στὴ δίνη τοῦ νεροῦ. Τέλος, ὁ πόνος ἔσβησε καὶ δὲν ἀπόμεινε παρὰ μονάχα ἕνα ἀπαλὸ σκοτάδι γύρω της. Εἶχε βρῆ τὴ γαλήνη. Δὲ θυμότανε τίποτε πιά.

Ἡ φωνὴ ἐρχότανε ἀπὸ πολὺ μακρυά. Ἔλεγε τ' ὄνομά της ἐπίμονα. Δὲν μποροῦσε νὰ μὴν τ' ἀκούση. Τῆς φαινότανε πὼς ἤταν ξαπλωμένη σὲ μιὰ ἄβυσσο, σ' ἕναν τόπο γαλήνης. Ἀλλὰ ξάφνου ἔνιωσε ἕναν πόνο νὰ ξεσκίζη αὐτὴ τὴ γαλήνη. Αἰσθάνθηκε ἕνα τρομερὸ βάρος στὸ στῆθος της. Ἄνοιξε τὰ μάτια καὶ εἶδε τὸν οὐρανό. Μονάχα ὅμως γιὰ ἕνα λεπτό, γιατὶ τὴν ἴδια στιγμή, μιὰ σκιὰ ἀπλώθηκε μπροστά της. Ὁ οὐρανὸς σκοτείνιασε, ἐξαφανίστηκε. Καί, μονομιᾶς, εἶδε. Ἡ σκιὰ ποὺ τῆς ἔκλεινε τὸν γαλάζιο οὐρανὸ ἤτανε τὸ πρόσωπο τοῦ Τζώρτζ ποὺ ἔσκυβε ἀπὸ πάνω της. Ἄκουσε τὸ κλάμα του καί, ἀνάμεσα στοὺς λυγμούς του, τὶς ἀπεγνωσμένες κραυγές του:

—Μάρθα! Μάρθα!

Κατάλαβε πὼς ἤτανε στὴν ἀκτή. «Εἶμαι ζωντανή, εἶμαι ζωντανή», σκέφτηκε.

—Τζώρτζ, ψιθύρισε.

Κ' ἐκεῖνος τῆς ἀποκρίθηκε:

—Ἀγάπη μου, ἀγάπη μου.

Δάκρυα κυλοῦσαν ἀπ' τὰ μάτια του. Προσπάθησε νὰ τοῦ πῆ κάτι, μὰ δὲν μπόρεσε γιατὶ τὸ νερὸ ἔβγαινε ἀκόμη ἀπ' τὸ στόμα της καὶ ὁ πόνος στὸ στῆθος της ἤταν ἀβάστακτος.

—Μὴ μιλᾶς, ἀγάπη μου. Ὄχι ἀκόμη.

Τὴ σήκωσε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴν κουβάλησε στὸ σπίτι. Ἐκεῖ τὴν ξάπλωσε σὲ μιὰ πολυθρόνα καὶ τὴν κουκούλωσε καλά - καλὰ μὲ μιὰ ζεστὴ κουβέρτα. Ἔπειτα τράβηξε τὴν πολυθρόνα κοντὰ στὸ τζάκι καὶ ἄναψε μιὰ γερὴ φωτιά. Σιγὰ-σιγά, ἡ Μάρθα ἄρχισε νὰ συνέρχεται, τὸ τρεμούλιασμά της σταμάτησε. Ὁ Τζώρτζ τρίφτικε μὲ μιὰ πετσέτα, φόρεσε τὴ ρόμπα του καὶ κάθησε δίπλα της. Γιὰ κάμποση ὥρα, κανεὶς τους δὲν μίλησε. Καὶ οἱ δύο εἶχαν τὰ μάτια στηλωμένα στὶς φλόγες ποὺ χοροπηδοῦσαν στὸ τζάκι. Τέλος, ὁ Τζώρτζ εἶπε σοβαρά.

—Γιατὶ τὸ ἔκανες αὐτό, Μάρθα;

Τότε ἡ Μάρθα τοῦ εἶπε γιατί. Τὴν ἄκουσε ὣς τὸ τέλος χωρὶς νὰ τὴ διακόψη. Τὰ μάτια του ἦτὰν θολὰ ἀπ' τὰ δάκρυα.

—Μάρθα, Μάρθα, ἀνόητη, ἀγαπημένη Μάρθα!

—Δὲν ἤξερα τί νὰ κάνω. Ἦταν ἡ μόνη λύση.

—Μοῦ εἶπες ψέματα, λοιπόν. Πιστεύεις ἀκόμη πὼς εἶμαι ἕνας φονιᾶς.

—Τζώρτζ, τί ἄλλο μπορῶ νὰ πιστέψω;

Τὴν κοίταξε ὥρα πολλή, ἀλλὰ χωρὶς θυμό, χωρὶς παράπονο, χαϊδεύοντάς της τὰ μαλλιά. Ἔπειτα σηκώθηκε λέγοντας:

—Θὰ ἔρθω ἀμέσως, Μάρθα.

Βγῆκε ἀπ' τὸ σπίτι καὶ σ' ἕνα λεπτὸ ξαναγύρισε κρατώντας στὸ χέρι ἕναν ξεθωριασμένο, κόκκινο χαρτοφύλακα.

—Μάρθα, ὅταν τρῆγα στὴν ἀποθήκη πρὶν ἀπὸ λίγο γιὰ νὰ πάω τὰ ἐργαλεῖα, σκόνταψα σὲ μιὰ κασσόνα. Θυμήθηκα πὼς εἶχα φυλάξει, πρὶν ἀπὸ χρόνια, κάτι παλιὰ χαρτιὰ ἐκεῖ μέσα κ' ἔσκυψα νὰ δῶ τί ἤτανε. Καθὼς ἔψαχνα, βρῆκα τοῦτο ἐδῶ.

Ἡ Μάρθα κοίταξε τὸν χαρτοφύλακα μὲ ἀπορία.

—Τί εἶναι, Τζώρτζ;

—Ἡ ἀπόδειξη τῆς ἀθωότητός μου, ἀποκρίθηκε ἤρεμα ὁ Τζώρτζ. Μὲ εἶχες ρωτήσει ποῦ βρῆκα ξαφνικα, πρὶν ἀπὸ δέκα χρόνια, τὰ πολλὰ ἐκεῖνα λεπτὰ καὶ σοῦ εἶχα πῆ πὼς τὰ κέρδισα ἀγοράζοντας μετοχὲς καὶ χρεώγραφα. Κοίτα, λοιπόν.

Ἄνοιξε τὸν χαρτοφύλακα κ' ἔβγαλε μιὰ στοίβα διπλότυπα, κιτρινισμένα ἀπ' τὴν πολυκαιρία, ἀπ' αὐτὰ ποὺ στέλνουν οἱ χρηματομεσῖτες στοὺς πελάτες τους ὕστερα ἀπὸ κάθε ἀγορὰ ἢ πώληση. Ἡ Μάρθα κοίταξε μὲ περιέργεια τὰ μακρόστενα χαρτιά, διάβασε ὀνομασίες χρεωγράφων, ἀριθμοὺς μετοχῶν, ποσὰ ποὺ εἶχε πληρώσει ὁ Τζώρτζ καὶ ἄλλα ποὺ ἀντιπροσώπευαν τὴν προμήθεια τοῦ μεσίτη. Πράγματα ἀκατάληπτα γι' αὐτήν, ἀριθμοὶ δίχως νόημα.

—Χάλασα τὸν κόσμο νὰ βρῶ τὰ πρωτότυπα. Ἀδύνατο νὰ φανταστῆς πόσο προσπάθησα, ὅταν κατάλαβα τί ἰδέα εἶχες γιὰ μένα. Ὕστερ' ἀπὸ πολλά, ἀνακάλυψα ἕναν ἀπ' τοὺς παλιοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Μάστερσον, τοῦ χρηματομεσίτη. Μοῦ εἶπε πὼς ὅταν ἔκλεισε τὸ γραφεῖο τους, εἶχαν φυλάξει κάμποσα χρόνια σὲ μιὰ ἀποθήκη ὅλα τὰ ἀντίγραφα τῶν συναλλαγῶν τους, ἀργότερα ὅμως, εἶδαν πὼς τοὺς ἤταν ἄχρηστα καὶ τὰ κατέστρεψαν. Ἀλλὰ ποῦ ἤτανε καταχωνιασμένα τὰ δικά μου ἀντίγραφα; Νύκτες ὁλόκληρες δὲν ἔκλεισα μάτι, προσπαθώντας νὰ θυμηθῶ. Στάθηκε ἀδύνατο.

—Ὦ, Τζώρτζ, ὥστε, παρ' ὅλα, ὁ Λέντε ἤταν ὁ ἔνοχος! ἀναφώνησε ἡ Μάρθα μ' ἕνα συγκρατημένο λυγμό.

—Καὶ βέβαια ἤταν ὁ Λέντε, Μάρθα. Ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ προσπάθησα νὰ σὲ κάνω νὰ τὸ καταλάβης. Ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχε τρόπος νὰ σὲ πείσω. Στὸ τέλος παράτησα κάθε προσπάθεια.

Ἡ Μάρθα ἔγειρε τὸ πρόσωπό της στὸν ὦμο του.

— Θεέ μου, τί ἔκανα; Τζώρτζ, θὰ μπορέσης ποτὲ νὰ μὲ συγχωρέσης;

Ἐκεῖνος τῆς χάϊδεψε ἀπαλὰ τὰ μαλλιὰ καὶ τῆς ψιθύρισε στ' αὐτί:

— Κουτή, ἀνότητη, ἀγαπημένη μου, Μάρθα.

Ἡ φωτιὰ σιγόσβηνε στὸ τζάκι κι ὁ Τζώρτζ κοιμώτανε. Ἀλλὰ ἡ Μάρθα, ξαπλωμένη στὸ πλάϊ του, δὲν μποροῦσε νὰ κλείση μάτι. Συλλογιζόταν. Ὁ Σπίντελ εἶχε δολοφονηθῆ ἀπὸ τὸν Οὐίλλιαμ Λέντε, ὅσο γι' αὐτὸ ἤταν βεβαία τώρα. Ὁ νοῦς της στριφογύριζε στὴ νύχτα ἐκείνη ποὺ ὁ Τζώρτζ εἶχε γυρίσει τόσο ἀργὰ στὸ σπίτι. Εἶχε σταθῆ κοντὰ στὸ κρεβάτι της, ἡ ἀνάσα του μύριζε ποτό κι αὐτὴ εἶχε κάνει τὴν κοιμισμένη. Ἦταν ἡ νύχτα ποὺ εἶχε δολοφονηθῆ ὁ Τζέρεμυ Κλαύ. Αὐτὸν ποιός τὸν εἶχε σκοτώσει;...

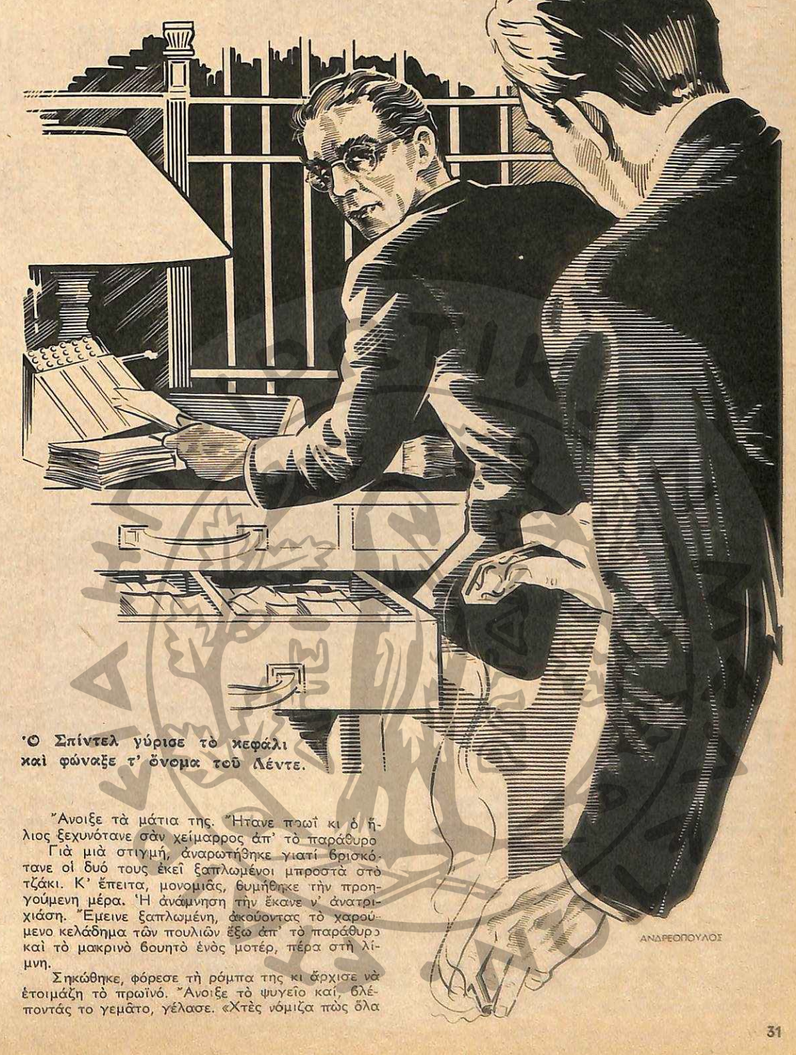

Ὁ Σπίντελ γύρισε τὸ κεφάλι καὶ φώναξε τ' ὄνομα τοῦ Λέντε.

Ἄνοιξε τὰ μάτια της. Ἤτανε πρωῒ κι ὁ ἥλιος ξεχυνότανε σὰν χείμαρρος ἀπ' τὸ παράθυρο

Γιὰ μιὰ στιγμή, ἀναρωτήθηκε γιατὶ βρισκότανε οἱ δυό τους ἐκεῖ ξαπλωμένοι μπροστὰ στὸ τζάκι. Κ' ἔπειτα, μονομιᾶς, θυμήθηκε τὴν προηγούμενη μέρα. Ἡ ἀνάμνηση τὴν ἔκανε ν' ἀνατριχιάση. Ἔμεινε ξαπλωμένη, ἀκούοντας τὸ χαρούμενο κελάδημα τῶν πουλιῶν ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο καὶ τὸ μακρινὸ δουντὸ ἑνὸς μοτέρ, πέρα στὴ λίμνη.

Σηκώθηκε, φόρεσε τὴ ρόμπα της κι ἄρχισε νὰ ἑτοιμάζη τὸ πρωϊνό. Ἄνοιξε τὸ ψυγεῖο καὶ, βλέποντάς το γεμάτο, γέλασε. «Χτὲς νόμιζα πὼς ὅλα αὐτὰ θὰ πᾶνε χαμένα. Καὶ τώρα θὰ τὰ φᾶμε ὅλα, τίποτε δὲ θ' ἀφήσωμε», σκέφτηκε.

Ἄκουσε ἕναν χτύπο στὴν πόρτα. Ἦταν ὁ Σὰμ Οὐίλσον, ὁ διανομεὺς τῶν τηλεγραφημάτων.

—Καλημέρα σας, κυρία, χαίρομαι ποὺ μᾶς ἤρθατε, εἶπε, βγάζοντας ἕνα τηλεγράφημα ἀπ' τὴ σάκκα του. Αὐτὸ εἶναι γιὰ τὸν κύριο Ράντκληφ.

Ἡ Μάρθα εὐχαρίστησε καὶ πῆρε τὸ τηλεγράφημα. Ὅταν ἔμεινε μόνη τὸ στριφογύρισε μέσ' στὰ χέρια της, ἀνήσυχη. «Περίεργο, κανεὶς δὲν ξέρει πὼς εἶμαστε ἐδῶ», σκέφτηκε. Ἀλλὰ θυμήθηκε πὼς ἡ Χίλντα τὄξερε. Ἑπομένως, ὁ καθένας θὰ μποροῦσε νὰ εἶχε πάρει τὴν πληροφορία ἀπ' ἐκείνην. Ἔκανε ν' ἀνοίξη τὸν φάκελο. Τὴν ἴδια ὅμως στιγμὴ ὁ νοῦς της πῆγε στὸ γράμμα τοῦ Τζέρεμυ Κλαύ καὶ τὴ δυστυχία ποὺ τῆς εἶχε φέρει. «Ὄχι, ἀποφάσισε, αὐτὴ τὴ φορὰ θ' ἀφήσω τὸν Τζώρτζ νὰ τ' ἀνοίξη».

Τὸν ξύπνησε καὶ τοῦδωσε τὸ τηλεγράφημα. Ὁ Τζώρτζ τὸ ἄνοιξε μισοκοιμισμένος, τοῦ ἔρριξε μιὰ νυσταγμένη ματιὰ καί, μονομιᾶς, ξεπετάχτηκε ἀπ' τὸ κρεβάτι καὶ τὸ ξαναδιάβασε.

—Τί τρέχει, Τζώρτζ;

Τῆς ἔδειξε τὸ τηλεγράφημα. Ἡ Μάρθα διάβασε:

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 46

ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΤΟΥ ΦΥΣΣΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟΝ «ΗΛΙΘΙΟ» ΤΟΥ ΝΤΟΣΤΟΓΙΕΦΣΚΥ

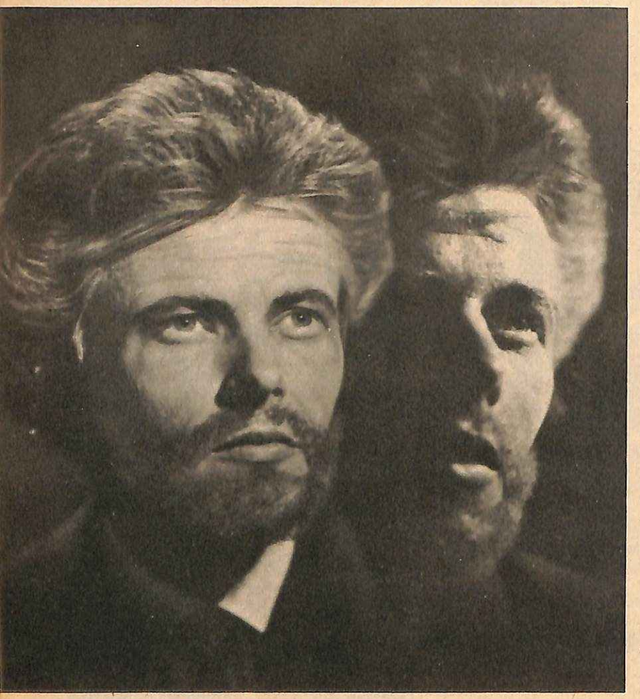

(Φωτογραφίες ΒΑΣΟΥ ΜΙΓΚΟΥ)

Ξέρω πῶς μπορεῖ, μ' αὐτὸ τὸ ἄρθρο μου, νὰ δημιουργήσω ἕναν ἐχθρό: Τὸν ἥρωά του καὶ ἀγαπητό μου φίλο Πέτρο Φυσσούν. Γιὰ νὰ μπορέση νὰ μὲ συγχωρήση ποὺ μιλῶ γι' αὐτόν, δὲν μιλᾶ ποτὲ γιὰ τὸν ἑαυτό του, ἂς σκεφθῆ πῶς ἡ ἱστορία του μπορεῖ νὰ βοηθήση ὅλους τοὺς νέους — τοὺς ἐκλεκτοὺς νέους— τοῦ θεάτρου μας. Ἂς πῆ πῶς τὸν πῆρα σὰν σύμβολο, σὰν ἀφορμὴ καὶ σὰν παράδειγμα καί... ἂς μὴ θυμώση πολύ.

Ρ. Σ

ΕΝΑ ΝΕΟ ΤΑΛΕΝΤΟ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΜΑΣ Ο ΠΕΤΡΟΣ ΦΥΣΣΟΥΝ

ΣΤΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΟΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ ΒΛΕΠΟΥΝ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΡΟΛΟΥΣ ΠΟΥ ΟΝΕΙΡΕΥΟΝΤΑΙ ΝΑ ΔΙΔΑΞΟΥΝ

ΑΡΘΡΟ ΤΗΣ κ. ΡΟΖΙΤΑΣ ΣΩΚΟΥ

Σκεφθῆκατε ποτὲ τί θὰ γινόταν ἄν, ξαφνικά, ἀπογυμνώνανε τὴν προσωπικότητά μας ἀπὸ κάθε τὶ τὸ διακοσμητικό; Ἄν δὲν λέγαμε παρὰ ὅ,τι εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖο, ἂν δὲν ἐκφράζαμε παρὰ τὸ ἀπαραίτητο; Ἄν κανένας συνομιλητὴς δὲν μποροῦσε νὰ μᾶς τραντάξη ἀπὸ τὴ βάση μας, κανένας νὰ μᾶς μεταδώση τὴ διάθεσή του, εἴτε γιὰ εἰρωνεία εἴτε γιὰ κουτσομπολιό, εἴτε γιὰ ἐπίδειξη τοῦ πόσο εἴμαστε ἱκανοποιημένοι μὲ τὸν ἑαυτό μας; Θὰ μπορούσατε νὰ πιστέψετε ποτὲ πῶς ἕνας τέτιος ἄνθρωπος ὑπάρχει;

Καὶ πάλι. Σκεφθῆτε μιὰ ἀκόμη μεγαλύτερη ἀπιθανότητα: Τὸν ἄνθρωπο αὐτὸ νὰ εἶναι προικισμένος μὲ αὐτὸ ποὺ οἱ Γάλλοι ὀνομάζουν «Le physigue du role». Νὰ εἶναι, δηλαδή, σὰν σῶμα καὶ σὰν πρόσωπο, ἀπογυμνωμένος ἀπὸ κάθε τὶ τὸ διακόσμητικό. Μιὰ γραμμικὴ σιλουέττα περιωρισμένη στὰ ἀπαραίτητα, σὰν τὰ ἀγαλματάκια ποὺ σκαλίζουν σὲ ἐλεφαντόδοντο οἱ Μαορί, μὲ στενὴ μέση καὶ μακρυὰ πόδια, μὲ γωνιώδες πρόσωπο ποὺ δὲν καταφέρνουν νὰ φωτίσουν τὰ ἄχρωμα μάτια μὲ τὶς δυσανάλογα διεσταλμένες κόρες.

Σῶμα, πρόσωπο, χαρακτήρας, ἄλλα τόσα καλοτεντωμένα τελάρα —ποὺ οἱ θεατρῖνοι ὀνομάζουν ταλέντο— στὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς μπορεῖ νὰ ζωγραφίση τὸ πᾶν. Στὸ ἄδειο πρόσωπο ὅλα τὰ πρόσωπα. Στὴν ἄδεια προσωπικότητα (ἂν δεχτοῦμε τὸν ὁρισμὸ πῶς προσωπικότητα δὲν εἶναι παρὰ τὸ συνονθύλευμα τῶν ἰδιοτροπιῶν μας) ὅλες τὶς προσωπικότητες τοῦ διεθνοῦς δραματολογίου.

Ὅταν, γιὰ πρώτη φορά, ὁ Γιάννης Τσαρούχης σύστησε στὸν Κάσολο Κοὺν τὸν Πέτρο, τὸ περίεργο αὐτὸ παιδὶ ποὺ ἔμοιαζε ψυχρὴ φλόγα καὶ μαστίγιο σὲ ἀνάπαυση, ὁ Κάρολος μυρίστηκε τὴν θεατρικὴ προσωπικότητα ὅπως λαγωνικὸ τὸ κυνήγι, κ' ἡ ψυχή του εὐφράνθηκε. Στὸν ντροπαλὸ, ξανθὸ νέο μὲ τὸ ἀρρωστιάρικο χρῶμα, εἶδε, γιὰ μιὰ στιγμή, ὅλους τοὺς ρόλους ποὺ κάθε σκηνοθέτης θέλει νὰ διδάξη καὶ δὲν τὸ καταφέρνει ποτὲ ἀπὸ ἔλλειψη —καὶ μονοτονία— τοῦ ἀνθρώπινου ὑλικοῦ ποὺ συνήθως προσφέρεται. Εἶδε τὸν «Ἡλίθιο» καὶ τὸν «Ἀετιδέα», τὸν «Ὀρφέα» τοῦ Ἀνουΐγ καὶ τὸν «Τροφίμωφ» τοῦ Τσέχωφ, εἶδε ὅλη τὴ σλαβικὴ ψυχὴ ποὺ ἀποτελεῖ τὴν κατάρα καὶ τὸν μεγάλο πειρασμὸ τοῦ θεάτρου.

Τὸ παιδί φαινόταν ἥσυχο, φτωχό, μετρημένο. Ἄνοιγε τὸ στόμα του μὲ δυσκολία, ἀλλὰ ἐκφραζόταν ἁπλᾶ. Ναί, ἀγαποῦσε τὸ θέατρο. Ναί, ἤθελε νὰ δουλέψη μὲ τὸν Κοὺν. Ναί, εὐχαρίστως θὰ μελετοῦσε ἕναν μονόλογο ἀπὸ τὸν «Ἄμλετ» γιὰ νὰ κρίνη ὁ δάσκαλος τὴ φωνή του καὶ τὶς ἐκφραστικές του δυνατότητες.

Ὅταν ὁ Πέτρος σηκώθηκε νὰ φύγη, ὁ Κοὺν τὸν παρακολούθησε μὲ τὸ βλέμμα, δύσκολα κούβοντας τὴ χαρά του. Δὲν εἶχε πραγματικὰ ἀνάγκη νὰ τὸν ἐξετάση. Στὴν ἀδούλευτη φωνὴ εἶχε διακρίνει τοὺς ὑποβλητικοὺς τόνους τῆς «ἀτμοσφαιρικῆς τραγωδίας». Στὸ βάδισμα, στὴν κίνηση, εἶ-

Ο ΠΙΟΤΡ Δημήτριεβιτς Φυσσούνσκυ (γιατὶ αὐτὸ εἶναι ὁλόκληρο τὸ ὄνομα τοῦ Πέτρου Φυσσοῦν) γεννήθηκε στὶς 5 Νοεμβρίου 1932, στὸ Ἀγρίνιο, ὅπου κατὰ τύχη εἶχαν βρεθῆ οἱ πρόσφυγες γονεῖς του. Πρὶν βγῆ στὸ θέατρο, ἐργαζόταν σὰν τεχνικὸς σὲ κινηματογραφικὰ στούντιο. Εἶναι μόλις 24 ἐτῶν, καὶ ἤδη ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ κεφάλαια καὶ κυρίως τὶς πολὺ μεγάλες ἐλπίδες τοῦ θεάτρου μας.

ΠΕΤΡΟΣ ΦΥΣΣΟΥΝ

Τὸ μεγάλο δῶρο τοῦ θεοῦ, τό ταλέντο, γίνεται καμμιὰ φορά κατάρα

χε «πιάσει» τὸν ὑπέρτατο ἐκεῖνο συντονισμὸ ποὺ οὔτε ἡ ἄσκηση οὔτε ἡ πεῖρα μποροῦν ν' ἀντικαταστήσουν.

Δυὸ ὁλόκληρα χρόνια ἡ σχολὴ τοῦ Θεάτρου Τέχνης καὶ τὸ ἴδιο, ἀργότερα, τὸ «Κυκλικὸ» ὅπως ὠνομάστηκε τὸ ὑπόγειο τοῦ «Ὀρφέα», ἔπασχε ἀπὸ ἕναν ὑπόκωφο ἀναβρασμό. Ἡ φωνὴ τοῦ Πέτρου, τὸ σῶμα τοῦ Πέτρου, τὸ περπάτημα τοῦ Πέτρου... Καὶ οἱ καρέκλες ἀκόμα τὸν εἶχαν ἐρωτευθῆ κατὰ ἕναν ἀπρόσωπο, θεατρικὸ τρόπο. Σὰν νὰ εἶχαν ἐρωτευθῆ ὅλους τοὺς ἥρωες ποὺ μιὰ μέρα θὰ μποροῦσε νὰ ἐνσαρκώση.

Ὁ ἴδιος ἦταν ἁπλός, εὐγενικός, πάντα ἤρεμος, πάντα ἀμίλητος. Καλὸς συνάδελφος, ποτὲ δὲν εἶχε πῆ τίποτε γιὰ κανέναν καὶ οὔτε τὸν ἐνθουσιασμὸ οὔτε τὴν ἀποδοκιμασία του ἔδειχνε μὲ τὰ ὑπερβολικὰ ὑπογραμμισμένα ἐπίθετα ποὺ τόσο συνηθίζονται στὴν λεγομένη «θεατρικὴ οἰκογένεια».

Ἡ πρώτη του ἐμφάνιση δὲν ὑπῆρξε ἰδιαίτερα ἐντυπωσιακὴ σὰν ρόλος. Ὁ Κοὺν σιχαίνεται τὸν βεντεττισμὸ καὶ στὴν ἐπίδειξη αὐτῆ τῶν μαθητῶν του, ὅπως ἀποκάλεσε τὴν πρώτη παράσταση τοῦ Θεάτρου Τέχνης στὸν «Ὀρφέα», ὁ Πέτρος δὲν εἶχε νὰ κάνη τίποτε τὸ σπουδαῖο. Κι ὅμως, οἱ παλιοί, οἱ ἔμπειροι κριτικοὶ τῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων, ἀναγνώρισαν τὸ «γεγονός». Γιὰ τὸ «Γυμνὲς Μάσκες» π.χ., ὁ Κ.Ο. ἔγραψε στὸ «Ἔθνος»:

«Καταπληκτικὸς ἐκκολάπτης ταλέντων ὁ Κάρολος Κοὺν! Στὸν «Ἡλίθιο» (τοῦ Πιραντέλλο, Σ. Γ.) πρωταγωνιστεῖ ἕνας νέος ἐντελῶς ἄγνωστος. Ἕνας νέος μ' ἕνα παράξενο ὄνομα: Π. Φυσσοῦν καὶ μὲ πηγαία ὑποκριτικὴ ἱκανότητα. Δὲν πρόκειται ἐδῶ ν' ἀξιολογηθοῦν οἱ νέοι συνεργάται τοῦ Καρόλου Κοὺν —ἀφοῦ, ὦλλοστε, ἰδὲν τοὺς εἴδαμε «καλὰ-καλά»— αὐτὸς ὅμως ὁ Π. Φυσσοῦν ἔχει τέτια ἠθοποιϊκὰ χαρίσματα ποὺ ἀπὸ τώρα μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ σὰν ἕνα θετικὸ ἀπόκτημα τοῦ θεάτρου μας».

Ο ΑΙΜ. Χ. στὴν «Καθημερινή»:

«Ὁ νέος κ. Π. Φυσσούν... ἔδωσε στὴν ὑπόκρισή του συγκλονίζον πάθος. Ἀκόμη ἕνα εὖγε..»

Ἡ κ. Εἰρήνη Καλκάνη:

«Ὁ κ. Π. Φυσσοὺν δημιούργησε ἕναν τύπο καταπληκτικὸ σὲ ἔνταση. Νόμιζες πὼς ἔβγαινε κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τοὺς «Δαιμονισμένους»... Ὅταν τὸ θέατρο καταφέρνη νὰ κινῆ ἀνθρώπους ποὺ μόνον μὲ τὴν ἐμφάνισή τους ἐκφράζουν τ' ἀνέκφραστα, καταλαβαίνεις πὼς εἶναι σοβαρὴ τέχνη».

Ἡ κ. Ἄλκης Θρύλος στὴ «Νέα Ἑστία», γιὰ τὸ «Κεκλεισμένων τῶν Θυρῶν»:

«Ὁ κ. Φυσσοὺν ὑπῆρξε ἄριστος. Ἐκεῖνο τὸ σαρκαστικό, σχεδὸν ἀδιόρατο χαμόγελό του στὴν φλεγματική του φυσιογνωμία εἶχε μιὰ ἐξαίσια λεπτότητα».

Ἡ «Ἀπογευματινὴ» ἔγραψε γιὰ τὸν «Βυσσινόκηπο»:

«Ὁ κ. Π. Φυσσοὺν ἦταν πιὸ στεχωφικὸς ἀπὸ τὸν πιὸ τσεχωφικὸ ἥρωα στὸν τόσο λεπτὸ ρόλο τοῦ Τροφίμωφ».

Ὁ Ἄγγελος Τερζάκης στὸ «Βῆμα»:

«...Σπάνια ἔχει κανεὶς στὸ θέατρό μας τὴν εὐκαιρία νὰ βλέπη ἠθοποιοὺς — καὶ μάλιστα νέους— ποὺ ἐνῶ πατᾶνε στέρεα στὸ ἔδαφος τῆς πιὸ ζεστῆς ἀλήθειας, κατορθώνουν μαζὶ καὶ νὰ δημιουργοῦν τὴν αἴσθηση πὼς μὲ τὸ παίξιμό τους συλλαμβάνουν μιὰ τέταρτη διάσταση, ποὺ εἶναι τὸ ἀποκαλυπτικὸ νόημα μαζὶ κ' ἡ καταξίωση τῶν τριῶν ἄλλων...»

Ὁ Καραγάτσης γιὰ τὸ «Γυμνὲς Μάσκες»:

«Ὁ Φυσσοὺν στὸ «Μὲ τὰ δόντια» μᾶς ἔκανε νὰ ὑποπτευθοῦμε τὸν ἄγριο πρωτογονισμὸ τοῦ ταλέντου του. Στὸ «Ἕνας ἠλίθιος», τοῦ Πιραντέλλο, ἀνέβηκε σὲ ὕψος δραματικῆς ἑρμηνείας ποὺ προκαλεῖ τὴν ἀμείωτη προσοχὴ καὶ τοῦ πιὸ μεμυημένου στὰ τῆς θεατρικῆς τέχνης. Λιτότης καὶ οὐσιαστικότης ἐκφράσεως, συγκράτησις ἐπακριβὴς μέσα στὰ προδιαγεγραμμένα ὅρια τοῦ ρόλου, σαρκασμὸς λεπταίσθητα δοσμένος, δεξιοτεχνία τῶν ἀποχρώσεων «αἱ, τὸ κυριώτερο, αὐτοκυριαρχία ἀπόλυτη».

Μέσα σὲ δυὸ χρόνια ὁ Πέτρος ἔπαιξε ἑπτὰ ρόλους ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ περισσότεροι ἦσαν συντομώτατοι. Στὴ «Μικρὴ μας πόλη» ἔκανε τὸ γέρο-δάσκαλο, στὸ «Ματωμένο γάμο» τὸ Φεγγάρι, στὸ «Κεκλεισμένων τῶν θυρῶν» τὸν ὑπηρέτη. Κι ὅμως, ἔστω κι ὅταν ἡ ἐμφάνισή του δὲν διαρκοῦσε πάνω ἀπὸ λίγα δευτερόλεπτα, ἡ ἀπίστευτη μαγεία τῆς παρουσίας του γέμιζε τὸ κοινὸν μὲ μιὰ λαχτάρα προσμονῆς μεγάλων καὶ καταπληκτικῶν γεγονότων, μὲ μιὰ δίψα πάντα ἀνικανοποίητη. Ἄνοιγε τὸ στόμα καὶ ὅλοι περίμεναν ν' ἀκούσουν τὴν μιὰ καὶ μοναδική, τὴν ἀποκαλυπτικὴ λέξη. Καὶ ὁ Πέτρος ἔλεγε τὴν μικρη, ἀσήμαντη φράση τοῦ ρόλου κ' ἔφευγε.

Καὶ ὁ «Ἡλίθιος»; Καὶ ὁ «Γλάρος» τοῦ Τσέχωφ; Καὶ οἱ τόσοι ρόλοι ποὺ εἶχε ὀνειρευτῆ νὰ τὸν διδάξη ὁ Κούν, τί ἔγιναν; Ἐδῶ πρέπει νὰ δώσωμε μιὰ γενικώτερη ἐξήγηση:

Ἴσως δὲν εἶναι ἀρκετὰ γνωστὲς σὲ ὅλους οἱ λεπτομέρειες λειτουργίας, οἱ πρακτικὲς καὶ ψυχολογικές, τοῦ ὁμίλου ποὺ τιμᾶ τὴν ἱστορία τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς καὶ ὀνομάζεται «Θέατρο Τέχνης». Ψυχὴ ἔχει μιά, τὸν Κάρολο Κούν. Γύρω του, οἱ μαθητές. Κάτι σὰν μοναστήρι καὶ σὰν σχολεῖο, τὸ πνεῦμα τοῦ «Θεάτρου Τέχνης» ἀπαιτεῖ τὴν συγκέντρωση, τὸ«Singleness of mind» ποὺ κάνει τὸ θέατρο μυσταγωγία. Οἱ μαθητὲς τοῦ Κοὺν ζοῦν ἀπὸ κεῖνον καὶ γιὰ κεῖνον. Ἀπομονωμένοι, σὲ ἀπόλυτη συγκέντρωση, βρεμμένοι ἀπὸ τὴν ἀστέρευτη πηγὴ τῆς γνώσης καὶ τῆς μεγαλοφυΐας του, δὲν ἐνδιαφέρονται οὔτε γιὰ τροφὴ οὔτε γιὰ στέγη, οὔτε γιὰ τὸ πῶς θὰ ντυθοῦν γιὰ νὰ κυκλοφορήσουν στὸ ἔξω κόσμο. Πούλησαν τὴν ψυχή τους στὸν δαίμονα τοῦ θεάτρου καὶ γι' ἀντάλλαγμα πῆραν τὸ δικαίωμα τῆς ἀνευθυνότητας. Τὰ δάρη καὶ οἱ εὐθῦνες μεταφέρθηκαν ὅλα, σ' ἄλλους ὤμους ἀκλόνητους, στοὺς ὤμους τοῦ δασκάλου.

ΜΑΚΡΥΑ ΑΠ' ΤΟ ΔΑΣΚΑΛΟ

Γιατί, πέρυσι, ὁ Πέτρος ἐγκατέλειψε τὸν Κοὺν καὶ γιατί ὁ Κοὺν δέχτηκε νὰ χάση μέσα ἀπὸ τὰ χέρια του ἕνα ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα θεατρικὰ ταμπεραμέντα ποὺ φώτισαν ποτὲ τὴν μεταπολεμικὴ ἑλληνικὴ σκηνή, εἶναι ἄγνωστο. Μόνον ὁ Πέτρος καὶ ὁ Κοὺν τὸ ξέρουν. Ἐμεῖς, οἱ ἀπ' ἔξω, ὑποθέσεις μόνον κάνουμε γιατὶ οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος δέχονται νὰ μιλήσουν.

Μποροῦμε νὰ φαντασθοῦμε π.χ. πὼς ἕνας πλάστης ἠθοποιῶν σὰν τὸν Κούν, χάνει τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ ὅποιον εἶναι ἤδη ἠθοποιὸς καὶ χωρὶς τὴ βοήθειά του. Ἀρέσει τὸ παιχνίδι τοῦ Πυγμαλίωνα, εἶναι ἐρεθιστικὸ νὰ δίνης ψυχὴ ἀτὸ μάρμαρο. Ὅταν ὅμως τὸ μάρμαρο ἔχει ἤδη ψυχή, ὁ Πυγμαλίωνας αἰσθάνεται ἄχρηστος καὶ γρήγορα στρέφεται σὲ πιὸ δύσκολες μεταμορφώσεις. Ὁ Πέτρος δὲν σήκωνε μεταμόρφωση. Λίγη καλλιέργεια μόνον ἀπαιτοῦσε τὸ θαυμάσιο ὑλικὸ ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἦταν φτιαγμένος, καὶ δὲν ἄργησε, φαντάζομαι, νὰ τὸ νιώση κι ὁ ἴδιος. Ὁ Κοὺν εἶναι σίγουρο πὼς τὸ εἶχε μαντέψει καὶ τὸ φοβόταν ἀπ' τὴν ἀρχή. Τὸ φοβόταν γιατί, αὐτὸς πού, ὅπως εἴπαμε παραπάνω, καταδιώκει τὸν βεντεττισμό, σὰν μολυσματικὴ ἀρρώστια, τί θἄκανε ὅταν θὰ βρισκόταν μὲ μιὰ βεντέττα στὰ χέρια; Πῶς νὰ διατηρήση τὸ «πνεῦμα» τοῦ «Θεάτοου Τέχνης» μ' ἕναν Πέτρο γεννημένο γιὰ μεγάλο πρωταγωνιστή;

Ὁ Πέτρος, πάλι, πολὺ νέος ἀκόμα, δὲν καταλάβαινε ἀκριβῶς τί συνέβαινε. Δὲν ἀνεχόταν ὅμως πιὰ τὸν πνιγηρὸν ἀέρα τῆς σέρρας. Ὥρα ἦταν νὰ δοκιμάση τὰ δόντια του στὸ ἐλεύθερο θέατρο. Τόσοι ρόλοι ἔβραζαν μέσα του. Ὡς πότε αὐτὴ ἡ ἀναμονὴ τοῦ μαθητευόμενου; Εἶναι πολὺ ἀμφίβολο ἂν ὁ ἴδιος αἰσθάνθηκε ποτὲ λογικὰ τὸ δράμα του. Ἤξερε μόνον πὼς ἤθελε καλοὺς ρόλους, πὼς ἤθελε τὸν μισθό του σὰν ἐπαγγελματικὴ ἀμοιβὴ κι ὄχι σὰν παιδικὸ χαρτζηλίκι. ἤξερε πὼς ἤθελε τὴν τέχνη του σὰν τὴν ὡραιότερη ἔκφραση τῆς ζωῆς του, ἀλλὰ χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνη πὼς ἔπρεπε νὰ ζῆ σὰν φανατισμένος ἢ σὰν ἀνάπηρος. Ἀπὸ τὴν ἄλλη, ὅμως, σίγουρα τοῦ κόστισε φρικτὰ ν' ἀφήση τὸν δάσκαλο ποὺ ὑπεραγαποῦσε καὶ σεβόταν, τὸ θέατρο ὅπου εἶχε γνωρίσει τὸ κοινό του μὲ τὶς καλύτερες δυνατὲς προϋποθέσεις.

Ὅταν ἔφυγε ἀπὸ τὸ «Θέατρο Τέχνης», αὐτὸ πρέπει νὰ τονισθῆ, ὁ Πέτρος δὲν εἶχε καμμιὰ ἐξασφάλιση. Ἔφυγε γιατὶ ἔπρεπε νὰ δοκιμάση τὰ φτερά του —τὸ αἰσθανόταν σὰν ἠθικὸ πρόσταγμα— κι ὄχι γιατὶ κάπου ἀλλοῦ τὸν παρέσυρε τὸ συμφέρον του.

(Ἐδῶ χρειάζεται, νομίζω, μιὰ παρένθεση. Τὰ γεγονότα μπορεῖ νὰ ἔχουν πολὺ λίγη σχέση μὲ ὅσα γράφομε παραπάνω. Πολλοὶ μάλιστα ὑποστηρίζουν —κ' ἴσως ἔχουν δίκιο— πὼς ὁ Κοὺν ἔδιωξε τὸν Πέτρο κι ὄχι πὼς ὁ Πέτρος ἐγκατέλειψε τὸ «Θέατρο Τέχνης». Ἡ ἑρμηνεία ποὺ προσπαθοῦμε νὰ δώσωμε εἶναι καθαρὰ ψυχολογική ἀφοῦ, ὅπως ξέρομε καλά, ὅποιος δὲν θέλει νὰ διωχτῆ, δὲν διώχνεται. Ὁ δειλὸς μπορεῖ νὰ βρῆ χίλιες λύσεις καί, πρώτη ἀπ' ὅλες, τὴν ὑποταγή).

Μὲ τὸν Πέτρο ἐλεύθερο, χωρὶς ὑποχρεώσεις, χωρὶς προτάσεις, ἐρχόμαστε στὸ δεύτερο μέρος τῆς ἱστορίας μας ποὺ ρίχνει φῶς σὲ μιὰ ἰδιότυπη πλευρὰ τοῦ ἐλεύθερου θεάτρου.. Ποιά —θὰ νόμιζε ὁ ἀφελὴς— ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ ἀντίδραση τοῦ ἐν λόγῳ θεάτρου ὅταν ἕνας ἠθοποιὸς τέτιας ποιότητας ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὸ κλουβὶ τῶν ταλέντων; Ὅλοι ἤξεραν τὴν ἀλήθεια. Σίγουρα, οἱ σκηνοθέτες ἤδη ἀρχίζαν νὰ ὀνειρεύωνται— ἀκριβῶς ὅπως κάποτε ὁ Κοὺν— τί ρόλους ἀπαιχτους ἀκόμα θὰ μποροῦσαν νὰ τοῦ διδάξουν. Καὶ τώρα, μάλιστα, ποὺ τὸ ἀκατέργαστο ὑλικὸ ἦταν καλλιεργημένο καὶ ἕτοιμο ν' ἀναλάβη τὰ πάντα.

Μιλοῦσαν ἀρκετὰ γιὰ τὸ «Ἐθνικό». Ὁ Σολομός, λέει, τὸν ἤθελε. Γιὰ τὸ καλοκαῖρι, πάλι, ὁ Καρζῆς τὸν φανταζόταν «Ἴωνα» στὴν ὁμώνυμη τραγωδία. Ὁ Κατράκης ἀνήγγειλε στὶς ἐφημερί-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 48

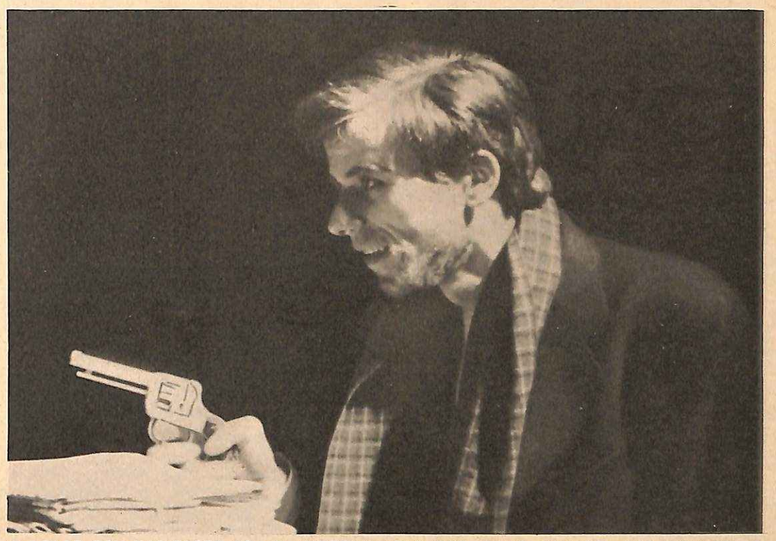

Ο ΡΟΛΟΣ ΠΟΥ ΚΑΘΙΕΡΩΣΕ ΤΟΝ Π. ΦΥΣΣΟΥΝ ΗΤΑΝ ΣΤΟ «ΕΝΑΣ ΗΛΙΘΙΟΣ» ΤΟΥ ΠΙΡΑΝΤΕΛΛΟ

ΛΙΟΥΜΠΟΒΑ: «ΠΩΣ ΑΣΧΗΜΗΝΕΣ, ΦΤΩΧΕ ΜΟΥ ΠΕΤΙΑ!». Στὸν «Βυσσινόκηπο» τοῦ Τσέχωφ, ὁ Φυσσοὺν (ἀριστερὰ) ἔπαιξε τὸν Πέτια Τροφίμωφ. Τοὺς ἄλλους ρόλους κράτησαν (ἐξ ἀριστερῶν) οἱ Μ. Χατζημάρκος (Γέρο Φύρστ), Τασία Πανταζοπούλου, Νέλλη Ἀγγελίδου, Μ. Χρηστίδης.

ΠΛΕΟΨΑΜΕ ΟΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

Στὶς 10 Ἰουνίου τοῦ 1956 ὁ Σάββας καὶ ἡ Σοῦ Γεωργίου ξεκίνησαν μὲ τὸ μικρὸ τους ἱστιοφόρο, τὴ «Χαρά», ἀπὸ τὴν Ν. Ὑόρκη γιὰ τὸ Πασαλιμάνι στὴν Ἑλλάδα. Ὕστερ' ἀπὸ ὀλιγοήμερο ταξίδι συναντοῦν μιὰ πρωτοφανῆ θύελλα, ποὺ παρὰ λίγο νὰ κοστίση τὴν ζωὴ τῶν δύο τολμηρῶν θαλασσοπόρων. Τὸ ταξίδι συνεχίσθηκε γεμάτο ἀγωνία καὶ περιπέτειες ὣς τὶς 7 Ἰουλίου, ποὺ ἡ «Χαρὰ» μπαίνει στὸ λιμάνι τῆς Φάϊαλ, τῶν Ἀζορῶν. Ὕστερα ἀπὸ παραμονὴ μιᾶς ἑβδομάδος ἡ «Χαρὰ» ξανοίχθηκε πάλι στὸ πέλαγος. Σκοπὸς τοῦ Σάββα καὶ τῆς Σοῦ εἶναι νὰ φθάσουν, διασχίζοντας ἄλλα 1.000 μίλλια, στὶς πύλες τῆς Μεσογείου, στὰ Στενὰ τοῦ Γιβραλτάρ. Τελικὰ ἡ «Χαρά», συμπληρώνοντας 3.200 ναυτικὰ μίλλια γεμάτα σκληρὲς προσπάθειες καὶ συγκλονιστικὲς ἀναμνήσεις, ἔφθασε στὶς 28 Ἰουλίου στὸ Γιβραλτάρ. Ὁ Ἀτλαντικὸς εἶχε νικηθῆ. Ἡ Μεσόγειος μᾶς περίμενε.

Στὸ Γιβραλτὰρ μείναμε τρεῖς ἡμέρες καὶ ἡ παραμονή μας ἐκεῖ στάθηκε πραγματικὰ ἐνδιαφέρουσα καὶ διασκεδαστική. Ὁ πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Λάϊονελ Ἰμόσσι, τῆς Ὀνδούρας κ. Χάρολντ Γουὶλ καὶ ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ «Ἀσσοσιέητεντ Πρὲς» μᾶς σκλάβωσαν μὲ τὶς περιποιήσεις τους.

Στὸ λιμάνι τοῦ Γιβραλτὰρ ἦταν ἀραγμένα πολλὰ ἐγγλέζικα σκαφάκια ἄλλων θαλασσοπόρων, καθὼς καὶ γαλλικὰ κι ἄλλων ἐθνικοτήτων ποὺ εἶχαν ἔλθει ἀπὸ τὴν Ἀγγλία ἢ ἀπὸ μεσογειακὰ λιμάνια. Ὅλοι τους ὅμως ἔτρεχαν νὰ δοῦν τὸ ἑλληνικὸ κόττερο ποὺ εἶχε μόλις φθάσει ἀπὸ τὴν Ἀμερική.

Στὶς 31 Ἰουλίου, ἀφοῦ τὸ σκάφος γέμισε ἀπὸ διάφορα ἐφόδια καὶ τσιγάρα, δῶρο τοῦ κ. Ἰμόσσι, καὶ τὰ ντεπόζιτά μας νερό, ξεκινήσαμε στὶς 08.30 τὸ πρωῒ γιὰ τὴν Πάλμα, ἐνῶ Σπανιόλοι καὶ Ἐγγλέζοι ναυτικοὶ μᾶς εὐχόντουσαν καλὸ ταξίδι.

Διαλέξαμε τὴν Πάλμα τοῦ νησιοῦ Μαγιόρκα τῶν Βαλλεαρίδων, γιατί, ἀ" καὶ λίγο ἔξω ἀπ' τὸ δρόμο μας, εἶναι ὀνομαστὸ γιὰ τὴν ὀμορφιά του. Θέλαμε ἀκόμα νὰ δοῦμε τὸν τόπο καὶ τὸ σπίτι ὅπου εἶχαν ἀπομονωθῆ ὁ Σοπὲν μὲ τὴν Γεωργία Σάνδη.

Δυστυχῶς, ὁ ἄνεμος, ποὺ ὅλες αὐτὲς τὶς ἡμέρες ἦταν δυτικός, μόλις ξεκινήσαμε, γύρισε ἀνατολικός. Αὐτὸς εἶναι ὁ «λεβάντες» ποὺ συχνὰ οἱ ἀναγνῶστες θὰ συναντήσουν διαβάζοντας τὴν περιγραφὴ αὐτὴ καὶ ποὺ πολὺ γρήγορα μᾶς ἔκανε νὰ νιώσουμε τὴν ἔλλειψη ἔστω καὶ μιᾶς ἐξωλέμβιας μηχανῆς. Ἔτσι λοιπὸν προχωροῦμε πρὸς τὴν ἀκτὴ τῆς Ἀφρικῆς. Στὶς 12.00 ἀκριβῶς ἀλλάξαμε πρὸς τὰ βορειοανατολικά, ὥστε νὰ ἀποφύγουμε μιὰ περιοχὴ ὅπου ρίχνονται ἐκρηκτικὲς ὕλες. Ἕνα ἀεροπλάνο, διαγράφοντας κύκλους, ἔδειχνε καθαρὰ ποῦ ἀκριβῶς ἦταν ἡ περιοχὴ αὐτή. Ὁ ἄνεμος τώρα ἔχει πέσει καὶ ἔχει γυρίσει λίγο βορειοανατολικά. Γιὰ πρώτη φορά, σ' ὅλο μας τὸ ταξίδι, ἀφήνουμε νὰ περάση τὸ μεσημέρι χωρὶς νὰ πάρουμε στίγμα. Νομίσαμε πὼς δὲν θὰ χρειαζόμασταν πιὰ τὸν ἑξάντα στὸν παράθεισο αὐτὸν ποὺ λέγεται Μεσόγειος. Πολὺ γρήγορα ὅμως ἀλλάξαμε γνώμη. Πρὸς τὸ παρὸν πάντως μᾶς εἶναι ἀρκετὴ ἡ γραμμὴ τῶν πλοίων, ποὺ εἶναι πυκνή, καὶ ἡ ἀκτή. Τὴν νύκτα μᾶς δείχνουν τὸ δρόμο οἱ φάροι.

→

ΟΤΑΝ Ο ΑΝΕΜΟΣ ἄρχιζε νὰ πέφτη, ἦταν κακὸς οἰωνός· αὐτὸ ἐσήμαινε πὼς σὲ λίγο τὸ σκαφάκι, χωρὶς καμμιὰ πίεση ἀνέμου, καὶ ἐπομένως χωρὶς καμμιὰ ταχύτητα, θ' ἄρχιζε τὸ ἀνυπόφορο, τὸ τόσο ἐκνευριστικὸ «ρολάρισμα». Δυστυχῶς ἡ ἄπνοια στὸν ὠκεανὸ, δὲν σημαίνει καὶ ἥσυχη μιὰ θάλασσα

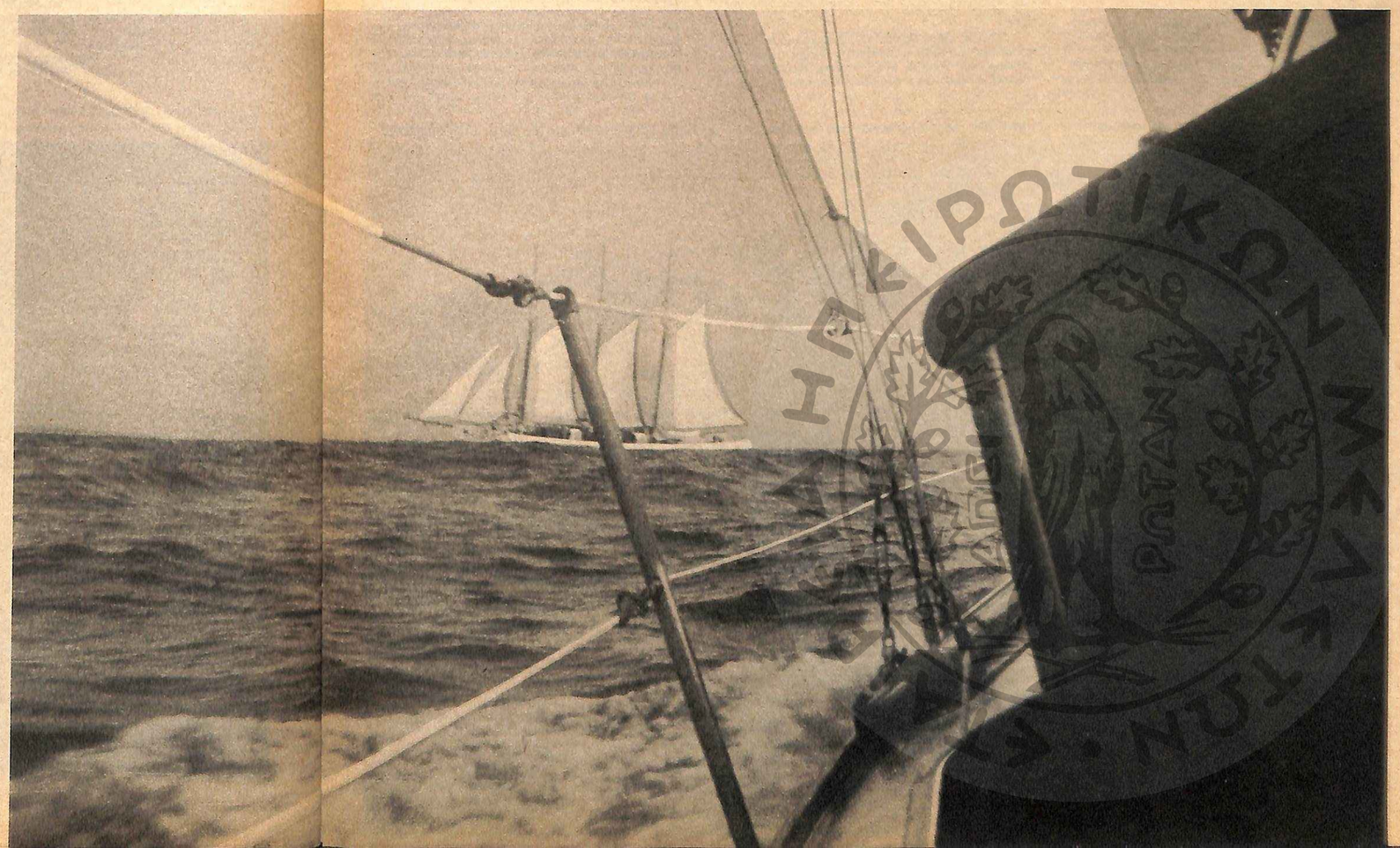

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 5 Αὐγούστου, στὶς 5 τὸ πρωῒ, ἡ «Χαρὰ» συνάντησε τὴ δεύτερη τριάταρτη σκοῦνα στὴ Μεσόγειο, ἔξω ἀπὸ τὶς ἱσπανικὲς ἀκτές, κοντὰ στοὺς βράχους τοῦ κάβου τῆς Σάντα Πόλα. Τὸ σκάφος ταξίδευε πρὸς τὰ δυτικά. Στάθηκε ἀδύνατο, στοὺς δυὸ θαλασσοπόρους, νὰ διαβάσουν τ' ὄνομα, λόγῳ τῆς ἀποστάσεως. Οὔτε τὴν ἐθνικότητα ἐξακρίβωσαν, γιατὶ ἦταν ἀκόμα πολὺ πρωῒ καὶ ἡ σκοῦνα δὲν εἶχε σηκώσει σημαία. Ὁ Γεωργίου τοὺς ρώτησε τὰ στοιχεῖα τους, μὲ τὸν τηλεβόα, ἀλλὰ ἐκεῖνοι, μόλις ἀνεγνώρισαν τὴ «Χαρά», ἄντρες καὶ γυναῖκες ξεχύθηκαν στὸ κατάστρωμα κι ἄρχισαν νὰ τοὺς χαιρετοῦν καὶ νὰ κουνάνε μαντήλια. Ἡ ἀπάντηση τῆς σκούνας χάθηκε στοὺς ἀλαλαγμοὺς καὶ τὴν πῆρε ὁ ἄνεμος.

Τὰ κύματα σχημάτισαν ἕνα συντριβάνι, ἕναν ὑδάτινο πύργο ποὺ ἔπεσε πάνω μας

Ὕστερα ἀπὸ δυὸ ὧρες, ἀφοῦ παρακάμψαμε τὴν ἐπικίνδυνη περιοχή, ξαναγυρίσαμε πρὸς τὴν ἀφρικανικὴ ἀκτή.

Ὁ τελευταῖος μήνας τοῦ καλοκαιριοῦ (Τετάρτη 1 Αὐγούστου) μπῆκε μὲ πολὺ ἐλαφρὸ ἄνεμο. Ὁλόκληρη τὴν ἡμέρα προχωρούσαμε πρὸς τὴν Μαλάγκα, κι ὅταν ἡ ἀπόσταση ποὺ μᾶς χώριζε ἔγινε 15 μίλλια βρεθήκαμε ξαφνικὰ ἀκίνητοι. Ὁ ἄνεμος εἶχε σταματήσει τελείως. Περάσαμε ὅλη τὴ νύχτα κάτω ἀπ' τὸν φάρο τῆς Καλαμπούρρας.

Ξημερώματα τῆς Πέμπτης, 2 Αὐγούστου, μὲ ἐλάχιστο νότιο ἄνεμο καὶ πολλὲς ἐλπίδες, σηκώσαμε τὰ πανιά μας καὶ ὥς τὶς 10.00 τὸ πρωΐ ὁ ἄνεμος εἶχε γυρίσει δυτικός. Μὲ τὸν καιρὸ πρῖμα καὶ ὅλα τὰ πανιά μας σηκωμένα ἀφήσαμε πίσω μας τὴν Μαλάγκα καὶ κατὰ τὶς 4.30 τὸ ἀπόγευμα περνούσαμε τὸν Κάβο Σακρατὶφ καὶ στὶς 7.30 μ.μ. τὴν Πούντα ντὲ λὰς Ἐντίνας...

Βραδινὴ μαγεία

Τὸ βραδινὸ ἦταν μαγευτικό. Βρισκόμαστε σὲ ἀπόσταση 800 μέτρων ἀπὸ τὶς ἱσπανικὲς ἀκτές. Οἱ κοφτὲς σιλουέττες τῶν φαλακρῶν βουνῶν ξεπροβάλλουν πάνω ἀπὸ τὴν γάζα τῆς βραδινῆς πάχνης καὶ μαζὶ μὲ τὸν ξάστερο, μυριοπλουμισμένο οὐρανό, ἐναρμονίζονται ἀπόλυτα μὲ τὴν πρωτόγονη, ὅλο ρυθμό, παθητικὴ σπανιόλικη μουσικὴ ποὺ πλημμυρίζει τὴν καμπῖνα μας. Τὸ καλόδεχτο δυτικὸ ἀεράκι μᾶς σπρώχνει πρὸς τὸ τέλος τῆς Νότιας Ἱσπανίας...

Αὐτὴ ἦταν ἡ μόνη ὄμορφη ἡμέρα τοῦ ταξιδιοῦ μας στὴν Μεσόγειο, ὥς τὴν ἡμέρα ποὺ φτάσαμε στὴν πατρίδα.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα, χωρὶς ἄνεμο, χρειαστήκαμε πέντε ὁλόκληρες ὧρες γιὰ νὰ περάσουμε τὸ τελευταῖο ὅριο τῆς Νότιας Ἱσπανίας, τὸν Κάβο ντὲ Γκάτα. Ἡ νοτιοανατολικὴ πλευρὰ τῆς Ἱσπανίας εἶναι ὅλο γκρίζους γυμνοὺς λόφους καὶ βράχους, ποὺ θυμίζουν μοντέρνο σκηνικό. Κοντά μας περνοῦν ἑκατοντάδες πλοῖα καὶ μερικὰ βγαίνουν ἀπ' τὴν πορεία τους γιὰ νὰ μᾶς δοῦν ἀπὸ κοντά. Ἕνα ἀπ' αὐτά, ἡ «Λουκάνια», πέρασε τόσο κοντά μας, ποὺ τὸ κῦμα της ἔκανε τὴ «Χαρὰ» νὰ μοιάζη μὲ ἀεροπλάνο ποὺ ἀπογειώνεται...

Ὅταν τοὺς εἴπαμε πὼς ἐρχόμαστε ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη, ὁ ἀέρας γέμισε φωνὲς θαυμασμοῦ καὶ ἐπιδοκιμασίας. Οἱ φωνὲς καὶ ὁ θαυμασμός, ὅμως, δὲν φτάνουν γιὰ νὰ προχωρήση ἕνα καράβι ὅσο μικρὸ κι ἂν εἶναι, κ' ἔτσι ὁλόκληρη ἡμέρα εἴχαμε κάνει μόνον 20 μίλλια.

Ἡ «Χαρὰ», κατὰ τὶς 8 τὸ πρωΐ, τὴν ἄλλη ἡμέρα, καθὼς φρεσκάρησε ὁ ἄνεμος, ἄρχισε νὰ πλέη γρήγορα πρὸς τὴν Καρθαγένη. Κατὰ τὶς 4 τὸ ἀπόγευμα, ἀφοῦ συνάντησε τὴν τρικάταρτη μαύρη σκοῦνα «Ἀμφιτρίτη», πέρασε ἔξω ἀπὸ τὴν Καρθαγένη. Βλέπαμε τὸ προστατευμένο λιμάνι της χωρὶς νὰ ὑποψιαζώμαστε ὅτι, τέσσερις ἡμέρες ἀργότερα, θὰ ζητούσαμε ἐκεῖ καταφύγιο, καραβοτσακισμένοι καὶ ἐξαντλημένοι τελείως...

Τὴν ἑπομένη ἡμέρα, ὕστερα ἀπὸ μπουνάτσες, ξαφνικοὺς ἀνέμους καὶ μαῦρα σύννεφα ποὺ ἀπειλοῦσαν θύελλες, ἀλλὰ ποὺ τελικὰ διελύοντο, συναντήσαμε κατὰ τὰ ξημερώματα μιὰν ἄλλη τρικάταρτη σκοῦνα καὶ λίγο μετὰ τὸ μεσημέρι, καθὼς πλέαμε πρὸς τὰ βόρεια, ἕνα ἱσπανικὸ κοττεράκι καὶ ἀλλάξαμε μαζί του πληροφορίες γιὰ τὸν καιρό.

Ὥς τὰ ξημερώματα τῆς Δευτέρας, 6 Αὐγούστου, ἀπελπιστικὲς μπουνάτσες, βίαιοι ἄνεμοι καὶ κύματα ποὺ θύμιζαν τὸν Ἀτλαντικὸ εἶχαν ἀναλάβει νὰ κάνουν κατὰ περιόδους παρέα στὴ «Χαρὰ» καὶ στὸ πλήρωμά της. Τέλος, κατὰ τὶς 9.30 τὸ πρωΐ εἴδαμε σὲ ἀπόσταση 20 μιλλίων τὸ νησὶ Ἰμπίζα τῶν Βαλλεαρίδων. Τὴν ἴδια ὥρα ἕνα κατάλευκο ὑπερωκεάνιο μὲ ἀνοιχτὴ κίτρινη τσιμινιέρα, ποὺ πρέπει νὰ ἦταν ἑλληνικό, πέρασε μακρυά μας.

Ἀπὸ τὶς 14.00 ὥς τὶς 17.30 τὸ ἀπόγευμα τὰ νεῦρα μας δοκιμάστηκαν πολὺ σὲ μιὰν ἄσχημη μπουνάτσα, ποὺ μᾶς βρῆκε ξαφνικὰ 15 μίλλια μακρυὰ ἀπ' τὴ στεριά. Ἀπ' τὸν θυμό μου χτύπησα τὸ χέρι μου τόσο δυνατά, ποὺ γιὰ ἡμέρες μὲ πονοῦσε. Πάνω στὴν ὥρα πέρασε καὶ ἕνα ψαράδικο ποὺ μὲ ἔκανε ἔξω φρενῶν... Οἱ ψαράδες μᾶς ρωτοῦσαν ἱσπανικὰ ἂν θέλουμε ρεμούλκα κ' ἐγὼ τοὺς ἔλεγα πὼς ἐρχόμαστε ἀπὸ τὴν «Νόβα Γιόρκα». Αὐτοὶ πάλι νόμιζαν ὅτι τοὺς ἔλεγα Μαγιόρκα καὶ ἐπέμεναν νὰ μᾶς ρυμουλκήσουν, ὥσπου νευρίασαν κι αὐτοὶ κ' ἔφυγαν.

Πῆγα στὴν καμπῖνα καὶ ξάπλωσα ὥστε νὰ εἶμαι ξεκούραστος γιὰ τὶς χειρότερες στιγμὲς ποὺ περίμενα. Αἰφνίδια, στὶς 22.45 ἕνα ἀπότομο τράνταγμα, κάτι σὰν νὰ εἴχαμε πέσει σὲ ξέρα, μὲ τίναξε ὄρθιο καὶ τὸ σκάφος ἔγειρε ἐπικίνδυνα. Ἦταν ἄνεμος μὲ δύναμη τροπικῆς θύελλας!

Μεσογειακὴ θύελλα

Στάθηκε ἀδύνατο νὰ πάω μπροστὰ νὰ κατεβάσω τὸν φλόκο. Ἀσφαλῶς ἀέρας ἢ κῦμα ἢ καὶ τὰ δυὸ θὰ μὲ ἔπαιρναν. Μόνο στὶς 23.05, σὲ μιὰ προσωρινὴ ἀνάπαυλα τοῦ ἀέρα κατώρθωσα νὰ πάω ἀρκουδίζοντας στὴν πλώρη, ὥσπου ὅμως νὰ πάω ἐκεῖ ἄρχισε νὰ φυσάη χειρότερα. Ἦταν κάτι τρομακτικὸ μέσ' στὸ πυκνὸ σκοτάδι ποὺ κάπου-κάπου τρυποῦσαν τὰ φῶτα τῶν πλοίων γύρω μας.

Ἔπρεπε νὰ κρατιέμαι μ' ὅλες μου τὶς δυνάμεις στὴν κουβέρτα, ἀδιαφορώντας πιὰ γιὰ τὸν φλόκο, γιατὶ τὸ νερὸ μὲ σκέπαζε ὥς τὴ μέση ὅταν ἡ πλώρη ἔπεφτε στὰ κύματα. Τελικά, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἀληθινὴ πάλη, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὁποίας οὔτε ἡ Σοῦ ἤξερε ἂν ἀκόμη εἶμαι στὸ σκάφος, οὔτε ἐγὼ ἂν μ' ἀκούη, κατέβασα τὸν φλόκο, ποὺ καθὼς ἦταν βρεμένος μποροῦσε, μὲ τὰ τρελλά του χτυπήματα, νὰ μὲ ἀφήση στὸν τόπο...

Ἡ θύελλα συνεχίσθηκε καὶ τὴν ἄλλη ἡμέρα, 7 Αὐγούστου. Ἦταν ἀδύνατο νὰ ξεμυτίσουμε ἀπ' τὴν καμπῖνα. Κατὰ τὶς 10.45 τὸ πρωΐ συνέβη κάτι τὸ ἀπίστευτο καὶ συγχρόνως τρομακτικό. Δυὸ ἕως τρία κύματα ἀπὸ διαφορετικὲς κατευθύνσεις σχημάτισαν μεταξύ τους ἕνα συντριβάνι, ἕναν πύργο θἄλεγα καλύτερα, ποὺ χτύπησε τὸ σκάφος καταμεσὶς καὶ τὸ τίναξε ψηλὰ καὶ ἐμπρός. Ὁ ἴδιος βρισκόμουν μισοκοιμισμένος στὴν δεξιὰ κουκέττα καὶ ἡ Σοῦ στὴν ἀπέναντι πλευρά, διαβάζοντας ἕνα βιβλίο εἰδικὸ γιὰ τὴν καταμέτρηση τῶν κυμάτων. Μὲ τὸ τίναγμα καὶ τὸν ἀπίθανο κρότο, ὅ,τι βρισκόταν στὸ ἀριστερὸ ράφι, πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι τῆς Σοῦ (βιβλία, κουτιὰ κλπ), βρέθηκαν στὸ δεξιὸ κ' ἔπεσαν ἐπάνω μου. Ἀκόμη καὶ κονσέρβες καὶ μαρμελάδες ἦρθαν ἀπ' τὴν ἀριστερὴ ἀποθήκη, κάτω ἀπ' τὸ κρεβάτι, ἐπάνω μου. Εὐτυχῶς ὁ θόρυβος μ' ἔκανε νὰ σκεπαστῶ ἀπὸ ἔνστικτο ἀλλιῶς θἄπρεπε νὰ τραυματιστῶ σοβαρά. Τὸ σκάφος μέσα ἔγινε σὲ μιὰ στιγμὴ ἀγνώριστο. Μαρμελάδες, φαγητά, βιβλία, μολύβια, τσιγάρα, ὅλα φύρδην-μίγδην μαζὶ μὲ σπασμένα γυαλιὰ ἀπὸ μπουκάλια σκέπασαν τὰ πάντα γύρω μας.

Μόλις εἴχαμε μαζέψει τὰ πράγματα, μιὰ δεύτερη φουρνιὰ ἀπὸ κύματα, πολὺ χειρότερα αὐτὴ τὴ φορά, μᾶς ἔσπασε τελείως τὸ ἠθικό. Δὲν μένει παρὰ νὰ γυρίσουμε τὴν πρύμη τῆς «Χαρᾶς» στὸν καιρὸ γιὰ νὰ σωθοῦμε. Νὰ γυρίσουμε, δηλαδή, πρὸς τὰ πίσω. Εἶναι, βέβαια, ἀπελπιστικὸ νὰ χάνης τόση ἀπόσταση ποὺ σοῦ κόστισε μεγάλο κόπο, εἶναι ὅμως ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου...

Τὸ ἕνα μπουρίνι μετὰ τὸ ἄλλο παίρνει ἀπὸ μέσα μας ὅλη τὴν ἀνθρώπινη ὑπερηφάνεια. Ἔνιωσα σὰν τρομαγμένο μικρὸ ζῶο καὶ τὰ μάτια μου βούρκωσαν πολλὲς φορές. Ποτὲ στὴ ζωή μου δὲν εἶχα φτάσει σὲ τέτια κατάντια καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι ἡ Σοῦ τὸ ἔνιωθε. Ἡ δοκιμασία βάστηξε ὅλη τὴν ἡμέρα.

Τρυπώνουμε σὲ λιμάνι...

Τὴν Τετάρτη, 8 Αὐγούστου, φάνηκε ὁ ἥλιος, ὁ ὁρίζοντας ὅμως ἔμενε σκεπασμένος ἀπὸ τοὺς ἀφροὺς ποὺ σήκωνε ψηλὰ τὸ κῦμα καὶ ὁ ἄνεμος ἐξακολουθοῦσε νὰ φυσᾶ μανιασμένα. Σηκώσαμε φλόκο θυέλλης κι ἀρχίσαμε νὰ πλέουμε γρήγορα πρὸς τὶς ἱσπανικὲς ἀκτές, γιὰ νὰ χωθοῦμε σὲ κανένα λιμάνι. Κατὰ τὶς 12.00, τὴν ὥρα ποὺ παίρναμε τὸ στίγμα, ἀντικρύσαμε τοὺς βράχους τοῦ Κάβο ντὲ Σάντα Πάολα, ποὺ μὲ τόση δυσκολία περάσαμε ἀνεβαίνοντας καὶ ποδίσαμε γιὰ τὴν Καρθαγένη.

Στὸ λιμάνι μπήκαμε λίγο πρὶν ἀπ' τὰ μεσάνυχτα χωρὶς πιλότο. Ὁ κόσμος ἔδειξε πολὺ ἐνδιαφέρον, γιατὶ εἶχε διαδοθῆ πὼς ἕνα γαλλικὸ κόττερο μὲ δυὸ ἄλμπουρα βούλιαξε. Τὴν ἑπομένη ἡ φήμη ἐπιβεβαιώθηκε ἀπὸ τὴν «Καπιτανερία» (Λιμεναρχεῖο) τῆς Καρθαγένης, μὲ τὴν πρόσθετη πληροφορία ὅτι δὲν σώθηκε κανείς...

Στὴν Καρθαγένη μείναμε τρεῖς ἡμέρες γιὰ νὰ συνέλθουμε καὶ νὰ κάνουμε τὶς ἀπαραίτητες προμήθειες.

Ἀπ' τὸ φιλόξενο λιμάνι ξεμπουκάραμε τὸ πρωΐ τῆς 12ης Αὐγούστου μὲ σύντροφο ἕνα ἀεράκι ποὺ ἔδινε πολλὲς ὑποσχέσεις. Ὥς τὸ μεσημέρι, ὅμως, τὸ «πολλὰ ὑποσχόμενο ἀεράκι» ξεψύχησε...

Κατὰ τὶς ἔξη τὸ ἀπόγευμα καὶ ἀφοῦ κάναμε μιὰν ἀνοιχτὴ στροφὴ γιὰ ν' ἀποφύγουμε τοὺς ἐπικίνδυνους βράχους «Λὰς Χορμίγκας», ἀποφασίσαμε, μιὰ καὶ εἴχαμε χάσει πολύτιμο χρόνο, νὰ μὴν πιάσουμε στὴν Μαγιόρκα, ἀλλὰ νὰ βάλουμε πλώρη γιὰ τὸ Παλέρμο τῆς Σικελίας.

Ἡμέρες ταλαιπωρίας

Δευτέρα, 13 Αὐγούστου, πρωΐ-πρωΐ περάσαμε τὸ μῆκος 00 μοῖρες 00΄, ποὺ λέγεται Γκρήνουΐτς. Ἦταν ἡ τρίτη φορὰ ποὺ περνούσαμε κ' ἐλπίσαμε ὅτι θὰ ἦταν καὶ ἡ τελευταία.

Τὴν ἑπομένη ἡμέρα παλεύαμε συνέχεια μὲ τὰ καμώματα τοῦ καιροῦ. Ἀντίθετοι ἄνεμοι, μαῦρα σύννεφα, δυνατὲς σπηλιάδες ταλαιπωροῦν τὴ «Χαρὰ» καὶ τὸ πλήρωμά της. Ἀνάμεσα στὴν ποικιλία αὐτὴ ἔρχονται καὶ οἱ ἄπνοιες γιὰ νὰ συμπληρώσουν τὸ κακὸ καὶ νὰ μᾶς ἀφήσουν ἕρμαιο στὰ κύματα...

Ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλλο 24ωρο δὲν στάθηκε καλύτερο. Μάλιστα ἦταν χειρότερο, γιατὶ κατὰ τὸ ἀπόγευμα, σὲ μιὰ προσπάθεια ἀλλαγῆς πανιῶν χάσαμε ἕνα σάκκο. Ἦταν ἡ πρώτη μας ζημιά.

ΣΑΒΒΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ:
Τό τέλος τοῦ ταξιδιοῦ

«ΣΠΡΑΙ·Υ·» ΑΠΟ ΤΙΣ ΡΙΠΕΣ ΤΟΥ ΑΝΕΜΟΥ ΠΟΥ ΣΗΚΩΝΟΥΝ ΤΟ ΝΕΡΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ — ΑΡΚΕΤΑ ΤΣΟΥΧΤΕΡΟ ΑΝ ΣΕ ΒΡΗ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

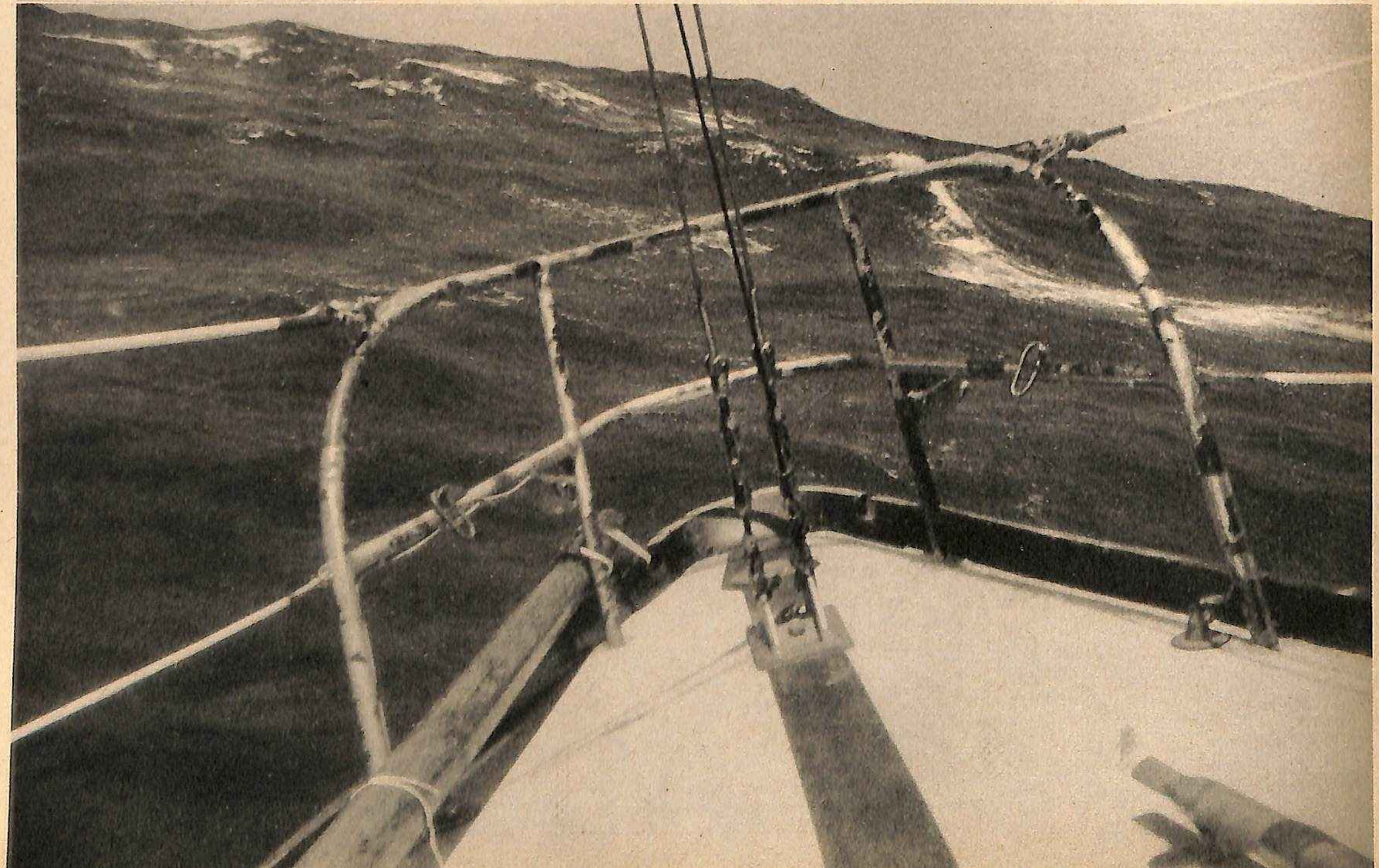

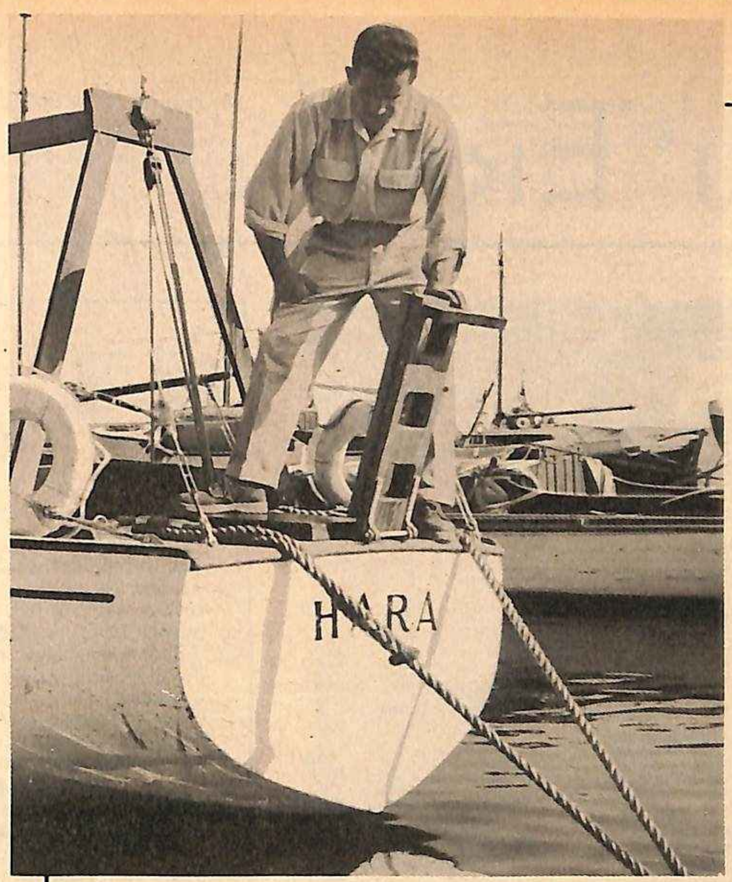

ΕΠΙΝΟΗΣΗ τοῦ Γεωργίου εἶναι ἡ ξύλινη σκαλίτσα, ποὺ φρόντισε νὰ κατασκευάση γιὰ περίπτωση ἀνάγκης. Στὶς δύσκολες ὧρες τοῦ ταξιδιοῦ, ἦταν πάντα ἕτοιμη γιὰ νὰ τοποθετηθῆ στὴν πρύμη, μὲ μιὰ πολὺ ἁπλὴ κίνηση. Πραγματικά, ἡ προσαρμογή της γίνεται στὴν κουβέρτα μὲ ἕνα «μπουλόνι», ἐνῶ τὸ ὑπόλοιπο τμῆμα της ἀφήνεται ἐλεύθερο καὶ ἐπιπλέει στὸ νερό, χωρὶς νὰ ἐμποδίζη τὴν κίνηση τοῦ σκάφους.

Η ΣΚΑΛΑ - ΠΑΤΕΝΤΑ ΤΗΣ "ΧΑΡΑΣ"

Ἐπανειλημμένως εἶχαν τὴν εὐκαιρία οἱ ἀναγνῶστες μας νὰ ἐκτιμήσουν τὴ σύνεση καὶ τὴ μεθοδικότητα μὲ τὴν ὁποία ὁ Γεωργίου μελέτησε ὅλα τὰ ἐνδεχόμενα, πρὶν ξεκινήση γιὰ τὸ ταξίδι του. Καὶ σὲ πολλὲς περιπτώσεις ἡ νεοελληνικὴ ἐφευρετικότητα ἔβαλε τὰ γυαλιὰ στοὺς διάσημους ναυπηγούς. Γιατὶ ἡ «Χαρά», ὅπως εἴπαμε, εἶναι ἄρτιο σκάφος καὶ ὅλα δουλεύουν ρολόϊ, ὅσο βρίσκεται κανεὶς... μέσα στὴ «Χαρά». Τί γίνεται ὅμως ἂν βρεθῆ, γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο, στὴ θάλασσα; Τὸ ὕψος τοῦ σκάφους εἶναι ἀρκετό, τόσο ὥστε νὰ μὴν μπορῆ νὰ σκαρφαλώση, ἔστω καὶ μὲ τὴ βοήθεια ἐκείνων ποὺ θὰ τὸν τραβᾶνε. Καὶ ἂν δὲν ὑπάρχη κανεὶς γιὰ νὰ τὸν τραβήξη; Πολὺ περισσότερο ποὺ τὰ βρεγμένα ροῦχα καὶ ἡ ἐλάχιστα φιλικὴ διάθεση τοῦ ὠκεανοῦ, ἐπιδεινώνουν τὴ θέση του. Ὁ Γεωργίου ἀντελήφθη τὸ «ἐλάττωμα» ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ καὶ ἔλαβε τὰ μέτρα του.

ΜΟΛΙΣ πατήση ἕνα βάρος στὰ σκαλοπάτια, ἡ σκάλα ξεδιπλώνεται καὶ βυθίζεται στὸ νερό, ἐπιτρέποντας τὴν ἐλεύθερη ἄνοδο καὶ κάθοδο στὸ σκάφος. Εὐτυχῶς, τὸ ταξίδι ξετυλίχθηκε «ὁμαλά» (τρόπος τοῦ λέγειν) καὶ δὲν χρειάστηκε νὰ χρησιμοποιηθῆ τὸ ὄργανο αὐτὸ τῆς ἐσχάτης καταφυγῆς. Ἡ Σοῦ καὶ ὁ Σάββας ἔπεσαν στὴ θάλασσα, μονάχα ὅταν τὸ θέλησαν οἱ ἴδιοι, καὶ γιὰ κανέναν ἄλλο λόγο, παρὰ γιὰ νὰ κάνουν τά... μπάνια τους, πρῶτα στὴν Καρθαγένη τῆς Ἱσπανίας, καὶ ἀργότερα στὴν Ἰθάκη, ὅταν πιὰ ἄρχισαν νὰ πιάνουν στὰ λιμάνια τῆς πατρίδας.

Ἐδῶ κι' Ἐκεῖ

Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΙΑΠΩΝΕΖΕΣ στὰρ τοῦ κινηματογράφου, ἡ ὄμορφη Γιόκο Τσουκάζα, θὰ ἐμφανισθῆ, κατὰ τὸ 1957, σὲ εὐρωπαϊκοὺς καὶ ἀμερικανικοὺς κινηματογράφους. Οἱ Ἰάπωνες παραγωγοὶ σκέπτονται νὰ κάνουν μιὰ μεγάλη ἐξόρμηση, στὴ διεθνῆ ἀγορά, μὲ ταινίες τῆς Τσουκάζα.

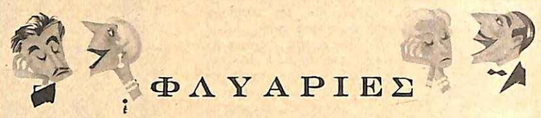

ΦΛΥΑΡΙΕΣ

Καρναβάλια... Αὐξάνεται ἡ κοσμικὴ κίνηση καὶ ἀναγγέλλονται χοροὶ μετημφιεσμένων καὶ μή. Ἀπὸ τοὺς πιὸ ἐνδιαφέροντας τὸ «μπάλ-ντὲ-τέτ», ποὺ θὰ ἔχη μάσκες, τὸ διπλωματικὸν σῶμα μὲ ἐθνικὰ κοστούμια, μπουτὶκ καὶ μπάρ. Ἐν τῷ μεταξὺ στὶς 9 τοῦ μηνός, αὐτὸ τὸ Σάββατο, ὁ Χορὸς τῶν Προσκόπων στὴν «Μεγάλη Βρεταννία», ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς πριγκιπίσσης Ἑλένης, θὰ συγκεντρώση ὅλους τοὺς κοσμικοὺς μπαμπάδες καὶ τὶς κοσμικὲς μαμάδες τῶν Ἀθηναίων προσκόπων καὶ ὁδηγῶν... ἡ Πλούσια προβλήματα... Οἱ κοσμηματοπῶλαι τοῦ Παρισιοῦ βρίσκονται σὲ ἀντιδικία μὲ τὸν πρίγκιπα Ρενιὲ τοῦ Μονακὸ, γιὰ τὸ περίφημο κολλιὲ ποὺ ἐχαρίσθη στὴ νύφη ἀπὸ τὸ πριγκιπάτο. Κατόπιν ἑορτῆς, ὁ πρίγκιψ ἔμαθε ὅτι ὁλόκληρη ἡ «παρὺρ» εἶχε φορεθῆ ἀπὸ τὶς περισσότερες κομψὲς Παριζιάνες, γιατὶ τὸ κατάστημα ποὺ τὴν εἶχε τὴν ἐδάνειζεν ἀφειδῶς. Ὁ πρίγκιψ θέλησε νὰ πληρώση λόγω αὐτοῦ ὀλιγώτερα, ἀλλὰ τοῦ εἶπαν ὅτι τὰ μπριλλάντια εἴτε ἀπὸ δεύτερο, εἴτε ἀπὸ τρίτο, εἴτε ἀπὸ τέταρτο χέρι κι ἂν εἶναι, δὲν χάνουν ποτὲ τὴν ἀξία τους. Ἡ συνέχεια εἰς τὰ δικαστήρια... ἡ Κινηματογραφικά... Ἡ Τζόαν Κόλλινς, ἡ γαλανομάτα καλλονή, ποὺ ἐστόλιζε τὸ ἐξώφυλλο τοῦ 65ου τεύχους τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ, ἐπροβιβάσθη σὲ στὰρ καὶ παίρνει πρῶτο ρόλο στὸ νέο φίλμ «Ξεστρατισμένο λεωφορεῖο», τοῦ Τζῶν Στάϊμπεργκ. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Κάρολ Μπέϊκερ, τὸ ἀστεράκι τοῦ νέου ἔργου τοῦ Ἡλία Καζὰν «Μπέϊμπυ Ντόλλ», ἀφ' ἑνὸς σκανδαλίζει τοὺς πάντας μὲ τὴν ρεαλιστικὴ ἑρμηνεία τοῦ ρόλου της (στὴν ταινία, τυραννᾶ ἕνα μεσήλικα σύζυγο ἐπιμένοντας, ὕστερα ἀπὸ δύο χρόνια γάμου, νὰ παίζη τὸ ἄγγιχτο ἀθῶο μωρό), ἐνῶ ἀντιθέτως στὴν πραγματικὴ ζωὴ ἀπέκτησε, μόλις μαμὰ 19 ἐτῶν, τὸ πρῶτο δικό της «Μπέϊμπυ Ντόλλ»... ἡ Μικρὰ μυστικά... Οἱ διεθνεῖς φιλολογικοὶ κύκλοι ἀσχολοῦνται μὲ τὸν Τ. Σ. Ἔλιοτ, τὸν περίφημο Ἄγγλο ποιητὴ ὁ ὁποῖος, εἰς ἡλικίαν 68 ἐτῶν, ἀπεφάσισε νὰ παντρευτῆ τὴν γραμματέα του Βαλερία Φλέτσερ, ἐτῶν 35. Γιὰ ὅσους τὸν γνωρίζουν καλό, ὁ γάμος αὐτός, ἡ μυστικότης του, τὸ μετέπειτα ταξίδι στὴν Γενεύη, ἀπετέλεσε μιὰν ἔκπληξη, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν ἔχουν ἀκόμη συνέλθει... ἡ Τί πρόοδος... Μετὰ τὴν ἠλεκτρικὴ μπουγιότα καὶ τὴν ἠλεκτρικὴ κουβέρτα, ἔφθασε καὶ τὸ ἠλεκτρικὸ χαλί. Ζεσταίνεται στὴν πρίζα καὶ χρησιμεύει γιὰ νὰ ζεσταίνωνται τὰ πόδια σὲ κρύα γραφεῖα καὶ σὲ πολὺ ὁρεινὰ κλίματα... ἡ Γαστρονομικά... Τὸ ὡραιότερο γεῦμα τὸ ὁποῖον ἔφαγαν ποτὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἔφθασε ἀεροπορικῶς ἀπὸ τὴν Λωζάννη: Χαβιάρι, φέτες ἀπὸ φυσικὸ φουὰ γκρά, ρὸς-μπίφ, γαλοποῦλες καὶ σορβὲ ἀνανά, γιὰ ἕνα τῶν 100 ἀνθρώπων, σερβιρίστηκαν στὴν ἐντέλεια καὶ φαγώθηκαν μὲ ἀπόλαυση σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ὡραιότερες ἀθηναϊκὲς δεξιώσεις τοῦ νέου χρόνου...

ΝΡΡ

● ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ εὐφυολόγημα τοῦ Μωρὶς Σεβαλιέ: «Ἂν θέλετε νὰ μάθετε τί φοράει ἕνας Σκωτσέζος κάτω ἀπ' τὸ «κίλτ» του, ρίξτε χάμω ἕνα νόμισμα!»

● —ΚΑΙ ἡ Βενετία; Πῶς σᾶς φάνηκε ἡ Βενετία;

—Τί νὰ σᾶς πῶ; Δὲ μποράσαμε νὰ τὴ δοῦμε. Φτάσαμε ἐκεῖ ἀκριβῶς τὴ μέρα ποὺ πλημμύρισε!

● —ΜΑ ΓΙΑΤΙ θέλεις σώνει καὶ καλὰ νὰ τὴν παντρευτῆς;

—Γιατὶ τὴν ἀγαπῶ.

—Ἀγαπητέ μου, αὐτό εἶναι μιὰ δικαιολογία, δὲν εἶναι λόγος.

● ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ διαφήμιση: «Ἀποφασίσατε νὰ κόψετε τὸ κάπνισμα; Τότε τὸ τελευταῖο πακέτο σας νὰ εἶναι τσιγάρα μάρκας Χ. Θὰ σᾶς ἀφήσουν μιὰ ἀνάμνηση ἀξέχαστη».

Ρὶπ Κίρμπυ

61

ΤΙ ΛΕΝΕ:

Ὅποιος εἶναι καλὰ στὴν ὑγεία του, ἐλπίζει καὶ ὅποιος ἐλπίζει ἔχει τὰ πάντα.

Ἀραβικὴ παροιμία

Ἡ καλωσύνη εἶναι μιὰ γλῶσσα ποὺ μποροῦν νὰ τὴν ἀκούουν οἱ κουφοὶ καὶ νὰ τὴ διαβάζουν οἱ τυφλοί.

Ἀνώνυμο

Ἂν μποροῦσαν οἱ ἄντρες νὰ δοῦν τὶς γυναῖκες ὅπως θὰ εἶναι μετὰ εἴκοσι χρόνια, δὲν θὰ τὶς παντρεύονταν πρὶν ἀπὸ εἴκοσι χρόνια.

Φεῦντὼ

Τὸ χοῦμα δὲν μπορεῖ νὰ χαρίση τὴν εὐτυχία γιὰ τὸν ἁπλούστατο λόγο ὅτι ὅλος ὁ κόσμος ξέρει τί εἶναι τὸ χρῆμα, κανεὶς ὅμως δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ προσδιορίση τὴν εὐτυχία.

Νόελ Κάουαρντ

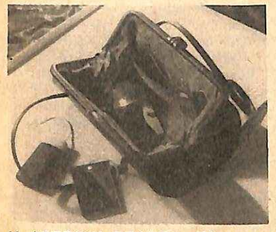

Η ΦΩΤΕΙΝΗ ΤΣΑΝΤΑ. Κάτι καινούργιο γιὰ τὶς κυρίες: Ἡ τσάντα ποὺ φωτίζεται μόλις ἀνοίγει. Στὴ φωτογραφία, ἡ τσάντα μὲ τὴ μπαταρία καὶ τὸ μικρὸ λαμπάκι. Ἔτσι, οἱ κυρίες θὰ μποροῦν νὰ πουντράρουν τὴν μύτη τους στὸ σκοτάδι.

● Ο ΨΥΧΙΑΤΡΟΣ, πολὺ ἀνήσυχος γιὰ τὴ διανοητικὴ κατάσταση τοῦ ἀρρώστου του:

—Πότε ἀνακαλύψατε γιὰ πρώτη φορὰ ὅτι σᾶς εὐχαριστοῦσε ἰδιαιτέρως νὰ πληρώνετε τοὺς φόρους σας;

● ΑΝΕΚΔΟΤΟ χαρακτηριστικὸ τοῦ προβλήματος τῆς στέγης πού, στὸ Παρίσι, ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ὀξύτατο:

Ἕνας γιατρὸς ἐξετάζει ἕναν πελάτη μὲ ὕψος πολὺ σοβαρό. Παίρνει ἔπειτα ἕναν ἀριθμὸ στὸ τηλέφωνο καὶ ὁ ἄρρωστος ἐμβρόντητος τὸν ἀκούει νὰ λέη: «Ἐμπρὸς; Ἐσὺ εἶσαι, Ἀλμπὲρ;... Ψάχνεις πάντοτε νὰ βρῆς ἕνα διαμέρισμα;... Ἔχω κάτι γιὰ σένα».

■■ Ο ΕΝΓΚΕΛΜΠΕΡΤ Λέρετρ (57 ἐτῶν) ζοῦσε ἐπὶ 40 ὁλόκληρα χρόνια σ' ἕνα βάσος τῆς Γερμανίας. Τρεφόταν με ἄγριους καρποὺς καὶ μανιτάρια. Δὲν εἶχε ἀκούσει ποτὲ τίποτε περὶ Χίτλερ, Τσώρτσιλ, ἢ Στάλιν. Εἶχε μιὰ μακρυὰ γενειάδα. Ἦταν πανευτυχής.

Τὸ κρύο τὸν ἔδιωξε ἀπ' τὸ κρησφύγετό του, Πειναλέος καὶ μὲ κρυοπαγήματα στὰ πόδια μεταφέρθηκε σ' ἕνα νοσοκομεῖο. Ἐκεῖ, τὸν λυπήθηκαν. Γιὰ πρώτη φορὰ, ὕστερ' ἀπὸ σαράντα χρόνια, ὁ Λέρερτ κοιμήθηκε σὲ κρεβάτι. Τὸν περιποιήθηκαν, τοῦ ἔδωκαν τὰ καλύτερα φαγητά, τοῦ ἔβαλαν ἕνα ραδιόφωνο στὸ δωμάτιο, μιὰ συσκευὴ τηλεοράσεως στὰ πόδια τοῦ κρεβατιοῦ του καὶ ἕνα φύλακα ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα.

Ὁ "Ενγκελμπερτ Λέρερτ κατώρθωσε νὰ δραπετεύση.

■■ Η ΣΟΥΖΥ Λόττυ Κούκλιν ἀπὸ τὸ Ὤκλαντ τῆς Καλιφορνίας ἄφησε κληρονομιὰ στὴ γάτα της 6.000 δολλάρια. Σύμφωνα μὲ τοὺς ὅρους τῆς διαθήκης, τὸ «μενοῦ» τῆς γάτας πρέπει νὰ εἶναι: Τρεῖς γαρίδες τὸ πρωῒ καὶ ἀπὸ ἕνα μπιφτέκι τὸ μεσημέρι καὶ τὸ βράδυ. Ἡ γάτα, φαίνεται, ἀπεδέχθη τὴν κληρονομιά.

■■ ΕΝΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ τῆς Νέας Ὑόρκης ἐγκατέστησε στὸ τεράστιο κτίριό του μία «πανσιὸν γιὰ πουλιά», πρῶτο ἴδρυμα αὐτοῦ τοῦ εἴδους στὴν Ἀμερική καὶ, ἀσφαλῶς, σ' ὅλο τὸν κόσμο. Τὸ πρωτότυπο αὐτὸ ξενοδοχεῖο ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα πελώριο κλουβὶ μὲ διακόσια κρεβάτια... συγγνώμην διακόσια ξύλα γιὰ νὰ κουρνιάζουν τὰ πουλιά. Ἔτσι, ὅσοι ἔχουν καναρίνια καὶ δὲ θέλουν νὰ τ' ἀποχωρίζωνται, θὰ μποροῦν νὰ τὰ παίρνουν μαζί τους ὅταν πηγαίνουν νὰ περάσουν τὸ Σαββατοκύριακο στὴ Ν. Ὑόρκη. Ἡ πανσιὸν περιλαμβάνει δύο γεύματα τὴν ἡμέρα. Πρόγευμα: μπισκότο, αὐγὸ καὶ μερικὲς φέτες πορτοκάλι: γεῦμα: χαπάκι μὲ βιταμίνες, σκουλήκια τῆς κονσέρβας καὶ λαχανόφυλλα.

■■ ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ οὐρανοξύστης ποὺ κτίζεται τώρα στὴν Πάρκ Ἄβενιου τῆς Ν. Ὑόρκης θὰ ἔχη πεζοδρόμιο μὲ θέρμανση. Σύμφωνα μὲ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ ἀρχιτέκτονος, ἡ βροχὴ θὰ ἐξαπμίζεται μέσα σὲ λίγα λεπτὰ καὶ τὸ χιόνι θὰ διαλύεται μὲ ταχύτητα «πέντε ἑκατοστῶν τὴν ὥρα». Ἕνας θερμοστάτης θὰ διατηρῆ αὐτομάτως τὴ θερμοκρασία στὸ ὕψος ποὺ θ' ἀπαιτοῦν οἱ καιρικὲς συνθῆκες.

■■ ΟΣΟΙ ΕΧΑΣΑΝ τὴν ὅρασή τους ἢ γεν ἤθηκαν τυφλοὶ θὰ μποροῦν στὸ ἑξῆς νὰ ὁδηγοῦνται στὶς κινήσεις τους «ἠχητικῶς», χάρις σὲ μιὰ μικροσκοπικὴ συσκευὴ ποὺ προσαρμόζεται ἐπάνω στὰ γυαλιά.

Ἡ συσκευὴ αὐτὴ ἐκπέμπει κύματα, τὰ ὁποῖα ἀλλάζουν τὴν ἔνταση τοῦ ἤχου τῶν ἀνάλογα μὲ τὰ ἐμπόδια ποὺ συναντοῦν. Ὁ ἐφευρέτης της τὴν ὠνόμασε «ἀτομικὸ μάτι». Κατασκευάζεται στὴν Αὐστρία.

■■ Ο ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΣ τόμος τῆς Σοβιετικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας θὰ κυκλοφορήση μὲ σημαντικὴ καθυστέρηση: Περιλαμβάνει τὴ βιογραφία τοῦ Στάλιν.

■■ Η ΓΥΝΑΙΚΑ ἔχει δικαίωμα ψήφου σὲ ἑξῆντα τέσσαρες χώρες. Τρεῖς χῶρες τῆς ἀρνοῦνται ἀκόμη αὐτὸ τὸ δικαίωμα. Ἀνάμεσα σ' αὐτές, μία μόνο βρίσκεται στὴν Εὐρώπη: ἡ Ἑλβετία.

■■ Η ΑΡΜΟΔΙΑ ὑπηρεσία τοῦ Λευκοῦ Οἴκου ἀντιμετωπίζει ἕνα δύσκολο πρόβλημα: Πῶς νὰ τὰ κανονίση ἔτσι ὥστε τὸ ταξίδι τῆς πριγκίπισσας Μαργαρίτας στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες τὸ 1957 νὰ μὴ συμπέση μὲ τὴν ἄφηξη τοῦ σμηνάρχου Πήτερ Τάουνσεντ, ὁποῖος, ὡς γνωστόν, κάμνει ὁλομόναχος τὸν γύρο τοῦ κόσμου.

■■ Η ΑΓΓΛΙΚΗ ἀσφαλιστικὴ ἑταιρία Λόϋντ'ς εἶναι ἡ μόνη ποὺ βγῆκε κερδισμένη ἀπὸ τὴ σύρραξη τοῦ Σουέζ. Ὁ λόγος: Ἀσφάλισε τὴ ζωὴ ὅλων τῶν μελῶν τοῦ στρατοῦ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν. Ἡ προθεσμία τῆς ἀσφάλειας ἔληξε καὶ μέχρι στιγμῆς δὲν ἐσημειώθη οὔτε ἕνας θάνατος.

■■ ΣΟΦΟΙ ὑπολογισμοί: "Ἂν πάρη κανεὶς ὡς βάση πόσο στοιχίζει ἕνα γυναικεῖο μαγιὸ μπικίνι, —λογάριασε ἕνας Ἀμερικανὸς ποὺ καταγίνεται μὲ ἐμβρίθεια μὲ τὴ στατιστική— ἡ τιμὴ ἑνὸς ἀνδρικοῦ παλτοῦ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι 795 δολλάρια καὶ 63 σέντς.

■■ Ο ΑΓΓΛΟΣ Μπίλλ Ματίεσον, ὁ θάνατος τοῦ ὁποίου κατεχωρήθη ἐπισήμως στὰ μητρῶα ὅταν τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1955 ἡ ἀστυνομία ἐνόμισε ὅτι ἀνεγνώρισε τὸ πτῶμα του σ' ἕνα σιδηροδρομικὸ δυστύχημα, ἀρνεῖται ν' ἀναστηθῆ. "Οχι πάντως μὲ δικά του ἔξοδα. «Δὲν μοῦ περισσεύουν λ:πτά», λέει γιὰ νὰ πληρώσω δικηγόρους καὶ νὰ ὑπογράψω δηλώσεις γιὰ ν' ἀποδείξω πῶς εἶμαι ζωντανός. Προτιμῶ νὰ μείνω πεθαμένος». Ὁ Μπίλλ Ματίεσον ἐν τούτοις πληρώνει φόρους καὶ κοινωνικὲς ἀσφαλίσεις.

■■ Ο κ. ΙΑΚΩΒΟΣ "Απσελ, "Αγγλος ἐρασιτέχνης ὑπνωτιστής, κατώρθωσε νὰ ὑπνωτίση τὴν κ. Οὐέρρα καὶ νὰ τὴν πείση ὅτι οἱ δύο τους εἶχαν παντρευθῆ τὸ 1776. Ἡ κ. Οὐέρρα τὸ πίστεψε... ἀκόμη καὶ ὅταν συνῆλθε ἀπὸ τὴν κατάσταση ὑπνώσεως. Ὁ σύζυγος τῆς κ. Οὐέρρα—ὁ τωρινός, τοῦ 1956 —ὑπέβαλε μήνυση ἐναντίον τοῦ κ. "Απσελ καὶ ζητεῖ ἀποζημίωση χίλιες λίρες.

■■ Ο ΕΡΣΚΙΝ Κάλντουελ, ὁ διάσημος Ἀμερικανὸς συγγραφεύς, ἔγραψε τώρα τελευταία σ' ἕνα διευθυντὴ θεάτρου ποὺ δὲν τοῦ φέρθηκε ἐντάξει: «Κύριε, ἐπειδὴ ἡ δακτυλογράφος μου εἶναι μιὰ κοπέλα καθὼς πρέπει, δὲν μπορῶ νὰ τῆς ὑπαγορεύσω τὶ σκέπτομαι γιὰ τὸ ἄτομό σας. Καὶ ἐπειδὴ εἶμαι τζέντλεμαν, δὲν μπορῶ νὰ σᾶς τὸ γράψω οὔτε ἐγὼ ὁ ἴδιος. Ἀλλά, ἔπειδὴ εἶστε αὐτὸ ποὺ εἶστε, θὰ τὸ μαντέψετε ἀσφαλῶς εὔκολα!»

■■ ΣΤΗΝ ΚΥΑΝΗ ΑΚΤΗ μὲ τὰ περιοριστικὰ μέτρα στὴν κατανάλωση ὑγρῶν καυσίμων, ὁ κ. Ἀριστοτέλης Ὠνάσης, ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ μεγαλυτέρου στόλου πετρελαιοφόρων τοῦ κόσμου, δικαιοῦται νὰ ξοδεύη μόνο δέκα λίτρες βενζίνη τὴν ἡμέρα.

ΜΙΑ ΑΚΟΜΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ τῆς Μπριζὶτ Μπαρντό. Τὰ ξένα φωτογραφικὰ πρακτορεῖα μᾶς στέλνουν κατὰ δεκάδες τέτιες, κάθε ἑβδομάδα.

● Ο ΜΠΕΜΠΗΣ δηλώνει:

—Εἶμαι πέντε χρονῶν. Ἐσὺ πόσων χρονῶν εἶσαι;

—Ἐγώ; Δὲν ξέρω.

—Οἱ γυναῖκες σ' ἐνδιαφέρουν;

—Ὄχι.

—Τότε εἶσαι τεσσάρων χρονῶν.

● ΕΝΑΣ χωριάτης κατέβηκε ἀπὸ τὸ ὁρεινὸ χωριὸ του στὴν πολιτεία, γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του, νὰ τακτοποιήση μιὰ δουλειά. Κ' ἐπειδὴ δὲν πρόλαβε νὰ τὴν τελειώση, ἀναγκάστηκε νὰ μείνη στὸ ξενοδοχεῖο. "Οταν γύρισε στὸ χωριό, εἶπε μὲ παράπονο στὴ γυναῖκα του πῶς δὲν εἶχε κλείσει μάτι ὅλη τὴ νύκτα γιατὶ τὸ φῶς στὴν κάμαρά του ἦταν ἀναμμένο ὅλη τὴν ὥρα.

—Χαζὸς ποὺ εἶσαι! Καὶ δὲν τσδηνες, καημένε! τὸν μάλλωσε ἡ γυναίκα του.

—Νὰ τὸ σβήσω; "Αμ' πῶς, ρὲ γυναῖκα, ποὺ τὸ εἶχανε κλεῖσει μέσα σὲ μιὰ μποτίλια, οἱ διαολεμένοι!

● ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΟ ἀπὸ τὴν ἀμερικανικὴ ζωή: Στὴ Νέα Ὑόρκη, μιὰ κοπέλα ἄφησε ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα της τὸ ἀκόλουθο σημεῖωμα: «Χρυσό μου, ἔφυγα γιὰ τὸ Σαββατοκύριακο. Θὰ γυρίσω τὴ Δευτέρα. Φιλιὰ. Υ. Γ. Μὴ σκίζης τὸ σημεῖωμα. Δὲν εἶσαι ὁ μόνος».

Ρὶπ Κίρμπυ

62

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ, κ. Γεώργιος Ράλλης, ἀπονέμει στὸν κ. Τερμεντζῆ τὸ κύπελλο τοῦ περιοδικοῦ ΕΙΚΟΝΕΣ. Μεταξὺ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Τερμεντζῆ, ὁ γραμματεὺς τοῦ ἀγωνιστικοῦ τμήματος τῆς ΕΛΠΑ, κ. Ἀλ. Βοῦλτσος. Τὸ κύπελλο αὐτὸ ἐδόθη στὸν ὁδηγὸ ποὺ μετέσχε καὶ στὰ ὀκτὼ ἀγωνίσματα καὶ ἐπέτυχε στὸ σύνολο τῶν ἀγώνων αὐτῶν τὸ καλύτερο ἀποτέλεσμα. Ὁ κ. Τερμεντζῆς κατέλαβε τὴ δεύτερη θέση στὸ πρωτάθλημα Ἑλλάδος Αὐτοκινήτου τοῦ ἔτους 1956.

Τὸ πρωτάθλημα αὐτοκινήτου

Ο ΝΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ πρωταθλήματος Ἑλλάδος κ. Κώστας Νικολόπουλος, μὲ τὰ κύπελλα τῆς νίκης —τὸ πενταετὲς ἐπαμειβόμενο κύπελλο «Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος» καὶ τὸ κύπελλο τῆς Ε.Λ.Π.Α. Τὸ πρωτάθλημα Ἑλλάδος Αὐτοκινήτου 1957 προεκηρύχθη ἤδη. Θὰ διεξαχθοῦν ὀκτὼ ἀγῶνες, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ πρώτος —διαγωνισμὸς δεξιοτεχνίας— τὴν 31.3.57.

Ἡ Ζωή μας

... ἔκανε μιὰ βόλτα μέσα στὴν καθημερινότητα, κ' ἦρθε ξανὰ καὶ στάθηκε —ἀντίκρυ στὸ φεγγάρι.

♣ Περίεργη, ἀπίθανη, σαγηνευτικὴ πολιτεία. Ξέρει νὰ κάνη ποίημα τὴν φτήνεια της καὶ τὴν ἀσυνεννοησία της παραμύθι, ξέρει νὰ θέλγη μὲ τὶς ἐλλείψεις της καὶ νὰ ἀνανεώνεται μὲ τὴν ἀναβίωση τῶν περασμένων.

♣ Τὸ μυστικὸ εἶναι συνεχῶς νὰ τὴν ἀνακαλύπτης, νὰ νιώθης σὰν νὰ φτάνης σ' αὐτὴν πρώτη φορά. Κι ἀκόμα πιὸ καλύτερο ἂν σοῦ τυχαίνη νὰ γίνεσαι 'Οδηγός: Νὰ φτάνη μιὰ καλὴ φίλη ἀπὸ μακρυά, καὶ νὰ τὴν παίρνης ἀπ' τὸ χέρι, ἐκεῖ πρὸς τὴν Πνύκα, πρὸς τὸ Μουσαῖον, πρὸς τὰ Προπύλαια, καὶ νὰ τῆς λὲς αὐτὰ περίπου:

♣ «Καλωσώρισες», θὰ τῆς πῆς. «Ἴσως νὰ ξέρης αὐτὴν τὴν πολιτεία ἀπὸ παλιά, ἴσως καὶ νὰ τὴν πρωτογνωρίζης τώρα, στὸ γεναριάτικο φεγγάρι της. Ὅ,τι καὶ νὰ εἶναι, ἀγάπησέ την, γιατὶ χωρὶς Ἀγάπη θὰ σοῦ φανῆ ἀφόρητη κι ἀτημέλητη, σὰν μιὰ γυναίκα ποὺ φοράει τὰ λίγα ἀκριβὰ στολίδια της πρὶν ἀποβάλη τὶς νυκτικές της πυτζάμες. Τὴν Ἀθήνα δὲν τὴν βλέπεις, δὲν μπορεῖς νὰ τὴν δῆς, σὰν ἐπισκέπτης: Ἢ τὴν ζῆς, καὶ τότε τὴν λατρεύεις, ἢ ἁπλῶς τὴν περιεργάζεσαι, καὶ τότε μὴν περιμένης ἐπιείκεια. Ἀμείλιχτη θὰ σοῦ γυρίση τὴν κακή της μορφή, τὴν βρωμιά της καὶ τὴν πλήξη της, τὴν ξεραΐλα της καὶ τὴν ἀρχιτεκτονική της παραφροσύνη. Μ' ἂν ἔχης αὐτὴν τὴν ἰδιότυπη εὐαισθησία ποὺ περιμένει κανεὶς ἀπὸ τὸν καλὸ ταξιδευτή, μόνη σου, μὲ τ' ἀκροδάχτυλα, θ' ἀνασηκώσης τ' ἀχτένιστα μαλλιὰ γιὰ ν' ἀντικρύσης κάτω ἀπὸ αὐτὰ ἕνα ζευγάρι πολὺ ζεστά, πολὺ δικά σου μάτια: Μιὰ κρῆνη στὴ Δεξαμενή, μιὰ παλιὰ πρόσοψη στὴν πλωτεῖα Κουμουνδούρου, μ' ροδοδάφνη στὸ δρόμο τῆς Καισαριανῆς...»

♣ «Μὴ σταθῆς νὰ ρωτήσης γιατὶ στὸν τόπο αὐτὸν οἱ κρῆνες εἶναι βουβές, οἱ ὡραῖες προσόψεις ἀφρόντιστες κ' ἐτοιμόρροπες, οἱ ροδοδάφνες σκονισμένες. Αὐτὰ ἀφοροῦν τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ζοῦν στὸν τόπον αὐτόν, καὶ μόνον στὸ Βέλγιο ἴσως θὰ ξανασυναντήσης τέτια ψυχικὴ διάσταση ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους καὶ στὸ τοπίο ποὺ τοὺς περιβάλλει. Μὴ γυρέψης νὰ δικάσης, γιατὶ εἶναι ἀνωφελές, οὔτε καὶ νὰ διορθώσης, γιατὶ εἶναι μάταιο. Ἡ κεντρικὴ Ἀθήνα εἶναι πιὰ παραδομένη στὰ χέρια τῶν διαστῶν της. Ἀκόμη καὶ τὸ Ἀκαδημαϊκὸ Τετράγωνο, λένε, θὰ τὸ κάνη ἢ «γκαράζ» ἢ πταισματοδικεῖα, μὲ καφενεῖα γύρω γιὰ τοὺς ψευτομάρτυρες καὶ μαγαζάκια γιὰ τοὺς δικαστικοὺς κλητῆρες».

♣ «Μὰ ἐσένα, αὐτά, δὲν σ' ἀφοροῦν. Ὀδηγοὶ σου, ὅσο ζῆς σ' αὐτὴν τὴν μικρὴ γειτονιὰ τῆς γῆς, πρέπει νὰ εἶναι ἡ Ἀνοχὴ κ' ἡ Νύκτα, ἡ Κατανόηση καὶ τὸ Ὕψος, ἡ Σελήνη καὶ ἡ Ἐποπτεία. Αὐτὰ θὰ σὲ φέρουν στὸ Πάθος ἐκεῖνο ποὺ λέγεται Ἀθηνολατρεία: Καί, ἢ θὰ τὸ ἀποδεχθῆς, σὰν πάθος ἀκατανίκητο, ἢ θὰ τὸ καταστρέψης, μὲ ἐξαιρετικὴ δύναμη χαρακτῆρος. Εἶναι μιὰ πολὺ μοιραία καὶ μπερδεμένη ὑπόθεση τὸ νὰ εἶσαι σύγχρονος Ἀθηναῖος, ἤ —ἀκόμα σωστότερος ὁ ὅρος— σύγχρονος Ἀττικός...»

♣ «Βέβαια, θὰ ξαναφύγης κάποτε, μὰ αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι ποὺ δίνει μιὰ πλέον πολύτιμη ὑφὴ στὴν ἐδῶ παραμονή σου: Σ' ἀμφορεῖς καὶ πυξίδες, σὲ ὑδρίες καὶ κύλικες, ὡραῖα ταξινομημένες ἀπὸ τὸ εὐαίσθητο χέρι τῆς Μνήμης θὰ ἔχουν σταλάξει οἱ Ἀναμνήσεις, —θὲς ἕνα ἀπομεσήμερο στὸν Κεραμεικό, θὲς ἕνα δειλινὸ στὴν Ραμνοῦντα, θὲς οἱ μορφὲς τῆς Δημητρίας καὶ τῆς Παμφύλης, σύμβολο πρόσφορο γιὰ κάθε ἀποχαιρετισμό».

♣ Αὐτὰ θὰ πῆς στὴν φίλη ἐκείνη, καὶ σ' ὅποια φίλη κι ὅποιον φίλο ἔρχεται στὴν πολιτεία τῆς Ἀθηνᾶς. Γιὰ δική τους διαφώτιση, μὰ καὶ γιὰ παρηγοριὰ δική σου. Γιατὶ ἡ μέθεξη, συνήθως, εἶναι ἐκείνη ποὺ διπλασιάζει τὴν ὀμορφιὰ κάθε διώματος...

♣ Σκέφθηκα, ἀλήθεια, τὶς προάλλες: Πόσοι ἀπὸ μᾶς ἔχουνε ἐξερευνήσει τὴν Ἀκρόπολη, καὶ τοὺς τόπους γύρω στὴν Ἀκρόπολη; Πόσοι γνωρίζουν τὸ Ἀσκληπιεῖον; Πόσοι ἔχουν κάνει τὸν Περίπατο; Πόσοι ἔχουν χαρῆ τὴν βορεινὴ πρόσταση τοῦ Ἐρεχθείου; Σκέφθηκα, ἀκόμα, πῶς ἡ γενιά μας ποτὲ ἴσως δὲν θὰ χαρῆ ὅλον αὐτὸν τὸν χῶρο στὸ τελικὸ μεγαλεῖο του, πῶς θὰ τὸν ζῆ, κυρίως, σὰ γιαπί, πῶς θὰ αἰσθάνεται πάντα στενεμένη ἀπὸ τὶς ὑποσχέσεις τοῦ Αὔριο, χάριν τοῦ ὁποίου θὰ θυσιάζοιμε τὸ δικό μας πολύτιμο Σήμερα.

♣ Ἔστω, ἀξίζει ἡ θυσία. Ἄνθρωποι φωτισμένοι —λίγοι δυστυχῶς— προσπαθοῦν νὰ περισώσουν ἀπὸ τὴν δολοφονικὴ μανία ὅ,τι μπορεῖ νὰ περισωθῆ, κι ὅλο καὶ κάτι καινούργιο κι ὡραῖο μᾶς προσφέρουν σ' ὅσους χώρους τὰ χέρια τους δὲν εἶναι δεμένα ἀπὸ τὴν ἐγκληματικὴ ἀδιαφορία ἑνὸς Κράτους τυλιγμένου στὸν στεῖρο γραφειοκρατικό του σωβινισμό.

♣ Σ' αὐτοὺς πάει ὁ Νοῦς ὅταν στεκώμαστε, κάτω ἀπὸ τὸ γεναριάτικο φεγγάρι, πάνω στὸ νέο, εὐπρεπισμένο στολίδι αὐτῆς τῆς πολιτείας, τὸν Λόφο τῶν Μουσῶν.

Index

Ὅταν στὰ 1890 ὁ Σίγκμουντ Κλάϊν ξεκίνησε ἀπὸ τὴ Βιέννη γιὰ τὴν Ἀμερική, δὲν εἶχε καμμιὰ «ἰδέα» κατὰ νοῦ ποὺ θὰ τοῦ ἄνοιγε τοὺς πακτωλοὺς τοῦ νέου Ἐλδοράδο. Ἁπλῶς ἤξερε τὴν τέχνη του, τὴ ραφτική, ἀρκετὰ καλά, ὥστε νὰ ἐξασφαλίση ἕνα μεροκάματο «κάλφα» σ' ἕνα μέτριο ραφτάδικο τῆς Τρίτης Λεωφόρου.

Ἀλλά... «κοιμᾶσαι κι ὀνειρεύεσαι κ' ἡ τύχη σου δουλεύει», ὅπως διδάσκει ἕνας λόγος. Ἔτυχε, λοιπόν, στὴν Τρίτη Λεωφόρο, ἐκείνη τὴν ἐποχή, νὰ μένουν κατὰ τὸ πλεῖστον Ἰρλανδοὶ καὶ Γερμανοὶ μετανάστες ποὺ, ὡς γνωστόν, εἶναι ὅλοι καλοφαγάδες

Ἔτσι, λοιπόν, ἡ νέα ἐπιχείρηση δὲν ἄργησε νὰ σκαρωθῆ. Ἀφοῦ καλόντυσε τοὺς γειτόνους του ὅσο κομψότερα ἐπέτρεπαν τὰ ἐπιδλητικά τους μέτρα, ἡ φήμη τοῦ Σίγκμουντ ὄρχισε νὰ ἐπεκτείνεται μὲ ἀστραπιαία ταχύτητα καὶ στὶς πλαΐνὲς Λεωφόρους. Παρήγορο μήνυμα ξαπλώθηκε σὲ λίγο στοὺς καθ' ὅλη τὴ Νέα Ὑόρκη χοντρούς: Ὑπάρχει ὁ μάγος ποὺ θὰ μεταβάλη τὶς ἀκατέργαστες σάρκες σὲ σουλούπι ἑνὸς ἁπλῶς «εὐσώμου» κυρίου. Τὸ «Κατάστημα τῶν παχυσάρκων» ἦταν πιὰ πραγματικότης...

Ὁ σημερινὸς διευθυντὴς τῆς πάντοτε ἀκμάζουσας ἐπιχειρήσεως, ὁ γαμπρὸς τοῦ Σίγκμουντ Κλάϊν, κ. Γκρήνμπουργκερ, διαφωνεῖ, πρῶτ' ἀπ' ὅλα, μὲ τὸν ὁρισμὸ τοῦ χοντροῦ. Ὅταν τὸν ἐπισκέπτεται κανένας καινούργιος πελάτης, ποὺ οἱ ἑκατὸν εἴκοσι πόντοι τῆς μέσης του ἀρχίζουν νὰ καθιστοῦν κάπως δύσκολη τὴν ἀγορὰ πανταλονιοῦ ἀπὸ τὰ συνήθη καταστήματα, ὁ κ. Γκρήνμπουργκερ τοῦ παρουσιάζει ἕνα πανταλόνι μὲ περίμετρο 1,75. Φυσικά, κατεγοητευμένος ὁ πελάτης ἀντιλαμβάνεται πὼς ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἀκόμη ἀρκετὰ «λεπτὸς» καὶ καταφεύγει στὸ εἰδικὸ τμῆμα τοῦ καταστήματος ποὺ ἐπιγράφεται «μεσαῖα μεγέθη». ■ ■ ■

«ΠΩΣ ΑΔΥΝΑΤΙΣΑΤΕ, ΚΥΡΙΕ ΜΟΥ! ΔΥΣΤΥΧΩΣ, ΣΕ ΛΙΓΟ ΘΑ ΣΑΣ ΧΑΣΩΜΕ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΗ»

ΟΣΟΙ ΧΟΝΔΡΟΙ, ΠΡΟΣΕΛΘΕΤΕ..

Ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ περίεργα μαγαζιὰ τῆς Ν Ὑόρκης ἀφιερωμένο στὴν κομψότητα τῶν εὐσάρκων

(Φωτ. Paul Pietzsch - BIPS)

«ΑΥΤΟ ΤΟ ΦΑΝΤΑΙΖΙ ΜΠΛΟΥΖΑΚΙ ΣΑΣ ΚΑΝΕΙ ΜΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΘΑΥΜΑ!»

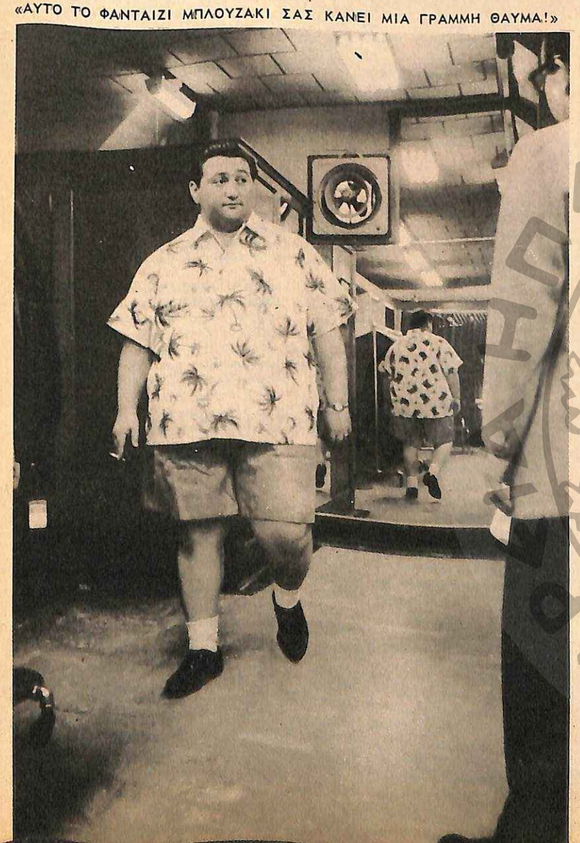

«ΜΠΑ! ΓΙΑΤΙ, ΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ, ΦΤΙΑΞΑΝ ΤΗΝ ΠΟΡΤΑ ΤΟΣΟ ΣΤΕΝΗ;»

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ Κ' ΕΠΙΒΛΗΤΙΚΟ ΤΟ ΚΤΕΝΙΣΜΑ ΤΗΣ ΝΕΑΡΗΣ ΚΑΛΛΟΝΗΣ

Δύσκολα νὰ χλενίσης μαλλιὰ μιᾶς καλλονῆς ἀφὸ ἔβενο

Η δημοσιογραφικὴ εὐσυνειδησία ἐπιβάλλει νὰ τηροῦνται οἱ ἀναγνῶστες ἐνήμεροι ἐπὶ ἑνὸς θέματος, σὲ ὅλες τὶς παράλληλες ἐξελίξεις του. Καὶ τὸ θέμα τῆς μόδας καλύπτει τὸ ἐνδιαφέρον τουλάχιστον τοῦ ἡμίσεως τῶν ἀναγνωστῶν μας. Καὶ ἐπειδὴ ἀπόγονοι τῆς Εὔας, καὶ κατὰ συνέπεια μόδα, δὲν ὑπάρχουν μόνον στὸ Παρίσι, στὸ Λονδῖνο, στὴ Νέα Ὑόρκη, καὶ ὅπου ἄλλοῦ φθάνει ἡ ἀκτινοβολία τῶν μεγάλων αὐτῶν μητροπόλεων ὑπὸ μορφὴν πολυχρώμων ἑβδομαδιαίων περιοδικῶν, ἀλλὰ σὲ ὅλα τὰ μήκη καὶ τὰ πλάτη τῆς ὑφηλίου, ἕνας ἐκδοτικὸς ὀργανισμὸς ποὺ θέλει νὰ σέβεται τὸν ἑαυτό του εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἐνημερώνῃ τὶς ἀναγνώστριές του γιὰ ὅλα τὰ καπρίτσια ποὺ σοφίζονται οἱ ὁμόφυλές των, σὲ ὅλες τὶς γωνιὲς τῆ γῆς, γιὰ νὰ γίνωνται ἑλκυστικώτερες. Ἂς ἐξετάσωμε, λοιπόν, σήμερα τί φρονοῦν γιὰ τὴν κόμμωσή τους οἱ ὡραῖες τῆς Γκαμπία, τῆς ἀλλόκοτης κατὰ τὸ σχῆμα βρετανικῆς ἀποικίας, ἡ ὁποία σὰν κορδέλλα ἐκτείνεται σὲ μῆκος 500 χιλιομέτρων, καὶ χωρὶς ἐνδοχώρα καταλαμβάνει τὶς δύο μονάχα ὄχθες τοῦ ποταμοῦ, στὴν καρδιὰ τῆς γαλλικῆς Σενεγάλης. Λοιπόν, ἡ καλλονὴ ποὺ δέχθηκε νὰ ποζάρη γιὰ τὸ φακό μας ἀκολούθησε, βέβαια, στὸ κτένισμά της τὸ πατροπαράδοτο στύλ, ἀλλὰ ἔπλεξε τὶς κοτσίδες της μὲ ἕναν ἀέρα πρωτοτυπίας ποὺ ὁμολογουμένως προκάλεσε τὸ θαυμασμὸ τῶν ἐδένινων Ρωμαίων τοῦ χωριοῦ, καὶ τὴ ζήλεια τῶν φιλενάδων της. Παντοῦ τὰ πάντα...

(Φωτ. Camera Press)

ΤΩΡΑ ΓΕΛΑΤΕ... ΑΝ ΟΜΩΣ ΕΝΕΠΝΕΕ ΚΑΜΜΙΑ ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΑΥΘΕΝΤΙΑ;

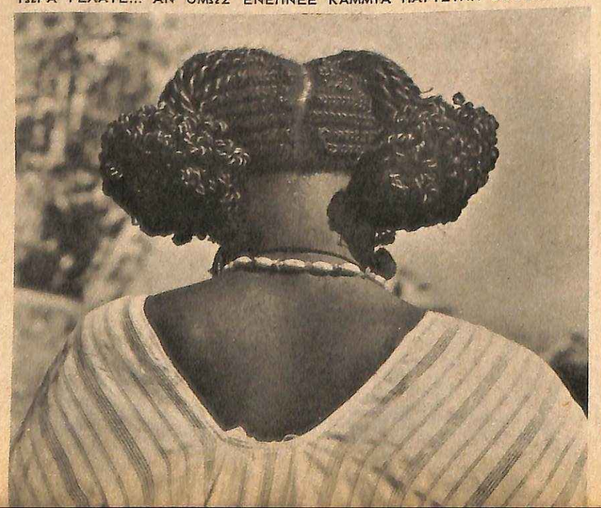

ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Τὸ μυστηριῶδες «στρόντιο 90»

Ἡ ραδιενεργὸς οὐσία ποὺ ἀπειλεῖ νὰ καταστρέψῃ τὸ ἀνθρώπινο γένος

Οἱ ἱστορικοὶ τῆς ἀτομικῆς ἐποχῆς ἴσως δώσουν μιὰ μέρα τιμητικὴ θέση, στὰ χρονικά τους, σὲ κάτι παραγνωρισμένους πρωτοπόρους: Τὴ ραδιενεργὸ πάπια, τὸν ραδιενεργὸ ἀρουραῖο καὶ τὸ ραδιενεργὸ κουνέλι.

Οἱ πάπιες γιὰ τὶς ὁποῖες μιλοῦμε προκάλεσαν σοβαρὲς στομαχικὲς ἀνωμαλίες σὲ μερικοὺς Καναδοὺς κυνηγοὺς ποὺ τὶς εἶχαν φάει. Μερικὲς ἑβδομάδες πρωτύτερα, τὰ ἴδια αὐτὰ πουλιὰ εἶχαν πιῆ ἀπ' τὸ νερὸ ἑνὸς ἐξαιρετικὰ ραδιενεργοῦ ποταμοῦ κοντὰ στὸ Ὄκ Ρίτζ τοῦ Τένεσση, ἕνα ἀπ' τὰ κυριώτερα πυρηνικὰ κέντρα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν: 'Η ραδιενέργεια δὲν σέβεται σύνορα!

Ἡ Ἐθνικὴ Ἀκαδημία Ἐπιστημῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, σὲ μιὰ ἔκθεσή της σχετικὰ μὲ τὰ βιολογικὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀτομικῶν ἀκτινοβολιῶν, λέει πὼς οἱ εἰδικοὶ δὲν ἔχουν ἀκόμα συμφωνήσει σχετικὰ μὲ τὴ δόση τοῦ στροντίου 90 ποὺ μπορεῖ νὰ ὑποφέρη χωρὶς κίνδυνο ὁ ἄνθρωπος. Τελευταῖα, ἡ Ἀμερικανικὴ Ἐπιτροπὴ Ἀτομικῆς Ἐνεργείας καὶ μιὰ ἐπιτροπὴ ἐπιστημόνων 15 ἐθνῶν τοῦ ΟΗΕ προσπαθοῦν νὰ συλλέξουν σχετικὰ στοιχεῖα σὲ πολλὲς χῶρες τοῦ κόσμου.

Ἀπ' τὰ στοιχεῖα ποὺ ὑπάρχουν, ὡς τώρα, προκύπτουν τὰ ἑξῆς: Τὸ στρόντιο 90 εἶναι ἕνα ἰσότοπο ποὺ δὲν ὑπάρχει στὴ φύση, ἀλλὰ δημιουργήθηκε ἀπ' τὸ ἀνθρώπινο χέρι. Τὸ ἰσότοπο αὐτὸ παράγεται μέσα στὰ μανιταρόσχημα σύννεφα ποὺ ὑψώνονται πάνω ἀπ' τὰ σημεῖα ὅπου ἔχουν ἐκραγῆ πυρηνικὰ ὅπλα, καὶ ἰδίως ἡ βόμβα ὑδρογόνου. Οἱ ὑδρογονοβόμβες χρησιμοποιοῦν γιὰ ἐπικρουστῆρα μιὰ βόμβα οὐρανίου ἢ πλουτωνίου, κ' ἡ δύναμή τους, ποὺ εἶναι πολὺ μεγάλη, τοὺς ἐπιτρέπει νὰ ἐκτοξεύουν τὸ στρόντιο 90 ὡς τὴ στρατόσφαιρα.

Τὸ ραδιενεργὸ στρόντιο ἔχει τάση νὰ μείνη στὰ ψηλὰ στρώματα τῆς στρατόσφαιρας. Χάνει πολὺ ἀργὰ τὴ ραδιενέργειά του, ἀφοῦ δὲν ἐλαττώνεται παρὰ κατὰ τὸ ½ σὲ 28 χρόνια. Σὲ δέκα χρόνια, ἴσως καὶ σὲ λιγώτερο διάστημα, ὁλόκληρο τὸ στρόντιο ποὺ ἐξαπολύει ἡ ἔκρηξη μιᾶς ὑδρογονοβόμβας ξαναπέφτει στὸ ἔδαφος, παρασυρόμενο ἀπ' τὴ βροχή.

Δειγματοληψίες, ποὺ ἔγιναν σὲ μεγάλα ὕψη, ἔδειξαν πὼς τὸ στρόντιο 90 σκορπίζεται σὲ μεγάλη ἔκταση κατὰ τὴν διάρκεια τῆς παραμονῆς του στὰ ἀνώτερα στρώματα τῆς ἀτμοσφαίρας. Τὰ νοσηρὰ μόρια πέφτουν κατὰ τρόπο σχεδὸν ἰσομερῆ σ' ὅλες τὶς περιοχὲς τῆς γῆς, ἐκτὸς ἀπὸ κεῖνες ὅπου βρέχει σπάνια.

Ὁ τρόπος ὅμως ἀφομοιώσεως τοῦ στροντίου δὲν εἶναι παντοῦ ὁ ἴδιος: Ἐξαρτᾶται ἀπ' τὴ βλάστηση τῆς κάθε περιοχῆς. Στὰ μέρη ποὺ δὲν ἔχουν πολὺ ἀσβέστιο, τὰ φυτὰ τείνουν νὰ ὑποκαταστήσουν αὐτὴ τὴν ἔλλειψη μὲ τὴν ἀπορρόφηση μεγάλων ποσοτήτων ραδιενεργοῦ στροντίου. Φαίνεται ἐπίσης πὼς ἡ Οὐαλλία, ἡ Βραζιλία, ἡ Μαλαισία κ' ἡ Νέα Ζηλανδία ἔχουν μεγαλύτερη «ἀπορροφητικότητα» γιὰ τὸ στρόντιο 90 ἀπ' τ' ἄλλα μέρη, κατὰ μέσον ὅρο.

Αὐτὰ τὰ φυτά, ὅμως, ὑπάρχουν ζῶα ποὺ τὰ τρῶνε, κ' οἱ ἄνθρωποι τρῶνε, μὲ τὴ σειρά τους, αὐτὰ τὰ ζῶά, ὑπὸ τὴν μορφὴ κρέατος τοῦ χασάπη.

ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΜΒΑ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ ΤΟ ΦΟΒΕΡΟ ΣΤΡΟΝΤΙΟ 90 ΕΙΣΔΥΕΙ ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΣΚΕΛΕΤΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΛΛΕΙ ΤΟΥΣ ΙΣΤΟΥΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

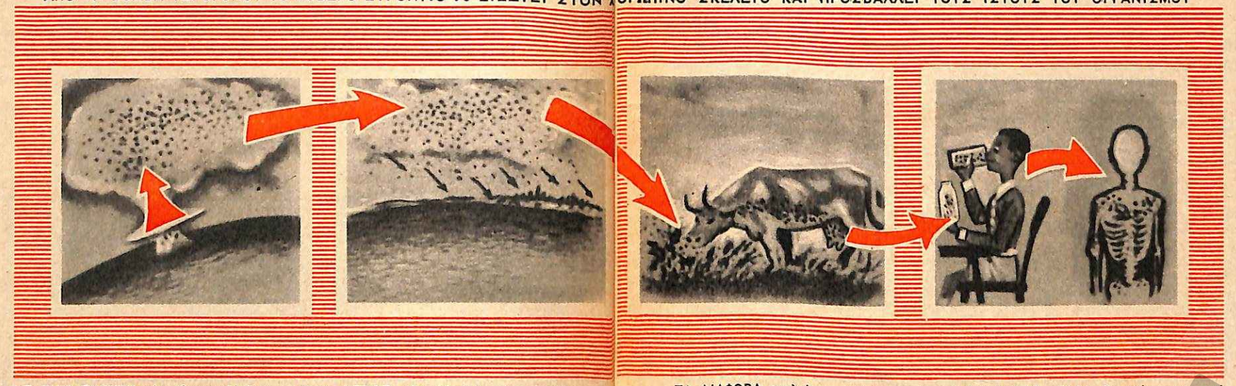

ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΡΗΞΗ τῆς ὑδρογονοβόμβας, ἐμφανίζεται καὶ ἡ ἐπικίνδυνος τέφρα ἀπὸ μόρια τοῦ στροντίου ἐνενήκοντα.

ΕΝΑ ΜΕΡΟΣ τῆς τέφρας παρασύρεται ἀπὸ τὸν ἄνεμο σὲ μακρινὲς ἀποστάσεις. 'Η βροχὴ ποτίζει μὲ στρόντιο τὴν γῆ.

ΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ φυτὰ ἀπορροφοῦν τὸ στρόντιο 90 ἀπὸ τὸ ἔδαφος καὶ μὲ τὴ σειρά τους τὸ προσφέρουν στ' ἀνύποπτα ζῶα.

ΠΙΝΟΝΤΑΣ ΓΑΛΑ ἢ τρώγοντας τυρὶ ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὰ μολυσμένα ζῶα, τὸ στρόντιο εἰσδύει στὸ σκελετό σας.

Ὁ ἀρουραῖος, πάλι, ζοῦσε στὴν περιφέρεια τοῦ Ὄκ Ρίτζ, κοντὰ σ' ἕνα ποτάμι ποὺ ὅλοι νόμιζαν ὅτι ἡ ραδιενέργεια τῶν νερῶν του ἦταν πολὺ ἀσθενής, ὥστε νὰ προκαλέση νοσηρὰ φαινόμενα. Ὅμως, ἡ βλάστηση ποὺ φύτρωσε στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ συγκέντρωνε τὰ ραδιενεργὰ μόρια, κι ὁ ἀρουραῖος, ποὺ εἶχε γερὴ ὄρεξη, ἐξακολούθησε αὐτὴ τὴν ἐργασία τῆς συγκεντρώσεως. Στὸ δεξὶ πίσω πόδι του βρέθηκε ἡ πυκνότερη συγκέντρωση ραδιενεργῶν μορίων, κ' οἱ γιατροὶ διαπίστωσαν ἐπίσης τὴν παρουσία καρκινωδῶν ἰστῶν. Συμπέρασμα: Οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀδύνατον νὰ προβλέψουν τ' ἀποτελέσματα τῆς ραδιενεργείας.

Ὅσο γιὰ τὰ ραδιενεργὰ κουνέλια, ζοῦνε μέσα σὲ κλουβιά, στὴν Ἀγγλία, ὅπου τοὺς δίνουν τροφὴ ποὺ περιέχει «στρόντιο 90», ἕνα ἀπ' τὰ ὑπολείμματα τῶν πυρηνικῶν ἐκρήξεων.

Ἡ ἱστορία αὐτῶν τῶν κουνελιῶν δὲν ἔχει ἀκόμα ὁδηγήσει σὲ κανένα συμπέρασμα...

Ὅσο γιὰ τὸν ἄνθρωπο, τὰ κόκκαλα τῶν παιδιῶν ἀπορροφοῦν πολὺ περισσότερο στρόντιο ἀπ' τῶν ἐνηλίκων, γιατὶ βρίσκονται σὲ πλήρη ἀνάπτυξη. Δὲν εἶναι ὅμως ἀκόμα γνωστὸ ποιές εἶναι οἱ συνέπειες τῆς ἀπορροφήσεως μεγάλων ποσοτήτων στροντίου 90.

Ὁ δρ Τζὼν Μπιοῦγκερ, τοῦ Ἱδρύματος Ροκφέλλερ, διακήρυξε σ' ἕνα συνέδριο ὑγιεινολόγων, στὸ Ἀτλάντικ Σίτυ, πὼς οἱ κίνδυνοι ἀπ' τὸ στρόντιο εἶναι πολὺ μικροὶ μπροστὰ σ' ἐκείνους ποὺ θὰ ὑπάρχουν στὶς βιομηχανικὲς χῶρες ὅταν θὰ πολλαπλασιασθοῦν τὰ ἐργοστάσια ποὺ θὰ λειτουργοῦν μὲ ἀτομικὴ ἐνέργεια.

Ἕνα μέλος τῆς Ἀμερικανικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας, ὁ κ. Μέρριλ Ἄϊζενμπαντ, ἐξήγησε πὼς ἡ ἀναλογία τοῦ στροντίου 90 ποὺ ὑπάρχει στὸ γάλα ποὺ πίνουν οἱ Νεοϋορκέζοι μειώνεται βαθμιαῖα ἀπ' τὸ Σεπτέμβριο. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὰ σημερινὰ παιδιὰ δὲν πρόκειται νὰ δεχθοῦν, ἐξ αἰτίας τοῦ στροντίου, παρὰ δόσεις ἀκτινοβολιῶν 3-12 φορὲς μεκρότερες ἀπὸ κεῖνες ποὺ δέχονται κιόλας ἀπὸ τὶς συνήθεις μπορεῖ κανεὶς νὰ μιλήση γιὰ «ἀσήμαντες» δόσεις στροντίου, λέει, γιατὶ ἀκόμα καὶ σὲ ἀπειροελάχιστες δόσεις, αὐτὸ τὸ προϊὸν μπορεῖ νὰ προκαλῆ μιὰ σειρὰ ἀπὸ ἀλυσιδωτὲς βιολογικὲς ἀντιδράσεις ποὺ ἴσως νὰ εὐνοοῦν τὴν ἀνάπτυξη τοῦ καρκίνου.

Μελέτες, ποὺ γίνονται στὴν Ἀγγλία πάνω σὲ κουνέλια, φαίνονται νὰ ἐπιβεβαιώνουν αὐτὴ τὴ θεωρία. Ὁ δρ Βών, εἰδικὸς τῆς Ὀξφόρδης γιὰ τὰ νοσήματα τοῦ αἵματος, συλλέγει διαρκῶς περισσότερες ἐνδείξεις ὅτι τὰ κουνέλια δὲν καταμερίζουν ἰσοδύναμα σ' ὅλο τὸ σκελετό τους τὶς δόσεις τοῦ στροντίου 90 ποὺ τ' ἀναγκάζει ν' ἀπορροφήσουν. Τὸ στρόντιο συγκεντρώνεται κατὰ προτίμηση στὸ κέντρο τοῦ ἰστοῦ τῶν ὀστῶν, καὶ τὸ μέρος αὐτὸ γίνεται 50 φορὲς πιὸ ραδιενεργὸ ἀπ' τὸ κόκκαλο ποὺ τὸ περιβάλλει. Σ' αὐτὰ τὰ σημεῖα ἀναπτύσσονται σιγὰ-σιγὰ ὄγκοι. Ἔτσι, δόσεις τοῦ στροντίου ποὺ μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν ἀβλαβεῖς, μποροῦν νὰ προκαλέσουν, συγκεντρωνόμενες, πραγματικὲς καταστροφὲς στὸν ὀργανισμό.

Τὰ κουνέλια τοῦ δρος Βὼν εἶναι ἴσως προάγγελοι πολὺ κακῶν εἰδήσεων γιὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος...■ ■

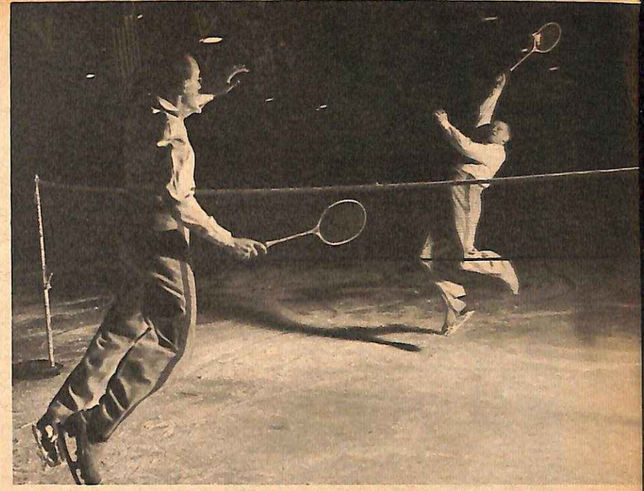

ΣΤΗΡΙΓΜΕΝΟΣ ΣΤΗ ΜΥΤΗ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΠΟΔΙΟΥ ΜΟΙΑΖΕΙ ΜΕ ΤΟΝ ΕΡΜΗ

Ὅλαν ἡ λέχνη καλαργῆ λὸν νόμο λῆς βαρόλπλος

Ἀμέτρητες φορές, κατὰ τὴν καταπληκτικὴ αὐτὴ ἐπίδειξη, ἀχρηστεύθηκε ὁ νόμος τῆς βαρύτητας, γιατὶ οἱ παῖχτες, πέρα ἀπὸ κάθε ὑπερβολή, κυριολεκτικὰ πετοῦσαν στὸν ἀέρα. Χρειάστηκε νὰ χρησιμοποιηθῆ εἰδικὴ φωτογραφικὴ μηχανή, ποὺ ὁ φακός της ἀνοιγοκλείνει σὲ πολλοστημόρια τοῦ δευτερολέπτου, γιὰ νὰ μπορέση νὰ ἀποτυπώση τὰ ἐνσταντανὲ τῶν «πουλιῶν» αὐτῶν ποὺ μιὰ ξεχύνονταν ἀκάθεκτα ὁμπρός, καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ βρίσκονταν στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ καρρέ, στὰ πιὸ ἀπίθανα στριφογυρίσματα. Οἱ πολυπληθεῖς θεατὲς ποὺ παρηκολούθησαν τὴν ἐπίδειξη γοητεύθηκαν, ἀλλὰ καὶ πολὺ εὐχαριστήθηκαν ὅταν τέλειωσε, γιατὶ ἀλλιώτικα κινδύνευαν νὰ χάσουν τὸ μυαλό του ἀπὸ τὸν πονοκέφαλο...

(Φωτ. Frank Jurkoski - INP)

ΗΤΑΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΣΑΝ ΧΟΡΟΣ, ΠΑΡΑ ΣΑΝ ΑΓΩΝΑΣ ΤΕΝΝΙΣ

Τὸ τραῖνο τῶν 7.15

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 31)

«ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΙΣΤΡΕΨΗΣ ΝΕΑΝ ΥΟΡΚΗΝ. ΕΛΑ ΑΜΕΣΩΣ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΜΟΥ. ΥΠΟΣΧΕΘΗΚΑ ΑΡΧΑΣ ΟΤΙ ΘΑ ΒΡΙΣΚΕΣΑΙ ΕΔΩ. ΔΙΑΒΑΣΕ ΣΗΜΕΡΙΝΟΥΣ «ΤΑΪΜΣ» ΠΕΜΠΤΗΝ ΣΕΛΙΔΑ ΚΑΙ ΘΑ ΚΑΤΑΛΑΒΗΣ. ΤΖΟ ΧΕΡΡΙΚ»

Ὁ Χέρρικ ἦταν ὁ δικηγόρος τοῦ Τζῶρτζ ἐδῶ καὶ δεκαπέντε χρόνια. Ὁ Τζῶρτζ κοίταζε σὰ χαμένος τὸ τηλεγράφημα, μουρμουρίζοντας ξανὰ καὶ ξανά:

—Μὰ εἶναι ἐξωφρενικό. Δὲν καταλαβαίνω τίποτε.

Ἡ Μάρθα εἶχε τὴν ἐντύπωση πὼς ἕνα ἀόρατο χέρι τῆς ἔσφιγγε τὸ λαιμό. «Θάναι γιὰ τὸν Κλαίυ, σκέφτηκε, τὸν Τζέρεμυ Κλαίυ». Κοίταξε τὸν Τζῶρτζ. Τὸ πρόσωπό του ἦτανε χλωμό, τὰ χαρακτηριστικά του τραβηγμένα ἀπ' τὴν ἀνησυχία.

—Θὰ πεταχτῶ νὰ πάρω τοὺς «Τάϊμς», εἶπε. Τὸ τηλεγράφημα ἔχει χθεσινὴ ἡμερομηνία, ἄρα ὁ Χέρρικ ἐννοοῦσε τὴ χθεσινὴ ἐφημερίδα. Ἐλπίζω νὰ τὴ βρῶ.

—Ἔρχομαι μαζί σου.

—Ὄχι, εἶπε ὁ Τζώρτζ. Ὄχι, προτιμῶ νὰ πάω μόνος μου.

Ντύθηκε γρήγορα, σιωπηλά, βγῆκε ἀπ' τὸ σπίτι, ἀνέβηκε στ' ἁμάξι κ' ἔβαλε μπρὸς τὴν μηχανή. Ἡ Μάρθα τὸν παρακολούθησε μὲ τὸ βλέμμα ἀπ' τὸ παράθυρο ὣς τὴ στιγμὴ ποὺ τὸν εἶδε νὰ χάνεται στὴ στροφὴ τοῦ ἐξοχικοῦ δρόμου. Σὲ λίγο, ὁ Τζῶρτζ ξαναγύρισε κρατώντας τὴν ἐφημερίδα στὸ χέρι του. Φαινότανε ταραγμένος, πολὺ ταραγμένος.

—Τί γράφει, Τζώρτζ; ρώτησε ἡ Μάρθα.

Ἀλλὰ ἐκεῖνος πέρασε ἀπὸ μπροστά της σὰ νὰ μὴ τὴ γνώριζε, σὰ νὰ μὴ τὴν εἶχε δῆ ποτὲ στὴ ζωή του. Τὰ μάτια του ἦταν στηλωμένα στὸ κενό, ἀνέκφραστα σὰν ἀπὸ γυαλί.

—Δὲν τὄξερα... δὲν τὄξερα, μουρμούριζε ξανὰ καὶ ξανά.

—Ποιό; Πῶς πέθανε ὁ Κλαίυ; ρώτησε ἡ Μάρθα.

Τὰ λόγια ξέφυγαν ἀπ' τὰ χείλη της χωρὶς νὰ τὸ καταλάβη.

—Ὁ Κλαίυ; Ποιός σκοτίζεται γιὰ τὸν Κλαίυ; Σκέπτομαι τὸν Λέντε, Μάρθα. Τὸν Λέντε! Ξέρεις τί τοῦ ἔχω κάνει;

Ἡ Μάρθα πῆρε ἀπ' τὸ χέρι του τὴν ἐφημερίδα. Τὰ δάχτυλά της ἔτρεμαν καθὼς ἔψαχνε νευρικὰ νὰ βρῆ τὴν πέμπτη σελίδα.

«Ἡ ἀστυνομία —ἔλεγε ἡ εἴδηση— εἶχε συλλάβει τὸ δράστη τῆς δολοφονίας τοῦ Τζέρεμυ Κλαίυ. Ἦταν μιὰ γυναίκα, ἡ Στέλλα Ράϋμπα, ποὺ ζοῦσε χρόνια μαζί του».

Ἡ Μάρθα ξαναεῖδε μὲ τὴ φαντασία της τὸ μοχθηρὸ πρόσωπο τῆς γυναίκας, ποὺ τῆς εἶχε ἀνοίξει τὴν πόρτα τῆς ἄθλιας κάμαρας τοῦ Κλαίυ. Ἡ Στέλλα Ράϋμπα εἶχε ὁμολογήσει τὴν πράξη της. Στὴν γραπτὴ ὁμολογία της, ποὺ δημοσιευόταν ὁλόκληρη στὴν ἐφημερίδα, ἡ Μάρθα διάβασε ὅλη τὴν ἀλήθεια:

«Ἔζησα μὲ τὸν Τζέρεμυ Κλαίυ δώδεκα ὁλόκληρα χρόνια. Αὐτὸς σκότωσε τὸν Ἔλυ Σπίντελ, τὸν ταμία τῆς «Ἀτλάντικ», πρὶν ἀπὸ δέκα χρόνια. Αὐτὸς εἶναι ὁ πραγματικὸς φονιᾶς. Κανένας ἄλλος. Ὁ Κλαίυ εἶχε τὴν κανονική του ἔξοδο ἐκείνη τὴ νύχτα, ἀλλὰ ξαναγύρισε στὴν ἑταιρία χωρὶς νὰ τὸν πάρη κανεὶς εἴδηση. Φόρεσε γάντια, πῆγε στὸ γραφεῖο τοῦ Λέντε καὶ πῆρε ἀπ' ἐκεῖ τὸν χαρτοκοπτῆρα του. Ἔπειτα μπῆκε στὸ γραφεῖο τοῦ Σπίντελ. Ὁ Σπίντελ καθότανε μὲ τὴν πλάτη στὴν πόρτα καὶ δὲν τὸν εἶδε. Ὁ Τζέρεμυ ἔστριψε τὸν διακόπτη κ' ἔσβησε τὸ φῶς καὶ τότε ὁ Σπίντελ γύρισε τὸ κεφάλι καὶ φώναξε τ' ὄνομα τοῦ Λέντε, νομίζοντας πὼς ἦταν αὐτός, γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ διακρίνη στὰ σκοτεινά. Ἔτσι ἐξηγεῖται πῶς ἄκουσε αὐτὸ τ' ὄνομα ὁ κ. Τζῶρτζ Ράντκληφ. Ὁ Τζέρεμυ ἔμπηξε τὸ μαχαίρι στὸ στῆθος τοῦ Σπίντελ, μάζεψε τὰ λεπτὰ ἀπ' τὸ τραπέζι, τὰ ἔβαλε σὲ μιὰ τσάντα κ' ἔτρεξε ἔξω. Ἀλλὰ ἔχασε τὴν ψυχραιμία του, ὅταν τὸν κυνήγησε ἕνας ἀστυφύλακας καὶ πέταξε τὴν τσάντα μὲ τὰ λεπτὰ στὸ ποτάμι. Γύρισε στὸ σπίτι φουρκισμένος μὲ τὸν ἑαυτό του ἐπειδὴ εἶχε ἀφήσει τὰ λεπτὰ νὰ τοῦ φύγουν ἀπ' τὰ χέρια. Καὶ τότε σκέφτηκε ἕναν τρόπο γιὰ νὰ τὰ ξαναπάρη πίσω. Ἤξερε πὼς ὁ κ. Ράντκληφ ἦτανε στὸ κτίριο ἐκείνη τὴ νύχτα. Τοὔγραψε καὶ τὸν φοβέρισε πὼς θὰ ἔλεγε στὴν ἀστυνομία ὅτι ἐκεῖνος ἦταν ὁ δολοφόνος τοῦ Σπίντελ. Θὰ κρατοῦσε τὸ στόμα του κλειστό, ἔγραφε σ' ἐκεῖνο τὸ γράμμα, μόνον ἂν ὁ κ. Ράντκληφ τοὔδινε ἕνα μεγάλο ποσό. Φαίνεται ὅμως πὼς τὸ γράμμα αὐτὸ χάθηκε. Ὁ Τζέρεμυ δὲν πῆρε ποτὲ ἀπάντηση. Ἐδῶ καὶ ἀρκετὲς μέρες, ὅμως, δὲν ξέρω πῶς, βρῆκε τὸ γράμμα ἡ κ. Ράντκληφ. Ἦρθε νὰ δῆ τὸν Τζέρεμυ κ' ἐκεῖνος μὲ διάφορες ἀπειλές, τὴν ἀνάγκασε νὰ τοῦ ὑποσχεθῆ πὼς θὰ τοῦ ἔστελνε λεπτά. Ὅλα τὰ χρόνια ποὺ ἔζησα μὲ τὸν Κλαίυ τοῦ παραστάθηκα, τὸν φρόντιζα, ἀκόμα κι ὅταν δὲν εἴχαμε ψωμὶ νὰ φᾶμε, γιατὶ ἦταν ἄρρωστος καὶ δὲν μποροῦσε νὰ ἐργασθῆ. Ἂν δὲν ἤμουν ἐγώ, θὰ εἶχε πεθάνει ἀπὸ καιρό. Τώρα ποὺ θὰ ἔπαιρνε στὸ χέρι μερικὰ λεπτά, θὰ μπορούσαμε, γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή μας, νὰ ζήσωμε κ' ἐμεῖς σὰν ἄνθρωποι. Ἀλλὰ ὁ Τζέρεμυ τὰ ἤθελε ὅλα δικά του. Μ' ἔδιωξε, μοῦ εἶπε πὼς τοῦ εἶχα γίνει φόρτωμα. Ἔγινα ἔξω φρενῶν. Ἄξιζα καλύτερη μεταχείριση. Ὄχι νὰ μὲ πετάξη ἔτσι ἀπ' τὸ σπίτι του μὲ τὶς κλωτσιές. Μιὰ νύχτα πῆγα στὴν κάμαρά του. Ἔπεσα στὰ γόνατα καὶ τὸν παρακάλεσα νὰ μὲ λυπηθῆ. Δὲν καταδέχτηκε οὔτε νὰ μοῦ ἀπαντήση. Γέλασε εἰρωνικά. Ἤρθαμε στὰ χέρια. Ἦταν γέρος κι ἀδύνατος καὶ μποροῦσα νὰ τὸν βάλω κάτω. Τὸν ἔσπρωξα στὸ κρεβάτι καὶ τὸν ἔπνιξα μὲ τὸ ἴδιο του τὸ μαξιλάρι. Δὲν ἔχω νὰ προσθέσω τίποτ' ἄλλο. Δὲν μετανοῶ γι' αὐτὸ ποὺ ἔκανα. Τέτια καθάρματα δὲν πρέπει νὰ ζοῦν».

Ἡ ἀστυνομία —ἔλεγε παρακάτω ἡ ἐφημερίδα— εἶχε καὶ μιὰ χειροπιαστὴ ἀπόδειξη τῆς ἐνοχῆς τοῦ Κλαίυ. Εἶχε ἀνακαλύψει στὴν κάμαρά του ἀρκετὲς μετοχὲς τῆς ἑταιρίας «Ἀτλάντικ». Δὲν χωροῦσε ἀμφιβολία πὼς ὁ Κλαίυ τὶς εἶχε πάρει ἀπ' τὸ γραφεῖο τοῦ Σπίντελ —ὅπως εἶχε βεβαιώσει ἀργότερα καὶ ἡ Στέλλα Ράϋμπα— καὶ τὶς εἶχε χώσει βιαστικὰ στὴν τσέπη του τὴ βραδυὰ τοῦ φόνου. Ἀλλὰ δὲν εἶχε τολμήσει ποτὲ νὰ τὶς ἐξαργυρώση...

Ἡ Μάρθα ἄφησε τὴν ἐφημερίδα στὸ τραπέζι καὶ πῆγε στὴν κρεβατοκάμαρα. Ὁ Τζῶρτζ ἤτανε ξαπλωμένος στὸ κρεβάτι, μὲ τὸ πρόσωπο χωμένο μέσ' στὰ μαξιλάρια.

—Τζώρτζ, ψιθύρισε ἡ Μάρθα τρυφερά.

—Ἄφησέ με μόνο, Μάρθα. Ἄφησέ με μόνο.

—Ὄχι, Τζώρτζ. Θὰ μείνω ἐδῶ κοντά σου.

—Μάρθα, σοῦ ὁρκίζομαι πὼς νόμιζα πὼς ἦταν ὁ Λέντε. Ἤμουνα βέβαιος πὼς ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶχα δῆ νὰ τρέχη μὲ τὴν τσάντα στὸ χέρι, ἦταν ὁ Λέντε. Φαίνεται πώς, κατὰ κάποιο τρόπο, συνέδεσα μέσα στὸ μυαλό μου τ' ὄνομα ποὺ φώναξε ὁ Σπίντελ μὲ τὸ πρόσωπο ποὺ εἶδα νὰ βγαίνη ἀπ' τὸ κτίριο.

—Τζώρτζ, κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ σὲ κατηγορήση γι' αὐτό.

—Ἔτσι λές; τῆς ἀποκρίθηκε μὲ πικρία. Ἔστειλα ἕναν ἀθῶο στὴ φυλακὴ δέκα ὁλόκληρα χρόνια.

—Ἔγινε ἕνα λάθος. Ἐσὺ πίστευες πὼς ἔλεγες τὴν ἀλήθεια.

—Ἄκουσε, Μάρθα. Ἀπὸ τὴ μέρα ποὺ ἔκλεισαν τὸ Λέντε στὴ φυλακή, δὲν μπόρεσα ποτὲ νὰ ἡσυχάσω. Ὁ νοῦς μου ξαναγύριζε διαρκῶς σ' ἐκείνη τὴ νύχτα. Ἦταν στιγμὲς ποὺ μοῦ ἐρχότανε τρέλλα. «Ἦταν, πραγματικά, ὁ Λέντε, ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶδα ἀπ' τὸ παράθυρο;», ἀναρωτιόμουν. Ἤμουν τόσο βέβαιος. Ἀλλὰ κάπου μέσ' στὸ μυαλό μου ὑπῆρχε τὸ σπέρμα τῆς ἀμφιβολίας. Ἔλεγα στὸν ἑαυτό μου: «Ἀφοῦ εἶσαι τόσο βέβαιος, γιατί βασανίζεσαι ἀκόμη μ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση, ὕστερ' ἀπὸ τόσα χρόνια;»

—Τζώρτζ, εἶπε ἡ Μάρθα, ἐκείνη τὴ νύχτα ποὺ γύρισες ἀργὰ στὸ σπίτι, τὴ νύχτα ποὺ δολοφονήθηκε ὁ Κλαίυ, ἦταν κάτι τρομερό. Εἶχα χάσει, φαίνεται, τὰ λογικά μου. Νόμισα...

—Ἐκείνη τὴ νύχτα, Μάρθα, δὲν ἤξερα πιὰ τί ἔκανα. Δὲν ἄντεχα περισσότερο. Μπῆκα σ' ἕνα μπάρ... Περπάτησα ἄσκοπα στοὺς δρόμους ὧρες ὁλόκληρες... Ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια, βλέπεις, μὲ κυνηγοῦσε ἡ σκέψη: Κι ἂν ἔκανα λάθος; Δὲν φαντάζεσαι πόσες φορὲς ἀποφάσισα νὰ πάω στὴν ἀστυνομία καὶ νὰ πῶ πὼς δὲν ἤμουν ἑκατὸ τὰ ἑκατὸ βέβαιος. Ἀλλὰ δὲν εὕρισκα τὸ κουράγιο, Μάρθα. Καὶ ἐξακολουθοῦσα νὰ ζῶ μὲ τὴν ἀμφιβολία πάντα στὴν ψυχή.

—Γιατί δὲν μοῦ εἶπες ποτὲ τίποτε, Τζώρτζ;

—Ἀγάπη μου, αὐτὸ δὲν ἦταν κάτι ποὺ θὰ μποροῦσα νὰ τὸ συζητήσω μὲ ἄλλους.

—Οὔτε μὲ μένα; ρώτησε ἡ Μάρθα.

—Οὔτε μὲ σένα, τῆς εἶπε ὁ Τζώρτζ.

Πῆρε τὸ χέρι της καὶ τὸ κράτησε σφικτά.

—Μάρθα, ἔκλεψα δέκα χρόνια ἀπ' τὴ ζωὴ ἑνὸς ἀνθρώπου, κατέστρεψα τὴν οἰκογένειά του. Πῶς μπορῶ νὰ ἐπανορθώσω τὸ κακὸ ποὺ τοῦ ἔκανα; Μὲ λεπτά; Θὰ μποροῦσα νὰ ἐξασφαλίσω αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογένειά του γιὰ ὅλη τους τὴ ζωή, νὰ φροντίσω νὰ μὴ τοὺς λείψη ποτὲ τίποτε. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν εἶναι ἀρκετό, Μάρθα. Ποτὲ δὲν θὰ εἶναι ἀρκετό. Πῶς μπορεῖ ἕνας ἄνθρωπος νὰ ἐξαγοράση τὴ συνείδησή του;

Ἡ Μάρθα γλίστρησε τὸ μπράτσο της κάτω ἀπ' τὸ λαιμό του. Ἐκεῖνος ἀκούμπησε κουρασμένα τὸ κεφάλι του στὸν ὦμο της.

—Τζώρτζ, Τζώρτζ, ψιθύρισε ἡ Μάρθα, ὅλα θὰ διορθωθοῦν, ὅλα θὰ διορθωθοῦν. Κι ἂν εἶναι νὰ πονέσωμε, αὐτὴ τὴ φορὰ θὰ πονέσωμε μαζί, ἀγαπημένε μου. Μαζί.

ΤΕΛΟΣ

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ:

Τὸ νέο ἀστυνομικὸ μυθιστόρημα ἕνα ἀριστούργημα στὸ εἶδος του

ΤΑΞΙΔΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΑΓΝΩΣΤΟ

τῆς ΑΓΚΑΘΑ ΚΡΙΣΤΙ

Ἡ μεγαλύτερη Ἀγγλὶς ἀστυνομικὴ συγγραφεὺς περιγράφει τὴν περιπέτεια ἑνὸς ἀτομικοῦ ἐπιστήμονος, ποὺ ἐξαφανίζεται κάτω ἀπ' τὶς πιὸ μυστηριώδεις συνθῆκες

ΤΑΞΙΔΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΑΓΝΩΣΤΟ

Ἕνα ἀνάγνωσμα ποὺ κρατάει τὴν ἀναπνοὴ κάθε ἀναγνώστου

Ὁ θεσσαλικός κάμπος

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 17)

ζουν τὸ πλούσιο γέννημα στὸ πῖ καὶ φῖ, γλυτώνοντας τὸ γεωργὸ ἀπ' τ' ἀλλοτινὰ κόπια τ' ἀβάσταχτα. Ἦρθε κ' ἡ Τράπεζα ποὺ δίνει δάνεια κ' ἡ Συγκέντρωση, ποὺ καλοπλερώνει τὴ σοδειὰ τοῦ κοσμάκη.... Ἀνάσανε ὁ Καραγκούνης, ξεθερμιάστηκε, ξαιθρωπίστηκε, ἔπιασε παραδάκι στὴ φοῦχτα του, κουράγιο στὴν ψυχή του. Τὸ πατρικὸ ψωροκάλυβο μετάλλαξε σὲ σπιτάκι καλοχτισμένο, δίπατο πολλὲς φορές, μὲ μπαλκονάκι λουλουδοστολισμένο. Καὶ νά, ἦρθε καὶ τὸ ἠλεχτρικὸ νὰ διώξη τὴν τύφλα καὶ τὴν μπόχα τοῦ λαδολύχναρου, νὰ φέρη τὴ χαρὰ τοῦ φωτισμοῦ, τοῦ ραδιόφωνου, ἀκόμα καὶ τῆς ἠλεκτρικῆς κουζίνας...

Νύχτα πάλι ἔσκιζα, ἐφέτος, τὸν κάμπο τῆς Θεσσαλίας. Ὁλημερὶς εἶχε βρέξει γερά. Τὸ νερὸ πότισε τὸ φριμαγμένο ἀπὸ ἔξη μηνῶν ξηρασία χῶμα, τὄκανε ὅλο σβώλους θραψερούς, καστανούς. Περὶ τὸ βραδάκι σταμάτησε ἡ βροχή, ἔφυγαν τὰ σύννεφα. Κι ἀμέσως, μὲ μιᾶς, ξεχύθηκαν τὰ τρακτέρια, μὲ τοὺς ἀναμμένους προβολεῖς, νὰ ὀργώσουν βιαστικὰ τὴ γονιμικὰ νοτισμένη γῆς, πρὶν ἡ βροχὴ ξαναπιάση.

Σταμάτησα, βγῆκα ἀπ' τ' αὐτοκίνητο, κοιτοῦσα κι ἄκουγα, καὶ δὲν πίστευα μήτε μάτια, μήτε αὐτιά. Ἀντιβούϊζε ὅλος ὁ κάμπος ἀπὸ τὰ μοτόρια —χιλιάδες μοτόρια— ποὺ ἀγκομαχοῦσαν πασχίζοντας νὰ ξεσκίσουν τὸ χῶμα σέρνοντας τ' ἀλέτρι μὲ τὰ πολλὰ γυνιά. Καὶ καθὼς τὸ κάθε τρακτέρι σκαμπανέβαζε στὸ ἀνώμαλο ἔδαφος, ἢ ἔπαιρνε στροφὴ ν' ἀλλάξη αὐλάκια, ἡ φωτεινὴ δέσμη τοῦ ἠλεχτρικοῦ προβολέα σπάθιζε τὸ σκοτάδι, πότε κάθετα, πότε ὁριζόντια, γεννώντας κάτι τὸ ἀπίθανα φαντασμαγορικὸ κάτι ποὺ οὔτε ὁ ἔξαλλος σκηνοθέτης τοῦ κινηματογράφου θὰ κατώρθωνε νὰ μοντάρη...

Ὁ φίλος μου —παλιὸς ξενητεμένος Θεσσαλὸς κι αὐτὸς— σταυροκοπήθηκε κι ἀπόρεσε:

—Ποῦ βρισκόμαστε; Στὸν κάμπο τῆς Θεσσαλίας, ἢ στὰ σιταροτόπια τοῦ Οὐϊσκόνσιν; Πῶς μοῦ κατάντησαν τὴ Θεσσαλία μου! Ἀκόμα μιὰ ποίηση ποὺ τὴν ἔφαγε ἡ τεχνικὴ πρόοδος!

Τί νὰ τοῦ ἀποκριθῶ; Πὼς τὴν ποίηση ποὺ πηγάζει ἀπὸ χίλια βοερὰ καὶ φωτερὰ τρακτέρια, μόνον ἕνας Ἕλληνας Walt Whitman θὰ μποροῦσε νὰ συλλάβη καὶ ν' ἀποδώση; Θὰ μ' ἔπαιρνε γιὰ τρελλό...

Μ. ΚΑΡΑΓΑΤΣΗΣ

ΤΙ ΛΕΝΕ Τ' ΑΣΤΡΑ

Γιὰ τὴν ἑβδομάδα 4 — 10 Φεβρουαρίου 1957

ΚΡΙΟΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Μαρτίου-20 Ἀπριλίου: Οἱ διαφορετικὲς ἀντιλήψεις ποὺ θὰ συναντήσετε γύρω ἀπὸ τὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ ἐπιλύσεται τὴν ἐρχομένη ἑβδομάδα, δὲν πρέπει νὰ σᾶς ἀποθαρρύνουν. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Παρασκευή, ἀριθ. 9.

ΤΑΥΡΟΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Ἀπριλίου-20 Μαΐου: Δημιουργεῖτε ἐπεισόδια χωρὶς λόγο. Περιορίσετε τὰ νεῦρα σας καὶ σκεφθῆτε περισσότερο λογικὰ ἐὰν θέλετε νὰ ἐπιτύχετε στὰ ἐπαγγελματικά σας ζητήματα. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Κυριακή, ἀριθ. 5.

ΔΙΔΥΜΟΙ.— Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Μαΐου-21 Ἰουνίου: Ἡ ζωὴ εἶναι σκληρὴ γιὰ τοὺς ἀδιάφορους ἀνθρώπους. Δείξετε μεγαλύτερη προθυμία καὶ θὰ σᾶς ἐκτιμήσουν. Τὰ αἰσθηματικὰ ζητήματα εὐνοοῦνται πολύ. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Παρασκευὴ ἀριθ. 2.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 22 Ἰουν.-22 Ἰουλίου: Μαθαίνετε πολὺ εὐχάριστα νέα ἀπὸ κάποιο μακρινό σας συγγενῆ. Ἡ χαρά σας πρέπει νὰ μείνη μυστικὴ γιὰ κάμποσο καιρό. Ἡ ζήλεια θὰ τους κάνη κακό. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθ. 5.

ΛΕΩΝ.— Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Ἰουλίου-22 Αὐγούστου: Ἐργασθῆτε μὲ ὅλη σας τὴν δύναμη. Ἡ ζωὴ σᾶς ἔδωσε ὅλες τὶς δυνατότητες νὰ ἐπιτύχετε στὸν ἐπαγγελματικὸν τομέα. Θὰ κάνετε σύντομα ἕνα μακρυνὸ ταξίδι. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Σάββατον, ἀριθ. 4.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ.— Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Αὐγ.-22 Σ)βρίου: Μιὰ εἴδηση θὰ φέρη ἀναστάτωση στὴν αἰσθηματική σας ζωή. Κάποια καινούργια γνωριμία θὰ σᾶς δώση τὴν εὐκαιρία νὰ ὁλοκληρώσετε τὴν οἰκογενειακὴ εὐτυχία. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Δευτέρα, ἀριθ. 8.

ΖΥΓΟΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Σεπτ.-22 Ὀκτωβρίου: Οἱ διπλωματικὲς ἐνέργειες ὡρισμένων μελῶν τῆς οἰκογενείας σας θὰ φέρουν μεγάλη ἀναστάτωση στὴν δουλειά σας. Κάνετε κουράγιο καὶ θὰ ἐπιτύχετε. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τρίτη, ἀριθ. 7.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Ὀκτ.-22 Ν)μβρίου: Νὰ μὴ ἀπογοητεύεσθε μὲ τὶς πρῶτες μικρὲς δυσχέρειες ποὺ θὰ συναντήσετε στὸν δρόμο σας. Πρέπει νὰ ἔχετε πολλὲς φορὲς σκληρὴ καρδιὰ γιὰ νὰ ἐπιπλεύσετε. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Κυριακή, ἀριθ. 1.

ΤΟΞΟΤΗΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Νοεμ.- 21 Δ)μβρίου: Οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ ζοῦνε μὲ τὶς ἀναμνήσεις. Ἡ δημιουργία νέων καταστάσεων εἶναι πάντοτε ἡ καλύτερη λύση στὴν προσγειωμένη ἐποχή μας. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Σάββατον, ἀριθ. 3.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ.— Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 22 Δεκ.-19 Ἰαν.: Οἱ περιορισμοὶ δὲν ἔχουν νόημα. Καλύτερα νὰ στηριχθῆτε στὸν ἑαυτόν σας καὶ νὰ τὰ παίξετε ὅλα γιὰ ὅλα. Οἱ μεγάλες ἀποφάσεις καμμιὰ φορὰ δίνουν λύσεις. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Παρασκευὴ ἀριθ. 2.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 20 Ἰαν.-18 Φ)ρίου: Ἡ καινούργια ἑβδομάδα θὰ σᾶς δώση πολλὲς εὐκαιρίες ν' ἀναπαυθῆτε. Ἔχετε κουρασθῆ πολὺ τὸν τελευταῖο καιρό, ψυχικὰ καὶ σωματικά. Ἡσυχάσετε. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τρίτη, ἀριθ. 6.

ΙΧΘΥΕΣ.—Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 19 Φεβρ.-20 Μαρτίου: Ὁ ζωηρός σας χαρακτήρας θὰ σᾶς βάλη πάλι σὲ μπελάδες. Προσπαθήσετε νὰ συγκρατηθῆτε καὶ νὰ μὴ ἐκδηλώσετε τὰ αἰσθήματά σας. Θὰ πάρετε γράμμα. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Πέμπτη ἀριθ. 9.

ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ;

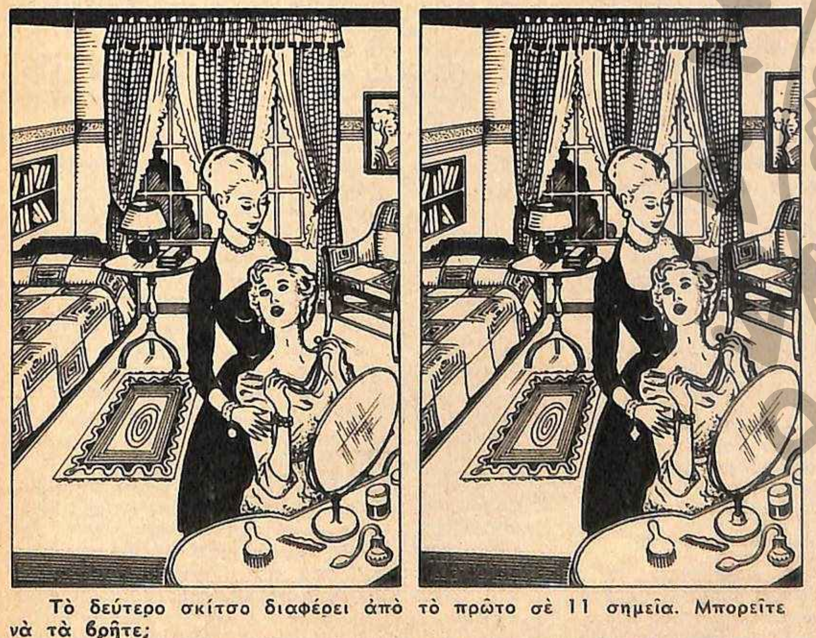

Τὸ δεύτερο σκίτσο διαφέρει ἀπὸ τὸ πρῶτο σὲ 11 σημεῖα. Μπορεῖτε νὰ τὰ βρῆτε;

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

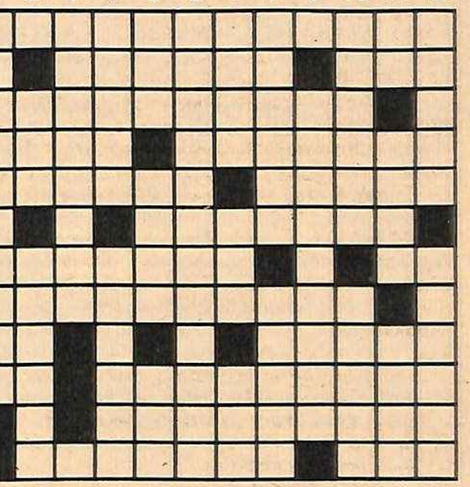

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. Ἕνα ἀπὸ τὰ λίγα «μεγάλα ἔργα» ποὺ ἐπετεύχθησαν εἰς τὴν μεταπολεμικὴν Ἑλλάδα (αἰτ. δημ.)
2. Μυθικὸς πατὴρ πενῆντα θυγατέρων (γεν.) — Νομὸς τῆς Γαλλίας καὶ νησάκια της εἰς τὴν Μεσόγειον.
3. Εὐρωπαϊκὴ γλῶσσα (αἰτ.)
4. Τῶν δρομάδων γνωρίσματα — Θώς, τὸ ἐπιστημονικὸν του ὄνομα.
5. Τῆς πικρῆς ἐλιᾶς τραβοῦν πολλὰ οἱ πτωχοί — Ἰοβόλος ὄφις.
6. Αὐτὸς ὁ καλλιεργητὴς ὑπονοεῖ τὸν κολλῆγον.
7. Μονοκόμματοι, καὶ μεταφορ. ἀπαράλλακτοι (δημ.) — Ἄρθρον.
8. Ἕνα τέτιο δένδρον δίδει πάντοτε σκιάν.
9. Αὐθάδης (προφ. μαζύ) — Τέτια ἱδρύματα ἵδρυσαν πολλοὶ εὐεργέται μας.
10. Νότα — Κουράζει τὸν ὁδοιπόρον (γεν. δημ.)
11. Μικρὰ τηλεβόλα (ὑποκορ.)
12. Ὁ σύζυγος τῆς Πιεράντζελι — Πρόθεμα πολλῶν πόλεων τῆς Ν. Ἀμερικῆς.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. Εἰς αὐτὸν ἐλέχθη τὸ «Πάταξον μέν, ἄκουσον δέ».
2. Σημαίνει πεδιὰς τουρκιστὶ καὶ συναντᾶται ὡς συνθετικὸν πολλῶν τουρκικῶν τοπωνυμιῶν — Στοὺς κινηματογράφους εἶναι συνήθως γυναίκα... (αἰτ.)
3. Γνωστὸν ἀρτυματικὸν φυτὸν (καθαρ.)
4. Κατέκτησε μὲ τὴν γοητείαν της Δημήτριον τὸν Πολιορκητὴν — Εἶναι διὰ πολλοὺς ὁ σκύλος (αἰτ.)
5. «Ὅποιος παθαίνει... δασκαλεύει ἑκατό» (παροιμ.) — Εἷς τῶν 2 υἱῶν τοῦ δολοφονηθέντος Ἀβδουλλάχ ἢ... ἀγγλικὸ μαχαίρι — Νῆσος τῆς Ἰρλανδικῆς θαλάσσης (ἀντιστρ.)
6. Ἐπίθετον μεγάλης βυζαντινῆς οἰκογενείας (αἰτ. δημ.)
7. Ἄρθρον — Ἐπὶ τοῦ Ποταμοῦ Βάαλ ὀλλανδικὴ πόλις ἢ τὸ... «μέχρι» εἰς μίαν γνωστὴν εὐρωπαϊκὴν γλῶσσαν — Ξενικὸς τίτλος.
8. Λέγεται καὶ πλάνη....! — «Σιέρρα...», βρεταννικὴ ἀποικία τῆς Δ. Ἀφρικῆς.
9. Τὴν εἶχε ὁ Κουασιμόδος ἐνάρθρως
10. Συγκεντρώνω, ἀλλὰ καὶ συμπεραίνω — Ὀπτικὸν φαινόμενον, ἀντιστρόφως (αἰτ.)
11. Πρόθεσις — Ἡ διασημοτέρα Σουηδὴ ἀοιδὸς τοῦ ΙΘ΄ αἰῶνος ποὺ θυμίζει... ἐλβετικὴ σοκολάτα — Τῶν Κυκλώπων μήτηρ.
12. Ἀλιευτικὸν νῆμα (δημ.) — Ἐπέτρεψαν ἢ ἐγκατέλειψαν (κυριολ.)

ΖΙΓΚ ΖΑΓΚ

Ὁ σκοπὸς τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ διασκεδαστικοῦ αὐτοῦ ἀτομικοῦ, ἀλλὰ καὶ ὁμαδικοῦ παιχνιδιοῦ, εἶναι νὰ ἐπιτύχη κανεὶς ὅσο τὸ δυνατὸν μεγαλύτερη βαθμολογία στὸ σχηματισμὸ λέξεων.

Ἀρχίσετε λοιπὸν ἀπὸ ὁποιαδήποτε γραμμὴ θέλετε καὶ προχωρήσετε ἀπὸ τὸ τετράγωνο αὐτὸ σὲ ὁποιοδήποτε γειτονικὸ πάντοτε, τετράγωνο, ὁριζοντίως, καθέτως ἢ διαγωνίως, προσπαθώντας νὰ διαβάσετε τὴν μεγαλύτερη λέξι ποὺ μπορεῖτε νὰ βρῆτε.

Σημειώσετε τώρα τὴ λέξι, ποὺ βρήκατε καὶ σβήσετε στὰ τετράγωνα τὰ γράμματα ποὺ μεταχειρισθήκατε.

Ψάξετε τώρα γιὰ μιὰν ἄλλη λέξι καὶ συνεχίσετε ἕως ὅτου δὲν μπορεῖται νὰ βρῆτε ἄλλες.

Α	Κ	Χ	Ε	Ι	Σ
Π	Ι	Ο	Λ	Ρ	Ο
Ν	Ε	Γ	Ο	Η	Μ
Λ	Ο	Υ	Τ	Α	Σ
Υ	Β	Σ	Ι	Ι	Α
Π	Ο	Τ	Ο	Μ	Ρ

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Γιὰ κάθε λέξι τῶν δύο γραμμάτων μετρήσετε 1 βαθμό.

Γιὰ κάθε λέξι τῶν 3 γραμμάτων μετρήσετε 3 βαθμούς.

Γιὰ κάθε λέξι τῶν 4 γραμμάτων μετρήσετε 5 βαθμούς.

Γιὰ κάθε λέξι τῶν 5 γραμμάτων μετρήσετε 7 βαθμούς.

Γιὰ κάθε λέξι τῶν 6 γραμμάτων μετρήσετε 9 βαθμούς.

Γιὰ κάθε λέξι τῶν 7 γραμμάτων μετρήσετε 11 βαθμούς.

Γιὰ κάθε λέξι τῶν 8 γραμμάτων μετρήσετε 13 βαθμούς.

Γιὰ κάθε λέξι τῶν 9 γραμμάτων μετρήσετε 15 βαθμούς.

Γιὰ κάθε λέξι τῶν 10 γραμμάτων μετρήσετε 17 βαθμούς.

Καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, προσθέτοντας δύο πάντοτε βαθμοὺς γιὰ κάθε πρόσθετο γράμμα.

Προσθέσετε τώρα τὸ σύνολο τῶν βαθμῶν ποὺ μπορέσατε νὰ πετύχετε.

Βαθμοὶ ἀπὸ 1-29 βαθμολογοῦνται μὲ «ΜΕΤΡΙΑ».

Βαθμοὶ ἀπὸ 30-35 βαθμολογοῦνται μὲ «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ».

Βαθμοὶ ἀπὸ 36-40 βαθμολογοῦνται μὲ «ΚΑΛΑ».

Βαθμοὶ ἀπὸ 41-45 βαθμολογοῦνται μὲ «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ».

Βαθμοὶ ἀπὸ 46 καὶ ἄνω βαθμολογοῦνται μὲ «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΕΛ. 49

Τό ἐκλογικό σύστημα

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 21)

γραμμάτων των ἀναλόγως. διότι ἡ ἐμμονὴ ἑνὸς κόμματος εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν του, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει συγκεντρώσει τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν ψηφοφόρων κατὰ τὴν πρώτην ἐκλογήν, ἀντίκειται εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν ἀρχὴν τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος, κατὰ τὸ ὁποῖον διοικεῖ ἡ πλειοψηφία.

»Οὕτω κατὰ τὰς δευτέρας ἐκλογὰς θὰ ἔχωμεν μόνον δύο κόμματα. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐκλογῶν καὶ τὴν κατανομὴν τῶν ἑδρῶν εἰς τὰ δύο κόμματα, δὲν θὰ δύνανται οἱ βουλευταὶ ν' ἀποχωρήσωσιν ἐκ τῶν κομμάτων, ὑπὸ τὴν σημαίαν τῶν ὁποίων ἐξελέγησαν, διότι ἄλλως θὰ παραδιάζηται αὐτὴ αὕτη ἡ θέλησις τοῦ λαοῦ.

»Θὰ θεσπισθῇ δὲ ὅτι ὁ βουλευτὴς ἢ ἡ ὁμὰς βουλευτῶν ποὺ θὰ ἀποχωρήσῃ τοῦ κόμματος, ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ ὁποίου ἐξελέγη, θὰ ἐκπέσῃ αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ θὰ ἐνεργῶνται νέαι ἐκλογαὶ (ἀναπληρωματικαὶ) πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς παραιτήσεως δημιουργουμένων κενῶν. Εἰς τὰς ἐκλογὰς ταύτας θὰ μετέχωσι καὶ πάλιν τὰ δύο ἀνωτέρω κόμματα καὶ οἱ παραιτηθέντες, εἴτε ὡς ἀνεξάρτητοι, εἴτε ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ ἑτέρου κόμματος.

»Ἂν ἐπιτύχωσιν οὗτοι εἰς τὰς νέας ἐκλογὰς ὡς ἀνεξάρτητοι, θὰ παραμείνωσιν ἐν τῇ Βουλῇ ὡς ἀνεξάρτητοι ἢ θὰ προσχωρήσωσιν εἰς ἓν ἐκ τῶν δύο κομμάτων, ἐξ ὧν πάλιν δὲν θὰ δύνανται ν' ἀποχωρήσωσιν, εἰ μὴ μόνον διὰ παραιτήσεως ἐκ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος, ἐπαναλαμβανομένης διὰ τὴν ἀναπλήρωσίν των τῆς ὡς ἄνω διαδικασίας.

»Ὡς πρὸς τὰς προσεχεῖς ἐκλογάς, νομίζω ὅτι δέον νὰ ἐνεργηθῶσι μὲ τὸ πλειοψηφικὸν εὐρείας νομαρχιακῆς περιφερείας, τὸ προτεινόμενον εἰς τὰ προαναφερθέντα».

ΕΛ. ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ
(Πρόεδρος τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων)

«Πρὶν ἀπαντήσω στὰ ἐρωτήματα ποὺ μοῦ ὑπέβαλαν οἱ ΕΙΚΟΝΕΣ, θὰ ἤθελα νὰ διευκρινίσω ὅτι οἱ γνώμες ποὺ θὰ διατυπώσω δὲν ἐκφράζουν παρὰ δικές μου, ἀτομικὲς σκέψεις, καὶ ὄχι τῆς ὀργανώσεως ποὺ ἔχω τὴν τιμὴ νὰ προεδρεύω.

»Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνίδων εἶναι βεβαίως ἡ ὀργάνωσις ποὺ ἔχει περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ἐνδιαφερθῆ καὶ ἐργασθῆ γιὰ τὴν ἐδραίωσι τῆς ἰσοτιμίας μεταξὺ τῶν δύο φύλων, στὴν χώρα μας. Μὰ ἂν ἀγωνίσθηκε γιὰ νὰ ἀποκτήσουν αἱ Ἑλληνίδες τὰ πολιτικά τους δικαιώματα, ἂν ἐπεδίωξε καὶ ἐξακολουθεῖ ἐντατικὰ νὰ ἐπιδιώκη νὰ γίνουν οἱ Ἑλληνίδες ἄξιες νὰ ἐκπληρώνουν εὐσυνείδητα τὶς ὑποχρεώσεις, ποὺ ἔχουν ἀπέναντι τοῦ ἔθνους των, τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνίδων δὲν εἶναι ὀργάνωσις πολιτική, μὲ προορισμὸ καὶ κύριο σκοπὸ τὴν πολιτικὴ διαπαιδαγώγησι τῶν μελῶν του καὶ τὴν κατατόπισι αὐτῶν στὰ θέματα τὰ πολιτικά.

»Θὰ ἀπαντήσω γι' αὐτὸ στὰ ἐρωτήματα τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ ὄχι σὰν πρόεδρος τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων, ἀλλὰ σὰν ἕνα ἁπλὸ μέλος του. Δηλαδή, σὰν μία Ἑλληνίδα ποὺ συναισθάνεται ὅλη τὴν σημασία καὶ τὴν ἀξία τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεών της, καὶ ποὺ γι' αὐτὸ παρακολουθεῖ καὶ μελετᾶ τὴν ἐξέλιξη τῆς πολιτικῆς ζωῆς καὶ ὅλα τὰ πολιτικὰ φαινόμενα, καὶ προσπαθεῖ νὰ μορφώση μιὰ ἔγκυρη γνώμη σχετικὰ μ' αὐτά, καθοδηγημένη ὄχι ἀπὸ καμμιὰ εἰδικὴ ἐπιστημονικὴ κατάρτιση, ἀλλὰ μονάχα ἀπὸ τὸν ἁπλὸ «κοινὸ νοῦ», τὴν ἁπλῆ λογικὴ κρίση ποὺ πρέπει νὰ διέπη ὅλες μας τὶς σκέψεις καὶ ὅλες μας τὶς πράξεις.

»Ἀντικρύζοντας μ' αὐτὴν τὴν ἁπλῆ λογικὴ τὰ ἐρωτήματα τῆς ἐρεύνης ἀπαντῶ ὅτι, κατὰ τὴν γνώμη μου, τὸ ἐκλογικὸ σύστημα μιᾶς χώρας θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι μόνιμο. Ἡ μονιμότης τοῦ ἐκλογικοῦ συστήματος εἶναι τὸ ἐχέγγυον τῆς ἀνιδιοτελείας καὶ ἀπόλυτης ἀνυστεροβουλίας αὐτῶν ποὺ τὸ ἐθέσπισαν. Ἔτσι ἐξασφαλίζεται καὶ τὸ ἀδιάβλητον τοῦ ἐκλογικοῦ ἀποτελέσματος.

»Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἂν ὁ πολιτικός μας κόσμος ὑψωνετο ὑπεράνω κάθε ἐγωπαθείας καὶ κάθε προσκαίρου κομματικοῦ συμφέροντος καὶ ἐθέσπιζε ἕνα μόνιμο ἐκλογικὸ σύστημα μὲ ἀπόλυτη ὁμοφωνία, ὥστε νὰ μὴ μπορῇ κανεὶς νὰ ἔχῃ ἀντιρρήσεις γιὰ τὸ κῦρος τῶν ἐκλογῶν ποὺ θὰ ἐγίνοντο σύμφωνα μ' αὐτό.

»Ποιὸ ὅμως θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ σύστημα αὐτό; Ξέρομε ὅλοι ὅτι καὶ σ' αὐτὰ τὰ πιὸ δημοκρατικὰ πολιτεύματα, ἀπόλυτη ἰσότης καὶ ἐλευθερία, ἀκόμη καὶ ἀπόλυτη δικαιοσύνη δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξουν. Τὸ ἀπόλυτο δικαίωμα τοῦ καθενὸς ὑποχωρεῖ πάντα καὶ παραμερίζεται ἀπ' τὸ συμφέρον ἢ τὴν θέληση τῶν πολλῶν, τῶν περισσοτέρων. Ἔτσι, σύμφωνα μὲ τὸ πλειοψηφικὸ ἐκλογικὸ σύστημα, ἡ θέληση τῶν περισσοτέρων ἐπιβάλλεται ὁλοσχερῶς καὶ ἐξουσιάζει ὁλοκληρωτικὰ τὴν μειοψηφία. Βέβαια αὐτὸ μπορεῖ νὰ εἶναι σκόπιμο καὶ πράκτικο, δὲν μπορεῖ ὅμως κανεὶς νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι εἶναι ἀπολύτως δίκαιο νὰ μὴν ἀκούεται καθόλου ἡ γνώμη τῆς μειοψηφίας, νὰ μὴν παίζῃ καὶ αὐτὴ κάποιο ρόλο καὶ νὰ μὴν ὑπολογίζεται ἀνάλογα μὲ τὴν ἀριθμητική της δύναμη.

»Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὸ ἀναλογικὸ σύστημα κατ' ἀρχήν, θεωρητικά, εἶναι διακαιότερον ἀπὸ τὸ πλειοψηφικό. Στὴν πρᾶξιν ὅμως παρουσιάζεται τὸ ἀκόλουθο φαινόμενο ποὺ τὸ καθιστᾶ ἐπίσης ἄδικο καὶ ἀπολύτως ἀσύμφορο. Στὶς ἐκλογὲς ποὺ γίνονται μὲ τὸ ἀναλογικὸ σύστημα, ἡ θέλησις τῶν πολιτῶν παρουσιάζεται τὶς περισσότερες φορὲς τόσο διαφοροποιημένη καὶ μοιρασμένη σὲ τόσες διάφορες παρατάξεις μὲ τὶς πιὸ ἀνόμοιες ἀντιλήψεις, ποὺ γίνεται ἀδύνατη κάθε συνενόησις, κάθε συνεργασία καὶ κάθε ἐξουσία. Ἔτσι, ἀναγκαστικὴ συνέπεια εἶναι ἡ πλήρης ἀκυβερνησία, ἢ μιὰ κυβέρνησις γεμάτη ἀσυνειδήτους συμβιβασμοὺς καὶ ὑποχωρήσεις, ποὺ δὲν εἶναι βέβαια προτιμότερη.

»Τὸ πλειοψηφικὸ ἐκλογικὸ σύστημα εἶναι λοιπὸν ἄδικο καὶ ὄχι ἀρκετὰ δημοκρατικό. Τὸ ἀναλογικό, ἐπικίνδυνο καὶ ἀσύμφορο, γιατὶ φέρνει τὴν ἀναρχία ἢ τὴν ἀνήθικη συναλλαγή... Τότε, τί πρέπει νὰ γίνῃ; Μήπως θὰ μποροῦσε ἄραγε νὰ βρεθῇ κάποιος συμβιβασμὸς ἀνάμεσα στὰ δύο: Κάποιο σύστημα ποὺ νὰ καθιερώνῃ μιὰ καλύτερη ἐκπροσώπηση τῆς γνώμης τῆς μειοψηφίας, χωρὶς νὰ παρουσιάζῃ τοὺς κινδύνους τῆς καθαρᾶ ἀναλογικῆς ἐκλογῆς; Νιμίζω ὅτι μιὰ τέτια λύση προσφέρει τὸ σύστημα τὸ πλειοψηφικό, τὸ διενεργούμενο σὲ στενὴ περιφέρεια, διότι αὐτὸ ἐπιτρέπει περισσότερο διαφορισμὸ στὴν ἔκφρασι τῆς γνώμης τῶν πολιτῶν, χωρὶς νὰ καταλήγῃ στὴν βαβυλωνικὴ πολυμορφία. Γι' αὐτό, πολὺ δειλά, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχω εἰδικὲς γνώσεις γιὰ τὰ πολιτικὰ ζητήματα, ἀφοῦ οὔτε νομικά, οὔτε πολιτικὲς ἐπιστῆμες, οὔτε κοινωνιολογία ἔχω ποτὲ σπουδάσει, τολμῶ νὰ ὑποστηρίξω ὅτι ἄριστον γιὰ τὴν χώρα μας θὰ ἦτο ἄν, πρὶν ἀπὸ τὶς προσεχεῖς ἐκλογές, ὁ πολιτικὸς μας κόσμος μελετοῦσε τὴν δυνατότητα ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος αὐτοῦ, ποὺ θὰ ἐξησφάλιζε τὴν ὅσο τὸ δυνατὸν ἀρτιώτερη καὶ ὁμαλώτερη διοίκηση τοῦ ἔθνους μας ἀπὸ μιὰ κυβέρνηση ἰσχυρή, ἀλλὰ καὶ ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερο ἀντιπροσωπευτικὴ τῆς θελήσεως τοῦ λαοῦ μας».

Ἐπιμέλεια ἐρεύνης: Γ. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Στὸ ἑπόμενο τεῦχος ἀπαντοῦν ὁ κ. Γ. ΛΑΜΠΡΙΝΑΚΟΣ, πρόεδρος τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος (Τ.Ε.Β.Ε.) καὶ πρόεδρος τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, ὁ κ. Λ. ΛΑΥΡΑΝΟΣ, πρόεδρος τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Πολιτικῶν Συνταξιούχων, ὁ κ. Ν. ΛΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, τ. πρόεδρος τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν (Α.Σ.Δ.Υ.), ἡ κ. ΑΛΕΚΑ ΜΑΝΤΖΟΥΛΙΝΟΥ, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἐπιστημόνων Γυναικῶν, ὁ κ. Κ. ΝΕΥΡΟΣ, πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν καὶ ὁ κ. Γ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, πρόεδρος τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Ἐξαγωγέων.

Ὁ Πέτρος Φυσσοῦν

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 35)

δες πὼς εἶχε βρῆ τὸν Ἰδεώδη Μανωλιὸ γιὰ τὸ «Ὁ Χριστὸς ξανασταυρώνεται» καὶ δημοσιεύτηκαν φωτογραφίες τοῦ Πέτρου μὲ γένεια καὶ βλέμμα ὀνειροπαρμένο.

Ἄρα, σύμφωνα μὲ ὅλους τοὺς κανόνες τῆς λογικῆς, δὲν θἄπρεπε νὰ ξέρη τί νὰ πρωτοδιαλέξη. Κι ὅμως...

Νὰ παραδεχτοῦμε πὼς τὸ ταλέντο, ὁ δάκτυλος τοῦ Θεοῦ, ἢ ὅπως ἀλλιῶς θέλετε νὰ τὸ ὀνομάσετε, εἶναι πραγματικὰ ἡ κατάρα ποὺ πίστευαν οἱ ρομαντικοί; Τὸ στοιχεῖο ποὺ καίει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ μέσα καὶ ποὺ τρομοκρατεῖ τὸν γύρω του κόσμο; Τὸ πύρινο ξίφος ποὺ ἀπομακρύνει ἀπ' αὐτὸν τὴν φιλία καὶ κάθε ἔρωτα οὐσιαστικότερο ἀπὸ τὸν θαυμασμὸ τῆς μαγεμένης κοπελίτσας, χαμένης μέσα στὸ σκοτάδι τῆς πλατείας, ποὺ ἀγαπᾶ, στὸ πρόσωπό του, τὸν Ἀμλέτο ἢ τὸν ἄτυχο —ἀλλὰ τόσο γοητευτικὰ ξανθὸ— γιὸ τοῦ Ναπολέοντα;

Ὅπως καὶ νὰ ἔχη τὸ πρᾶγμα, τὸ κωμικοτραγικὸ γεγονὸς εἶναι πὼς κανένας θίασος δὲν τόλμησε νὰ πάρη τὸν Πέτρο. Τὸν Μανωλιὸ τὸν ἔπαιξε ὁ ἴδιος ὁ Κατράκης. Ὁ «Ἴωνας» τελικὰ δὲν ἀνέβηκε. Τὸ «Ἐθνικὸ» δήλωσε πὼς δὲν ἔκανε πλέον προσλήψεις. Συντηρητικὸ πάντοτε, μὲ ποιὸ θάρρος θ' ἀφαιροῦσε ρόλους ἀπὸ ἀναγνωρισμένους πρωταγωνιστὲς (κι ἄς εἶχαν περάσει κατὰ μιὰ τουλάχιστον εἰκοσαετία τὴν ἀπαιτούμενη ἡλικία) γιὰ νὰ τοὺς δώση στὸ παιδὶ τῶν εἰκοσιτριῶν χρόνων;

Φυσικό, ἄνθρώπινο, ὅπως θέλετε πῆτε το, ἀλλὰ θλιβερό...

Τελικά, ὁ Πέτρος ὑπέγραψε μὲ τὸν θίασο Λαμπέτη-Χόρν, μὲ σκηνοθέτη τὸν Μιχάλη Κακογιάννη ποὺ ἦταν κι αὐτὸς νέος καὶ τολμηρός.

Σ' ἕνα θίασο ὅμως μὲ πρωταγωνιστὲς ποὺ λατρεύει τὸ κοινὸν καὶ ἄρκετοὺς ἄλλους συνεργάτες ποὺ ἔχουν ὅλες τὶς ἀπαιτήσεις τῆς ἱεραρχίας, τὸ παιδὶ-θαῦμα τοῦ «Θεάτρου Τέχνης» βρέθηκε ξένο, καινούργιο καὶ χρήσιμο ὅσο καὶ ὁ πρῶτος τυχόν. Γιὰ τὴν πρώτη του ἐμφάνιση ντύθηκε μὲ τὸ κοστούμι τοῦ «σοκολατένιου στρατιώτη» κ' ἔβαλε ἄφθονο κοκκινάδι γιὰ νὰ παίξη τὸν ἀνύπαρκτο ρόλο ἑνὸς «ροδομάγουλου, ἀνόητου ἀνθυπολοχαγοῦ» στὸν «Ἀριστοκρατικὸ δρόμο». Μὰ τὸ κόκκινο στὸ δικό του πρόσωπο, ἀντὶ νὰ δίνη τὸ χρῶμα τῆς ὑγείας, πρόσθετε τὸν πυρετὸ τοῦ φυματικοῦ «Ἀετιδέα», τὴν ἔξαψη τοῦ ἐπιληπτικοῦ «Μίσκιν».

Στὸ δεύτερο ἔργο τοῦ «Κεντρικοῦ», ὁ Πέτρος, γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του καταπιάστηκε μ' ἕνα ρόλο τελείως ἀντίθετο στὸ ταμπεραμέντο του καὶ ὁ Τερζάκης παρατήρησε στὸ «Βῆμα»:

> «Ἀξίζει περισσότερα νὰ τονιστῆ ἡ ἐπίδοση τοῦ κ. Π. Φυσσοῦν στὴ διάπλαση τοῦ νεαροῦ Τζίμ. Τὸν κάλλιστο αὐτὸ νέο ἠθοποιὸ τὸν ξέσαμε ἴσαμε τώρα κατάλληλο γιὰ ρόλους ζοφεροὺς καὶ βασανισμένους. Ἡ μεταμόρφωσή του τώρα σ' ἕνα πρόσωπο γεμάτο μπαγιάτικη δροσιά, αὐθορμησία, χιοῦμορ, τὸν τιμᾶ καὶ τὸν διακρίνει».

Πράγματι, τὸ γλυκύτατο Ἀμερικανάκι, φτιαγμένο ἀπὸ τσίκλα καὶ ποίηση, ὑπῆρξε γιὰ τὸν Πέτρο μιὰ πρόκληση καί, τελικά, ἕνας θρίαμβος τῆς γερῆς τεχνικῆς ποὺ εἶχε πιὰ ἀποκτήσει. Μὲ ἄλλα λόγια, μιὰ καλὴ ἄσκηση, μιὰ ἐπιτυχία... γυμναστικῆς περισσότερο παρὰ καλλιτεχνικῆς φύσης. Τί ἱκανοποίηση βαθύτερη μποροῦσε νὰ δώση στὰ νειάτα ποὺ πάντα ζητοῦνε —οὔτε λίγο οὔτε πολὺ— τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἄστρα;

Ἀκούω ἀπὸ δῶ τοὺς φρόνιμους:

—Οἱ νέοι πρέπει νἄχουν ὑπομονή. Σιγὰ-σιγὰ καὶ σκαλοπάτι-σκαλοπάτι, κάπου θὰ φτάσουν μιὰ μέρα...

—Ὅλοι τὸ ξέρομε πὼς εἶναι γεννημένος πρωταγωνιστής. Θἄρθη ἡ ὥρα του, συμπληρώνει ὁ τωρινός του σκηνοθέτης.

Θἄρθη, βέβαια, καὶ ὅλοι τὸ ξέρομε. Πότε ὅμως; Θὰ παίξη κι αὐτὸς Ἄμλετ στὰ πενῆντα καὶ Ρωμαῖο στὰ πενηνταπέντε τοῦ; Ὅταν θἄχουν μαραθῆ καὶ τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχή του;

Ἐμεῖς, τὸ κοινὸ ποὺ διψᾶ γιὰ θέατρο, ποὺ ἔχομε πάρει εἴδηση ἀπὸ καιρὸ τί συμβαίνει, ἔχομε καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ρωτήσωμε: Γιατί σ' αὐτὸν τὸν μικρὸ, ἀλλὰ ζωηρὸ καὶ ψυχωμένο τόπο ὅπου ζοῦμε, νὰ μὴν ἔχη κανεὶς τὴν τόλμη νὰ ἐκμεταλλευτῆ τὴν ἀξία ὅπου κι ἂν βρίσκεται; Πρὶν καθιερωθῆ ἀπὸ τοῦ χρόνου τὴν ἀνία; Πρὶν ψυχρανθῆ, πικραθῆ, τυποποιηθῆ καὶ χάση τὴ θεία πνοὴ καὶ τὸν αὐθορμητισμό της; Στὰ ἐπίσημα σαιξπηρικὰ φεστιβὰλ τοῦ Στράτφορντ-ὀν-Ἔηβον σκηνοθετοῦν καὶ πρωταγωνιστοῦν νέοι εἴκοσι καὶ εἰκοσιπέντε χρόνων. Ἐμεῖς γιατὶ πρέπει νἀμαστε πιὸ συντηρητικοὶ ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους; Ἡ τόλμη στὴν τέχνη εἶναι ἱερὴ τουλάχιστον ὅσο καὶ στὸν πόλεμο.

ΡΟΖΙΤΑ ΣΩΚΟΥ

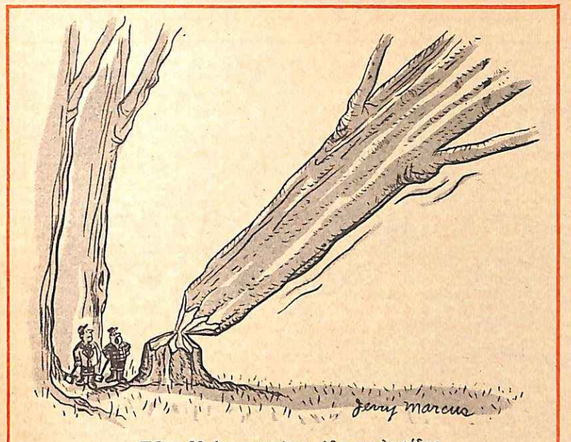

—Πᾶνε 80 ἑκατομμύρια ὀδοντογλυφίδες...

ΛΥΣΕΙΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡ. 67

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1. ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟ. 2. ΔΑΝΑΟΥ — ΥΕΡ. 3. ΡΟΥΜΑΝΙΚΗΝ.. 4. ΥΒΟΙ — ΤΣΑΚΑΛΙ. 5. ΒΑΣΑΝΑ — ΝΑΓΙΑ. 6. ΑΚΤΗΜΩΝ. 7. ΑΤΟΦΙΟΙ — ΤΑ. 8. ΔΑΣΥΦΥΛΛΟΝ. 9. ΗΜ ('Ἰταμοὶ) — ΕΥΑΓΗ. 10. ΣΙ — ΑΝΗΦΟΡΙΑΣ. 11. ΚΑΝΟΝΑΚΙΑ. 12. ΝΤΑΜΟΝΕ (ΒΙΚ) — ΣΑΝ.

ΚΑΘΕΤΩΣ: 1. ΕΥΡΥΒΙΑΔΗΣ. 2. ΟΒΑ — ΤΑΜΙΑΝ. 3. ΗΔΥΟΣΜΟΣ. 4. ΛΑΜΙΑ — ΦΥΛΑΚΑ. 5. ΕΝΑ — ΝΑΙΦ — ΜΑΝ. 6. ΚΑΝΤΑΚΟΥΖΗΝΟ. 7. ΤΟΙΣ — ΤΙΛ — ΦΟΝ. 8. ΡΥΚΑΝΗ — ΛΕΟΝΕ. 9. Η «ΚΑΜΠΟΥΡΑ». 10. ΣΥΝΑΓΩ — ΣΚΙΑΝ. 11. ΜΕ — ΛΙΝΤ — ΓΑΙΑ. 12. ΟΡΜΙΑ — ΑΦΗΣΑΝ.

ΖΙΓΚ - ΖΑΓΚ ΑΡ. 67

Ὁ εἰδικὸς συνεργάτης μας ἐπέτυχε μὲ τὸν συνδυασμὸ τῶν λέξεων: ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟΣ — ΑΡΜΟΣ — ΟΡΗ — ΛΕΙ — ΤΙ, σύνολον 45 βαθμῶν.

Μερικὲς ἄλλες ἀπὸ τὶς πολλὲς λέξεις: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ — ΥΠΟΣΤΟΛΗΣ — ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ — ΥΠΟΒΟΛΕΥΣ — ΑΠΝΕΥΣΤΙ — ΑΡΜΟΣΤΗΣ — ΛΟΥΣΙΜΟ — ΚΑΠΝΟΥΣ — ΓΟΥΣΤΟΥ — ΑΤΙΜΙΑΣ — ΧΛΟΕΡΟΣ — ΧΕΙΡΟΣ κλπ.

ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΡ. 67

1. Ἐπὶ τῆς τουαλέττας τὸ φιξατὲρ ἔχει μεγαλύτερο σωλῆνα. 2. Ἐπὶ τῆς τουαλέττας ἡ κάτω ἐσωτερικὴ βάση τοῦ καθρέφτη διαφέρει. 3. Καθημένη κοπέλα φέρει πιὸ φαρδειὰ ζώνη. 4. Ὀρθῆς κυρίας διαφέρει τὸ μενταγιὸν τοῦ μπρασελέ της. 5. Ὀρθῆς κυρίας διαφέρει τὸ ντεκολτέ της. 6. Στὸ κρεβάτι ἡ κουβέρτα πλαγίως καὶ στὸ κέντρον ἔχει ἕνα λευκὸ καρρὼ ἀντὶ τοῦ γραμμικοῦ. 7. Στὸ τραπεζάκι διαφέρει τὸ ἀμπαζοὺρ στὸ σχῆμα. 8. Στὴν ἐπίτοιχο βιβλιοθήκη στὸ κάτω δεξὶ μέρος λείπει ἕνα βιβλίο. 9. Στὸ δεξὶ παράθυρο οἱ λευκὲς ἐσωτερικὲς κουρτῖνες διπλώνουν ἀντιστρόφως. 10. Πολυθρόνα ἔχει τὸ μπράτσο της εὐθὺ ἀντὶ καμπυλωτοῦ. 11. Τὸ κάδρο δεξιὰ τοῦ παραθύρου μεγαλύτερο στὸ ὕψος.

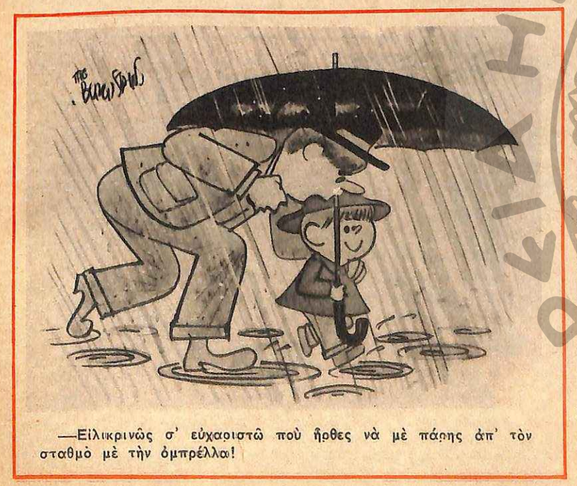

—Εἰλικρινῶς σ' εὐχαριστῶ ποὺ ἦρθες νὰ μὲ πάρης ἀπ' τὸν σταθμὸ μὲ τὴν ὀμπρέλλα!

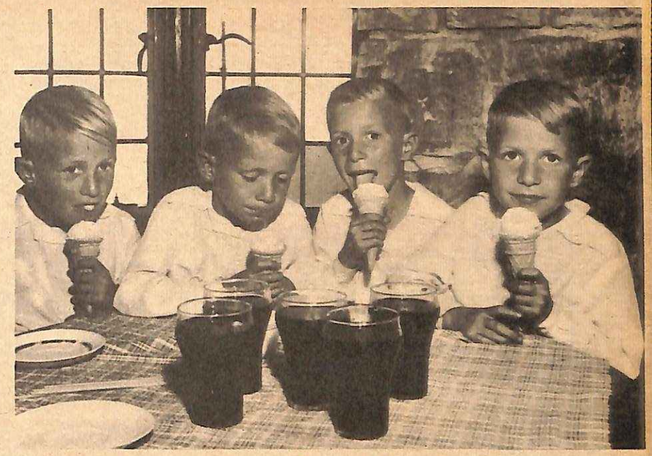

Ο ΔΑΝΙΗΛ, ὁ Ἰάκωβος, ὁ Γιοχάννες-Πέτρος καὶ ὁ Ντὲ Βιλλιέ. Σὲ ποιόν ὅμως ἀντιστοιχεῖ τὸ κάθε ὄνομα τὸ μπερδεύει ἀκόμη κ' ἡ μητέρα τους!

Ἡ ζωὴ μὲ τὰ τετράδυμα

Τὰ τετράδυμα ποὺ γέννησε στὰ 1951 ἡ κυρία Λόμπαρντ, γυναίκα ἑνὸς κτηνοτρόφου τῆς Καλιφόρνιας—μιᾶς κωμόπολης 400 περίπου χιλιόμετρα ἀπὸ τὸ Καίηπ Τάουν —θεωρήθηκαν, γιὰ τὴν περιωρισμένη ἐπαρχιακὴ ζωὴ τῶν συμπολιτῶν της, τὸ συνταρακτικώτερο γεγονός, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἔκλειψη τοῦ ἥλιου ποὺ εἶχε γίνει στὰ 1940.

Σήμερα τὰ τέσσαρα ἀγοράκια εἶναι τόσο ὅμοια μεταξύ τους, ποὺ δύσκολα τὰ ξεχωρίζει κανείς. Γερά, ἐανθόμαλλα, ζωηρὰ παιδιά, μεγαλώνουν σχεδὸν μόνα τους, γιατί, φυσικά, ἡ κυρία Λόμπαρντ ἀπασχολημένη μὲ τὶς δουλειὲς τῆς φάρμας εἶναι ἀδύνατο νὰ τὰ τρέχη ὁλημέρα ἀπὸ πίσω. Ἀφησμένα στὴν πρόνοια τοῦ ἐνστίκτου τους, καθὼς γίνεται μὲ ὅλα τ' ἀγροτόπαιδα σ' ὅλο τὸν κόσμο, περιδιαβάζουν ὅλη μέρα ἀσύδοτα στὴν ἄγονη γῆ ποὺ περιβάλλει τὸ ἀγρόκτημά τους.

Τελευταῖα, γιορτάστηκε ἡ πέμπτη ἐπέτειος τῶν γενεθλίων τους. Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτή, τὰ τετράδυμα ταξίδεψαν γιὰ πρώτη φορὰ στὸ Καίηπ - Τάουν, ὅπου τοὺς ἐπιδαψιλεύθησαν περιποιήσεις πρωτοφανεῖς γιὰ τὴν μέχρι τότε λιτὴ καὶ ἁπλῆ ζωή τους.

(Φωτ. Camera Press)

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ τῶν γενεθλίων στὸ Καίηπ-Τάουν, περιελάμβανε καὶ μιὰ γρήγορη ἐπίσκεψη στὰ ἀξιοθέατα τῆς πόλης. Τί θαυμάζουν, ἄραγε, τώρα;

Χιούμορ

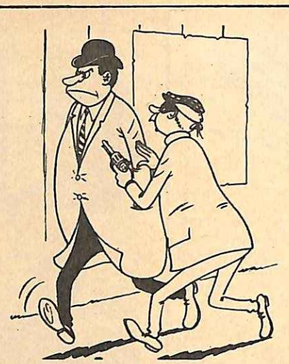

—Μά, ἐπὶ τέλους, κάνετε κατάχρηση τῆς ὑπομονῆς μου. Γιὰ ἑβδόμη φορὰ σᾶς λέγω «ψηλὰ τὰ χέρια»!...

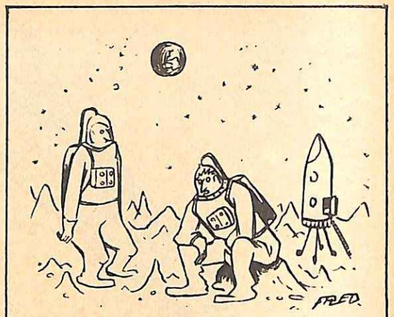

—"Αχ τί ἔπαθα, δόκτωρ. Μόλις θυμήθηκα ὅτι ἄφησα τὴν βρύση τοῦ μπάνιου ἀνοικτή...

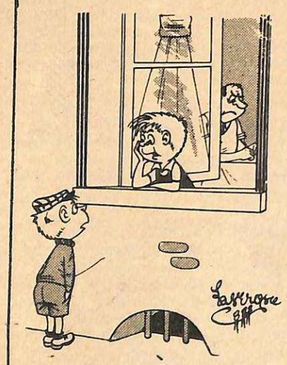

—Ἔρχεσαι σινεμά;
—Δὲν μπορῶ. Πρέπει νὰ βοηθήσω τὸν μπαμπᾶ νὰ κάνη τὰ μαθήματά μου.

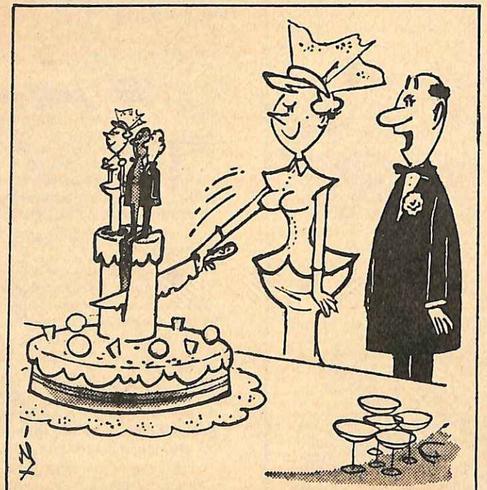

—Καλὴ ἀρχὴ κάνεις, χρυσή μου...

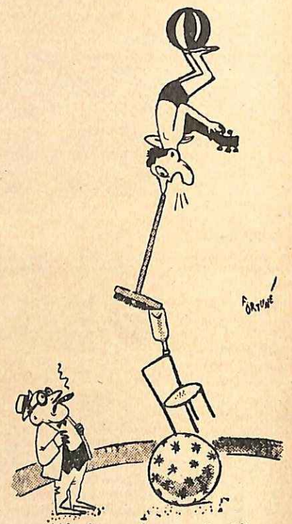

—Μά, ἀγαπητέ μου, πῶς θέλεις νὰ σὲ προσλάβω, ἐφ' ὅσον τραγουδᾶς φάλτσα;...

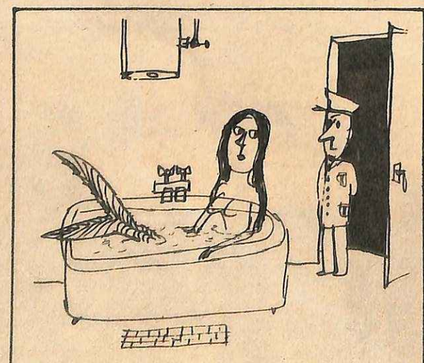

—Ψεύτη... κι ὅμως μοῦ εἶχες ὑποσχεθῆ ὅτι θἄχης ἀκουάριουμ στὸ σπίτι σου...

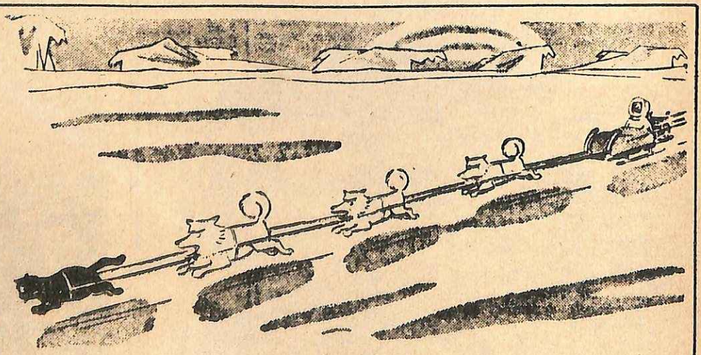

Τὸ κόλπο τοῦ 'Εσκιμώου.

ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΑ

ΑΚΡΙΔΟΚΤΟΝΟΝ: Γιὰ δολώματα κατὰ ἀκρίδων, σκουληκιῶν κ. λ. π.
ΑΡΣΕΝΙΚΙΚΟΣ ΜΟΛΥΒΔΟΣ: Γιὰ τὰ σκουλήκια φρούτων καὶ τὶς κάμπιες.
ΔΑΥΛΙΤΙΝΗ: Κατὰ τοῦ δαυλίτου καὶ τῆς ψείρας.
ΔΕΝΔΡΟΣΑΛ (Θειοῦχος πολτός): Γιὰ τὴν καταπολέμησι ἐντόμων (ψῶρες κ.λ.π)
ΔΙΝΙΤΡΟ-ΔΕΝΔΡΟΣΑΛ: Γιὰ τὴν καταπολέμησι τῆς ψώρας καὶ τῶν καμπῶν, νυμφῶν καὶ ἐντόμων.
ΕΝΤΟΜΟΣΑΛ: Γιὰ τὴν καταπολέμησι πολλῶν ἀσθενειῶν ὀπωροφόρων δένδρων καὶ λαχανικῶν.
ΕΞΑΧΛΩΡΑΛ - ΒΡΕΣΙΜΟΝ (Σκόνη ὑδατοαιωρουμένη): Γιὰ ραντίσματα. Καταπολεμᾶ ὅλα τὰ ἔντομα καὶ σκουλήκια.
ΕΞΑΧΛΩΡΑΛ ΣΚΟΝΗ ΑΟΣΜΟΝ: Γιὰ τὴν καταπολέμησι τῆς ψείρας τῶν σιτηρῶν καὶ τῶν ἀποθηκευμένων σπόρων.
ΕΞΑΧΛΩΡΑΛ-ΣΚΟΝΗ: Γιὰ τὴν καταπολέμησι τῶν ἐντόμων.
ΘΕΙΙΚΟΣ ΧΙΔΗΡΟΣ: Ἐναντίον τῆς χλωρώσεως τῆς ἀμπέλου καὶ ὡς ἀντιπαρασιτικόν.
ΘΕΙΟΧΑΛΚΙΝΗ Β.: Γιὰ τὴν καταπολέμησι τῆς Βούλας, τοῦ Ὠιδίου καὶ τοῦ Τετρανύχου τῆς μηλιᾶς καὶ τῆς ἀχλαδιᾶς, τοῦ Περονόσπορου, Ὠιδίου, Τετρανύχου τῆς ντομάτας, τοῦ πεπονιοῦ.
ΘΕΙΟΧΑΛΚΙΝΗ: Περιέχει θειάφι καὶ χαλκὸ γιὰ τὴν καταπολέμησι τοῦ ὠιδίου (λόβα) καὶ τοῦ περονόσπορου.
ΚΟΛΛΟΕΙΔΕΣ ΘΕΙΟΝ: Γιὰ τὴν καταπολέμησι τῶν ὠιδίων, τῆς ἀμπέλου, τῶν δένδρων.
ΛΙΝΔΟΣΑΛ 15: Καταπολεμᾶ τὰ ἔντομα ποὺ προσβάλλουν τὰ ὀπωροφόρα δένδρα, τὰ λαχανικὰ κ.λ.π.
ΛΙΝΔΟΣΑΛ 3: Γιὰ τὴν καταπολέμησι τῶν ἐντόμων τοῦ ἐδάφους.
ΜΕΛΙΓΚΡΙΝΗ No 1: Γιὰ τὴν καταπολέμησι τῆς μελίγκρας τῶν μποστανικῶν, ἀγγουριῶν κ ἄ. ἐντόμων.
ΜΕΛΙΓΚΡΙΝΗ No 2: Γιὰ τὴν καταπολέμησι μελιγκρῶν, ψύλλων καὶ μικρῶν καμπῶν.
ΝΗΜΑΤΟΣΑΛ ΕΔΒ: Γιὰ τὴν καταπολέμησι τῶν νηματοδῶν σκωλήκων.
ΝΙΚΟΤΙΝΑΛ: Σκοτώνει τὶς μελίγκρες, τὶς κάμπιες, τὰ διάφορα ἀκάρια κ.λ.π.
ΟΞΑΛ - D. D. T.: Χρησιμοποιεῖται ἐναντίον τῶν ἐντόμων τῶν σπιτιῶν.
ΟΞΥΧΛΩΡΙΟΥΧΟΣ ΧΑΛΚΟΣ 50: Γιὰ τὴν καταπολέμησι τοῦ περονόσπορου τῶν λαχανικῶν, τῆς βούλας τῆς μηλιᾶς, τῆς ἀχλαδιᾶς καὶ τοῦ περονόσπορου τῆς ἀμπέλου.
ΠΕΡΟΣΠΟΡΙΝΗ Β.: Γιὰ τὴν καταπολέμησι τοῦ Περονόσπορου, τῆς Ἀνθρακνώσεως κ.λ.π. τῆς ἀμπέλου, τῆς ντομάτας καὶ τῆς πατάτας.
ΠΕΡΟΣΠΟΡΙΝΗ: Γιὰ τὴν καταπολέμησι τοῦ περονόσπορου ὅλων τῶν φυτῶν.
ΠΡΑΣΑΓΓΟΥΡΙΝΗ: Γιὰ τὴν καταπολέμησι τοῦ πρασάγγουρα καὶ ἄλλων σκουληκιῶν τοῦ ἐδάφους.
ΣΤΕΡΕΟΝ ΚΟΛΛΟΕΙΔΕΣ ΘΕΙΟΝ 40: Γιὰ τὴν καταπολέμησι ὅλων τῶν ἀσθενειῶν ποὺ καταπολεμοῦνται μὲ θειάφι π. χ. τὸ ὠίδιο.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΩΛΕΩΣ

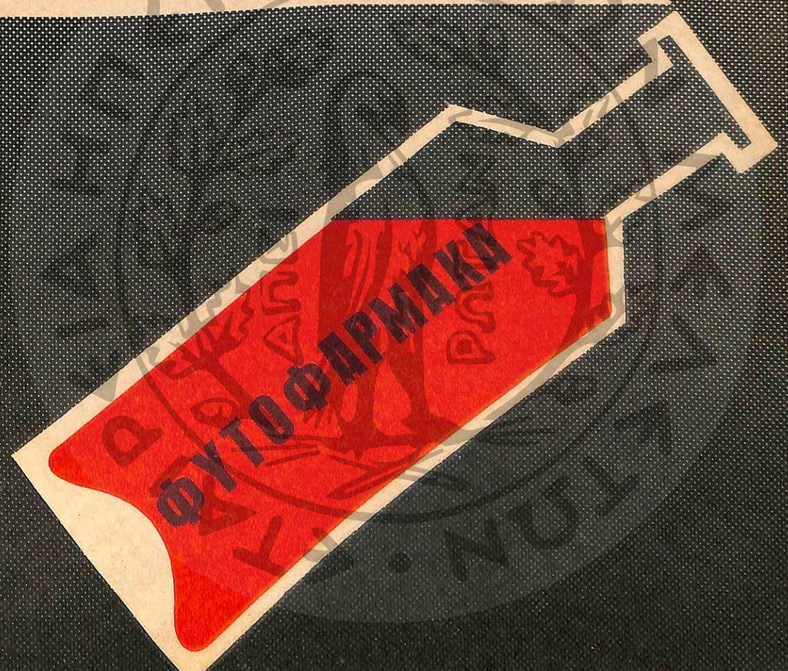

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

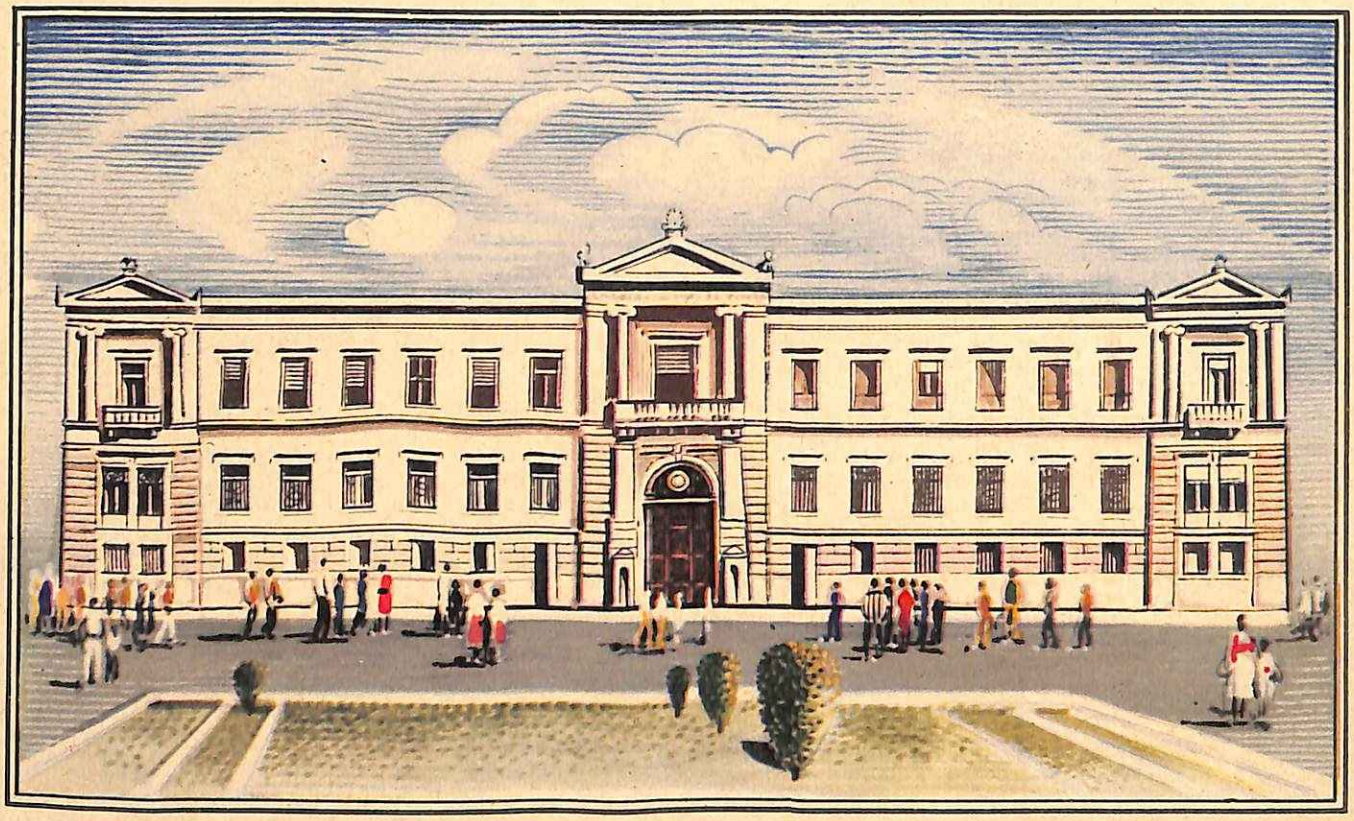

ΕΛΛΑΔΟΣ & ΑΘΗΝΩΝ

ΠΛΕΟΝ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΞ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ

ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΙΣ ΕΙΣ ΠΑΣΑΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΝ